

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE K R I V Á

NÁVRH NA PREROKOVANIE

AUGUST 2017

ING. ARCH. JÁN KUBINA A KOL.

SPRACOVATEĽSKÝ KOLEKTÍV :

Vedúci ateliéru :	Ing.arch. Ján Kubina
Hlavný riešiteľ :	Ing.arch. Ján Kubina
Urbanizmus :	Ing.arch. Ján Kubina Ing.arch. Eleonóra Hejzlarová
Životné prostredie, ochrana prírody, demografia:	Ing.arch. Eleonóra Hejzlarová
Poľnohospodárska a lesná pôda :	Ing.arch. Eleonóra Hejzlarová
Doprava :	Ing. Vladimír Otto
Vodné hospodárstvo :	Ing. Vladimír Otto
Elektrická energia :	Ing. Peter Gebura
Plyn :	Ing. Vladimír Štrifler

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE KRIVÁ - OBSAH DOKUMENTÁCIE:

I. TEXTOVÁ A TABULKOVÁ ČASŤ

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1 Hlavné ciele riešenia	5
A.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu	6
A.3 Údaje o súlade riešenia so zadaním	6

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

B.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis	8
B.2 Väzby, vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu	14
B.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	19
B.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia	26
B.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania územia	26
B.6 Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území	28
B.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie	
B.7.1 Návrh riešenia bývania	29
B.7.2 Návrh riešenia občan. vybavenosti a soc. infraštruktúry	30
B.7.3 Návrh riešenia výroby	34
B.7.4 Návrh riešenia rekreácie a turizmu	40
B.8 Návrh ochrany kultúrnych hodnôt	43
B.9 Vymedzenie zastavaného územia obce	46
B.10 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	46
B.11 Záujmy obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	48
B.12 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení	
B.12.1 Územný systém ekologickej stability	49
B.12.2 Ochrana prírody	51
B.12.3 Tvorba krajiny a ekostabilizačné opatrenia	54
B.12.4 Krajinnoekologický plán – vyhodnotenie a záver.....	55
B.13 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia	
B.13.1 Doprava	58
B.13.2 Vodné hospodárstvo	64
B.13.3 Energetika a energetické zariadenia	68
B.13.5 Požiadavky civilnej ochrany obyvateľstva	71
B.14 Starostlivosť o životné prostredie	
B.14.1 Ochrana pôdy	72
B.14.2 Ochrana povrchových a podzemných vôd	73
B.14.3 Ochrana územia pred povodňami	74
B.14.4 Ochrana ovzdušia	74
B.14.5 Hluk	75
B.14.6 Elektrosmog	75
B.14.7 Nakladanie s odpadmi	75
B.14.8 Obytné prostredie	76
B.14.9 Opatrenia vyplývajúce zo "Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy".....	77
B.15 Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	77
B.16 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	77
B.17 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch	
B.17.1 Predmet stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde v ÚPN-O Krivá	79

B.17.2 Predmet stavebných zámerov a iných návrhov na lesných pozemkoch v ÚPN-O Krivá	84
B.18 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	85
C. ZÁVÄZNÁ ČASŤ RIEŠENIA ÚZEMNÉHO PLÁNU	
C.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia pre funkčné a priestorovo homogénne jednotky	86
C.2 Prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia	86
C.3 Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia územia	109
C.4 Zásady a regulatívy pre umiestnenie výroby.....	109
C.5 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia	110
C.6 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia.....	112
C.7 Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt.....	115
C.8 Zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability	116
C.9 Zásady a záväzné regulatívy starostlivosti o životné prostredie a krajinoekologické opatrenia.....	118
C.10 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	122
C.11 Vymedzenie ochranných pásem a chránených území podľa osobitných predpisov.....	122
C.12 Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a scelovania pozemkov, pre asanáciu a pre chránené časti krajiny.....	124
C.13 Určenie, na ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny.....	124
C.14 Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	124
C.15 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.....	125
D. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE	126
E. DOKLADOVÁ ČASŤ	126
II. GRAFICKÁ ČASŤ - výkresy :	
1. Širšie vzťahy	M 1 : 50 000
2. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov - katastrálne územie obce, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS	M 1 : 10 000
3. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov - zastavané územie obce, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS	M 1 : 2 000
4. Verejné dopravné vybavenie územia	M 1 : 2 000
5. Verejné technické vybavenia územia	M 1 : 2 000
6. Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability	M 1 : 10 000
7. Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch	M 1 : 2 000

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE**Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi :**

Obstarávateľ :	Obec Krivá
Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD:	Ing. Igor Kmeť, preukaz reg. č.282
Spracovateľ :	Ing. arch. Ján Kubina, autorizovaný architekt, Aleja slobody č. 2245/7, Dolný Kubín

A.1 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI**A.1.1 Dôvody obstarania územného plánu obce:**

Obec Krivá síce má platný Územný plán obce (ďalej len ÚPN-O), ale v súčasnosti nie je možné obstarávať žiadne jeho zmeny a doplnky vzhľadom na fakt, že k platnému ÚPN-O boli síce v minulosti vypracované Územno - hospodárske zásady (po novom zadanie), ktoré boli schválené OZ v Krivej dňa 23.2.1996, ale neboli schválené podľa §20 zákona č.50/1976 Zb. Preto Obecné zastupiteľstvo obce Krivá rozhodlo o vypracovaní nového ÚPN-O Krivá na svojom zasadnutí dňa 19.02.2016, Uznesením č.91.

Obec Krivá má menej ako 2000 obyvateľov, ale podľa § 11, ods. 2, pís. a) zákona č.50/1976 Zb. v platnom znení (stavebný zákon) je povinná mať ÚPN-O, ak je treba:

- riešiť koncepciu územného rozvoja obce,
- uskutočňovať rozsiahlu novú výstavbu
- umiestniť verejnoprospešné stavby

Ďalšími dôvodmi pre obstaranie územného plánu obce sú:

- potreba získať právne záväzný dokument, usmerňujúci rozvoj obce na základe odborných kritérií a dohody všetkých zainteresovaných (občanov, samosprávy, štátnej správy atď.),
- potreba vytvoriť podmienky pre rozvoj obce spolu s jej katastrálnym územím, zabezpečiť bezkolízny rozvoj jednotlivých funkcií.

ÚPN-O stanoví zásady a regulatívy funkčného využitia riešených plôch tak, aby nedochádzalo k nežiaducim kolíziám jednotlivých funkcií, vzájomnú koordináciu činností v území, a tak zabezpečí účelné a perspektívne vynakladanie prostriedkov na technickú infraštruktúru.

Ako mapový podklad bola použitá digitálna katastrálna mapa obce Krivá, poskytnutá GKÚ Bratislava.

Tab. č. 1 - Základné údaje charakterizujúce územie obce k 30.06.2016:

	Krivá
Rozloha riešeného katastrálneho územia	1.887,7 ha
Počet obyvateľov	806
Počet trvalo obývaných bytov	199
Počet súpisných čísiel	230
Počet objektov využívaných na rekreáciu	

*zdroj: Obecná štatistika obce Krivá, 2016

A.1.2 Problémy, ktoré územný plán rieši

Riešenie a návrh územného plánu sleduje a naplňuje hlavne tieto ciele:

- komplexné riešenie a určenie zásad priestorového usporiadania a funkčného využívania územia,
- stanovenie limitov využitia plôch katastrálneho územia v súlade s prírodnými danosťami a potrebou vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, ochranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny, dosiahnutie a udržanie ekologickej stability,
- stanovenie regulatívov, zabezpečujúcich vytváranie harmonického prostredia v obci a vo voľnej krajine,

- vzájomná koordinácia činností v území, zabezpečujúca účelné a perspektívne vynakladanie prostriedkov na technickú infraštruktúru,
- vytvorenie ponuky využiteľných voľných plôch, napomáhajúcej rozvoju všetkých funkcií, vrátane hospodárskej základne obce

A.2 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU

- Obec Krivá má spracovanú a v súčasnosti platnú územnoplánovaciu dokumentáciu (ÚPD), ktorou je:
- ✓ Územný plán obce Krivá (ÚPN-O), ktorý bol spracovaný v 11/2004, zhotoviteľ LANDURBIA architektonický ateliér Banská Bystrica, hl. riešiteľ Ing. arch. Anton Supuka. ÚPN-O bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva (OZ) v Krivej č.IIa/2006. Jeho záväzné časti boli vyhlásené VZN č.2/2006, schválené uznesením OZ v Krivej č.35/2006.
 - ✓ Zmeny a doplnky (ZaD) č.1 ÚPN-O Krivá, ktoré boli spracované v 06/2008, zhotoviteľ LANDURBIA architektonický ateliér Banská Bystrica, hl. riešiteľ Ing. arch. Anton Supuka. ZaD č.1 ÚPN-O Krivá boli schválené uznesením OZ v Krivej č.22/2009. Jeho záväzné časti boli vyhlásené VZN č.1/2009 a schválené uznesením OZ v Krivej č.22/2009.

A.3 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM

Návrh je spracovaný v súlade so Zadaním pre spracovanie územného plánu obce Krivá, ktoré bolo schválené v Obecnom zastupiteľstve (OZ) v Krivej. Obsah záväznej časti bol vypracovaný v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z. z.

Návrhovým rokom je r. 2037.

Katastrálne územie obce je riešené v M 1:10 000 a zastavané územie a rozvojové plochy sú riešené v M 1:2000.

Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním a súborným stanoviskom z prerokovania návrhu

V návrhu riešenia boli zohľadnené všetky požiadavky, obsiahnuté v zadaní. Plochy pre bývanie boli navrhnuté vo väčšom rozsahu ako je vyčíslená potreba z dôvodu, že v návrhovom období nedôjde k úplnému zastavaniu vybraných lokalít a predpokladá sa, že časť plochy nových lokalít bude zastavaná až po roku 2 026. V súlade s § 21, ods.2 stavebného zákona č.50/1976 Zb. v platnom znení nebolo potrebné spracovať koncept (územie s menej ako 2000 obyvateľmi).

Súpis použitých ÚPP a iných podkladov

Pri spracovaní návrhu územného plánu obce boli použité nasledovné podklady :

- Prieskumy a rozbor pre územný plán obce Krivá, Ing. arch. Ján Kubina, 11/2016
- ÚPN-VÚC Žilinského kraja, Združenie VÚC Žilina, 1998
- Nariadenie vlády SR č.223/1998 Z.z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN-VÚC Žilinský kraj
- Územný plán VÚC Žilinského kraja, Zmeny a doplnky, Ing. arch. Kropitz, Ing. arch. Pivarčí, 2005
- Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Žilinského kraja, záväzná časť schválená VZN č.6/2005 Žilinského samosprávneho kraja
- Zmeny a doplnky č.3 ÚPN VÚC Žilinského kraja, záväzná časť schválená VZN č.17/2009 Žilinského samosprávneho kraja
- Zmeny a doplnky č.4 ÚPN VÚC Žilinského kraja, záväzná časť schválená VZN č.26/2011 Žilinského samosprávneho kraja
- ÚPN - O Krivá, LANDURBIA architektonický ateliér Banská Bystrica, 11/2004
- ZaD č.1 ÚPN-O Krivá, LANDURBIA architektonický ateliér Banská Bystrica, 06/2008
- Rajonizácia cestovného ruchu v SR
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu SR do roku 2020
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, Uznesenie vlády SR č.148/2014, 26.03.2014,
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dolný Kubín, SAŽP Banská Bystrica, 2015
- Územný generel cestovného ruchu ŽSK, arch. Toman a kol., 2007,
- Programové vyhlásenie vlády za oblasť dopravy
- Stratégia rozvoja dopravy SR do r.2020
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do r.2020
- Operačný program: Integrovaná infraštruktúra 2014 - 2020
- Štúdia realizovateľnosti: Rýchlostná cesta R3 Tvrdosín – križovatka D1, r. 2015

ÚPN obce Krivá - návrh

- Cyklostratégia „Budovanie cyklotrás na území ŽSK“, Ing. arch. Kubina, 02/2014,
- Krajinnno-ekologický plán obce Krivá, Mgr. T.Šolomeková, PhD. a kol., 2016
- podklady ŠOP o sústave chránených území NATURA 2000,
- Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov z r.1991, 2001, 2011 - Štatistický úrad SR, 2016
- monografia "Krivá - obec a jej obyvatelia v plynutí času", zostavili Ing. P. Zajac, M. Zajacová, r.2012
- obecná štatistika obce Krivá
- Výsledky sčítania ľudu, domov a bytov za okres Dolný Kubín a pre obec Krivá, 1991
- Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov za okres Dolný Kubín a pre obec Krivá, 2001
- Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov za okres Dolný Kubín a pre obec Krivá, 2011
- Spoločný program rozvoja obcí Oravského podhradia 2015 - 2023
- Údaje o parcelách, Katastrálny portál SR, 2016
- Rýchlostná cesta R3 Nižná nad Oravou - Dlhá nad Oravou, právoplatné územné rozhodnutie, r.2010, +predĺženie právoplatnosti r.2014
- Údaje o kvalite poľnohospodárskej pôdy, Pôdny portál - Info servis Výskumného ústavu pôdoznealectva a výživy rastlín, 2016
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu ŽSK pre roky 2007 - 2013
- Ústredný zoznam pamiatkového fondu SR, 2016
- Porastové mapy lesného hospodárskeho celku Oravský Podzámok
- Údaje o existencii hydromelioračných zariadení, Hydromeliorácie, š.p. Bratislava

Ako mapový podklad bola použitá digitálna katastrálna mapa obce Krivá, poskytnutá GKÚ Bratislava.

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

B.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

B.1.1 Riešené územie

Riešeným územím územného plánu obce je katastrálne územie Krivá - pozostáva zo zastavaného územia obce a ostatného katastrálneho územia. Zastavané územie je v súčasnosti legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia k 1.1.1990. Celková výmera riešeného katastrálneho územia je 1.887,70 ha a je vymedzená katastrálnymi hranicami obce. Plocha zastavaného územia obce k 1.1.1990 je 42,90 ha.

Obec Krivá z hľadiska územno-správneho členenia patrí do Žilinského samosprávneho kraja, do okresu Dolný Kubín. Z hľadiska kategorizácie územno-štatistickej jednotky EUROSTAT vystupuje ako úroveň LAU 2 (do r.2002 NUTS V).

Rozhodnutím Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja (MV RR) SR č.3/2007 zo dňa 06.06.2007 bola obec Krivá zaradená do skupiny obcí mimo kohéznych pólov rastu ležiacich v záujmovom území inovačného póla rastu. Obec Krivá je súčasťou Dolnej Oravy leží, na ľavom brehu údolnej nivy rieky Orava, v blízkosti mestských sídiel Nižná - cca 7,0 km a Tvrdosín - cca 10,0 km.

Územný plán obce Krivá rieši celé katastrálne územie obce v mierke 1:10 000 a ťažiskové územie obce v rozsahu zastavaného územia a predpokladaných rozvojových plôch v mierke 1:2000.

B.1.2 Geografický opis a prírodné podmienky územia

zdroj: *KEP, Mgr. T. Šolomeková, PhD. a kol., 2016

Geologické pomery

Podľa regionálneho geologického členenia (Vass et al. 1988) môžeme v záujmovom území vyčleniť 2 oblasti:

- Bradlové pásmo a probradlová oblasť - podoblasť oravský úsek – patrí sem západná časť územia (vrátane masívov Holice a Priboja)
- Vnútrokarpatský paleogén - podoblasť oravský paleogén, celok Skorušinské vrchy – patrí východná časť územia – svahy po oboch stranách Krivskej doliny.

Na väčšine územia sú mezozoické a paleogénne horniny prekryté kvartérnymi sedimentmi, z ktorých sú najvýznamnejšie nasledovné (Maglay & Pristaš 2002):

- deluviálne sedimenty – vytvárajú rôzne hrubé komplexy kamenito-hlinitých svahovín vzniknutých zvetrávaním a svahovými procesmi najmä v období staršieho kvartéru. Hrúbka delúvií na strmých svahoch je do 1-2 m (najmä v bradlovom pásme), na paleogénnych flyšových horninách, najmä v údolných a podsvahových polohách môže dosahovať niekoľko metrov. Významným faktorom súčasných reliéfových procesov je výskyt zosuvných delúvií, ktoré zaberajú pomerne veľké plochy najmä na ľavostranných svahoch Krivského údolia,
- fluviálne nívne sedimenty – v údolí rieky Orava na jej nive sa nachádzajú fluviálne piesčité hliny až štrkopiesky. Hrúbka týchto sedimentov je v úseku Krivej 3 - 5 m,
- terasové fluviálne sedimenty - na plošinách a svahoch pozdĺž rieky Oravy sa vyskytujú v podobe zahmlených štrkov. Ide o zvyšky riečnych sedimentov z niekoľkých úrovní riečného údolia v období pleistocén,
- proluviálne sedimenty náplavových kužeľov - vyvinuté sú ako hliny s úlomkami flyšových hornín pri vyústení Krivského potoka v oblasti intravilánu obce. Menšie kužele sú uložené aj pri vyústeniach bočných dolín do údolia Krivského potoka (obr. 4).

Inžiniersko-geologické pomery

Podľa inžinierskogeologickej klasifikácie (Matula a kol. 1989) patrí riešené územie do regiónu karpatského flyšu v dvoch subregiónoch:

- bradlové pásmo,
- vnútorné flyšové Karpaty

Geomorfologické členenie

V zmysle geomorfologických jednotiek Slovenska (Mazúr & Lukniš 1986) je riešené územie tvorené nasledovne:

Sústava:	Alpsko-Himalájska
Podsústava:	Karpaty
Provincia:	Západné Karpaty
Subprovincia:	Vonkajšie západné Karpaty
Oblasť:	Podhôrno-magurská oblasť, Stredné Beskydy
Celky:	Skorušinské vrchy (vých. časť územia), Oravská vrchovina (záp. časť územia)
Podcelky:	Kopec

Charakteristika hlavných typov reliéfu

Riešené územie je z hľadiska sklonov reliéfu značne diferencované. Najnižší sklon je v údolí rieky Orava (540 m n. m.), maximálna nadmorská výška v území dosahuje do 1000 m. Exponované svahy dosahujú sklonitosť 25 – 30°, miestami sa vyskytujú bralné a skalnaté svahy. Morfologicko-morfometrické štruktúry reliéfu v k. ú. (Tremboš & Minár 2002):

- rovina: nerozčlenená (vlastná niva Oravy)
- pahorkatina: stredne členitá (terasy Oravy, a podhorské polohy po oboch stranách rieky)
- vrchovina: silne členitá (oblasti Vysokého Grúňa, Holice a Priboja).

Sklonitosť reliéfu

Posudzované územie je členité a patrí k územiám podhorského až horského charakteru s prevahou stredne strmých až strmých svahov. Celkovo prevažujú kategórie sklonitosti 12-17° a 17-25°, a to po celom obvode územia. Na nive Oravy a v jej okolí sú zastúpené kategórie sklonitosti 0-3° a 3-7°. Najstrmšie svahy v území dosahujú sklonitosť nad 25°, vyskytujú sa však aj svahy so sklonitosťou nad 35° a ojedinelo aj bralné formy reliéfu.

Orientácia reliéfu

Orientácia georeliéfu voči svetovým stranám je ďalším morfometrickým parametrom. Vzhľadom k pестrosti reliéfu sú v území zastúpené všetky kategórie orientácie. Vo všeobecnosti môžeme konštatovať, že pravý breh Krivského potoka, ako hlavnej osi v území, je orientovaný prevažne južným a juhozápadným smerom, ľavý breh severným, severovýchodným smerom.

Klimatické podmienky

V rámci územia je možné rozlíšiť podľa Atlasu krajiny SR (2002):

- mierne teplú oblasť (počet letných dní do 50, maximálna teplota vzduchu 25 °C, priemerná teplota vzduchu v júli nad 16 °C), podoblasť veľmi vlhká (Iz = 120 a viac), okrsok - mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinný (M7) s výškou nad 500 m n.m. – dolina Oravy a priľahlé okolie do výšky cca 550-600 m,
- chladnú oblasť s priemernou teplotou vzduchu v júli pod 16 °C, okrsok mierne chladný (C1) s teplotou v júli 12 °C až 16 °C – stredné polohy územia do cca 800 m a okrsok chladný horský (C2) s teplotou v júli 10 °C až 12 °C – najvyššie položená časť územia v oblasti Turínka (Lapin et al. 2002).

Priemerné ročné teploty v území sa pohybujú v rozpätí 6,0 - 7,0 °C (niva Oravy), vo vyšších polohách Skorušinských vrchov je to však menej ako 5 °C. Priemerná teplota teplého polroku (IV - IX) je na väčšine územia 12 – 13,5 °C. Najteplejším mesiacom je júl (15,4 – 16,7 °C), najchladnejším január (-3,5 až -5,0 °C).

Priemerný ročný úhrn zrážok sa v posudzovanom území pohybuje v nižších polohách v rozmedzí 750 – 800 mm, vo vyšších vrchovinných polohách je to až do 1000 – 1100 mm, pričom zrážkový gradient (pribúdanie ročného úhrnu zrážok na 100 výškových metrov) je cca 30 - 50 mm. Najviac zrážok spadne v mesiacoch máj - august, najmenej v mesiacoch január - marec. Priemerný zrážkový úhrn za vegetačné obdobie je v nižších polohách 450 - 500 mm, vo vyšších polohách 550 - 650 mm. Celkovo patrí celé posudzované územie medzi oblasti s prebytkom zrážok, a to aj počas vegetačného obdobia.

Snehová pokrývka (vyššia ako 1 cm) leží v území priemerne 100 - 130 dní do roka, z toho v nive Oravy okolo 70 – 80 dní. Snehová pokrývka vyššia ako 5 cm sa v území vyskytuje priemerne okolo 75 dní, v širšom území vo vyšších polohách cca 90 - 120 dní ročne a snehová pokrývka vyššia ako 10 cm sa vyskytuje 70 - 100 dní v roku.

Vietor je najdynamickejším klimatickým prvkom, je veľmi závislý na miestnych podmienkach. Oblasť Oravy je z tohto hľadiska netypická pre územie Slovenska, kde v globále prevládajú Z až SZ vetry. Veterné pomery nie sú priamo v území sledované – najbližšou stanicou je Ústie nad Priehradou, v období 1946-61 boli sledované i na meteorologickej stanici Oravský Podzámok. Celkovo je v regióne Hornej Oravy veľmi vysoký podiel bezvetria - 25 - 50 %, pričom v okolí Oravského Podzámku predstavuje nižšiu hranicu – 25 %. V Oravskom Podzámku prevládajú JZ, JZ až Z vetry (nad 32 % výskytu) a S až SV vetry (nad 28 %), najmenej častými vetrami sú V, JV a SZ vetry.

Hydrologické a hydrogeologické podmienky

Celé riešené územie z hľadiska hydrologického členenia patrí do povodia rieky Váh, číslo hydrologického povodia 4-21, do základného povodia Orava od nádrže po ústie – číslo hydrologického povodia 4-21-04. Orava je tokom II. rádu s celkovou dĺžkou 105,7 km a plochou povodia 1992 km² (z toho 359 km² sa nachádza v Poľsku).

a) Vodné toky

V prílohe č. 1 k vyhláške č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov sa nachádza 1 tok v k.ú. :

- 4-21-04-001 Orava: prietokové pomery na dolnej Orave sú od r. 1952 silno ovplyvňované prevádzkou VN Orava a vyrovnávacej nádrže Tvrdošín, ktoré zabezpečujú znižovanie maximálnych a povodňových prietokov a naopak nadlepšovanie minimálnych vodných stavov.

Vo vlastnom riešenom území okrem rieky Oravy sa nachádza jej ľavostranný prítok Krivský potok s menšími prítokmi, ktorý sa však hydrologicky nesleduje. Krivský potok je tokom IV. rádu, s plochou povodia 15,81 km² a dĺžkou toku 9,0 km. Do Oravy ústi na okraji obce Krivá

b) Stojaté vody

V k. ú. sa nachádzajú stojaté vody v obmedzenom množstve:

- fosílné koryto rieky Oravy, m.č. Močilá s trstinami a vodnou plochou
- kameňolom pod Príbojom predstavuje opustený kameňolom so zatopeným dnom

c) Podzemné vody

Podzemná voda je definovaná ako voda vyplňujúca dutiny zvodnených hornín. V riešenom území sa vyskytuje typ podzemnej vody dopĺňanej iba zo zrážok z okolitých pohorí. Najvyššie sa nachádza hladina podzemnej vody na fluvialných nivách - vyskytuje sa v hĺbke do 1,2 - 2 m (miestami až 3 - 5 m) pod terénom. Podzemné vody v organických komplexoch sa môžu vyskytovať v hĺbke do 2 - 3 m, pričom treba počítať s ich agresívnymi vlastnosťami.

Základnou jednotkou pre hodnotenie podzemných vôd je hydrogeologický rajón. Hranice hydrogeologických rajónov sa nekryjú s hranicami povodí povrchových tokov (Malík & Švasta 2002). Podľa poslednej hydrogeologickej rajonizácie (1984) bolo územie Slovenska rozdelené na 142 hydrogeologických rajónov (Belan et al. 2015). Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (J. Šuba et al. 1981) patrí hodnotené územie do:

- hydrogeologický rajón PQ 018 Paleogén Oravskej vrchoviny, Skorušiny a časti Oravskej Magury,
- M 015 Mezozoikum východnej časti Chočských vrchov

d) Minerálne vody

Obec Krivá sa podľa vyjadrenia MZ SR – Inšpektorátu kúpeľov a žriedel (č. Z32322-2016-IKŽ) nachádza mimo území ochranných pásiem prírodných liečivých a prírodných minerálnych zdrojov.

Prameň minerálnej vody Vajcovka sa nachádza v údolí Krivského potoka, pod lesom pri lesnej ceste. Prameň je upravený a využívaný miestnymi obyvateľmi a chatármi.

e) Zdroje pitnej vody

V katastrálnom území obce sú 3 zdroje pitnej vody, s alternatívnym využitím po vybudovaní úpravne vody:

- vodný zdroj č.1 – prameň Vidličky v doline Krivského potoka,
- vodný zdroj Prietrž,
- vodný zdroj pramene Stasová, ktorý využíva areál Agrodružstva ako úžitkovú vodu.

Obec je zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu, napojeného na oravský skupinový vodovod (OVS) cez vodojem. Vodojem 2x100 m³, z ktorého je obec zásobovaná pitnou vodou z OVS je situovaný na okraji zjazdovej lyžiarskej trate Za Holícou.

Prírodné pomery

Záujmové územie podľa fytogeograficko-vegetačného členenia flóry Slovenska (Plesník 2002) spadá do bukovej zóny, kryštálicko-druhoohornej oblasti dvoch okresov:

- okres Malá Fatra, Veľká Fatra, podokres Veľká Fatra, obvod Šiprúň-Lysec,
- okres Turčianska kotlina, podokres južný

Prírodná/potenciálna vegetácia predstavuje klimaxové spoločenstvá, ktoré by sa v danom území vyvinuli bez činnosti človeka v krajine. V záujmovom území sa vykytujú nižšie uvedené vegetačné jednotky prirodzenej vegetácie podľa Geobotanickej mapy ČSSR 1:200 000 (Michalko 1986) doplnené o charakteristiku z dotknutého územia podľa RÚSES okresu Dolný Kubín (SAŽP 2010):

- Lužné lesy podhorské a horské
- Bukové a jedľové lesy kvetnaté
- Jedľové a jedľovo-smrekové lesy

Prírodné stresové javy

a) Seizmicita územia

Obec Krivá podľa stupnice MSK-64 patrí k územiám s ohrozením 5-6° MSK-64. Maximálna očakávaná seizmická intenzita podľa Európskej makroseizmickej stupnice je 6° EMS98.

b) Radónové riziko

Prírodná rádioaktivita odráža celkovú geologickú stavbu územia, nevyskytuje sa tu nad rámec prirodzeného žiarenia prostredia. Z hľadiska radónového rizika patrí územie obce Krivá a jeho okolie prevažne do kategórie nízkeho rizika (flyšové pásmo), západná časť územia (bradlové pásmo) patrí do kategórie stredného rizika.

c) Erózia pôdy

Pôdna erózia sa v našich pôdno-klimatických podmienkach najčastejšie vyskytuje ako vodná a veterná erózia pôdy. Samotný erózný proces zahŕňa čiastkové subprocesy, ktorými je pôdny materiál uvoľnený (dezintegrácia pôdneho povrchu), transportovaný (po pôdnom povrchu) a sedimentovaný (v svahových depresiách).

Eróznou ohrozenosť k.ú. Krivá bola vyjadrená v piatich základných stupňoch (Regioplán Nitra, Ekoped Žilina 2006):

- nepatrná až malá (do 4 t.ha⁻¹.rok⁻¹) - táto kategória erózie je v území dominantná – určujúcim faktorom je využívanie územia ako lesy a mimolesná drevinná vegetácia, prípadne trvalé trávne porasty v menej a stredne sklonitých polohách. Rovnako tak sa táto kategória vyskytuje aj na väčšine plôch ornej pôdy – na nive Oravy. V týchto územiach nie je potrebné uvažovať s protieróznymi opatreniami,
- pomerne malá (4-10 t.ha⁻¹.rok⁻¹) - aj táto kategória erózie je v území pomerne rozšírená, a to na rôzne strmých svahoch využívaných ako trávne porasty, resp. strmých svahoch zarastených drevinami a v rámci LPF. Na ornej pôde sa vyskytuje v menej členitých polohách na terasách Oravy. Pre plytké pôdy ide už o nadlimitnú hodnotu eróznej straty pôdy, preto je v týchto polohách potrebné navrhovať protierózne opatrenia,
- stredná (10-30 t.ha⁻¹.rok⁻¹) - táto kategória sa vyskytuje na stredne strmých svahoch využívaných ako orná pôda (najmä v lokalitách Príboj pod baňou a Nad vodou), ako aj na strmých svahoch využívaných ako sady a trávne porasty. Erózna strata pôdy je nadlimitná aj pre stredne hlboké pôdy, protierózne opatrenia na ornej pôde sú už preto nevyhnutné,
- pomerne veľká (30-80 t.ha⁻¹.rok⁻¹) - táto kategória sa vyskytuje v území len na niekoľkých malých plochách v najčlenitejších lokalitách výskytu ornej pôdy (pod príbojom) a v extrémnych polohách trávnych porastov. Protierózne opatrenia sú nevyhnutné (hodnota erózie je limitná aj pre hlboké pôdy), v prípade ornej pôdy je potrebné uvažovať aj o zmene kultúry na trávne porasty,
- veľká a veľmi veľká (80-150 t.ha⁻¹.rok⁻¹) - táto kategória sa v území vyskytuje len ojedinele na veľmi malých plochách.

V posudzovanom území obce Krivá sa vyskytujú zrnitostne stredne ťažké až ľahšie pôdy, avšak členitosť územia, dostatočné zastúpenie ochrannej vegetácie a malý podiel ornej pôdy sú dôvodom, že územie je klasifikované ako **nenáchylné na procesy veternej erózie** (I.c.)

d) Svahové pohyby a deformácie

Pri rôznych antropogénnych činnostiach, najmä tých, ktoré sú spojené s hĺbením výkopov, zárezov a odrezov, môže byť ohrozená stabilita svahov. Týka sa to najmä svahov, na ktorých spodnú vrstvu delúvií tvoria flyšoidné sedimenty s podstatným zastúpením ílovcových a slieňovcových hornín.

Priamo v k.ú. Krivá sú na zosuvy náchylné rozsiahle polohy po obvode doliny Krivského potoka, kde sa nachádza množstvo menších stabilizovaných a potenciálnych zosuvných polôh. Zvyčajne sú podmienené aktívnym vodným tokom viazaným na erózne ryhy.

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra sa v riešenom území eviduje 42 svahových deformácií:

- 3 aktívne,
- 33 potenciálnych,
- 6 stabilizovaných.

Na základe porušenia územia svahovými deformáciami a prognózy ich ďalšieho vývoja sa rozčleňujeme územie do troch rovnorodých územných celkov a to na:

- nestabilné územie
- podmienne stabilné územie
- stabilné územie

Do **nestabilných území** sú začlenené územia (vid' grafická časť) postihnuté aktívnymi zosuvmi, potenciálnymi, stabilizovanými zosuvmi, aktívnymi a potenciálnymi zemnými prúdmi, ďalej územie ohrozené opadávaním alebo rútením skalných hornín, intenzívnou výmoleťou eróziou, a tiež územie s výskytom nečlenených blokových polí a medzizosuvných chrbátov porušených blokovými posunmi. Nestabilné územie vyčleňujeme tam, kde došlo ku vzniku akéhokoľvek porušenia územia. Z hľadiska územného plánovania územie postihnuté aktívnymi deformáciami hodnotíme ako nevhodné, v prípade územného plánovania v územiach postihnutých potenciálnymi a stabilizovanými svahovými deformáciami je nutný inžinierskogeologický prieskum a realizácia preventívnych opatrení.

Aktívny zosuv sa vyskytuje na JZ svahu kopca "Kopec".

Podmienne stabilné územie tvoria svahy, kde sa striedajú skalné a poloskalné sedimenty, vystupujúce na povrch, ďalej mierne až strmé svahy, tvorené prekrývajúcimi poloskalnými sedimentami kvartérnymi sedimentami, úvaliny so sezónnym zamokrením a strmšie svahy terasových stupňov a glacifluviálnych kužeľov. Podmienne stabilné územie tvoria územia za súčasných podmienok stabilné, ale kde pri vytvorení určitých priaznivých zosuvotvorných podmienok v horninovom prostredí je územie náchylné k svahovým deformáciám. Územie poskytuje podmienne vhodné podmienky pre výstavbu pozemných a komunikačných stavieb. Náchylné k zosuvaniu je územie budované flyšovými paleogénnymi a flyšoidnými trias-kriedovými sedimentami, vystupujúci na povrch, resp. prekrytými kvartérnymi sedimentami. Podmienne stabilné územia sú na svahoch mimo z. ú. v okolí Krivského potoka a medzi Osičným a Putniarkou. Z hľadiska územného plánovania územie podmienne stabilné hodnotíme ako podmienne vhodné. V prípade výstavby je potrebné realizovať na dotknutom území inžinierskogeologický prieskum, ďalej doporučujeme vyhnúť sa väčším zásahom do svahu, v prípade výskytu zamokrení svah odvodniť a pod.

Stabilné územie, sa vyskytuje v miestach výskytu plochých chrbtov tvorených striedaním skalných a poloskalných hornín, miestami s kvartérnymi pokryvom, tiež tam, kde sú svahy tvorené skalnými horninami a v miestach výskytu nív, terás a v miestach akumulácie prolúviálnych a glacifluviálnych kužeľov.

Stabilné územie je bez svahových pohybov a predpoklad narušenia stability je možný len v prípade extrémnej zmeny prírodných resp. antropogénnych podmienok. Stabilné územie poskytuje vhodné podmienky pre výstavbu pozemných a komunikačných stavieb s výnimkou územia tvoreného skalnými horninami, ktoré má náročné geomorfologické pomery. Na mapovanom území daný rájón vyčleňujeme:

- pozdĺž celej dĺžky toku Oravy, kde vytvára rôzne širokú nivu s nesúvisle zachovanými terasovými stupňami od Oravskej priehrady až po Dierovú a v nivách jej prítokov, ako je aj Krivá

B.1.4 Krajinárske hodnotenie územia

Významné krajinárske a ekologické štruktúry predstavujú súbor jedinečných hodnôt a prvkov krajiny, ktoré sa svojimi mimoriadnymi vlastnosťami odlišujú od ostatných, a na ktoré sa vzťahuje legislatívna ochrana. Patria medzi mimoriadne hodnoty prírodného dedičstva. Ich hodnota pre človeka, ako užívateľa krajiny, vyplýva z viacerých úžitkových funkcií, napr. ekostabilizačnej, genofondovej, protieróznej, protiimisej, hygienickej, historickej, estetickej a inej (Hrnčiarová a kol. 2000).

Krajinársku stabilitu riešeného územia zvyšujú 3 genofondové lokality a sieť prvkov územného systému ekologickej stability nadregionálneho a regionálneho charakteru s prvkami vyplývajúcimi:

a) zo záväzného dokumentu ÚPN VÚC Žilinského kraja

- Biocentrum nadregionálneho významu Osičiny – Ráztoky - Lysec, ID 3/4,
- Biocentrum regionálneho významu Bielska skala, ID 3/13, 10/13,
- Biokoridor nadregionálneho významu Lysec – Borové (terestrický), ID 3/8,
- Biokoridor nadregionálneho významu vodný tok Orava (hyricko-terestrický), ID 10/3
- Biokoridor regionálneho významu Lysec – Háj – Javorinky – Mašňáková (terestrický), ID 10/8.

b) z dokumentu RÚSES okresu Dolný Kubín

- Biocentrum nadregionálneho významu NRBC 1 Bielska skala – Príboj,
- Biocentrum nadregionálneho významu NRBC 2 Holica – Za Holickou,
- Biocentrum regionálneho významu RBC 17 Osičiny,
- Biocentrum regionálneho významu RBC 18 Ráztoky,
- Biokoridor nadregionálneho významu NRBC 2 Orava,
- Biokoridor regionálneho významu RBK 13 Osičiny – Bielska skala.

Na základe interpretácie zastúpenia a zoskupenia prvkov súčasnej krajinnej štruktúry sa hodnotí charakteristický vzhľad krajiny. Záujem o vizuálne hodnoty krajiny má nielen etický, estetický, ale aj pragmatický význam pre cestovný ruch a rozvoj iniciatív v obci. Podmienkou však je, aby sa v charakteristickom vzhľade neprejavilo neprimerané množstvo rušivých, negatívne pôsobiacich a zanikajúcich hodnotných prvkov.

Stabilitu krajiny by významne podporilo zachovanie tradičného hospodárenia v obci a nastolenie citlivého manažmentu v okolí bývalého koryta Váhu a antropicky zmenených mokradí – štrkovísk, ktoré sú vedené ako mokrade regionálneho a lokálneho významu v databáze Centra mapovania mokradí SZOPK.

B.1.5 Krajinná ekológia

Krajinná ekológia je vedeckým základom krajinného plánovania. Základným teoretickým východiskom krajinnoekologického plánovania z environmentálneho hľadiska je, že pre každú, pre rozvoj spoločnosti nevyhnutnú činnosť, je potrebné nájsť vhodný priestor, v čo najmenšom rozpore s prírodnými podmienkami. Krajinnoekologická významnosť územia bola hodnotená na základe významnosti prvkov SKŠ v troch stupňoch: prvky veľmi významné, stredne významné a nevýznamné. Hodnotenie slúži pre stanovenie limitov súčasného využitia územia. Okres Dolný Kubín prináleží medzi územia s vysokou ekologickou stabilitou (SAŽP 2010).

Ekologická významnosť územia sa hodnotí z hľadiska výskytu chránených území, prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES) a ostatných ekostabilizačných prvkov krajiny.

Pre účely projektu pozemkových úprav k. ú. Krivá (2006) bola daná stupnica interpretovaná nasledovne:

- veľmi vysoká biotická významnosť: prirodzené vodné toky a ich brehové porasty, súvislé porasty lužných drevín a mokradňné ekosystémy, bioticky kvalitné lesné porasty, plochy mimolesnej drevinnej vegetácie a druho-vo prirodzené trávobylinné porasty. V posudzovanom území obce Krivá patria do tejto kategórie relatívne prirodzené lesné porasty, najvýznamnejšie porasty mimolesnej drevinnej vegetácie a ekosystém rieky Oravy s brehovými porastami,
- vysoká biotická významnosť: väčšina lesných porastov a plôch mimolesnej drevinnej vegetácie - lesíky, remízky a skupinky drevín, medze a iné líniové porasty v poľnohospodárskej krajine, sukcesne zarastajúce a extenzívne využívané lúky a pasienky. V území sú tieto plochy dostatočne zastúpené v rôznych častiach katastra,
- stredná biotická významnosť: najmenej kvalitné lesné porasty (mladé porasty so zmenenou skladbou drevín a ťažené lesné porasty), intenzívne trvalé trávne porasty a ich úhory, záhumienky a záhrady v intraviláne obce a jeho blízkosti. Aj táto kategória je v území dostatočne zastúpená,

- nízka biotická významnosť – zaradili sme sem plochy ornej pôdy, zástavby v obci, technické objekty v extraviláne, plochy bez vegetácie, účelové cesty. Táto kategória je v území zastúpená najmä v západnej časti v intraviláne obce a na nive Oravy, ale vyskytuje sa aj v údolí Krivského potoka,
- veľmi nízka biotická významnosť – najmenej zastúpená kategória biotickej významnosti – zaradili sme sem len plochu štátnej cesty, technické objekty a areály – najmä areál družstva Krivá s príslušným areálom píly a drevovýroby.

B.2 VÄZBY, VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

V rámci Slovenska patrí obec Krivá do Žilinského samosprávneho kraja, ktorého územný rozvoj sa riadi platným Územným plánom veľkého územného celku Žilinského kraja.

Pri riešení ÚPN-O Krivá je nutné rešpektovať Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja a jeho Zmeny a doplnky, resp. jeho záväznú časť - Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 223/1998 Z.z. z 26. mája 1998, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu veľkého územného celku Žilinský kraj, Všeobecne záväzné nariadenie Žilinského samosprávneho kraja číslo 6/2005 o záväzných častiach zmien a doplnkov, Všeobecne záväzné nariadenie Žilinského samosprávneho kraja číslo 17/2009 o záväzných častiach zmien a doplnkov č. 3 a Všeobecne záväzné nariadenie Žilinského samosprávneho kraja číslo 26/2011 o záväzných častiach zmien a doplnkov č.4 Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja.

Riešeného katastrálneho územia sa dotýkajú nasledovné body - záväzné regulatívy (číslovanie je totožné s číslovaním v ÚPN-VÚC ZaD, resp. NV SR č.223/1998 Z.z., VZN č.6/2005, VZN č.17/2009, VZN 26/2011):

I.ČASŤ - ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPO- RIADANIA ÚZEMIA

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.1 vytvárať podmienky pre vyvážený rozvoj Žilinského kraja v oblastiach osídlenia, ekonomickej, sociálnej a technickej infraštruktúry pri zachovaní zdravého životného prostredia a biodiverzity v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja,
- 1.2 vychádzať pri územnom rozvoji Žilinského kraja z rovnocenného hodnotenia vzťahov vnútroregionálnych a nadregionálnych, pri zdôraznení územnej polohy kraja, ktorý hraničí s Českou republikou a Poľskou republikou a jeho špecifických podmienok spočívajúcich vo veľmi vysokom plošnom podiele chránených území v kraji (najvyššom v celej SR),
- 1.3 formovať koncepciu sídelnej štruktúry Žilinského kraja v nadväznosti na národnú a celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov,
- 1.4 zabezpečovať rozvojovými osami na území Žilinského kraja pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok s ostatným územím Slovenskej republiky,
- 1.5 formovať sídelnú štruktúru na nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 1.16 vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyvázenej hierarchizovanej štruktúry
 - 1.16.2 podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa:
 - a) liptovsko – oravskú rozvojovú os: Ružomberok – Dolný Kubín – Trstená – hranica s Poľskou republikou,
- 1.17 napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva, založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami :
 - 1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
 - 1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
 - 1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie,
 - 1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostre-

die voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

- 1.20 rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr, a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene a národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA).
- 1.21 ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavané územia, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce; v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútro sídelnú a vnútroareálovú zeleň.

2. V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 2.5 zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb občanov, najmä v každom sídle okresu,
- 2.10 vytvoriť územné predpoklady pre malé a stredné podnikanie v oblasti zdravotníctva a to najmä v územiach vzdialenejších od sídelných centier,
- 2.12 riešiť nedostatočné kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a ich zaostalú materiálnotecnú základňu v regiónoch,
- 2.14 zachovať územné predpoklady pre prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.

3. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1 vytvoriť nadregionálny, regionálny a miestny funkčno-priestorový subsystém turistiky a rekreácie v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov kraja, hlavne z miest a vytvorí optimálnu ponuku pre domácu a zahraničnú turistiku, prednostne kúpeľnú, poznávaciu, športovú a relaxačnú,
- 3.2 podporovať diferencované regionálne potreby využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti, najmä na Kysuciach, Orave a v Turci, na upevňovanie zdravia a rekondíciu obyvateľstva, predovšetkým v mestách Žilina, Ružomberok, Martin a Liptovský Mikuláš a na zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva vo všetkých okresoch kraja,
- 3.6 využiť polohu Kysúc a Oravy, ktoré sú dobre dostupné z veľkých sídelných aglomerácií v Českej republike a Poľskej republike, na budovanie vybavenosti pre zahraničnú návštevnosť pri Oravskej priehrade a v Oraviciach; s rozvojom športového a rekreačného vybavenia je potrebné uvažovať plošne vo všetkých horských a podhorských sídlach,
- 3.11 podporovať aktivity súvisiace s rozvojom vidieckeho turizmu v podhorských oblastiach najmä na Kysuciach, Orave a v Turci
- 3.14 podporovať aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás nadväzujúcich na navrhované cyklomagistrály

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany pôdneho fondu, ochrany prírody a krajiny a ochrany kultúrneho dedičstva

- 4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách
 - 4.1.2 biocentrá nadregionálneho významu - - Malá Rača- Skalka, Malý Polom - Veľký Polom, Ladon-hora - Brodnianka, Veľký Javorník, Bzinská hoľa - Minčol, Choč, Osičiny - Ráztoky - Lysec, Západné Tatry - Roháče, Prosečné, Nízke Tatry - Kráľovoľská časť, Nízke Tatry - Ďumbierska časť, vodná nádrž Liptovská Mara, Kl'ak - Ostrá skala - Reváň - Partizán, Zniev - Sokol - Chlievska, Kláštorské lúky, Marské vršky, Borišov - Javorina, Lysec, Turiec, Pod Sokolom, Kopa - Korbeľka, Pilsko, Babia hora, Žiar - Oravská priehrada, Skalná Alpa - Smrekovica - Šiprúň, Sokol - Žiar, Oravská priehrada - Sosnina, Kl'ak - Reváň, Kozol, Šujské rašelinisko a Strážov,
 - 4.1.3 biocentrá regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,
 - 4.1.4 biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu podľa schváleného územného plánu regiónu,
- 4.2 rešpektovať podmienky ochrany prírody v súlade so schváleným národným zoznamom území európskeho významu,
- 4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území, začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability, podmienky

- 4.3.1 pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupňa ochrany,
- 4.3.2 pre lesné ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
- 4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
- 4.3.4 pre ekosystémy mokradí vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- 4.3.6 pre navrhované územia európskeho významu a zosúladiť spôsob ich využívania tak, aby nedošlo k ohrozeniu predmetu ochrany,
- 4.4 zachovať prirodzený charakter vodných tokov zaradených medzi biokoridory, chrániť jestvujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,
- 4.5 zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami – trávne porasty, stromová a krovinná vegetácia a vylúčiť všetky aktivity ohrozujúce prirodzený vývoj (vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),
- 4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les – bezlesie,
- 4.7 podporovať extenzívne leso-pasienkárске využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,
- 4.8 zachovať územné časti s typickou rázovitosťou krajinnej štruktúry daného regiónu (Kysuce, Orava, Liptov, Turiec)
 - 4.8.2 preveriť pri každom navrhovanom veľkoplošnom zábere, líniovom zábere krajiny, alebo inom technickom diele :
 - a) dopad navrhovaných stavieb na okolitú krajinu - krajinný obraz (harmónia, kompozícia, vyváženosť, mierka),
 - b) dopad navrhovaných stavieb na zmenu krajinnej panorámy miesta alebo línie,
 - c) bezprostredný dopad a mieru devastácie lokálnych prírodných scenérií alebo ich zmenu,
 - d) prínos možných vizuálnych vnemov z krajinného obrazu priamo z navrhovaných diel (dialniče),
 - e) dopad na psychologické pôsobenie navrhovaných stavieb v krajine,
 - f) dopad na biodiverzitu, prvky ÚSES a biotopy chránených druhov.
- 4.9 zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene,
- 4.10 prispôbovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby sa maximálne zabezpečila ich vodivosť a homogénosť,
- 4.11 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečisťovanie vodných tokov a pod.),
- 4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu; osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu na ktorej boli vybudované osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,
- 4.15 povoľovať výstavbu malých vodných elektrární na vodnom toku Váh a jeho prítokoch len výnimočne,
 - 4.15.1 nepovoľovať výstavbu malých vodných elektrární na vodných tokoch, ktorým sa poskytuje územná ochrana prírody a krajiny:
 - a) Chránený areál rieky Orava
- 4.17 rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja,
- 4.19 zabezpečiť ochranu prirodzených ekosystémov podporou rozvoja komplexnej vybavenosti (vrátane zvyšovania lôžkových kapacít v ochranných pásmach národných parkov) a taktiež rozvojom obcí v podhorských oblastiach s dôrazom na vyzdvihnutie miestnych zvláštností a folklóru. Uvedenú vybavenosť riešiť komplexne s dôrazom na limity prírodných zdrojov,
- 4.20 vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovišť v alúviách vodných tokov,
- 4.21 zabezpečiť pri ochrane pamiatkových území ich primerané funkčné využitie, zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, vylúčenie veľkoplošných asanácií, zachovanie objektivej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, uličného parteru, zachovania charakte-

ristických pohľadov, siluety a panorámy, rešpektovanie historických a architektonických dominánt, zachovanie archeologických nálezísk.

5. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

5.3 infraštruktúra cestnej dopravy

5.3.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy - definovanú pasportom Slovenskej správy ciest „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ - ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v rámci zastavaného územia kraja,

5.3.6 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať rýchlostnú cestu R3, cieľový stav podľa záťaže úsekov v kategórii R 24,5/120 - 80, v trase a úsekoch:

a) Tvrdošín (koniec obchvatu Trstená) - Sedliacka Dubová, sieť AGR č. E77, hlavný cestný ťah pre medzinárodnú turistickú dopravu, 5.7 infraštruktúra cyklistickej dopravy

5.3.17 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať homogenizáciu cesty I/59, súbežná s rýchlostnou cestou R3, v kategórii C9,5/70-60, v trase a úsekoch:

b) Tvrdošín - Oravský Podzámok, cesta nadregionálneho významu,

5.4 infraštruktúra železničnej dopravy

5.4.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej železničnej infraštruktúry - tratí, plôch a zariadení - umiestnenú na pozemkoch Železníc Slovenskej republiky, ohraničenú jej ochrannými pásmami,

6. V oblasti vodného hospodárstva

6.1. rešpektovať z hľadiska ochrany vôd

6.1.1. ochranné pásma vodárenských zdrojov

6.5. podporovať rozvoj miestnych vodovodov v obciach a ich miestnych častiach s nedostatočným zásobovaním pitnou vodou, mimo dosahu SKV,

6.6. postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s ČOV za rozvojom verejných vodovodov výstavbou ČOV v rozhodujúcich zdrojoch znečistenia, výstavbou skupinových kanalizácií s využitím kapacít existujúcich ČOV, výstavbou skupinových kanalizácií s ČOV s prioritným riešením v obciach ležiacich v OP vodárenských zdrojov, OP prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd, CHVO a povodí vodárenských tokov,

6.8. podporovať rozvoj kanalizácií a ČOV v obciach a miestnych častiach, ktoré nie je možné riešiť formou skupinových kanalizácií,

6.11 v súlade s Plánom manažmentu čiastkového povodia Váh realizovať opatrenia na dosiahnutie dobrého stavu vôd do roku 2015,

6.12 zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať protipovodňové opatrenia na tokoch v území, ktoré je ohrozované povodňovými prítokmi s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí

6.13. na ochranu územia pred povodňami po dohode s ochranou prírody:

6.13.2 vytvoriť podmienky účasti obcí na riešení povodňovej ochrany v zmysle Organizačnej smernice č. 5/2008 Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. Žilina a možnosti financovania v rámci Operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 2 „Ochrana pred povodňami“, operačný cieľ : 2.1. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami,

6.13.4 komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody v súlade s opatreniami Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh; úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriameniam tokov,

6.13.5 rešpektovať záplavové čiary z map povodňového ohrozenia a zamedziť výstavbu v okolí vodných tokov a v území ohrozovanom povodňami,

6.13.6 rešpektovať preventívne protipovodňové opatrenia navrhované v pláne manažmentu povodňového rizika,

6.14 rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb.

7. V oblasti nadradenej energetickej infraštruktúry

7.1 zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečení územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja,

- 7.2 zabezpečiť zvýšenú výrobu elektrickej energie:
 - 7.2.1 modernizáciou a rekonštrukciou existujúcich zdrojov,
 - 7.2.2 budovaním nových zdrojov využívaním vodnej energie,
 - 7.2.3 využitím zemného plynu v kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie v paroplynových cykloch a kogeneračných jednotkách,
- 7.3 zabezpečiť spoľahlivú a bezpečnú dodávku a prenos elektrickej energie dobudovaním elektrizačnej rozvodnej sústavy kraja v nadväznosti na sústavu SR a sústavu medzištátnu,
- 7.4 v energetike náročnosti spotreby :
 - 7.4.1 realizovať opatrenia na zníženie spotreby elektrickej energie v priemysle a energeticky náročných prevádzkach,
 - 7.4.2 minimalizovať využívanie elektrickej energie na výrobu tepla,
- 7.7 podporovať rozvoj plynifikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení,
- 7.8 zvýšiť percento plynifikácie obcí v kraji v ekonomicky efektívnych oblastiach a v územiach so zvýšenými požiadavkami na ochranu životného a prírodného prostredia (Národné parky, ich OP, CHKO a p.),
- 7.10 zamerať sa v spotrebe zemného plynu na jeho využívanie :
 - 7.10.1 v kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie, paroplynových cykloch a kogeneračných jednotkách,
 - 7.10.2 ako alternatívne palivo pre pohon motorových vozidiel hlavne v hromadnej (MHD, prímestská doprava) a individuálnej doprave,
- 7.11 vytvoriť územné podmienky pre realizáciu plynárenských zariadení, prípadne ich rekonštrukciu a pri využívaní územia chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami,
- 7.12 presadzovať v oblasti zásobovania teplom uplatnenie energetickej politiky SR a regionálnej energetickej politiky Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK); s využitím kompetencie miestnych orgánov samosprávy budovanie kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla tam, kde je to ekonomicky a environmentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy s centralizovaným zásobovaním obyvateľstva teplom,
- 7.13 vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,
- 7.14 podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb pri zohľadnení miestnych podmienok,
- 7.15 znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát.

8. V oblasti odpadového hospodárstva

- 8.1 zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží do roku 2015,
- 8.2 sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia."
- 8.3 zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s triedením, recykláciou, využívaním a zneškodňovaním odpadov v obciach, určených v územnom pláne,
- 8.4 zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov riešiť prednostne na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov obcí, určených v ÚPD

9. V oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja

- 9.1. zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja,

10. V oblasti telekomunikácií

- 10.1 zabezpečiť realizáciu hlavných a strategických cieľov, stanovených v telekomunikačných projektoch,

11. V oblasti pôšt

- 11.1 rešpektovať koncepčné materiály, schválené vládou SR a MDPT SR
- 11.2 zabezpečovať poštové služby v rámci ŽSK regionálnymi poštovými centrami (RPC) :
 - b) RPC Liptovský Mikuláš pre okresy : Dolný Kubín, ...
- 11.3 skvalitňovať poštové služby v kraji realizáciou nasledovných úloh a cieľov :

- c) rozšírenie poštových služieb vo vybraných poštách v kraji, optimalizovanie komerčnej činnosti na poštách z hľadiska záujmu zákazníkov, pokračovať v skvalitňovaní služieb, poskytovaných Poštovou bankou, a.s.

II. ČASŤ - VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov v katastrálnom území sú tieto:

1. Stavby na sledovanie stavu životného prostredia – sieť sledovacích, dokumentačných a výskumných staníc (stanovišť) v blízkosti, resp. v areáloch nadregionálnych biocentier a biokoridorov a lokalít medzinárodného významu.

2. Dopravné stavby

2.1 stavby cestnej dopravy :

- 2.1.3 rýchlostná cesta R3 v kompletnej trase, križovatky a privádzače, sprievodné komunikácie alternatívne I/59 a I/70, cestný ťah alternatívne I/65, II/519, III/06538 a I/14,

3. Technická infraštruktúra

3.1. vodohospodárske stavby

3.1.2 skupinové vodovody pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou a s nimi súvisiace stavby :

v) rekonštrukcie a rozšírenia verejných vodovodov v obciach,

3.1.10 odstraňovanie povodňových škôd,

3.1.11 preventívne protipovodňové opatrenia v povodiach drobných tokov,

3.2. energetické stavby

3.2.4 stavby súvisiace s plynifikáciou v okresoch Žilinského kraja,

3.3. pošta a telekomunikácie

3.3.1 súvisiace stavby pre rozvoj telekomunikácií na dosiahnutie špičkovej medzinárodnej úrovne telekomunikačných služieb,

3.4 stavby na zneškodňovanie, využívanie a spracovanie odpadov

3.4.2 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, triedenie, kompostovanie a recykláciu odpadov

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb je možné podľa § 108 zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č.103/1990 Zb., zákona č.262/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.199/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.136/1995 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.286/1996 Z.z., zákona č.229/1997 Z.z., zákona č. 175/1999 Z.z., zákona 237/2000 Z.z., zákona č.416/2001 Z.z. zákona č. 553/2001 Z.z. a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.217/2002 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

B.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

B.3.1 Demografická charakteristika

Povojnový rozvoj obce trval do 80-tych rokov 20.storočia. Bol založený na pracovných príležitostiach hlavne v blízkych mestách Tvrdosín, Nižná a Dolný Kubín, kde sa rozvíjal priemysel s pomerne veľkými nárokmi na pracovné sily. Pre potreby ÚPN-O sú dôležité údaje o počtoch obyvateľov z posledného obdobia (Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011-základné údaje, Žilinský kraj) a navrhované trendy rastu.

Po roku 1989 nastalo postupné spomalenie demografického vývoja, zmenilo sa reprodukčné správanie sa obyvateľstva – znížila sa pôrodnosť, zvyšuje sa pohyb obyvateľstva. V takýchto podmienkach sa ťažšie robia prognózy vývoja počtu obyvateľstva a ich spoľahlivosť je nižšia. Vývoj počtu obyvateľov odráža vplyv viacerých faktorov - predovšetkým vekovú skladbu obyvateľov, rovnováhu v počte mužov a žien, počet pracovných príležitostí v obci a v prijateľnej dochádzkovej vzdialenosti, dostatok disponibilných plôch pre

rozvoj obce, ale aj bytovú, hospodársku a sociálnu politiku štátu. ÚPN – VÚC Žilinského kraja predpokladá nerovnomerný vývoj – do roku 2005 intenzívnejší s indexom rastu 102,2 a v rokoch 2006 – 2015 pomalší vývoj a indexom rastu 101,2 (v okrese Dolný Kubín 101,5). Aj napriek zhoršujúcemu sa demografickému vývoju v rámci SR, okres Dolný Kubín patrí k okresom s priaznivým vývojom v rámci Slovenska. Charakterizuje ho pomerne vysoká pôrodnosť, nízka úmrtnosť a z toho vyplývajúci prirodzený prírastok, ktorého hodnoty prevyšujú hodnoty krajské aj celoslovenské.

Vývoj počtu obyvateľov obce

Obec Krivá mala pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov v r. 2011 808 obyvateľov, z toho 389 žien a 413 mužov. Pri sčítaní k v roku 2001 mala obec 775 trvale bývajúcich obyvateľov. Do roku 1980 počet obyvateľov obce stúpala, v rokoch 1980 – 2010 došlo k nárastu v priemere o 3,8 obyvateľa. V r. 2011 - 2013 nastal mierny úbytok obyvateľstva, v priemere 4,3 obyv./rok a po súčasnosť opäť mierny medziročný nárast. V období od sčítania v roku 2001 do roku 2011 má priemerný ročný prírastok hodnotu 0,32%.

Katastrálne územie obce má rozlohu 1.887,7 ha. Hustota osídlenia 42,51 obyv./km².

Tab. č. 2 - Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov obce Krivá

Rok	Počet obyvateľov	Index rastu
1780	733	
1800	687	
1831	718	
1850	561	
1880	746	
1900	719	
1910	622	
1920	620	
1930	623	
1980	705	100,0
1991	746	105,8
1995	756	107,2
2001	775	109,9
2005	794	112,6
2010	820	116,3
2011	808	114,6
2012	802	113,8
2013	795	112,8
2014	797	113,0
2015	800	113,5

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov zo zdroja: *monografie - "Krivá - obec a jej obyvateľia v plynutí času", Štatistický úrad SR, 2016, stav k 1.1.*

Za obdobie 35 rokov (r.1980-2015) narástol počet obyvateľov v o 95 osôb a priemerný ročný nárast predstavuje 2,7 osoby. Počet obyvateľov za sledované obdobie narástol o 13,5%. Intenzívnejší rozvoj obec zaznamenala zač.21.stor. a možno konštatovať, že stav obyvateľstva je pomerne stabilný.

Tab. č. 3 - Pohyb obyvateľstva za posledné obdobie od r.2006

rok	narodení	zomrelí	prírodný prírastok/úbytok	prist'ahovaní	vyst'ahovaní	migračné saldo	celkový prírastok	počet obyvateľov k 31.12.
2006	8	4	4	1	5	-4	0	808
2007	9	8	1	8	11	-3	-2	808
2008	9	1	8	3	5	-2	6	811
2009	7	5	2	7	1	6	8	819
2010	12	8	4	6	11	-5	-1	815

ÚPN obce Krivá - návrh

2011	9	6	3	5	14	-9	-6	803
2012	6	12	-6	6	7	-1	-7	795
2013	9	6	3	5	6	-1	2	792
2014	7	4	3	8	8	0	3	798
2015	11	7	4	3	2	1	5	805
Spolu	86	61	+26	52	70	-18	8	

Pozn. Tabuľka bola spracovaná bez korekcií s použitím údajov *Štatistického úradu SR*, r.2016. Údaje o celkovom prírastku za vyhodnocované obdobie nie sú v súlade s počtom obyvateľov. Disproporcia sa prejavuje aj súčtoch za r.2006 - 2015 (v období 2006-2015 je celkový prírastok ako súčet ročných prírastkov +8, skutočný prírastok podľa počtu obyvateľov k 31.12. je -3).

Počet obyvateľov obce od roku 2006 prirodzeným úbytkom mierne vzrastal a zároveň klesal záporným migračným saldom, pričom úbytok migračným saldom (-18 obyvateľov/ 9 rokov) bol nižší ako prirodzený prírastok (+26 obyv./9 rokov).

Zloženie obyvateľstva podľa charakteristických vekových skupín, index vitality obyvateľstva

Z tabuľky vyplýva, že veková skladba obyvateľov obce sa od roku 1991 mierne zlepšila. Zvýšenie indexu vitality ovplyvnila aj skutočnosť, že v súčasnosti sa do skupiny obyvateľov poproduktívneho veku zaradujú obyvatelia s vekom vyšším ako 65 rokov (predtým 60).

Priemerný vek obyvateľov obce pri sčítaní v roku 1991 bol 33,1 roka a bol o 3,5 roka vyšší, ako okresný priemer (29,6). Z tabuľky je zrejmé, že sa postupne znižuje podiel obyvateľov v predproduktívnom veku a zvyšuje sa podiel obyvateľov v produktívnom veku. Podiel obyvateľov v poproduktívnom veku sa znižuje.

Tab. č. 4- Vývoj zloženia obyvateľstva v obci Krivá podľa charakteristických vekových skupín, index vitality

Veková skupina	sčítanie 1991		SODB 2001		SODB 2011	
	počet obyv.	podiel v %	počet obyv.	podiel v %	počet obyv.	podiel v %
spolu	746	100	775	100	802	100
predprodukt. vek	197	26,4	168	21,7	144	17,9
produktívny vek	407	54,6	466	60,1	570	71,1
poproduktív. vek	142	19,0	131	16,9	88	11,0
nezistený vek	-	-	10	1,3	-	-
index vitality	138,7		128,2		163,6	
priemerný vek	33,1		35,0		37,4	

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov o počte obyvateľov a vekovej skladbe zo zdroja: *Štatistický úrad SR*, 2016

Tab. č. 5 - Zloženie obyvateľstva podľa charakteristických vekových skupín v okrese Dolný Kubín

Veková skupina	sčítanie 1991		SODB 2001		SODB 2011	
	počet obyv.	podiel v %	počet obyv.	podiel v %	počet obyv.	podiel v %
spolu	37 319	100	39 364	100	38 968	100
predprodukt. vek	10 580	28,35	8 410	21,40	6 513	16,7
produktívny vek	21 307	57,09	24 590	62,50	28 023	71,9
poproduktív. vek	5 432	14,56	6 075	15,40	4 432	11,4
index vitality	194,8		138,4		147,0	

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov o počte obyvateľov a vekovej skladbe zo zdroja: *Štatistický úrad SR*, 2016

Z tabuliek vyplýva, že veková skladba obyvateľov obce je zhruba na rovnakej úrovni ako veková skladba obyvateľov okresu. V období 1991 - 2011 sa veková skladba obyvateľov okresu výrazne zhoršila, veková skladba obyvateľstva Krivá sa mierne zlepšila, ale stále je nepriaznivejšia ako veková skladba obyvateľov okresu. V rámci kraja sa predpokladá vo vidieckych sídlach horšia veková štruktúra obyvateľstva (index vitality 119,2) ako v mestách (index vitality 170,8).

Základné údaje o obyvateľstve

Tab. č. 6- Veková štruktúra obyvateľstva v obci k 31.12.2015

Obec	Počet trvale bývajúcich obyvateľov			Veková štruktúra obyvateľov					
	celkom	muži	ženy	0 – 14	15-64 muži	15-64 ženy	65+ muži	65+ ženy	nezistený
Krivá	805	419	386	134	298	270	43	60	-

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov zo zdroja: Štatistický úrad SR, 2016

Podiel žien z trvale bývajúcего obyvateľstva je 48,0 %.

Index maskulinity

K 31.12.2015 bol počet mužov v obci 419 a žien 386 (*zdroj: ŠÚ SR). V prepočte na 1000 mužov v obci pripadá 921 žien, čo sa pokladá za výrazné porušenie početnej rovnováhy medzi mužmi a ženami.

Obyvateľstvo podľa národnosti

Tab. č. 7 - Obyvateľstvo podľa národnostného zloženia (SODB, 2011)

Národnosť	Počet osôb	Podiel v %
slovenská	790	98,7
rómska	1	0,1
iný	1	0,1
nezistená	9	1,1
Spolu	801	100,0

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov o počte obyvateľov a vekovej skladbe zo zdroja: Štatistický úrad SR, 2016

V obci je najviac zastúpená obyvateľstvo slovenskej národnosti až 98,7 %.

Štruktúra obyvateľstvo podľa vierovyznania

Tab. č. 8 - Obyvateľstvo podľa vierovyznania (SODB, 2011)

Vierovyznanie	Počet osôb	Podiel v %
Rímsko-katolícka cirkev	777	97,0
Evanjelická cirkev a.v.	1	0,12
Evanjelická cirkev metodistická	1	0,12
Cirkev adventistov siedmeho dňa	1	0,12
Bez vyznania	1	0,12
Iné	1	0,12
Nezistené	19	2,4
Spolu	801	100,0

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov o počte obyvateľov a vekovej skladbe zo zdroja: Štatistický úrad SR, 2016

V obci je veriacich okolo 97,4 %, z toho až 97,0 % je vyznania rímsko-katolíckeho. Podiel ostatných vierovyznaní a ľudí bez vyznania je menší ako 1%, nezistené vierovyznanie bolo u 19 osôb (2,4%).

Prognóza demografického vývoja

V Žilinskom kraji sa v období do roku 2015 predpokladá postupné zhoršovanie vekovej skladby obyvateľov a zmena typu populácie zo stabilizovanej až stagnujúcej (index vitality v rozmedzí 120 – 200) na ubúdajúcu (index vitality menší ako 120) v období po roku 2015. V najbližších rokoch sa predpokladá ďalšie zhoršovanie vekovej skladby obyvateľov kraja aj okresu. V najbližších rokoch sa predpokladá ďalšie zhoršovanie vekovej skladby obyvateľov kraja aj okresu. Vzhľadom na vývoj v obci Krivá v posledných rokoch (výstavba nových rodinných domov, prisťahovanie mladých rodín, pracovné príležitosti v primárnom a sekundárnom sektore) predpokladáme v najbližších rokoch mierne zlepšenie vekovej skladby obyvateľstva, neskôr stagnáciu. Z hľadiska typu populácie predpokladáme, že v návrhovom období do roku 2037 index vitality nedosiahne hodnotu 120, čo znamená, že sa typ populácie (ubúdajúca) nezmení.

Pre obdobie do roku 2015 ÚPN – VÚC Žilinského kraja predpokladal nerovnomerný vývoj – do roku 2005 intenzívnejší s indexom rastu 102,2 a v rokoch 2006 – 2015 pomalší vývoj a indexom rastu 101,7.

Vzhľadom k pracovným príležitostiam priamo v obci, resp. v dostupnej vzdialenosti (najmä Dolný Kubín, Tvrdošín) predpokladáme aj v budúcnosti nárast počtu obyvateľov obce najmä prisťahovaním, čo je predpokladom stabilizácie obyvateľstva a zlepšenia vekovej štruktúry obyvateľstva. Potrebne je najmä vytvoriť dobré podmienky pre bytovú výstavbu, dobudovanie vybavenosti na zodpovedajúcu úroveň.

Tab. č. 9 - Na základe vyhodnotenia uvedených východísk **predpokladáme nasledovný vývoj počtu obyvateľov obce :**

Rok	Počet obyvateľov	%	Priemerný ročný prírastok v %
2 016	805	100,0	-
2 026	835	103,7	0,37
2 037	862	107,0	0,30

B.3.2 Ekonomická aktivita obyvateľov, pracovné príležitosti

Pri sčítaní v roku 2011 bolo v obci 396 (49,4 %) ekonomicky aktívnych osôb, z toho 161 (40,7 %) žien. Z 570 obyvateľov v produktívnom veku bolo ekonomicky aktívnych 69,5 %.

V okrese Dolný Kubín bolo pri sčítaní v r.2011 bolo ekonomicky aktívnych 18 887 osôb, tj. 47,8 % z celkového počtu obyvateľov.

Tab. č. 10 - Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (SOBD, 2011)

Obec	Počet obyvateľov	Ekonomicky aktívne osoby	
		Spolu	%
Krivá	801	396	49,4
Okres Dolný Kubín	39 520	18 887	47,8

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov o počte obyvateľov a vekovej skladbe zo zdroja: Štatistický úrad SR, 2016

Tab. č. 11 - Predpokladaný vývoj počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov do roku 2015 (ÚPN-VÚC) v okrese Dolný Kubín

Rok	Absolútny počet ekonom. aktívnych osôb	v %
1 996 (stav)	17 191	44,1
2 005 (prognóza)	19 400	48,2
2 015 (prognóza)	19 200	47,0

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov o počte obyvateľov a vekovej skladbe zo zdroja: Štatistický úrad SR, 2016

Rozhodujúci vplyv na vývoj ekonomickej aktivity obyvateľstva má veková štruktúra obyvateľstva. Predpokladá sa, že do roku 2015 sa mierne zvýši zapojenie do pracovného pomeru u obyvateľstva zo skupiny osôb v produktívnom veku, ktorej zapojenie dosiahne 76 %.

Tab. č. 12 - Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie

	rok				
	2011	2012	2013	2014	2015
muži	30	24	19	19	11
spolu	52	54	45	40	29

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov zo zdroja: Štatistický úrad SR, 2016

Najvyšší počet uchádzačov o zamestnanie bol v rokoch 2011 a 2012, v ostatných rokoch je počet uchádzačov o zamestnanie stabilizovaný a relatívne nízky.

V r.2011 bolo v obci evidovaných 52 uchádzačov o zamestnanie, čo predstavuje 13,1% z ekonomicky aktívnych obyvateľov.

Z tabuľky vyplýva, že počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie od r.2011 klesá, medziročne predstavuje pokles o 23 uchádzačov, t.j. v priemere 4,6 uchádzača ročne.

Tab. č. 13 - Štruktúra pracovných príležitostí (SODB, 2011)

	spolu	% z trvale bývajúcich	primár- ny sek- tor	%	sekun- dárny sektor	%	terciálny sektor	%
obyvatelia	801							
Ekonomicky aktívny	396	49,4						
Odchádza z obce	324	40,5	38	9,6	181	45,7	169	42,7
Prichádza do obce	79		5		50		24	

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov zo zdroja: Štatistický úrad SR, 2016

Z celkového počtu bolo ekonomicky aktívnych 396 obyvateľov, čo predstavuje 49,4% všetkých obyvateľov, 81,8 % z ekonomicky aktívnych odchádzalo za prácou mimo obec. Z ekonomicky aktívnych pracovalo v primárnom sektore 9,6%, v sekundárnom 45,7% a v terciárnom 42,7%.

Hospodárska základňa obce je vzhľadom k jej vidieckemu charakteru nadpriemerne rozvinutá, so zastúpením všetkých troch sektorov. Najväčší počet pracovných príležitostí je v sekundárnom a terciárnom sektore. Najmenej zastúpený je primárny sektor.

Najväčším zamestnávateľom v primárnom sektore je Agrodružstvo Krivá (27 pracovníkov), v sekundárnom sektore spoločnosť MTS s.r.o. (95 pracovníkov), v terciárnom sektore spoločnosť MTS s.r.o. (120 zamestnancov).

V ďalších rokoch predpokladáme zvýšenie počtu pracovných príležitostí v sekundárnom sektore a v terciárnej sfére, vzhľadom na rozvojové zámery spoločnosti MTS s.r.o. , ako aj predpokladaným rozvojom služieb pre turizmus.

B.3.3 Charakteristika bytového a domového fondu

Podľa výsledkov sčítania v roku 2011 bolo v obci 231 bytových jednotiek, z toho trvale obývaných 194 (84,0 %). Celkový počet domov bol 218, z toho trvale obývaných 182 (83,5%). Pri sčítaní v roku 2001 bolo v obci 216 bytových jednotiek, z toho trvale obývaných 180 (87,0 %). Celkový počet domov bol 202, z toho trvale obývaných 168. Za posledné desaťročie podiel trvale obývaných bytov klesol z 87,0 % v roku 2001 na 83,5 % v roku 2011 (trvale neobývaných bytov bolo 37). V návrhovom období predpokladáme zníženie počtu trvale neobývaných domov.

Tab. č. 14 - Základné údaje o domovom a bytovom fonde stav k 30.06.2016

Obec	Domy spolu	Trvalo obývané domy		Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty		Neobývané byty
		spolu	Z toho rodinné			spolu	Z toho v rodinných domoch	
Krivá	230	189	187	41	242	199	187	43

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov zo zdroja: Obecná štatistika obce Krivá , 2016

Tab. č. 15 - Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti (SODB, 2011)

Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti	Počet bytov	Podiel v %
Zmena vlastníkov	18	48,6
Určený na rekreáciu	2	5,4
Nespôsobilý na bývanie	11	29,7
Z iných dôvodov	6	16,2
Spolu	37	100,0

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov zo zdroja: Štatistický úrad SR , 2016

Tab. č. 16 - Vývoj domového a bytového fondu (SODB, 2011)

Rok	Trvale obývané domy		Trvale obývané byty	
	Počet domov	Index rastu	Počet bytov	Index rastu
1980	151	100,0	156	100,0

ÚPN obce Krivá - návrh

1991	172	113,9	183	117,3
2001	168	111,3	180	115,4
2011	182	120,5	194	124,4

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov zo zdroja: *Štatistický úrad SR, 2016*

V obci prevládajú individuálne rodinné domy a tvoria 96,7 % z celkového bytového fondu. Z celkového počtu 182 trvale obývaných bytov je 162 situovaných v rodinných domoch.

Tab. č. 17 - Byty podľa veľkosti obytnej plochy v m² (SODB, 2011)

Ukazovateľ	
Počet bytov s obytňou plochou < 40 m ²	14
Počet bytov s obytňou plochou 40 - 80 m ²	95
Počet bytov s obytňou plochou 81 - 100 m ²	36
Počet bytov s obytňou plochou 100 + m ²	49

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov zo zdroja: *Štatistický úrad SR, 2016*

V obci je najviac zastúpených bytov s obytňou plochou od 40 do 80 m².

Tab. č. 18- Charakteristika bytového fondu v obci

Ukazovateľ	
Počet osôb na 1 byt v r.1991	4,07
Počet osôb na 1 byt v r.2001	4,31
Počet osôb na 1 byt v r.2011	4,16

*Tabuľka bola spracovaná s použitím údajov zo zdroja: *Štatistický úrad SR, 2016*

Pri sčítaní v roku 2011 pripadalo v Krivej na 1 trvale obývaný byt 4,16 obyvateľa (pri sčítaní v roku 2001 na 1 trvale obývaný byt 4,31 obyvateľa), čo vysoko prekračovalo slovenský priemer (3,26), mierne aj priemer za bývalý veľký okres Dolný Kubín (3,93). V hraniciach súčasného okresu Dolný Kubín pripadalo na 1 trvale obývaný byt 3,51 obyvateľov, z toho vo vidieckych sídlach 3,63 obyvateľa/byt. V súčasnosti má koeficient obývanosti v obci hodnotu 4,16 obyv./byt. Koeficient obývanosti sa v obci oproti roku 2001 zlepšil o 0,15 osoby.

V Žilinskom kraji pripadalo pri sčítaní v roku 2011 3,20 obyvateľa/1 byt, v okrese Dolný Kubín 3,93 obyvateľa/1 byt. Obývanosť bytového fondu v obci bola v r.2011 vyššia ako v okrese Dolný Kubín, aj ako v Žilinskom kraji.

V najbližších rokoch predpokladáme v súlade so všeobecným trendom vo vyspelých štátoch a prognózami v ÚPN-VÚC Žilinského kraja **d'ďšie znižovanie koeficientu obývanosti v obci nasledovne :**

v roku 2 001	4,31 obyv. / 1 byt
v roku 2 011	4,16 obyv./ 1 byt
v roku 2 025	3,50 obyv. / 1 byt
v roku 2 037	2,80 obyv./ 1 byt

Predpokladáme, že v návrhovom období do roku 2 037 sa bude potreba nových bytov v obci uspokojovať hlavne výstavbou rodinných domov, resp. formami hromadného bývania (spoločnosť MTS s.r.o.) pre stabilizáciu pracovnej sily v obci.

B.3.4 Súčasný dopyt po bytoch

Obecný úrad eviduje žiadosti na výstavbu nových rodinných domov. Obec nemá záujem o výstavbu nájomných bytov. Ročne vydá obec cca 6 nových stavebných povolení a skolauduje 3 nové domy. Za posledných 3 roky (2013 – 2016) bolo vydaných v obci 18 stavebných povolení a 10 kolaudačných rozhodnutí na rodinné domy. Predpokladáme, že v návrhovom období do roku 2 037 sa bude potreba väčšiny nových bytov v obci uspokojovať hlavne výstavbou rodinných domov. Najväčší záujem o výstavbu je v lokalitách na západ od z.ú. obce - lokalita Ilješ, na východ od z.ú. - lokalita Močár a v novej lokalite Skalický vršok.

Z hľadiska nákladov na technickú infraštruktúru je najvýhodnejšou formou využitie jednak prieluk medzi jestvujúcou zástavbou pozdĺž existujúcich komunikácií a intenzifikácia súčasných obytných plôch, jednak

plochy priamo nadväzujúce na obytné územie. Možnosť výstavby rodinných domov v prielukách je v obci obmedzená, vzhľadom ku súvislej zástavbe z minulých období.

Pre predpokladaný počet 862 obyvateľov obce v roku 2 037 a pre dosiahnutie obývanosti 2,80 obyvateľa/1 byt je v roku 2037 potrebný celkový počet 308 trvale obývaných bytov, pri zachovaní súčasného podielu trvale neobývaných bytov (16,0 %) je potrebných v obci 258 trvale obývaných bytov, t.j. do roku 2 037 potrebné postaviť v obci približne 40 bytov.

Vzhľadom na prudko sa rozvíjajúci priemysel a potrebu stabilizovať pracovnú silu, predpokladáme, že potreba bytov bude väčšia o 40 trvale obývaných bytov.

Na základe predpokladu, že k cieľovému roku 2037 budú niektoré lokality len rozostavané, je v územnom pláne potrebné pripraviť obytné plochy väčšie o primeranú urbanistickú rezervu. Predpokladaná urbanistická rezerva je 50%, t.j. 40 bytov. **Spolu bude do r.2037 potrebné postaviť v obci približne 120 bytov.**

B.4 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

B.4.1 Funkcia a poloha obce v sídelnej štruktúre

Obec Krivá patrí do okresu Dolný Kubín, nachádza sa v jeho severovýchodnej časti. Patrí k sieti sídiel vidieckeho typu, ležiacich na regionálnej rozvojovej osi Ružomberok - Dolný Kubín - Trstená s dobrými predpokladmi pre rozvoj. Z hľadiska širších územných vzťahov je súčasťou Žilinského samosprávneho kraja.

Územie sa rozprestiera v nadmorských výškach od 540 m n. m. - pri rieke Orava až po hrebeňovú časť, kde najvyšší bod je na kóte Kopec s nadmorskou výškou 1.251 m n. m. Stred obce leží v nadmorskej výške 545 m n. m.

Vymedzené katastrálne územie hraničí: na severozápade s k. ú. Dlhá nad Oravou, na juhovýchode s k. ú. Chlebnice, na juhu s k. ú. Malé Borové a Huty, na východe s k. ú. Oravský Biely Potok a na severe s k. ú. Podbiel. Zastavané územie obce je v ľavobrežnej časti údolia rieky Orava, pozdĺž cesty I/59 Nižná - Dolný Kubín a v údolí Krivského potoka.

Riešené územie má veľmi dobré dopravné napojenie na okresné mestá Dolný Kubín a Tvrdošín, prieťahom cesty I. triedy č.59 Banská Bystrica - Ružomberok - Dolný Kubín - Trstená - Poľská republika. Obcou prechádza železničná trať III. kategórie č. 181, so železničnou stanicou mimo z.ú. obce, pri futbalovom ihrisku. regionálne letisko pre medzinárodnú dopravu v Žiline a v Poprade.

Katastrálne územie obce má význam z hľadiska vodohospodárskeho a rekreačného ako aj z hľadiska zachovania prírodných hodnôt

B.4.2 Vzťah k ťažiskám a centráм osídlenia

Územie obce Turčianska Štiavnička patrí v súlade s ÚPN-VÚC Žilinského kraja a v súlade s Konceptiou územného rozvoja Slovenska medzi:

2. Ťažiská osídlenia nadregionálneho a celoštátneho významu (6 ťažísk v SR).

Na území Žilinského kraja je to liptovskomikulášsko – ružomersko – dolnokubínske ťažisko.

Poloha na rozvojových osiach

Obec Krivá v rámci Žilinského kraja možno identifikovať na sídelnej rozvojovej osi regionálneho významu:

- sídelná os spájajúca Liptov s Oravou v smere J - S - SV (Ružomberok - Dolný Kubín - Tvrdošín - Trstená)

Vzťah k sídelným centráм

Obec Krivá patrí k administratívno-sídelným centráм:

- Dolný Kubín regionálny
- Tvrdošín subregionálny

B.4.3 Záujmové územie

Záujmové územie je územie priľahlé k územiu obce, v ktorom prevládajú súčasné alebo výhľadové vzťahy k obci a ktorého usporiadanie je potrebné riešiť vo vzájomnej funkčnej a technickej súvislosti s územím obce. Z hľadiska funkčných a technických súvislostí je za takéto územie možné pokladať:

- Územie susedných obcí Dlhá a Podbiel resp. Nižná, ktoré sú s obcou Krivá prepojené sústavou sietí dopravnej a technickej infraštruktúry (vodovod, kanalizácia, elektrina, spoje). Obyvatelia obce využívajú niektoré služby, ktoré sa nachádzajú v obci Nižná (zdravotnícke služby, sociálne služby, obchodná sieť a pod.)

Krivá patrí do záujmového mesta Nižná, kde je umiestnená prevažná časť zariadení vyššej vybavenosti.

B.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA

Urbanistická koncepcia návrhu územného plánu obce vychádza z týchto cieľov :

- vytvoriť podmienky pre optimálny rozvoj hlavných funkcií obce (bývanie, výroba, rekreácia) pri zachovaní priestorových kvalít urbanistickej štruktúry a okolitého krajinného prostredia,
- vytvoriť podmienky pre hierarchizáciu urbanistickej štruktúry a posilnenie centrálnych funkcií obce v území od kostola po reštauráciu Mlyn,
- využiť polohu obce s dobrou dostupnosťou v spojení s kvalitou krajinného prostredia na podporu hospodárskej základne obce v súlade potrebou vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, charakteristického vzhľadu krajiny, dosiahnutie a udržanie ekologickej stability,
- odstrániť, príp. zmierniť funkčné a prevádzkové závary v organizme obce .

B.5.2.1 Súčasný stav

V urbanistickej štruktúre je jasne rozoznatelný historický vývoj. Miestne prírodné podmienky v minulosti určovali situovanie a počiatočnú formu osady ako aj komunikačnú väzbu s jeho vzdialenejším aj bližším okolím, predovšetkým poľami, pastvinami a lesmi.

Osídlenie osady bolo situované na hlavnej obchodnej ceste do Poľska. Osada sa začala tvoriť na údolnej a úrodnej nive rieky Orava, ktorá sa však pri povodniach vybrežovala zo svojho koryta a neumožňovala stavbu osady priamo na jej brehu. Vzhľadom na to, výstavba obce bola situovaná do doliny potoka Krivá. Osada sa rozširovala jednak juhovýchodným smerom, pozdĺž Krivského potoka, a sčasti aj okolo obchodnej cesty; takto bol už od najstarších čias obci daný topografický charakter a to uličnou potočnou zástavbou.

Najstaršiu časť obce tvorí historická zástavba pozdĺž potoka, pri križovaní s cestou I/59. Pôvodná urbanistická štruktúra je charakterizovaná úzkou pozdĺžnou parceláciou. Pôvodnú zástavbu tvorili typické jednotraktové trojpriestorové vidiecke domy - drevenice, zastrešené sedlovou alebo valbovou strechou, ktoré boli orientované k ulici častejšie štítovým priečelím ako pozdĺžnou stranou. Obytné i hospodárske časti stavieb boli väčšinou pod jednou strechou. Čelná fasáda bola symetrická, väčšinou s dvomi oknami. Najstarším stavebným materiálom bolo drevo, sčasti kameň. Historická urbanistická štruktúra je dodnes pomerne dobre zachovaná i s časťou pôvodnej zástavby.

Obec sa rozvíjala okolo cesty a potoka Krivá, ako typická potočná zástavba, až do 50-tych rokov 20.storočia. Pôvodná hlavná os obce v smere sever-juh prestala fungovať. Jej úlohu prevzala vedľajšia os v smere východ - západ. Po vojne a neskôr hlavne v 70-tych rokoch 20.stor.v sa začala uskutočňovať pomerne rozsiahla výstavba rodinných domov, v blízkosti pôvodnej zástavby západným smerom, kde bola zástavba rozvíjaná okolo hlavných ulíc smerovaných VZ smerom, s jasnou uličnou sieťou a zástavbou individuálnych rodinných domov. Nové domy sú väčšinou štvorcového pôdorysu so šikmou strechou (sedlová, stanová, valba,...).

Obec tvorí v krajine svojou kompaktnou zástavbou ucelený priestorový útvar. V rámci starej urbanistickej štruktúry nedisponuje dostatočným potenciálom na ďalšiu zástavbu, hlavne vzhľadom na obmedzenia vyplývajúce z prírodných a terénnych daností.

B.5.2.2 Navrhovaný stav

Návrh urbanistickej koncepcie má zachovať prírodné a krajinné prostredie, eliminovať v čo najväčšej možnej miere negatívny dopad jednotlivých činností v území, vytvárať podmienky pre koordináciu vidieckeho prostredia a moderného spôsobu života.

Urbanistický návrh smeruje k vytvoreniu priestorovo prehľadnej a hierarchizovanej štruktúry sídla s funkčným a priestorovým zjednotením jednotlivých častí do jedného sídelného celku. Obec tvorí v krajine svojou kompaktnou zástavbou ucelený priestorový útvar, s možnosťou rozvíjania urbanistickej štruktúry v nive rieky Orava.

Za hlavnú kompozičnú os je treba považovať urbanistickú štruktúru okolo komunikácie prebiehajúcej stredom obce v smere Z-V (areál spoločnosti MTS - kostol) a jej prepojenie na vedľajšiu kompozičnú os, ktorou je stará , pôvodná zástavba okolo Krivského potoka a za centrálny, ťažiskový priestor obce - priestor

od kostola po reštauráciu Mlyn (križovatku s vedľajšou kompozičnou osou). V tomto priestore sú v súčasnosti viaceré plochy OV, ktoré však nenadväzujú na seba a nevytvárajú centrum.

Návrh rieši postupné vytvorenie centra v ťažiskovom priestore obce pomocou funkčných a priestorových regulatívov, ktorými definuje podmienky pre vytvorenie centrálnych funkcií a verejných priestorov, ktoré podporujú verejný a spoločenský život obyvateľov.

Z hľadiska priestorového pôsobenia má dominantné postavenie v štruktúre obce kostol - navrhujeme vytvorenie plôch verejnej zelene s oddychovými plochami okolo kostola s prepojením na centrálny priestor. Dominantné pôsobenie kostola podporí aj otvorenie pozemku odstránením oplotenia a vytvorenie zodpovedajúceho priestranstva pred vstupom.

Je potrebné uvažovať o väčšom zapojení prírodných, zelených štruktúr do organizmu obce pri zachovaní prírodnej krajinej štruktúry, v území nevytvárať izolované urbanistické celky, zamedziť rozptýlenej obytnej zástavbe.

V rámci formovania urbanistickej štruktúry je potrebné vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru, prírodné a krajinné prostredie, eliminovať v čo najväčšej možnej miere negatívny dopad jednotlivých činností v území, vytvárať podmienky pre koordináciu vidieckeho prostredia a moderného spôsobu života. Dôležitá je harmonizácia urbanistickej štruktúry s okolitým krajinným prostredím. Na vyvýšených, pohľadovo exponovaných polohách zabezpečiť nenarušenie súčasnej sídelnej štruktúry nevhodnou schématickou zástavbou.

B.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE, VRÁTANE URČENIA PRÍPUSTNÉHO, OBMEDZUJÚCEHO A ZAKAZUJÚCEHO VYUŽÍVANIA

Súčasné funkčné využitie územia a návrh rozvoja územia obce je zachytené vo výkrese č.2 a č.3 - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. V súčasnej dobe v zastavanom území prevláda obytná funkcia, t. j. pozemky rodinných domov, sčasti s doplnkovými funkciami.

V rámci organizmu obce nachádzame minimálne štruktúry občianskej vybavenosti. Poloha väčšiny plôch občianskej vybavenosti v štruktúre obce je veľmi dobrá - v prirodzenom ťažisku plôch staršej i novej zástavby, navyše s dostatkom voľných plôch a zelene má dostatočné rezervy pre ďalší rozvoj.

Plochy výroby sú zastúpené z hľadiska výroby - spoločnosťou MTS a poľnohospodárskym družstvom.

Rekreačná a oddychová funkcia viac-menej absentuje. V katastrálnom území je niekoľko rekreačných chat - hlavne pozdĺž Krivského potoka, priamo v obci sa nachádza lyžiarsky vleč.

Návrh rozvoja funkčných plôch zodpovedá súčasnému využitiu územia a nadväzuje naň, zároveň zohľadňuje všetky požiadavky a obmedzenia vyplývajúce z platnej legislatívy tak, aby územie obce bolo využité čo najoptimálnejšie.

Rozvoj obytnej funkcie

je navrhnutý doplnením urbanistickej štruktúry, nadväzujúcej na z. ú. obce, v nive rieky Orava (v lokalite Ilješ a Močár, v lokalite Skalicový a Holicový vršok, čiastočne v rámci existujúceho reálne zastavaného územia obce, resp. v priamej nadväznosti naň - doplnenie prieluk novostavbami a rekonštrukciami pôvodných objektov (nadstavby, prístavby, ap).

Rozvoj občianskej vybavenosti

je navrhnutý hlavne na funkčne zmiešanom území (bývanie a občianska vybavenosť) pozdĺž centrálného ťažiskového priestoru, ďalej v okolí obecného úradu, v lokalite Medzi Jarky - školiace stredisko s ubytovaním, v plochách navrhovanej novej výstavby v rámci prízemných rodinných domov, resp. v samostatných objektoch občianskej vybavenosti. V rozostavanom objekte pri futbalovom štadióne v lokalite Stará voda sa javí ako vhodné umiestnenie domu sociálnych služieb pre starších spoluobčanov.

Rozvoj výrobných plôch

je navrhnutý ako doplnenie existujúceho výrobného areálu (momentálne vo vlastníctve spoločnosti MTS), ktorý sa nachádza západne od zastavaného územia v lokalite Roveň, pri vstupe do obce od Dlhej. Má dobré dopravné napojenie a plošnú rezervu pre rozvoj. V rámci z.ú., na jeho južnom okraji je situovaný areál poľnohospodárskeho družstva - Agrodružstva Krivá, mliekareň a výrobné priestory spoločnosti Drevodom Orava. Zvyšovanie súčasnej kapacity hospodárskych zvierat v areáli Agrodružstva je možné len za podmienky, ktorá preukáže zamedzenia negatívneho vplyvu na obytné prostredie v obci v súlade so zákonom č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvu na životné prostredie.

Výrobné plochy je potrebné oddeliť od obytného územia vhodnou izolačnou zeleňou.

Rozvoj športovej vybavenosti

navrhujeme jej doplnenie pri rieke Orava v lokalite Ilješ, resp. Močár o maloplošné ihriská pre verejnosť rôznych vekových kategórií, resp. relaxačno-oddychové plochy. V súčasnosti chýbajúce ihriská (pre rôzne vekové kategórie detí), navrhujeme doplniť v rámci navrhovaných lokalít na bývanie.

Rozvoj rekreačnej funkcie

tvoria plochy mimo z. ú. obce: v lokalitách Pod Grapy, Predné Rovne, Labašová, Smoleňová, Stasová, kde navrhujeme rozšíriť plochy pre chaty. Navrhujeme zachovať plochu v lokalite Za Holicou, kde je umiestnený lyžiarsky vleč, pre športové, rekreačné a oddychové aktivity. V území navrhujeme vybudovať náučné chodníky.

Rozvoj plôch zelene

je navrhnutý hlavne okolo budov existujúcej ako aj navrhovanej občianskej vybavenosti, obecného úradu, škôlky, kostola, v rámci cintorína, navrhovaných výrobných plôch a poľnohospodárskeho areálu (izolačná zeleň - z dôvodu zlepšenia životného prostredia). Zeleň je v z.ú. zastúpená hlavne súkromnou zeleňou záhrad, sprievodnou zeleňou vodných tokov Oravy a Krivského potoka. Významné zastúpenie majú aj plochy verejnej zelene v centre obce - pozdĺž pravej strany cesty I/59 v smere na Podbiel až po kostol.

V rámci zachovania ekologickej stability je potrebné akceptovať brehovú zeleň pozdĺž potokov.

Na okrajových svahovitých polohách v kontakte s obytnou zástavbou sa uplatňujú plochy extravilánovej drevitej zelene - zmiešané stromovité a krovité, prevažne listnaté porasty.

Z hľadiska priestorového je nutné rešpektovať krajinárske hodnoty územia. Je potrebné zachovať drobnú mierku okolitej zástavby a charakteristické priehľady. Drobná zástavba solitérnych rodinných domov i občianskej vybavenosti by mala naďalej zostať základným charakteristickým prvkom sídla. Nová zástavba by mala rešpektovať prostredie a používať tvaroslovné prvky regionálnej (oravskej) architektúry (tvar, sklon strechy, mierka, atď.), zároveň by mala mať súčasný architektonický výraz.

B.7 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

B.7.1 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA

Plochami pre bývanie sú v zmysle vyhl.č.55/2001 Z.z. plochy, ktoré sú určené pre obytné domy a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia, napr. garáže, stavby občianskeho vybavenia, verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská. Pre riešenie funkcie bývania sú v schválenom zadaní obsiahnuté nasledovné požiadavky :

- plochy, potrebné na bývanie navrhnuť v rozsahu, vyplývajúcom z predpokladaného počtu obyvateľov obce, predpokladaného nárastu prechodného ubytovania obyvateľov dochádzajúcich za prácou do výrobného areálu (v súčasnosti areál spoločnosti MTS s.r.o.) a vývoja obývanosti bytového fondu - uvedený rozsah obytných plôch zväčšiť o primeranú urbanistickú rezervu,
- s prihliadnutím na doterajší vývoj a všeobecné trendy uvažovať s postupným znižovaním koeficientu obývanosti, t.j. počtu obyvateľov, pripadajúcich na jeden trvale obývaný byt z 4,11 pri sčítaní v roku 2011 na :
 - 3,50 obyvateľ/a/1 byt v roku 2 025
 - 2,80 obyvateľ/a/1 byt v roku 2 037
- pozemky pre pokrytie potreby výstavby nových bytov riešiť hlavne formou individuálnej bytovej výstavby - samostatne stojace a skupinové formy rodinných domov, ale aj formou hromadnej výstavby - bytové domy, resp. ubytovne,
- bytovú výstavbu orientovať prednostne na využiteľné prieluky v intraviláne i mimo intravilánu, plochy s vybudovanou alebo ľahko dostupnou dopravnou a technickou infraštruktúrou a voľné plochy v kontakte so súčasnými obytnými plochami
- medzi obytné plochy zaradiť najmä územie západne od zastavaného územia obce (napríklad: v lokalite Ilješ, alebo východne od z. ú. lokalita Mokrad')
- návrhom jednoznačných funkčných a priestorových regulatívov a limitov vylúčiť možné kolízie pri využití územia a zabezpečiť vytváranie harmonického obytného prostredia,

Celková potreba bytov, návrh novej bytovej výstavby

Podľa základných demografických údajov a schváleného Zadania pre predpokladaný počet 862 obyvateľov obce v roku 2 037 a pre dosiahnutie obývanosti 2,80 obyvateľa/1 byt je v roku 2037 potrebný celkový počet 258 trvale obývaných bytov, pri zachovaní súčasného podielu trvale neobývaných bytov (16,0 %).

Vzhľadom na prudko sa rozvíjajúci priemysel a potrebu stabilizovať pracovnú silu, predpokladáme, že potreba bytov bude väčšia o 40 trvale obývaných bytov.

Na základe predpokladu, že k cieľovému roku 2037 budú niektoré lokality len rozostavané, je v územnom pláne potrebné pripraviť obytné plochy väčšie o primeranú urbanistickú rezervu. Predpokladaná urbanistická rezerva je 50%, t.j. 40 bytov. **Spolu bude do r.2037 potrebné postaviť v obci približne 120 bytov.**

Vzhľadom k vidieckemu charakteru obce, charakteru zástavby a terénnym danostiam predpokladáme výlučne nízkopodlažnú formu zástavby (predovšetkým rodinné domy). V obytnom území je možné umiestniť aj malé bytové domy za podmienky dodržania drobnej mierky a súladu s okolitou zástavbou. Prípadnú potrebu sociálnych bytov odporúčame riešiť v rámci vymedzených obytných území formou malých samostatne stojacich, prípadne skupinových foriem rodinných domov, resp. objektov hromadného bývania.

Z hľadiska zachovania charakteru urbanistickej štruktúry a jej priestorového pôsobenia je potrebné zachovať a udržiavať súčasný charakter sídla a nedopustiť narušenie súčasnej sídelnej štruktúry nevhodnou (pravouhlou schématickou) výstavbou v tomto type krajiny. Zabrániť je potrebné obytnej zástavbe vo voľnej krajine (nevhodná v tomto type prostredia, krajiny).

Rozvoj plôch pre výstavbu rodinných domov v **návrhovom** období do r.2037, vychádzajúci zo zadania, je možné rozdeliť na :

a) plochy v rámci z. ú. obce, vytýčenému k 1.1.1990

- lokalita Skalicový vršok, sčasti rozostavaná - 22 pozemkov
- v prielukách - cca 5 pozemkov

Spolu je v z. ú. možné umiestniť cca 27 stavebných pozemkov. V centrálnej časti obce je predpoklad úbytku bytového fondu, vzhľadom na návrh zmiešanej funkcie - bývanie + OV.

b) plochy mimo z. ú. obce

- lokalita Skalicový vršok - 15 pozemkov, predpoklad je dobudovanie TI
- lokalita Ilješ - 55 stavebných pozemkov, pre ktorú je spracovaná PD pre umiestnenie inžinierskych sietí a komunikácií
- lokalita Močár - 45 pozemkov, predpoklad je dobudovanie TI
- lokalita Holicový vršok - 35 pozemkov, predpoklad je vybudovanie dopravnej a technickej infraštruktúry

Na navrhovaných plochách je spolu možné umiestniť viac stavebných pozemkov (192), vzhľadom na reálnu potrebu k r.2037 (120). Na základe predpokladu, že k cieľovému roku 2037 budú niektoré lokality len rozostavané (zložité vlastnícke vzťahy, zosuvné územia, potreba podrobnejšieho riešenia, ap.) sú v územnom pláne navrhnuté obytné plochy väčšie o primeranú urbanistickú rezervu.

Pred začatím výstavby v rozsiahlych lokalitách, situovaných v svahovitom teréne - Skalicový vršok, Holicový vršok navrhujeme:

- *spracovať (na výškopise) podrobnejšie riešenie usporiadania obytného územia (ÚPN-Z, resp. UŠ) s návrhom dopravnej a technickej infraštruktúry, s vyčlenením verejných plôch pre zeleň a ihriská a s určením podrobných regulatívov pre zástavbu*

Na pozemkoch v lokalite Močár, určených pre individuálne bývanie, je možné na základe podrobného riešenia územným plánom zóny alebo urbanistickou štúdiou umiestniť aj skupinové, resp. nízkopodlažné formy hromadného bývania.

B.7.2 NÁVRH RIEŠENIA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU

Vzhľadom na charakteristiku zariadení občianskej vybavenosti, môžeme ich zaradiť do nasledujúcich jednotlivých skupín:

Školstvo a výchova

- ✓ Materská škola

V obci, v novej povojnovej zástavbe - na dolnom konci, sa nachádza škôlka, umiestnená v novej budove postavenej v r.2010 na mieste starej, nevyhovujúcej budovy. V súčasnosti škôlku navštevuje 23 detí (kapacitne postačuje na 30 detí), s počtom zamestnancov 4 - 2 učiteľky, 1 kuchárka, 1 vedúca školskej jedálne.

ne. MŠ je bez právnej subjektivity. V objekte sa nachádza aj školská jedáleň. V areáli je školská záhrada s prvkami detského mobiliáru.

Kapacita MŠ ako aj veľkosť pozemku sú na návrhové obdobie postačujúce.

✓ Základná škola

Je umiestnená v starej budove, postavenej v r.2009, v centrálnej časti obce. Budova školy je vo vlastníctve rímskokatolíckej cirkvi, od ktorej si ju obec prenájíma. Škola nie je plne organizovaná a je bez právnej subjektivity. V súčasnosti ju navštevuje 33 žiakov v 2 triedach: 1.+3.ročník spolu - 16 a 2.+4.ročník spolu - 17 žiakov. Počet zamestnancov je 4 - 3ja pedagogickí a 1 nepedagogický. Škola nemá telocvičňu (deti cvičia v triedach), ani ihrisko ani žiadne športové plochy, a veľkosť pozemku ani neumožňuje výstavbu športovísk. Školská jedáleň sa nachádza v budove škôlky a slúži aj pre ZŠ. Navyše je budova situovaná pri hlavnom cestnom ťahu na Poľsko, pri ceste I/59. Stavebno-technický stav školy je taktiež nevyhovujúci. Budova školy ani kapacitne, ani stavebne nebude pokrývať požiadavky nárastu obce.

Navrhujeme:

- *vybudovať novú základnú školu pre ročníky 1. - 4., na pozemku v blízkosti domu kultúry, ktorý je vo vlastníctve obce*

✓ Základná umelecká škola, stredné a odborné školy

V obci sa nenachádzajú, najbližšie zariadenia sú v Nižnej.

V návrhovom období nie sú potrebné v obci samostatné učebne pre základné umelecké školy.

✓ Stredné a odborné školy

V obci sa nenachádzajú, najbližšie zariadenia sú v Nižnej. Vzhľadom k veľkosti obce, jej polohe a významu v štruktúre osídlenia nie sú v obci potrebné.

Zdravotníctvo

V obci sa nenachádza žiadne zdravotnícke zariadenie, ani ordinácie lekárov. Základnú zdravotnícku starostlivosť zabezpečujú Obvodné zdravotné stredisko v Dlhej n/Oravou, resp. v Nižnej (praktický lekár pre dospelých a deti, stomatológ), kde sa nachádzajú aj lekárne, vyššiu starostlivosť nemocnice s poliklinikou v Dolnom Kubíne a Trstenej.

Tento stav je vyhovujúci a nie je potrebné uvažovať so zriadením ambulancie.

Sociálna starostlivosť

V obci nie sú v prevádzke žiadne zariadenia sociálnej starostlivosti. Najbližšie sociálne zariadenia - dom dôchodcov s kapacitou 75+56 miest a dom sociálnych služieb pre mládež a dospelých s kapacitou 42 miest je v Dolnom Kubíne. Obecný úrad zabezpečuje donášku stravy pre imobilných a odkázaných seniorov.

Zariadenia sociálnej starostlivosti v obci je možné v obci zriadiť prestavbou 1 alebo viacerých nevyužívaných rodinných domov, prípadne umiestnením nového zariadenia v rámci navrhovaných obytných území, resp. zariadenie umiestniť v rozostavanom objekte pri rieke Orava.

Kultúra

✓ Kultúrny dom

Nachádza sa v spoločnom objekte s obecným úradom. Nachádza sa v severozápadnej časti z. ú., mimo centra obce. Sála má kapacitu 130 ľudí, v objekte je situovaná aj kuchyňa, ktorá potrebuje rekonštrukciu a sociálne zariadenia, ktoré sú rekonštruované. Objekt bol postavený v r.1975. Objekt má plynové kúrenie. Kapacitne je na potreby obce postačujúci aj pre návrhové obdobie, nie je potrebné uvažovať s rozšírením jeho kapacity.

Budova potrebuje celkovú rekonštrukciu - zateplenie a výmenu okien, vzhľadom na nové požiadavky na úsporu energií.

✓ Knižnica

V obci sa nachádza obecná knižnica, sídliaca v budove Kultúrneho domu. Má okolo 3.050 knižničných zväzkov. Je prevádzkovaná 1 deň v týždni, podľa záujmu, v popoludňajších hodinách. *Priestor kapacitne vyhovuje aj pre návrhové obdobie.*

✓ Rímskokatolícky kostol sv. Jozefa a fara

Kostol bol postavený v r.1926, základný kameň kostola posvätil biskup Vojtaššák. Kostol je murovaný v neorománskom slohu, má kapacitu 300 miest, je plynofikovaný a má podlahové vykurovanie. Nachádza sa v centrálnej polohe obce, pri ceste I/59. *Zariadenie kapacitne vyhovuje aj pre návrhové obdobie.*

V r.2010 bola spracovaná architektonická štúdia "Rekonštrukcia centra obce", ktorá riešila komplexne prestavbu centra, vybudovanie múzea bl. sestry Zdenky Schellingovej, krytej promenády, pastoračného centra a amfiteátra. Vzhľadom na veľké finančné nároky obec ďalej nepokračovala ďalších stupňoch projektovej dokumentácie

✓ Kaplnky

V obci sa nachádzajú kaplnky zasvätené Panne Márii - v lokalite Močár, pri Orave je to murovaná kaplnka P. Márie Fatimskej, postavená v r.1945 a v obci murovaná kaplnka Sedembolestnej P. Márie, postavená tiež v r.1945. V centrálnej časti obce neďaleko miesta rodného domu, pri potoku, je situovaná symbolická kaplnka venovaná bl. sestre Zdenke.

Súčasným trendom je rozširovanie ponuky služieb kultúrnych zariadení a ich čiastočná komercionalizácia. Všetky kultúrne zariadenia plnia dôležitú funkciu nielen ako strediská miestneho kultúrneho života, ale aj ako strediská vzdelávania, prístupu k informáciám, svojimi aktivitami podporujú rozvoj cestovného ruchu. K rozširovaniu ponuky prispievajú aj osvetové zariadenia, ktoré majú vytvárať podmienky pre rozvoj a prezentáciu záujmovej umeleckej činnosti, voľnočasových tvorivých aktivít, ochrany a rozvíjania ľudových tradícií a tradičnej ľudovej kultúry. Trendom je tiež polyfunkčnosť a flexibilita kultúrno-osvetových priestorov. V letnej sezóne je možné využívať na netradičné kultúrne podujatia aj voľné plochy v obci alebo v prírode.

Záujmové združenia

Medzi najstaršie záujmové združenia a organizácie v obci patrí : Jednota dôchodcov Slovenska, Dobrovoľný hasičský zbor, ktorý vznikol v roku 1925; Strelecký klub Krivá, Ochotnícky divadelný súbor, Zmiešaný spevácky zbor- 30 členov, Pozemkové spoločenstvo bývalí urbarnalisti obce Krivá, TJ Družstevník Krivá, turistický oddiel, stolnotenisový oddiel, Poľovnícke združenie Prieková skupina Krivá

V r.1977 sa začala každoročná tradícia konania Striebornej podkovy - 2.januárový víkend, turisticko-bežkársky pochod cez Krivskú podkovu, trasa o dĺžke 20 km, s prevýšením 700 m. Ďalšie aktivity: každý rok- Zábava pre všetkých, ktorú organizuje Dobrovoľný hasičský zbor, Obecný maškarný ples, Majáles, volejbalový turnaj, ples rodičov, každoročné zhromaždenie obyvateľov obce (december), stretnutie dôchodcov, slávnosť „Deň matiek“,...

V r.2016 sa začala tradícia - 1.ročník obecnej zabíjačky - posledný fašiangový víkend.

Každoročne sa v júli obec mení na pútné miesto, koná sa Duchovné stretnutie s blahoslavenou sr. Zdenkou Schellingovou.

Telovýchova a šport

V obci sú nasledovné zariadenia pre telovýchovu a šport :

✓ Športový areál

Nachádza sa na pravom brehu rieky Orava medzi železničnou traťou a riekou, s futbalovým ihriskom, tréningovým futbalovým a tenisovým ihriskom a ihriskom na plážový volejbal . V areáli je objekt so sociálnymi zariadeniami pre hráčov a divákov (šatne, WC).

✓ Strelnica

Nachádza sa v lokalite Močilá, severne od železničnej trate. Areál je určený na preloženie po vybudovaní rýchlostnej cesty R3. Nová funkčná plocha pre strelnicu je navrhnutá v lokalite Pod Lukáčikovou.

✓ Lyžiarsky vlek a svah

Je umiestnený v lokalite Za Holicou. Vlek je typu Tatrapoma o dĺžke 305 m, v posledných rokoch je málo využívaný.

✓ Posilňovňa

Je v priestoroch kultúrneho domu.

✓ Detské ihriská

Nachádzajú sa pri obecnom úrade a v areáli materskej školy.

V jednotlivých zónach obce chýbajú ihriská pre rekreačnú telovýchovu detí, mládeže a dospelých - odporúčaná je plocha 2 m²/ 1 obyvateľa, z toho 0,5 m²/ 1 obyvateľa rezervovať na detské ihriská a 1,5 m²/ 1 obyvateľa na ihriská pre mládež a dospelých. Rekreačné ihriská by mali byť umiestnené do plôch súvislej zelene, dochádzková vzdialenosť k detským ihriskám pre deti mladšie ako 6 rokov nemá presiahnuť 200 m, pre staršie deti do 13 rokov 500 m.

Vzhľadom na obmedzené možnosti športového vyžitia obyvateľov obce, navrhujeme:

- *rezervovať plochy pre vybudovanie detských ihrísk v navrhovaných obytných zónach v lokalitách: Ilješ, Močár, Sklalicový vršok, Holicový vršok*
- *rešpektovať navrhovanú plochu športovej a rekreačnej vybavenosti pri rieke Orava ako plochy pre nenáročné rodinné športové aktivity - petang, bowling, minigolf, diskgolf, jednoduché športoviská v prírode, oddychové zákutia, pozorovateľne vtákov a rýb, ap.*

Maloobchodná sieť

V maloobchodnej sieti v súčasnosti prebieha proces vyššej sortimentnej, priestorovej a prevádzkovej koncentrácie. Menšie koncepty hypermarketov expandujú do sídiel nad 20 000 tis. obyvateľov, v hornatých oblastiach Slovenska (do ktorých riešená obec patrí) sa udržia menšie zariadenia - samoobsluhy a pultové predajne. Pri optimalizácii predajnej plochy sa vychádza zo skutočnosti, že vo vyspelých, spotrebiteľsky orientovaných štátoch Európy dosahuje veľkosť predajnej plochy na 1 obyvateľa 1 m². Uvedená hodnota je priemerná, pričom vyššia je koncentrácia maloobchodných zariadení v sídelných centrách. Pri stanovení veľkosti predajnej plochy je zároveň potrebné prihliadať aj na demografické a socioekonomické rozdiely medzi jednotlivými regiónmi a zohľadniť kúpnu silu obyvateľstva.

Druh a kapacita maloobchodných zariadení v obci zodpovedajú súčasnej potrebe, vyplývajúcej z počtu obyvateľov a ich štruktúry. V obci sú 2 malometrážne predajne rozličného tovaru, väčšinou v centrálnej časti obce, 1 špecializovaná predajňa syrových výrobkov, 1 predajňa textilu. V časti obce smerom do doliny, nie sú žiadne zariadenia občianskej vybavenosti - dochádzkové vzdialenosti výrazne presahujú odporúčané hodnoty.

V návrhovom období predpokladáme v súlade s trendom vo vyspelých európskych štátoch mierne zväčšenie predajnej plochy maloobchodných zariadení v obci. Maloobchodné zariadenia budú umiestnené prevažne v rámci funkčne zmiešaného územia pozdĺž súčasnej trasy cesty I/59.

Verejné stravovanie a ubytovanie

V obci sa nachádzajú 2 pohostinské zariadenia, ktoré zamestnávajú cca 4 zamestnancov.

- ✓ hostinec Mlyn - nachádza sa v centrálnej časti obce, s kapacitou 40 stoličiek, 2 zamestnanci
- ✓ pohostinstvo Martin Matušiska, s kapacitou 30 stoličiek, 2 zamestnanci

V území sa nachádzajú zariadenia s možnosťou ubytovania:

- ✓ chata na Smoleňovej s kapacitou 8 lôžok
- ✓ poľovnícka chata s kapacitou 14 lôžok
- ✓ rekreačné individuálne chaty v Krivskej doline
- ✓ na súkromí Zajac Ladislav a Martin Kubala
- ✓ ubytovanie na súkromí

Podľa svetových prognóz sa v nasledovnom 10 - 20 ročnom období očakáva podstatný nárast cestovania, rast aktívnych foriem dovolení, vyššia frekvencia kratších dovolení. Najvyšší rast sa očakáva vo vekových kategóriách mládež a dôchodcovia, ďalej možno predpokladať pokračovanie procesu skvalitňovania ponuky služieb jestvujúcich zariadení. Stav ubytovacích a stravovacích zariadení sa javí ako nedostatočný pre návrhové obdobie. V obci predpokladáme zvýšenie stravovacej kapacity o min. 40 stoličiek ubytovacej kapacity o max. 192 nových lôžok v roku 2037, pre ktorú sú vytvorené v rámci návrhu ÚPN-O plošné podmienky v lokalitách: Pod Grapy (max.40 nových lôžok), Predné Rovne (max.32 nových lôžok), Stasová (max.12 nových lôžok), Labašová (max.16 nových lôžok), Smoleňová (max.32 nových lôžok), Priekové Blato (max.12 nových lôžok), Za Holicou (max.8 nových lôžok) a Medzijarky (max.40 nových lôžok, 40 stoličiek).

Služby

Zo zariadení nevýrobných služieb v obci sú:

- ✓ opravovňa motorových vozidiel - autoservis Zaťko, umiestnená v obytnom území

- ✓ kúrenár
- ✓ elektrikár

V obci chýbajú služby patriace jednak k základnej vybavenosti (kaderníctvo, zberňa pracovne a čistiarne, opravovňa bicyklov, rôzne opravovne, požičovňa priemyselného tovaru...) ako aj služby vyššej vybavenosti (informačné a sprostredkovateľské služby, môžu byť aj krajčírstvo s opravou odevov, kominárstvo ap..).

Pre služby nie sú v súčasnosti určené kritériá, resp. odporúčané ukazovatele, Ich fungovanie určuje dopyt na trhu, aj druhová štruktúra sa v súčasnosti mení. V obciach veľkostnej kategórie do 5000 obyvateľov sa odporúčajú (Metodická príručka MŽP SR „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí – aktualizácia, 2009“) tieto zariadenia služieb:

- činnosti v oblasti nehnuteľností (kupovanie, predávanie a prenájom nehnuteľností, sprostredkovanie, realitná kancelária, správa nehnuteľností)
- prenájom strojov a zariadení bez obsluhy (prenájom automobilov, iných pozemných dopravných prostriedkov, poľnohospodárskych, stavebných, kancelárskych strojov a počítačov)
- prenájom tovaru osobnej potreby a potrieb pre domácnosť
- počítačové a súvisiace činnosti (poradenská služba – hardware a software, databázové činnosti, oprava a údržba kancelárskych strojov a počítačov)
- iné obchodné služby (právne, daňové a podnikateľské poradenstvo, činnosti účtovnej evidencie, architektonické a inžinierske činnosti a súvisiace technické poradenstvo, činnosti reklamy, sekretárske a prekladateľské činnosti a pod.)

Cintorín

Je umiestnený východne od obce, pri ceste I/59 - s využiteľnou celkovou plochou 4.035 m². V súčasnosti je na ňom evidovaných 280 hrobových miest, z toho 1hrobových - 120 a 2hrobových - 160. Podľa štatistických údajov priemerne ročne zomrie 7 ľudí, pre návrhové obdobie do r.2037 bude potrebných okolo 140 nových hrobových miest. Cintorín je takmer zaplnený. Na cintoríne je dom smútku, s kapacitou 50 stoličiek, ktorý kapacitne postačuje.

Navrhujeme:

- *cintorín rozšíriť smerom na východ*
- *v jeho okolí vybudovať parkoviisko*

Zberné zariadenie

Vzhľadom na problémy s vyvážaním odpadu (stavebného aj zo záhrad) do rôznych lokalít v rámci k. ú., obec má zámer vybudovať *zberné zariadenie na separovaný odpad* (zhromažďovanie, predbežné triedenie, dočasné uloženie odpadu na účely prepravy do zariadenia na separovanie odpadov) *a zber vybraných druhov odpadu z biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov*. Mala by to byť forma uzavretých prenosných objektov, v ktorých by boli umiestnené zberné nádoby.

Navrhujeme:

- *zberné zariadenie umiestniť v lokalite Močár*

Správa a riadenie

Zo zariadení verejnej správy v obci sú :

- ✓ Obecný úrad

Nachádza sa v lokalite Ilješ, mimo centra obce v polyfunkčnej budove obce s domom kultúry. Súčasťou priestorov obecného úradu je aj knižnica. Na obecnom úrade pracujú 3 zamestnanci. Priestory obecného úradu sú plošne vyhovujúce, objekt je v nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave.

- ✓ Zariadenie požiarnej ochrany - hasičská zbrojnica

Je umiestnená v starej zástavbe, neďaleko rieky Orava, v samostatnom objekte, ktorý je v nevyhovujúcom stavebno-technickom stave a potrebuje celkovú rekonštrukciu. Zdrojom požiarnej vody je Krivský potok.

B.7.3 NÁVRH RIEŠENIA VÝROBY

Pre hospodársky potenciál okresu je charakteristická jeho priemyselno-poľnohospodárska základňa.

Obec Krivá je možné charakterizovať ako obec s nadpriemernou podnikateľskou aktivitou, v okresnom meradle a s pomerne nízkou mierou nezamestnanosti.

Pri sčítaní v roku 2011 bolo v obci 396 (49,4 %) ekonomicky aktívnych osôb, z toho 161 (40,7 %) žien. Z 570 obyvateľov v produktívnom veku bolo ekonomicky aktívnych 69,5. V r.2011 bolo v obci evidovaných 52 uchádzačov o zamestnanie, čo predstavuje 13,1% z ekonomicky aktívnych obyvateľov a 9,1% obyvateľov v produktívnom veku. Zo štatistických údajov vyplýva, že počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie od r.2011 klesá, medziročne predstavu pokles o 23 uchádzačov, t.j. v priemere 4,6 uchádzača ročne.

Hospodárska základňa obce je vzhľadom k jej vidieckemu charakteru nadpriemerne rozvinutá, so zastúpením všetkých troch sektorov. Najväčší počet pracovných príležitostí je v sekundárnom a terciárnom sektore. Najmenej zastúpený je primárny sektor. V primárnom sektore bolo zamestnaných 27 pracovníkov, v sekundárnom 220, v terciárnom 150.

B.7.3.1 Primárny sektor - poľnohospodárstvo

Pôdne pomery

Z hľadiska pôdných podmienok sa v okolí obce vyskytujú z pôdných typov na poľnohospodárskej pôde najmä fluvizeme - v nivách vodných tokov, kambizeme - na skeletnatých substrátoch, rendziny - na vápencoch a dolomitoch, gleje - pôdy trvale zamokrených lokalít s hladinou podzemnej vody blízko povrchu a nevyvinuté pôdy.

V rámci intravilánu obce a na zastavaných plochách sú pôvodné pôdy pretvorené v dôsledku intenzívneho hospodárenia, resp. výstavby. Klasifikované sú tu dva základné pôdne typy: kultizeme a antrozeme.

Bonita pôdy

Poľnohospodárske pôdy sú v rámci Slovenska hodnotené ako stredne produkčné pôdy. Lesné pôdy sú prevažne dobré, vo vyšších polohách menej dobré a v najvyšších polohách zlé. Z hľadiska kvality pôd, vyjadrenej BPEJ, sú tu pôdy zaradené do skupiny 5. – 9.

Pôda a jej ochrana

Väčšina tunajších pôd bola ovplyvnená činnosťou človeka. Nesystémové úpravy v krajine, ako napr. likvidácia rozptýlenej zelene, neopodstatnené melioračné úpravy a rekultivácie, narušili vodný režim v krajine (vysoký výpar, pokles hladiny podzemných vôd, urýchlenie odtoku vody) a podporili negatívny vplyv vodnej a veternej erózie, a tiež zasoľovanie pod.

Z uvedeného dôvodu je nevyhnutná ochrana a kultivácia pôdneho krytu, ktorá vyplýva aj zo vstupu Slovenskej republiky do európskych štruktúr. Obec sa preto musí pri výkone činností v oblasti ochrany pôd riadiť platnou legislatívou.

Tab. č.19 - Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v k. ú. obce (*zdroj : ÚGKK SR, 2016)

Druh pozemkov	Výmera v ha	Podiel v %
orná pôda	108,1	5,7
záhrady	4,6	0,2
lúky a pasienky-TTP	465, 9	24,7
sady	0,6	0,03
Pol'nohospod. pôda spolu	579,2	30,7
lesná pôda	1.097,4	58,1
vodné plochy	34,8	1,8
zastavané plochy	39,1	2,1
ostatné plochy	137,2	7,3
Celkom	1.887,7	100,0

*zdroj : ŠÚSR, údaje k 31.12.2015

Z uvedeného percentuálneho členenia je možné vyčítať charakteristické ukazovatele :

- poľnohospodárske využitie krajiny
(%poľnohospodárskej pôdy z celkovej výmery..... 30,7 %
- stupeň zornenia (% ornej pôdy z celkovej výmery poľnohosp. pôdy).....18,7 %
- stupeň zatravnienia (% TTP z celkovej výmery poľnoh. pôdy).....80,4 %
- lesné pozemky sa podieľajú na celkovej výmere katastrálneho územia.....58,1 %

Hydromelioračné zariadenia

V k. ú. sa nenachádzajú funkčné hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie š.p.:

- odvodňovací kanál krytý (evid. č. 5303 141 001) o celkovej dĺžke 0,719 km, ktorý bol vybudovaný v r.1980 v rámci stavby "OP Krivá"
- odvodňovací kanál krytý Horepotoky (evid. č. 5303 010 001) o celkovej dĺžke 0,420km, ktorý bol vybudovaný v r.1947 v rámci stavby "OP Krivá"

V k. ú. Krivá je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom neznámeho vlastníka.

Organizácia poľnohospodárskej výroby

V k. ú. Krivá obhospodaruje poľnohospodársku pôdu:

a) Agrodružstvo Krivá

Primárny sektor je v obci zastúpený Agrodružstvom (AGD) Krivá, ktoré vzniklo v r.1960 ako JRD. Postupne bol vybudovaný hospodársky dvor na južnom okraji z.ú. obce, rozčlenený na hospodárske objekty ležiace na ľavom brehu potoka a administratívne objekty, nachádzajúce sa na pravej strane. V súčasnosti je v Agrodružstve zamestnaných 27 pracovníkov, z toho 4 v administratíve, obhospodaruje 898,0 ha poľnohospodárskej pôdy, zväčša v katastrálnom území Krivá, zvyšných 50,82 ha (5,4% z celkovej výmery) obhospodarujú vlastníci, v areáli je ustajnených 150 ks hovädzieho dobytku a 890 ks oviec. V budúcnosti majú zámer zvýšiť počet ustajneného hovädzieho dobytku na 400 ks. AGD má v prenájme 489,58 ha poľnohospodárskej pôdy, na ktorej sa zameriava najmä na pestovanie: jačmeňa - 8 ha, pšenice - 9 ha, ovsu - 5 ha, kukurice - 45 ha, viacročných krmovín - 31 ha. Súčasťou Agrodružstva je aj mliekareň, ktorá sa zaoberá výrobou tradičných slovenských výrobkov z kravského, ovčieho a kozieho mlieka. Špecializuje sa na tradičný gazdovský sortiment čerstvých mliečnych výrobkov (syry, bryndza, žinčica, oštiepky, parenice, maslo, mlieko, ap.). Ročne spracováva viac ako 1,2 milióna litrov mlieka.

V AGD je zamestnaných 27 zamestnancov, z toho : 8 v živočíšnej výrobe, 4 v rastlinnej výrobe, 5 v administratíve a 10 v mliekarni.

Ochranné pásmo hospodárskeho dvora čiastočne zasahuje do obytného územia, preto je zvýšenie kapacity hospodárskych zvierat podmienené hodnotením vplyvov na životné prostredie s preukázaním, že nebudú prekročené platné hygienické limity pre obytné územie.

V území je aj 1 samostatne hospodáriaci roľník, zvyšok súkromní vlastníci pozemkov.

Lesohospodársku činnosť zabezpečuje Pozemkové spoločenstvo, bývalí urbáristi obce Krivá.

b) Regionálne výskumné pracovisko (RVP) Krivá

Obec má dobré podmienky na nové formy poľnohospodárstva, ktorými sa zaoberá Regionálne výskumné pracovisko, ktoré je organizačne začlenené do Výskumného ústavu trávnych porastov a horského poľnohospodárstva Banská Bystrica. Ústav bol založený v r.1968. Od r.1992 sa pracovisko zameriava na diverzifikáciu poľnohospodárskej činnosti na Slovensku. Dôraz je kladený na environmentálne prijateľné formy hospodárenia pri pestovaní špeciálnych rastlín (produkcia biopotravín a tzv. funkčných potravín) a výskum možnosti produkcie biomasy na poľnohospodárskej pôde ako obnoviteľného zdroja energie. Ďalej je to poradenská činnosť v predmetnej oblasti pre potenciálnych pestovateľov a aplikácia výsledkov výskumu v praxi. V súčasnosti tu pracujú 3ja zamestnanci (2 výskumní pracovníci, 1 technik), v budúcnosti by mali byť 4.

Na experimentálnej báze v súčasnosti sú riešené nasledovné výskumné úlohy:

- možnosti využitia málo úrodných a kyslých pôd pre pestovanie drobného ovocia, čučoriedky vysokej (*Vaccinium corymbosum*) a brusnice pravej (*Vaccinium vitis idae*). Testovanie vhodnosti odrôd, ich produkčných ukazovateľov a kvalitívnych vlastností.
- možnosti využitia poľnohospodárskej pôdy na pestovanie energetických plodín pre produkciu biomasy s využitím na energetické účely, vrba košíkarska – *Salix viminalis*
- sledovanie dlhodobého hnojenia poloprirodnej lúky minerálnymi hnojivami z hľadiska ich vplyvu na produkčné a mimoprodukčné ukazovatele.

Jednotlivé úlohy výskumnej činnosti sú zadávané cez ministerstva pôdohospodárstva a cez rôzne projekty. Výskumné pracovisko spolupracuje na rôznych projektoch a výskumných úlohách so slovenskými, ale aj medzinárodnými univerzitami a inštitúciami:

- obnoviteľnosť lignocelulóзовých zdrojov - Slovenská poľnohospodárska univerzita Nitra, Technická univerzita Zvolen, Výskumný ústav drevársky v Bratislave

- nové smery v ekologickom a biologickom výskume - Prešovská univerzita
- Národné lesnícke centrum Zvolen
- Výskumný ústav poľnohospodársky - Swallow, Švédsko
- Univerzita v Perugii, Taliansko
- riešenie projektu Klimapark v rámci Programu cezhraničnej spolupráce s Maďarskom

Z výsledkov pracoviska v Krivej každoročne publikujú Ing. Ján Daniel a Ing. Michal Medvecký príspevky v rôznych zborníkoch z domácich a zahraničných konferencií a seminárov, odborné príspevky v odbornej poľnohospodárskej tlači, a iných periodikách.

Výskumné plochy sú zastúpené v katastrálnom území Krivá s výmerou:

- ✓ čuťoriedka vysoká a brusnica pravá výmera0,45 ha, lokalita Pod Lyscom a pri sídle pracoviska
- ✓ vrbá energetická 0,20 ha, ktorá sa pestuje zhruba od r.1994 na ploche medzi cestou I/59 a riekou Orava (lokalita Pod Bielou skalou) - plocha je už v k. ú. Podbiel
- ✓ trávny pokus 0,15 ha

Pracovisko sa nachádza v nadmorskej výške 550 m. Patrí do mierne chladnej klimatickej oblasti s mierne chladným a vlhkým podnebím. Dlhodobý priemer teplôt za celoročné obdobie v tejto oblasti je 6°C, za vegetačné obdobie 12,7°C. Celoročný dlhodobý úhrn zrážok je 800-900 mm, za vegetačné obdobie 550 mm, (merania RVP Krivá).

B.7.3.2 Primárny sektor - lesné hospodárstvo

Lesy sú základnou a nenahraditeľnou zložkou životného prostredia, kde plnia niekoľko významných funkcií. Okrem produkcie žiadanej drevnej hmoty zabezpečujú plnenie dôležitých celospoločenských pohľadov, z ktorých sú najdôležitejšie: vodohospodárska, pôdoochranná, prírodoochranná a pod..

Katastrálne územie obce Krivá je organizačne začlenené do Lesného celku Oravský Podzámok Lesný celok je v zmysle priestorovej úpravy lesa definovaný ako územne ucelená časť lesov, pre ktoré sa vyhotovuje program starostlivosti o lesy. V podmienkach obce Krivá to znamená, že lesy patriace do jeho katastrálneho územia sú spravované a obhospodarované pokynmi programu starostlivosti o lesy platnými na obdobie rokov 2016 – 2025.

Vlastníctvo a užívanie lesov

Štruktúra vlastníckych a užívateľských vzťahov je nasledovná:

A) Vlastníctvo:

- súkromné – fyzické osoby: a) v podielovom spoluvlastníctve spoločných nehnuteľností podľa zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločnostiach,
- štátne vo vlastníctve Slovenskej republiky

B) Užívanie (obhospodarovanie v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov) lesov vykonávajú právnické osoby:

- Lesy SR, štátny podnik, Odštepny závod Námestovo
- Pozemkové spoločenstvo bývalí urbáristi obce Krivá

Kategorizácia lesov

Celková výmera katastrálneho územia Krivá podľa údajov ÚGKN zverejnených na stránke „katasterportal.sk“ je 1887,70 ha, z toho výmera lesných pozemkov je 1097,38 ha. Lesnatosť teda predstavuje 58,13%. Z celkovej výmery lesných pozemkov tvoria lesné porasty 1089,83 ha a pozemky bez lesných porastov 7,55 ha.

Lesné porasty sa delia na tri kategórie:

Lesy hospodárske – výmera 1023,39 (94%)

- funkčné typy: primárne produkčný, t. zn. produkcia drevnej hmoty, sekundárne protierozívna funkcia, vodohospodárska funkcia
- Lesy ochranné – výmera 66,44 ha (6%)

Tab. č. 20 - Členenie lesov podľa kategórií a subkategórií

Kategória lesa	Subkategória	Výmera v ha
Ochranné	A Lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach	26,06
	D Ostatné lesy s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy	40,38

ÚPN obce Krivá - návrh

Hospodárske	-	1023,39
Spolu		1089,83

Výsledky doterajšieho hospodárenia

Lesy boli využívané predovšetkým na produkciu dreva, t.zn. v mladších porastoch výchovnými zásahmi prebierky a prečistky, v starých – rubných porastoch obnovnými zásahmi, po ktorých nezriedka vznikali holé plochy následne obnovované umelým zalesňovaním v kombinácii s prirodzenou obnovou. Podľa pôvodu tak v riešenom území vznikli lesné porasty semenného pôvodu a výmladkového pôvodu. Obhospodarovanie lesov prebiehalo v intenciách štátnej lešnickej politiky, ktorej ciele a zámery boli v minulosti premietnuté do príslušnej legislatívy, konkrétne v zákone SNR č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lešného hospodárstva, neskôr v zákone NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov. V hospodárskych lesoch sú zrejmé znaky intenzívneho hospodárenia, ktoré súviselo najmä s modernizáciou lesnej techniky a zavádzaním nových ťažbových technológií a výstavbou lesnej dopravnej siete najmä po druhej svetovej vojne. Dôkazom intenzifikácie lešného hospodárstva v povojnovom období je najmä súčasný podiel jednotlivých vekových tried z celkovej výmery lešných porastov. Najväčšie zastúpenie majú porasty vo veku 20 až 80 rokov čo dokazuje spomínaný fakt, teda že k intenzívnej obnove lešných porastov dochádzalo za posledných cca 70 rokov vďaka už spomínanej modernizácii lešného hospodárstva. Pri obnove lesov sa postupne prechádzalo od holorubného hospodárskeho spôsobu, pre ktorý je typické umelé zalesňovanie k jemnejším - prírode blízkym spôsobom hospodárenia využívajúcim viac prirodzené zmladenie lešných porastov. V súčasnosti predstavuje podiel prirodzenej obnovy lesov v k. ú. Krivá 14,1% z celkovej obnovovanej plochy lešných porastov. V lesoch ochranných bolo hospodárenie vykonávané s ohľadom na ich špecifické poslanie, t. zn. s cieľom zabezpečiť stálu existenciu lešného porastu zabezpečujúceho mimoprodukčné plnenie funkcií lesov. Vzhľadom k tomu, že sa v prevažnej miere jedná o porasty na extrémnych (nepristupných) stanovištiach, hospodárska činnosť človeka tu bola len minimálna, resp. žiadna. Z uvedeného dôvodu tieto porasty dosahujú vysoký vek (120 a viac rokov). Výsledky doterajšieho hospodárenia možno znázorniť prostredníctvom jednotlivých ukazovateľov, ktoré vypovedajú o charakteristike lesa a lešného hospodárenia v riešenom katastrálnom území. Sú to drevinová skladba, štruktúra ťažieb dreva a zalesňovania, veková štruktúra.

Tab. č. 21 - Drevinové zloženie lešných porastov

Drevina	Výmera v ha	Zastúpenie v %
Borovica	12,09	1,11
Buk	9799	8,99
Jaseň	1,85	0,17
Javor	11,66	1,07
Jedľa	48,17	4,42
Jelša	5,34	0,49
Ostatné listnáče	0,11	0,01
Smrek	892,25	81,87
Smrekovec	10,57	0,97
Topoľ	0,32	0,03
Vrba	9,48	0,87
Spolu	1089,83	100,00

Tab. č. 22 - Drevinové zásoby v m³

Dreviny	Zásoby
Ihličnaté	238150
Listnaté	11605
Spolu	249755

Tab. č. 23 - Ročná ťažba dreva podľa druhu drevín a druhu ťažby v m³

Dreviny	Obnovná ťažba	Výchovná ťažba	Spolu
Ihličnaté	4728,20	543,30	5271,50
Listnaté	50,20	64,40	114,60

ÚPN obce Krivá - návrh

Spolu	4778,40	607,70	5386,10
-------	---------	--------	---------

Tab. č. 24- Prehľad zalesňovania podľa drevín a kategórií lesov v ha

Kategória lesa	Skupina drevín	Zalesnenie spolu	Z toho očakávané prirodzené zmladenie
Hospodárske	Ihličnaté	219,52	39,10
	Listnaté	80,98	3,34
Ochranné	Ihličnaté	0,30	0
	Listnaté	0,20	0
Spolu		301,00	42,44

Tab. č. 25 - Výmera lesných porastov podľa vekových tried (veková štruktúra porastov)

Veková trieda (výmera v ha/%)								
0-20	21-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141+	Spolu
125,33	174,38	267,01	264,83	127,52	95,90	22,87	11,99	1089,83
11,5	16,0	24,5	24,3	11,7	8,8	2,1	1,1	100

Mimoprodukčné využitie lesov

Lesné pozemky s lesnými porastmi zabezpečujú tieto mimoprodukčné funkcie:

- ochranu pôdy (výmole, kamenité svahy, svahy s eróznymi zosuvmi) na výmere ha,
- ochranu pozemkov pred ďalšou degradáciou (lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach) na výmere ha,
- zdravotnorekreačnú a oddychovú na celej výmere.

Lesné pozemky bez lesných porastov zabezpečujú:

- protipožiarnu funkciu (lesné cesty a lesné sklady) na výmere 2,81ha,
- poľovnícku funkciu – sú významné z hľadiska obhospodarovania poľovnej zveri (lúčky pre zver, pozemky špecifického zamerania, iné lesné pozemky, ochranné pásmo produktovodov) na výmere ha 4,74 ha,
- ochranné pásmo elektrovodu na výmere 1,45 ha.

B.7.3.3 Sekundárny sektor

Sekundárny sektor (priemyselná výroba a stavebníctvo) je zastúpený v obci :

- ✓ firmou MTS s.r.o., ktorá sídli v obci Krivá, pričom sídlo firmy sa nachádza priamo v obci a firma má tiež druhú prevádzku v novovybudovanom areáli pri vstupe do obce, na juh od cesty I/59. Spoločnosť vznikla v r.1996, zaoberá sa dvomi hlavnými aktivitami: predajom katalógových komponentov (Bosch, Cognex, ap.) a vlastným vývojom a výrobou kompletných technologických zariadení a ich častí a súčastí pre podniky najmä z automobilového a elektrotechnického priemyslu (výrobné linky). Výrobný areál má cca 3000 m² výrobných priestorov a cca 1500 m² technicko-administratívnych priestorov.

Spoločnosť má 217 zamestnancov, z toho 54 vývojári a programátori, 15 obchodníci a 10 projektoví manažéri, 95 zamestnancov pracuje vo výrobe. Ostatní zamestnanci patria do správnej réžie, obytvej réžie alebo majú iné, špecifické funkcie.

V ďalších rokoch predpokladáme mierne zvýšenie počtu pracovných príležitostí priamo v obci v sekundárnom sektore - spoločnosť MTS, ktorá má zámer rozširovať aj výrobu.

Plány do budúcnosti:

- plánuje rozvoj výrobnotechnického areálu na vlastných pozemkoch pri vstupe do obce, kde by chcela v budúcnosti vybudovať ďalšie dve výrobné haly a tiež priestory pre projekciu a vývoj.
- rozvoj v priestore sídla firmy, ktorý sa nachádza v obci a tiež v jeho okolí

- *predpokladá sa výstavba viacúčelových skladových a garážových priestorov, tiež kancelárií pre obchodný a technický úsek a priestorov slúžiacich na bývanie zamestnancov dochádzajúcich za prácou do Krivej*
- *firma uvažuje aj s výstavbou školiaceho centra pre výuku systémov strojového videnia, elektrických a pneumatických pohonov a rôznych iných špeciálnych systémov pre automatizačné technológie*

Ďalší významnejší zamestnávateľia:

- ✓ spoločnosť DREVODOM ORAVA, s. r. o., ktorá bola založená v novembri 1990 v obci Podbieli, kde je aj sídlo spoločnosti. Svoje ďalšie prevádzky má v Oravskej Lesnej a Krivej. Spoločnosť má v prenájme 4 objekty v areáli Agrodružstva, kde vykonáva práce spojené s výrobou záhradných chatiek, výrobu okien, dverí, schodov, ap. , zamestnáva 5 zamestnancov.
- ✓ Autoservis - Zaťko s.r.o., založená v r.2004, má 12 zamestnancov. Poloha je nevhodná, nachádza sa priamo v centre obce
- ✓ stavebná firma ST MONT s.r.o. so 6-mi zamestnancami
- ✓ stavebná firma STANMAR s.r.o. s 30 zamestnancami, v sezóne až 100
- ✓ M -SERVIS s.r.o., vznikla v r.2004, reklama a tlačiarenské služby, 4 zamestnanci
- ✓ na území obce pôsobí samostatne aj 15 živnostníkov združených vo firme Míteľ - pokrývanie striech na kľúč.
- ✓ firma L'UBJA so sídlom v Trstenej, má na území obce v bývalej zemiakarni v PD výrobu drevených europaliet, zamestnáva 5, sezónne 9 pracovníkov
- ✓ pila

Poloha obce s dobrým dopravným napojením hlavne na cestnú ale aj železničnú dopravu, s dostatkom disponibilných plôch, vytvárajú dobré podmienky pre rozvoj priemyselnej výroby.

Navrhuje:

- *rozvoj výrobného areálu situovať do lokality Roveň, plochy výroby umiestniť v nadväznosti na existujúce plochy pri vstupe do obce*
- *v lokalite Medzi Jarky rezervovať plochu pre umiestnenie školiaceho strediska spoločnosti MTS*
- *výrobné prevádzky s možnými negatívnymi vplyvmi umiestniť v dostatočnej vzdialenosti od obytného a rekreačného územia*
- *územie pre navrhovaný priemyselný park v lokalite Pod baňou, navrhované v rámci ÚPN VÚC ŽK, v návrhu ÚPN-O Krivá zrušiť, vzhľadom na fakt, že plochy priemyslu sú už vybudované pri vstupe do obce v lokalite Roveň, kde má vývojovo - výskumný a výrobný areál spoločnosť MTS s.r.o. Pri urbanistickej koncepcii územia sú plochy pre rozšírenie výroby situované v priamej nadväznosti na existujúce výrobné plochy*

B.7.3.4 Terciárny sektor

Predstavuje občianska vybavenosť v obci (školsťvo, maloobchod, služby, verejná správa, verejné ubytovanie a stravovanie) a výskum, vývoj, obchod a správa spoločnosti MTS s.r.o., kde je zamestnaných okolo 150 pracovníkov (r.2015). *Vzhľadom na rozširovanie aktivít spoločnosti je v návrhovom období predpoklad nárastu pracovných príležitostí v terciárnom sektore.*

V celom regióne Oravy je potrebné hľadať nové možnosti, programy a ponuky, využívajúce miestne zdroje surovín a regionálne špecifiká :

- pestovanie technologických plodín pre rozvoj remeselných výrob, výroba ekologicky nezávadných produktov
- obnova remeselnej výroby –hrnčiarstvo, kováčstvo, košíkárstvo, výroba ľanového plátna, súkenníctvo, výroba ručne tkaných kobercov, spracovanie kožušín a výrobkov z kože,
- obnovenie tradičných textilných výrobkov – doplnky, hračky, využitie ľudových motívov a techník
- výroba finálnych výrobkov z dreva (hračky, nábytok)

Vo vyhovujúcej dochádzkovej vzdialenosti pre obyvateľov obce sú aj pracovné príležitosti v sekundárnom (priemysel) a terciárnom sektore (služby, vybavenosť) najmä v Tvrdošíne, Nižnej, Širokej a v Dolnom Kubíne. Stav hospodárskej základne v týchto sídlach bude mať teda priamy vplyv na záujem o bývanie v obci.

Budúci hospodársky rozvoj obce je potrebné orientovať aj na rozvoj turizmu a poľnohospodárskej výroby.

Podľa ÚPN-VÚC Žilinského kraja je podpora hospodárskej základne prostredníctvom turizmu na Orave prioritná a je potrebné vytvoriť podmienky pre rozvoj turizmu ako významného hospodárskeho odvetvia (v zmysle ekonomického prínosu).

B.7.3.5 Ťažba nerastných surovín

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra v Bratislava v k. ú. obce Krivá neeviduje objekty na ktoré by sa vzťahovala ochrana nerastných surovín, neeviduje staré banské diela v zmysle § 35 ods.1 zákona č.44/1988.

B.7.4 NÁVRH RIEŠENIA REKREÁCIE A TURIZMU

V navrhovanej regionálnej, priestorovej a funkčnej štruktúre odvetvia rekreácie podľa ÚPN-VÚC Žilinského kraja je okres Dolný Kubín súčasťou Ružomersko-Dolnokubínskej oblasti cestovného ruchu. Pokrývajú ho dva rekreačné krajinné celky (RKC) – RKC Dolný Kubín a okolie a RKC Zázrivá. Hlavným turistickým nástupným centrom okresu a zároveň východiskovým centrom svojho RKC je mesto Dolný Kubín. Východiskovým centrom druhého RKC je sídlo Zázrivá. V celom okrese sú veľmi dobré podmienky pre všetky formy turistiky horskej, cestnej a vodnej – horskú rekreáciu a s ňou spojenú turistiku a zimné lyžiarske športy je možné rozvíjať v takmer celom okrese.

Vidiecky turizmus spojený s agroturistikou a ekorekreáciou má v okrese obmedzenejšiu základňu a môže sa uplatniť v obciach pozdĺž toku rieky Oravy, napr. v Žaškove, Medzibrodí n.Oravou, v Dlhej, Krivej a tiež v Leštínach a v Osádke.

Medzi najatraktívnejšie záľuby pre turistov bude nesporne aj naďalej patriť rybolov na rieke Orave a poľovníctvo.

Podľa rajonizácie CR v SR patrí riešené územie do oblasti CR č.8 - Oravskej a podoblasti č.8b - roháčskej. Oravská oblasť je zaradená do II. kategórie s veľmi kvalitnými podmienkami a funkciou celoštátneho významu a v rámci nej Roháčska podoblasť do I. kategórie kvality. Pre usmernenie dlhodobého rozvoja CR je pre Roháčsku podoblasť určená základná funkcia - dlhodobý CR s celoročným využitím s hlavnými druhmi rekreačných činností: turistika, zimné športy, rybolov a poľovníctvo.

Pri riešení územného plánu obce Krivá je nutné rešpektovať záväznú časť Územného plánu veľkého územného celku Žilinský kraj, ktorá bola vyhlásená nariadením vlády Slovenskej republiky č.223/1998 zo dňa 26.5.1998 v znení všetkých jeho Zmien a doplnkov a súvisiace VZN o záväzných častiach zmien a doplnkov ÚPN VÚC Žilinského kraja. Riešeného územia sa dotýkajú nasledovné body :

3. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1 vytvoriť nadregionálny, regionálny a miestny funkčno-priestorový subsystém turistiky a rekreácie v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov kraja, hlavne z miest a vytvorí optimálnu ponuku pre domácu a zahraničnú turistiku, prednostne kúpeľnú, poznávaciu, športovú a relaxačnú,
- 3.2 podporovať diferencované regionálne potreby využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti, najmä na Kysuciach, Orave a v Turci, na upevňovanie zdravia a rekondíciu obyvateľstva, predovšetkým v mestách Žilina, Ružomberok, Martin a Liptovský Mikuláš a na zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva vo všetkých okresoch kraja,
- 3.6 využiť polohu Kysúc a Oravy, ktoré sú dobre dostupné z veľkých sídelných aglomerácií v Českej republike a Poľskej republike, na budovanie vybavenosti pre zahraničnú návštevnosť pri Oravskej priehrade a v Oraviciach; s rozvojom športového a rekreačného vybavenia je potrebné uvažovať plošne vo všetkých horských a podhorských sídlach,
- 3.11 podporovať aktivity súvisiace s rozvojom vidieckeho turizmu v podhorských oblastiach najmä na Kysuciach, Orave a v Turci
- 3.14 podporovať aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás nadväzujúcich na navrhované cyklomagistrály

Stratégia rozvoja CR ŽSK pre roky 2007- 2013

Zo schváleného dokumentu ŽSK vyplývajú pre región Orava nasledujúce vízie, ciele a priority rozvoja CR:

Vízia: *"Región Orava je určený pre milovníkov prírody a tradičnej ľudovej kultúry, ktorí uprednostňujú nepreľudnené miesta dovolenky, individuálny prístup a aktivity vo voľnej prírode, ktorú súčasne chránia".*

- 1) Vytvorenie efektívneho inštitucionálneho zázemia koordinujúceho a podporujúceho rozvoj CR
- 2) Skvalitnenie marketingu CR

- 3) Dobudovanie a skvalitnenie infraštruktúry podporujúcej rozvoj CR, napr.
 - v rámci existujúcej siete cyklotrás vytvoriť kratšie okruhy, zabezpečiť požičovne bicyklov, korčuli a športových potrieb.
 - podporovať rozvoj bio fariem a malých rodinných fariem a nabádať ich k ponuke služieb návštevníkom
 - podporovať rozvoj kvalitných stravovacích zariadení, regionálnych reštaurácií
- 4) Tvorba atraktívnych produktov CR pre návštevníkov
 - vytvoriť tematické trasy po regióne
 - zabezpečiť služby regionálnych turistických sprievodcov – turistika, cykloturistika, vodáctvo, ai.
 - rozšíriť ponuku služieb na voľný čas – kyslíkové dráhy v prírode, školy ľudového tanca, výučba tradičných remesiel – hrnčiarstvo, tkanie, ponuka služieb pre nordic walking, školy lyžovania, snowboardingu ai.

Rekreačné využitie katastrálneho územia obce

Katastrálne územie obce Krivá sa rozprestiera v povodí Krivského potoka ležiaceho v Skorušinských vrchoch, v údolí nivy rieky Orava a malá časť k.ú. zasahuje do pohoria Oravskej Magury.

Obec je súčasťou turisticky atraktívneho regiónu Orava, ktorý má veľký potenciál pre milovníkov prírody, turistiku, agroturistiky a cykloturistiky. Územie je bohaté na prírodné krásy, flóru a faunu, pre športové využitie a aktivity (turistika, lyžovanie, vodné športy, cykloturistika, chatárenie, chalupárenie, hubárstvo, hipoturistika, animoterapia...)

Rekreačné chaty, ubytovanie

V k. ú. obce v doline Krivského potoka sa nachádzajú rekreačné chaty v obmedzenom množstve, v lokalitách: Pod Grapy, na Smoleňovej, Blato - horáreň.

Navrhujeme:

- *dobudovanie rekreačných plôch a objektov v doline Krivského potoka do max. vzdialenosti 2,0 km od z. ú. obce*
- *preveriť možnosť výstavby rekreačných chat s obmedzeným plošným rozsahom a intenzitou zástavby v lokalitách : Pod Grapy, Na Rovniach, Pod Stasovou*
- *dobudovanie rekreačnej vybavenosti v lokalite Labašová*
- *horáreň Blato - zmena na turistickú útulňu*

Lyžiarsky vlek, lyžiarske trate

V z. ú. obce, v lokalite Za Holickou, sa nachádza lyžiarsky vlek o dĺžke 305 m, v spodnej časti je situovaný obslužný objekt.

Navrhujeme:

- *areál zachovať, zvážiť predĺženie lyžiarskeho vleku na vrchol kopca Holica*
- *vybudovať odstavné, parkovacie plochy v dolnej časti, pri prístupovej ceste*
- *areál zmodernizovať, osvetliť, (resp. vybudovať zasnežovanie)*

Náučné chodníky

Katastrálne územie svojimi prírodnými danosťami poskytuje pomerne dobrú možnosť vytvárania náučných chodníkov alebo chodníkov zdravia.

Navrhujeme:

- *v doline Krivského potoka po horáreň Blato, v zime možnosť využitia na jazdu na saniach, resp. lyžiach za záprahom (kone, severské psy, ap.)*
- *po hrebeni "Krivskej podkovy"*

Rekreačné a oddychové plochy

V k. ú. sa využíva trasa tzv. Krivskej podkovy: v zime Striebornej a v letných mesiacoch Zelenej. Jedná sa o trať v dl. cca 20 km s prevýšením okolo 700 m, ktorá sa využíva na bežecké lyžovanie, turistiku pešiu a cyklistickú.

Navrhujeme:

- *riešiť dobudovanie odpočinkových miest popri trase v lokalite "Obrázky", pri Krivskom vodopáde a pri minerálnom prameni*
- *vytypovať lokality na rekreačné a oddychové aktivity obyvateľov rôznych vekových kategórií - piknikové areály, disk golf, streetbal, petang, bowling, vonkajší šach, plážový volejbal, ap.*

Značované turistické chodníky

Cez k. ú. prechádzajú 2 značované turistické chodníky:

- ✓ červený č. 0478a - Dolný Kubín-Oravice
- ✓ modrý č. 2757 - Kopec –Šubovka

Navrhujeme :

- *záujem turistov o iné turistické, resp. cyklistické trasy podporiť aj zaujímavými prvkami drobnej architektúry - napr. rozhľadňa.*

Rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a turizmu musí byť systematický a koordinovaný s okolím (región, susediace obce). Z prezentovaného prehľadu je zrejmé, že primárnou funkciou územia obce i naďalej zostane funkcia bývania, ku ktorej sa pridruží v území funkcia ochrany a dotvárania prírodného prostredia a funkcia rekreácie, CR, turizmu.

B.8 NÁVRH OCHRANY KULTÚRNYCH HODNÔT

B.8.1 Vznik a vývoj obce

(*zdroj: monografia : Krivá-obec a jej obyvatelia v plynutí času, r.2012, www.kriva.sk)

Od prvopočiatku k prvej písomnej zmienke

Najdôležitejší vplyv na vznik a vývoj obce, majú majitelia a správcovia Oravského hradu. História obce je úzko spätá najmä s rodom Thurzovcov.

Tak ako i iné oravské obce nemá obec Krivá pevný jednotný dátum vzniku, pretože vznikala postupne, ale pre zjednodušenie bol prijatý dátum prvej písomnej zbierky - v tomto prípade je to rok 1550 a potom následne rok 1575. Niektorí miestny znalci dejín Krivej sa domnievajú, že počiatky obce sú spojené s majerom - panským poľovným strediskom na Poľane medzi vrchmi vzdialené od obce 6 km. Z korešpondencie Juraja Thurzu so svojou manželkou sa dozvedáme o návštevách majera Krivá Jurajom Thurzom, napr. v roku 1595 manželke Alžbete poslal z Krivej jablko, ktoré sa tu jediné urodilo, zároveň jej oznámil, že v rieke chytil hlavátku a zastrelil tri zajace, r.1599 jej píše že na krivskom majeri založil rybník.

V roku 1575 sa spomínajú valasi čo potvrdzuje, že títo mali v Krivej svoju komunitu, svoje salaše a časť chotára bola využívaná panstvom, kde bol panský majer. Keďže vieme, že poddaní žijúci v povodí rieky Oravy povinne odovzdávali pre hradnú kuchyňu aj ryby, môžeme predpokladať, že takéto rybníky slúžili na sústredovanie ulovených rýb, odkiaľ sa posielali do hradnej kuchyne, alebo priamo do Bytče, kde bolo sídlo panstva. Na začiatku svojich dejín mala obec asi 36 domácností a 180 obyvateľov.

Názov obce je v historických listinách zaznamenaný ako Possessionis (dedina) - Kriwa, Kriwá, Krywa, Kriva, Krivá. Tradiuje sa, že názov pochádza z toku Krivského potoka.

Nepokojné časy 17.storočia

Značný vplyv na vývoj, formovanie a smerovanie ľudí na Orave malo reformačné hnutie Martina Luthe- ra. Reformácia bola spojená s mnohými vojnami a povstaniami (BočKayovo, Betlénovo, Vesselényiho, Thökö- lyho, Rákocziho), ako aj s likvidáciou povstania Gašpara Piku a následné vypálenie oravských dedín, čím sa zabrzdil vývoj hospodárskeho rozkvetu Oravy na dlhý čas. Dediny v povodí Oravy sa vyvíjali postupne, v Krivej sa v tej dobe košaroval dobytok, pre hradnú posádku sa tu pásli kone a kobyly, vyčlenené na ďalšie rozmnožovanie. Koncom 16.stor. nariadil Juraj Thurzo súpis jednotlivých osád a ich majetku, aby mal pre- hľad ako môže poddaných zaťažiť daňami. Od pol.17.stor. sa ťažilo veľa dreva z oravských hôr, ktoré sa splavovalo dolu riekou Oravou. Vojny a povstania sa v tomto období striedali s prírodnými živlami, chorobami a hladom. V r.1668 bolo v obci 69 domov

Krivá v 18. a 19.storočí

Povstaniam, chorobám i prírodným živlom sa nevyhli obyvatelia Oravy ani v 18.storočí. Následkom hladu a biedy nastalo hromadné vystaňovanie oravských poddaných do južných krajov, Orava vymierala. Z Krivej odišlo 14 rodín. Po r.1740 sa v obci začal uplatňovať systém volených richtárov. V r.1770 na základe nariadenia cisárovnej Márie Terézie pristúpila Oravská stolica k novej urbárskej regulácii. Pri príprave nového urbára bol v Krivej zmapovaný stav užívanej pôdy, lesov a lúk. V r. 1774 žilo v obci 81 gazdov, celkom bolo 110 domov, všetky postavené z dreva. V r.1777 bola Oravská stolica rozdelená na 4 okresy, Krivá bola za- členená do tzv. zámockého okresu so sídlom v Tvrdosíne. Na konci 18.stor. bola zavedená povinná školská dochádzka. V r.1833 mala obec 653 obyvateľov a na zač. r. 1848 - 599. V marci r.1848 bolo zrušené pod-

danstvo, Orava aj po jeho zrušení zaostávala za ostatnými krajmi Uhorska, pre chudobu nastalo masívne vysídľovanie celých rodín, hlavne do Maďarska. V r.1862 žilo v obci 723 ľudí, v r.1867 bola prestavaná škola. V r.1872 sa sformoval Spolok bývalých urbarialistov, ktorý financoval veľkú časť výdavkov pre obecné potreby -stavba mostov, úprava ciest, opravy kostola a farských budov, školy ap.

Krivá na prelome 19. a 20.storočia

Na konci 19.stor. vznikol Oravský hospodársky spolok na podporu miestneho podnikania, ktorý začal šíriť osvetu o jesennom úhorení, zaorávaní hnoja, sadení ovocných stromov a kríkov. V r.1900 mala obec 719 obyvateľov. Začiatok 20.stor. priniesol pokrok v podobe stavby železnice, v Krivej bolo postavené strážne stanovište (jedno zo 17-tich), tzv. vochterňa. Železnica bola pokrokovou záležitosťou, ale pripravila o prácu povozníkov a pltiarov, čím nastalo vysťahovalectvo, hlavne do Západnej Kanady. Veľa ľudí odchádzalo aj na sezónne práce na Dolnú zem.

Krivá počas I. svetovej vojny

Z obce už 2. augusta 1914 narukovalo 39 mužov, zároveň z obce gazdovia povinne odvieďli pre vojenské potreby 28 koní. Už v jeseni 1914 krivské ženy pre potreby armády odovzdali 159 rífov ľanového plátna, obilie, seno. Krutosť vojny sa dotklo viacerých rodín i v Krivej, keď na frontoch padli chlapi. Do obce vojna priniesla ďalšie ukrutnosti - z kostolnej veže boli zobraté zvony. Najskôr ten najmenší 21-kg v roku 1916, potom v októbri 1917 druhý s nápisom: „Fusa per Josephum Christelly Neosolii 1822. Procarata sumptibus possesnis Kriwa Neosolii 1822.“ Bol na ňom odliaty obraz sv. Jozefa - tento zvon bol pamätníkom veľkého požiaru v obci. Bol pretavený z rozliatej zvonoviny dvoch zvonov zo 17. stor. Vo veži kostola zostal iba jeden zvon tzv. Sv. Florián, ktorý samotný viac rokov ohlasoval bohoslužby i úmrtia a pohreby.

Krivá počas II. svetovej vojny

Život v obci pokračoval navonok ovplyvnený vojnovými a politickými udalosťami. V Krivej bola situácia dosť ustálená, pretože zjavných odporcov tu nebolo. Keď 29. augusta vypuklo povstanie, 30. augusta 1944 mobilizačnou vyhláškou boli i v Krivej mobilizovaní vojnopovinní muži do 40 rokov. V obci bola trvalo zriadená vojenská nemecká posádka, ktorá sa ubytovala v priestoroch školy. V okolí Krivej sa bojovalo takým spôsobom, že povstalcovia mali palebné postavenie na Holici. Nemci pri ústupe vyhodili most cez rieku Orava. V obci sa obnovili práce na regulácii potoka cez obec Krivá. Pamätná tabuľa osadená na budove ZŠ svedčí o obetiach vojny. Týždeň pred oslobodením občania spoločne s miestnym duchovným sa modlili za rýchle oslobodenie a prežitie týchto krutých chvíľ a sľubovali, že ak toto všetko prežijú bez úhony, zasvätia jednu kaplnku v Močiari k úcte Panne Márii Fatimskej.

Krivá po r.1945

Vo februári 1948 došlo k sérii udalostí, ktoré viedli k úplnému prevzatiu moci v štáte komunistami. Zmeny nastali v každej oblasti života obce : škola, cirkev, poľnohospodárstvo - kolektivizácia, úradná moc... Nastal rozvoj obce a s tým súvisiace investície: rozšírenie obecného vodovodu, výstavba kultúrneho domu (r.1975), výstavba nového mosta (r.1968), nové sociálne zázemie pre futbalové ihrisko (r.1977), nová budova železničnej zastávky (r.1983), ČOV a obecná kanalizácia (r.1990), nová požiarňa zbrojnica (r.1991)....

Po r.1989 sa vybudovala plynofikácia obce, centrála príjmu satelitného signálu v budove školy (r.1992), zrekonštruoval sa r.k. kstol (r.1996), uskutočnila regulácia Krivského potoka, prebehol ROEP, vysporiadali sa pozemky a začala výstavba RD v loklaite Skalicový vršok,....

B.8.2 Stavebné a kultúrne pamiatky

Podľa písomných prameňov sa obec vyvinula z hradného majera, zriadeného v pol. 16.stor. spomína sa v r. 1575 ako Krywa. Bola poddanskou obcou Oravského panstva, spravovali ju dediční richtári. Spustla za kuruckých vojen. v r.115 mala 221 obyvateľov, v r.1828 mala 109 domov a 675 obyvateľov. Obyvatelia sa okrem poľnohospodárstva zaoberali hrnčiarstvom. Za I. ČSR sa mnohí vysťahovali do cudziny. V obci bola pila (do r.1958), rozvinuté tkáčstvo a košíkarstvo. Potočná radová zástavba sa vývinom menila na skupinovú cestnú. Pamiatkovo cenné objekty sú z 18. a 19.stor., sú podmurované so sedlovou strechou, vysokou podlomenicou i hálkou, dvory boli uzavreté vysokými bránami. Za obcou stáli zrubové a kamenné sýpky, tiež jamy na zemiaky, prekryté sedlovou strieškou.

(* zdroj: KPÚ, pracovisko Ružomberok)

Pôvodná historická štruktúra a parcelácia sa zachovala severnej časti obce, pozdĺž potoka. Charakter zástavby aj mierku, výškové zónovanie je potrebné, v čo najväčšej možnej miere pri dostavbe a novej zástavbe, rešpektovať.

Na území obce sa nenachádza vyhlásená pamiatková zóna ani rezervácia.

V katastrálnom území obce sa nachádzajú **národné kultúrne pamiatky** evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ďalej len ÚZPF SR):

- sýpka, KN-C 8 k. ú. Krivá, číslo ÚZPF 3097/0
- sýpka, k. ú. Krivá, súp.č.39, číslo ÚZPF 3099/0
- dom ľudový, k. ú. Krivá, súp. č. 72, číslo ÚZPF 9098/0

Pri objektoch, ktoré sú zapísané v ÚZPF SR, je nutné dodržať požiadavky základnej ochrany kultúrnej pamiatky v zmysle §27 a §32 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. V zmysle §27 ods.2 pamiatkového zákona je súčasťou NKP aj jej bezprostredné okolie, t.j. priestor 10 m od obvodového plášťa stavby. V tomto priestore nie je možné vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty NKP.

V riešenom území sa nenachádza žiadne archeologické nálezisko zapísané v ÚZPF ako NKP. V CEANS nateraz nie sú evidované žiadne archeologické náleziská.

KPÚ Žilina však eviduje významné územie s archeologickým potenciálom na západnom okraji k. ú. - Pod Holicou, resp. južne od Rovne - lokalita č.454 (obr.1), kde by sa mali nachádzať stopy po novovekom opevnení z obdobia 17.stor.

Charakter pravdepodobne drevo-zemného opevnenia je vyznačený na historickej mape Oravy z r.1808.Opevňovací systém súvisel s tzv. protihabsburskými povstaniami a bojom medzi cisárskymi vojskami a kurucmi. V katastri obce sa vyskytujú miestne názvy, ktoré indikujú archeologický potenciál územia, ide predovšetkým o polohy Majer, Turínok, Bane , Jamky. Plocha vyznačená na obr.1 fialovou farbou predstavuje približné hranice pôvodného osídlenia obce, ktoré s väčšej časti korešponduje s historickým osídlením zachyteným predovšetkým na druhom vojenskom mapovaní (obr.2).

obr. 1 ortofotomapa s vyznačenými známymi archeologickými náleziskami a približným historickým osídlením obce

obr. 2 prvé a druhé historické vojenské mapovanie

Na základe uvedeného a vzhľadom k tomu, že sa doposiaľ nerobil systematický archeologický prieskum obce Krivá, a teda predpokladu ďalších nateraz neznámych archeologických nálezísk je nevyhnutné zabezpečiť dostatočnú ochranu archeologického dedičstva.

Na území obce sa nachádzajú **pamätihodnosti**, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ale majú pre obec miestnu historickú hodnotu. Na ich ochranu navrhujeme vytvoriť Evidenciu pamätihodností obce. Do Evidencie pamätihodností obce navrhujeme zaradiť :

- r. k. kostol Sv. Jozefa, zač.20.stor.
- kaplnka Panny Márie Fatimskej, r.1945
- kaplnka Panny Márie Sedembolestnej, r.1945
- kaplnka bl. sestry Zdenky Schellingovej
- pamätná tabuľa vdp. Petra Tomkuliaka, umiestnená na budove kostola
- pamätná tabuľa padlým vojakom v II.sv.vojne, r.1945, umiestnená na budove školy
- pamätná tabuľa na mieste rodného domu bl. sestry Zdenky
- poľný oltár pod svahmi Grapov

Obec môže viesť v súlade s § 14 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov evidenciu pamätihodností obce.

V historickej zástavbe obce sa nachádzajú **zaujímavé objekty**:

- historický objekt rodinného domu - drevenica, parc. č. KN-C 278, 3. objekt zo severnej strany budovy školy

Po urobení passportu technického stavu, odporúčame jeho rekonštrukciu a zachovanie

Historická zeleň

Na území katastra obce Krivá sa nenachádza žiadna NKP evidovaná ako chránená zeleň podľa pamiatkového zákona.

Významné osobnosti obce:

Blahoslavená Zdenka Schellingová (1916)- rehoľná zdravotná sestra, mučeníčka
PhDr. Anton Habovštiak (1924) -jazykovedec, spisovateľ
PhDr. Alojz Habovštiak (1932) - archeológ, historik
Peter Tomkuliak (1939) - kňaz, publicista
Schelling Ján (1906) - kňaz
Schelling Štefan (1908) - kňaz
Doc. Ing. Zajac Peter CSc. () - vedecký pracovník, publicista
Maruniak Peter (1933) - publicista, pracovník Matice slovenskej
MUDr. Augustín Hrbka CSc. (1929) - vedecký pracovník, publicista
Dr. Jozef Mikuš (1909) - diplomat
Štelina Andrej (1907) - kňaz, publicista
Ct. sestra Lívia Kl'ukul'čiaková () - učiteľka, publicistka, rehoľníčka
PhDr. Jozef Daniel DrSc. (1922) - psychológ, publicista
Ing. Jozef Habovštiak CSc. (1937) - publicista, vedecký pracovník
Ladislav Zajac (1914)- kňaz, publicista

B.9 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Zastavané územie obce (z. ú.) je vymedzené hranicou zastavaného územia k 1.1.1990 a hranicou súčasne zastavaného územia obce po 1.1.1990. Územný plán obce Krivá navrhuje rozšírenie súčasne zastavaného územia o navrhované funkčné plochy v nadväznosti na súčasne zastavané územie v lokalitách:

- Ilješ
- Močár
- Roveň
- Holicový vršok
- Skalicový vršok

Hranice zastavaného územia sú vyznačené v grafickej časti dokumentácie.

B.10 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Z hľadiska hygienického a technického v katastrálnom území obce je potrebné rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma.

Tab. č. 26 - Ochranné a bezpečnostné pásma v k. ú. Krivá

Ochranné, resp. bezpečnostné pásmo	
PHO I. a II. stupňa vodných zdrojov	Výkres č.2
VN-vzdušné vedenie – 22 kV (od krajného vodiča)	10 m
VN-kábelové vedenie (podzemné)	1 m
VVN-vzdušné vedenie – 110 kV (od krajného vodiča)	15 m od krajného vodiča
Trafostanica 22/0,4 kV (od konštrukcie)	10 m
Vodovody, kanalizácia do DN 500 (OP na každú stranu)	1,5 m
Vodovody, kanalizácia nad DN 500 (OP na každú stranu)	2,5 m
OP STL a NTL plynovodov v obci	1 m od okraja potrubia
OP STL a NTL plynovody vo voľnom teréne	4 m od osi potrubia
Bezpečnostné pásmo - STL a NTL plynovodov v obci	určí prevádzkovateľ
Bezpečnostné pásmo - STL a NTL plynovody vo voľnom teréne	10 m od osi potrubia na obe strany
Podzemné telekomunik. vedenia (OP na každú stranu)	1,5 m
OP rýchlostnej cesty R3 (od osi krajného jazdného pruhu)	100 m
Cesta I. triedy – mimo z.ú. obce	50 m od osi
Železničná trať	60 m od osi krajnej koľaje
Hygienické ochranné pásmo cintorína	50 m
Rieka Orava – od brehovej čiary	10 m
Krivský potok – od brehovej čiary	10 m
Ostatné vodné toky – od brehovej čiary	6 m
Ochranné pásmo lesných pozemkov	50 m

Ochranné pásma plynovodov

Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti plynovodu alebo iného plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologického plynárenského zariadenia meranou kolmo na túto os alebo na hranu. Táto vzdialenosť je na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu iného plynárenského zariadenia nasledovná:

- 4 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- 8 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- 12 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 700 mm,
- 50 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- 1 m pre nízkotlakové a strednotlakové plynovody a plynovodné prípojky, v zastavanom území
- 8 m pre technologické objekty (regulačné a prepúšťacie stanice apod.)

Bezpečnostné pásma plynovodov

Bezpečnostné pásma sú určené na zamedzenie alebo na zmiernenie účinkov prípadných porúch alebo havárií plynárenských zariadení alebo odberných plynových zariadení a na ochranu života a zdravia osôb a majetku.

Bezpečnostné pásmo je priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologického plynárenského zariadenia meranou kolmo na túto os alebo na hranu. Táto vzdialenosť je na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu iného plynárenského zariadenia nasledovná:

- 10 m pri strednotlakových plynovodoch a prípojkách na voľnom priestranstve a v nezastavanom území,
- 20 m pri vysokotlakových plynovodoch a prípojkách s menovitou svetlosťou do 350 mm,
- 50 m pri vysokotlakových plynovodoch a prípojkách s menovitou svetlosťou nad 350 mm,
- 50 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
- 100 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
- 150 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm,

- 200 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm,
- 50 m pri plniarňach a stáčiarnach propánu a propán-butánu.

Pri nízkotlakových a strednotlakových plynovodoch a prípojkách, ak sa nimi rozvádzajú plyny v mestách a v súvislej zástavbe obcí, bezpečnostné pásma sa určia v súlade s technickými požiadavkami dodávateľa plynu.

OP sú vymedzené v súlade s platnými zákonmi, vyhláškami a nariadeniami v znení neskorších predpisov:

- zákon č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v zmysle novely č.394/2009 Z.z. a neskorších zmien - pásma ochrany vodovodných a kanalizačných potrubí
- vyhláška MŽP SR č.29/2005 Z. z. - spôsoby ochrany vodárenských zdrojov
- zákon č.251/2012 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov - ochranné a bezpečnostné pásma energetických zariadení
- zákon č. 251/2012 Z. z. - ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení
- vyhláška č. 35/1984 Zb. - cestné ochranné pásma
- zákon č.364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov a STN 752102 – OP vodných tokov

Jestvujúce a navrhované nadradené trasy a zariadenia dopravy, produktovodov, energetiky, spojov a pod. a väzba obce na ne

Obec Krivá a jej katastrálne územie sa nachádza v urbánnej krajine, v ktorej nie je osamotené, ale je obklopené inými katastrálnymi územiami s ktorými je prepojené jednak krajinou štruktúrou, ale hlavne dopravnou a technickou infraštruktúrou. Pri rozvoji územia je potrebné rešpektovať existujúce a navrhované technické diela :

- ✓ nadradené trasy elektrických sietí VVN 110 kV
- ✓ diaľkové káble
- ✓ navrhovaný koridor rýchlostnej cesty R3 a jeho OP
- ✓ komunikáciu I/59
- ✓ Oravský skupinový vodovod
- ✓ VTL plynovod

B.11 NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

B.11.1 Záujmy obrany štátu

V riešenom území obce sa z hľadiska záujmov obrany štátu nenachádza žiadny objekt ani komunikácia.

B.11.2 Záujmy požiarnej ochrany

Obec Krivá má požiarnu zbrojnicu, umiestnenú v starej zástavbe, neďaleko rieky Orava. Zdrojom požiarnej vody je Krivský potok. Hasičská zbrojnica je v nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave a je potrebná celková rekonštrukcia (zateplenie, výmena okien, vyregulovanie kúrenia) vzhľadom na nové energetické požiadavky.

B.11.3 Ochrana pred povodňami

Pre riešené katastrálne územie nie sú v súčasnosti k dispozícii povodňové mapy - mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika. V Slovenskej republike zabezpečuje vyhotovovanie máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika správca vodohospodársky významných vodných tokov, ktorým je v súčasnosti Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., Banská Štiavnica. Nakoľko pre všetky vodné toky nebol doteraz určený rozsah inundačného územia, pred výstavbou v lokalitách, situovaných v bezprostrednej blízkosti vodných tokov, bude potrebné vypracovať hladinový režim tokov a následne vlastnú výstavbu situovať mimo zistené inundačné územie nad hladinu Q100 -ročnej veľkej vody, resp. stanoviť ochranu riešeného územia vodohospodárskou stavbou, reguláciou alebo ohradzovaním vodného toku. Projektovú dokumentáciu navrhovanej ochrany, ktorej súčasťou bude hydrotechnický výpočet so zistením hladiny pri Q100, je potrebné prerokovať a odsúhlasiť so správcom vodného toku. Opatrenia pred povodňami je potrebné vykonávať v súlade so zákonom č.7/2010 Z.Z. o ochrane pred povodňami:

§4 odst.(2) – preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami

odst.(3) - opatrenia v čase povodňovej situácie

odst.(4) - opatrenia po povodni

Vzhľadom na ochranu územia pred povodňami:

- rešpektovať ochranné pásma tokov pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v zmysle platných právnych predpisov,
- pri návrhu technických riešení dodržiavať platné technické normy,
- rešpektovať aktuálne znenie zákona o ochrane pred povodňami (v súčasnosti zákon č.7/2010 Z.z.),
- vylúčiť situovanie rozvojových lokalít v potenciálne zaplavovaných územiach,
- protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov
- je potrebné vykonať opatrenia, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov,
- nepoužívať pri ťažbách v lesoch ťažké ťažobné mechanizmy, ktoré sa pohybujú po spádnici, čím vytvárajú hlboké koľaje, ktoré urýchľujú odtok dažďovej vody z krajiny,
- je potrebné vrátiť sa k jemnejším spôsobom obhospodarovania. Pri uhadzovaní haluziny je potrebné ju ukladať po vrstevniciach. Nepovoľovať budovanie ďalších lesných ciest, ktoré vedú k ďalšiemu poškodzovaniu biotopov eróziou a ťažbou v najviac neprístupných častiach. Tieto odlahlé časti lesov by mali zostať ako prvky, ktoré stabilizujú vodný režim v lese. Je nutné stanoviť percento svahovej dostupnosti nad ktoré by nebolo možné vôbec pristupovať k obnovným ťažbám, dôležité je neregulovať vodné toky v lesoch a nerúbať les v okolí vodných tokov,
- je potrebné zamedziť orbám až na hranicu vodných tokov. Tu je nutné stanoviť šírku pásu od vodného toku, ktorý by ostával buď ako TTP, alebo brehový porast vodného toku. Nezastavovať zátopené územia, ktoré slúžia ako kapacitné nádrže, zachytávajúce prívalové vlny. Dôležité je taktiež neorať PP po spádnici a stanoviť uhol sklonu, kde nie je možné hospodáriť na PP inak ako pasienkovým hospodárstvom.
- neregulovať vodné toky v lesoch a nerúbať les v okolí vodných tokov
- protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov, technické riešenie je potrebné konzultovať so správcom toku.

Ďalej je potrebné zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky :

- pre prirodzené meandrovanie vodných tokov,
- pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z územia,
- dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri navrhovanej výstavbe je potrebné v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, resp. kontrolované vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky,
- odtokové pomery v povodiach riešiť s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,
- vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastavaného územia obce, stavby protipovodňovej ochrany zaradiť medzi verejnoprospešné stavby,
- návrh využitia územia nesmie vyvolať významné zásahy do režimu povrchových vôd a technických diel na nich.

B.12 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY, VRÁTANE PRVKOV ÚSES A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

B.12.1 OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY

(zdroj: *KEP, Mgr. T. Šolomeková, PhD. a kol., 2016)

Základným dokumentom ochrany prírody je Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku (schválená uznesením vlády č. 231, ktorú následne odsúhlasila Národná rada Slovenskej republiky v júni 1997). Program na jej plnenie je premietnutý do Akčného plánu pre implementáciu Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku (uzn. vlády SR č. 515/1998 zo dňa 4.8.1998), ktorý je v konkrétnych úlohách zapracovaný do plánu hlavných úloh ŠOP SR. Strategické úlohy organizácie do roku 2015 obsahuje Stratégia rozvoja Štátnej ochrany prírody SR s výhľadom do roku 2023 (schválená uzn. OPM č. 194/2005 z 15.12.2005), koncepcným materiálom ochrany prírody a krajiny je Koncepcia ochrany prírody a krajiny (schválená uzn. vlády SR č. 471 z 24.5. 2006).

Územná ochrana prírody

✓ **Územie Chráneného areálu Rieky Orava** (ev.č. 1034)

bolo vyhlásené v r. 1997 (Všeobecne záväzná vyhláška Krajského úradu v Žiline č. 1/1997 z 12.8.1997 - ú. od 15.12.1997) na výmere 441,75 ha na území okresov Dolný Kubín a Tvrdošín a 25 katastrálnych území. Účelom chráneného územia je ochrana komplexu zachovalých riečnych ekosystémov s funkciou biokoridoru nadregionálneho významu s bohatým druhovým zastúpením fauny a flóry a biotopov mnohých chránených, vzácnych a ohrozených druhov organizmov. Platí v ňom 4. stupeň ochrany. Prislúcha k OP NP Malá Fatra.

✓ **Navrhovaná Chránená vodohospodárska oblasť Západné Tatry a východná časť Chočských vrchov**

Do k.ú. - jeho južnej časti - zasahuje navrhovaná CHVO Západné Tatry a východná časť Chočských vrchov. V CHVO možno plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a ochrany ich zásob.

Podľa Zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), v §31:

(4) V chránenej vodohospodárskej oblasti sa zakazuje

a) stavať alebo rozširovať:

- stavby veľkokapacitných fariem,
- stavby hromadnej rekreácie alebo individuálnej rekreácie bez zabezpečenia čistenia komunálnych odpadových vôd.

(5) Pri pasení hospodárskych zvierat na území chránenej vodohospodárskej oblasti treba dbať na ochranu pôdy proti erózii a na ochranu povrchových vôd.

✓ **Mokrade medzinárodného, regionálneho a lokálneho významu**

V databáze Centra mapovania mokradí SZOPK (Slobodník & Kadlečík 2000) sa v záujmovom území a v jeho blízkosti vyskytujú:

a) Mokrad' medzinárodného významu

Rieka Orava a jej prítoky (Dátum zapísania: 17.2.1998).

Časť riečneho systému podhorského charakteru v povodí Oravy na severnom Slovensku, ktorý patrí z hľadiska diverzity pôvodnej bioty, ako aj z hľadiska prirodzeného charakteru abiotických zložiek k najzachovalejším a najvýznamnejším ekosystémom svojho druhu v strednej Európe. Má osobitný význam ako stano-
vište rastlinných a živočíšnych druhov v kritických štádiách ich životného cyklu (rozmnožovanie, zimovanie, migračná zastávka). V území sa vyskytujú významné populácie pôvodných druhov, ktoré reprezentujú význam mokradí.

b) Mokrade regionálneho významu

Močilá (Pod Kepeňovým) (k. ú. Krivá, plocha 40 000 m²).

- mokrade rôznej veľkosti, s výraznejším hydrologickým, biologickým a ekologickým ovplyvňovaním okolia (minimálne niekoľkých obcí),
- výskytistia významných chránených a ohrozených druhov fauny a flóry,
- chránené územia, územia netypické alebo naopak územia charakteristické pre daný región (okres, geomorfologický celok),
- významné stanovištia, generačné lokality, alebo miesta rozmnožovania fauny mokradí,
- lokality so sociálnymi a kultúrnymi hodnotami (hospodárske využívanie v ekologicky únosnej miere, napr. rybolov, zber trstia, rekreácia, agroturistika)

c) Mokrade lokálneho významu

- menšie mokrade, ovplyvňujúce najbližšie okolie, so sústredeným výskytom bežných druhov rastlín a živočíchov – viazaných na mokrade,
- mokrade s miestnym hydrologickým významom,
- mokrade významné ich ekostabilizačnou funkciou, napr. ako liahniská obojživelníkov, lokality významné produkciou rýb a podobne.

- Krivá, žel.st. (k. ú. Krivá, plocha 60 000 m²),
- Krivá, lom štrku (k. ú. Krivá, plocha 20 000 m²),
- Lúžok (k. ú. Krivá, plocha 10 000 m²),

- Baňa (k. ú. Krivá, plocha 5 000 m²),
- Krivská dolina (k. ú. Krivá, plocha 2 500 m²).

✓ **Ochranné lesy**

Ochranné lesy sú lesy, ktoré boli za také vyhlásené, a ktorých funkčné zameranie vyplýva z prírodných podmienok. V riešenom území majú ochranné lesy prevažne funkciu pôdoochrannú, alebo sú to lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach. V ochranných lesoch možno schváliť osobitný režim hospodárenia, len ak tým nedôjde k obmedzeniu a ohrozeniu účelu, na ktorý boli vyhlásené.

V riešenom území je 66,44 ha ochranných lesov.

✓ **Ochrana drevín**

V riešenom území nie sú evidované žiadne chránené stromy, chránené v zmysle § 49 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

NATURA 2000

NATURA 2000 má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie. NATURA 2000 má zabezpečiť priaznivý stav populácií vybraných druhov živočíchov a rastlín a priaznivý stav biotopov, čo však vôbec nevylučuje hospodárske aktivity v územiach, pokiaľ tento priaznivý stav nenarušujú.

Právnym základom pre tvorbu Sústavy NATURA 2000 sú:

- smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva, tzv. **chránené vtáčie územia (CHVÚ)**, do k. ú. nezasahujú.
- smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín - tzv. **územia európskeho významu (ÚEV)**, do k. ú. Krivá zasahuje Územie európskeho významu SKUEV0243 Orava.

✓ **Územie európskeho významu SKUEV0243 Orava**

Rozloha územia je 420,69 ha a správcom územia je CHKO Horná Orava.

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území:

- cesty I. až III. triedy,
- účelové komunikácie,
- mosty, nadjazdy, tunely, nadchody a podchody na cestách I. až III. triedy,
- zriadiť rybochovné zariadenie,
- výkon rybárskeho práva - lov rýb,
- manipulácia s vodnou hladinou,
- malé vodné elektrárne,
- údržba brehových porastov (oprávnenie správcu toku), nad 1000 m dĺžky,
- terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery,
- umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo inej vodnej ploche nesúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela,
- úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí (zdroj: sopsr.sk/natura).

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia:

- zriadiť rybochovné zariadenie ak predmetom ochrany v CHÚV je príslušný vodný tok,
- ťažba pieskov,
- úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí,
- ťažobné vrty na geotermálne vody v prípade ich vypúšťania do toku nad územím,
- malé vodné elektrárne,
- úpravne vody, miestna kanalizačná sieť a čistiarne odpadových vôd,
- skládky odpadu,
- terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery.

B.12.2 Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je v zmysle zákona č. 506/2013, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá, zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu.

K. ú. Krivá nemá spracovaný Miestny územný systém ekologickej stability (MÚSES). V k.ú. obce sa však nachádzajú krajinné prvky, ktoré zodpovedajú nižšie uvedeným definíciám zo zákona.

- **biocentrum** je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev,
- **biokoridor** je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky,
- **interakčné prvky** nemusia byť nutne priestorovo prepojené do systému s ostatnými prvkami ÚSES. Sprostredkovávajú pozitívne pôsobenie ekologicky stabilnejších krajinných prvkov na okolitú ekologicky labilnejšiu krajinu. Najčastejšie sa ako interakčné prvky uplatňujú mokrade, extenzívne sady, medze, menšie remízky, okraje lesa.

Nadradené prvky ÚSES

Podľa Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 v článku č. 5. z oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinej štruktúry sa píše

- rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností. V osobitne chránených územiach, v prvkoch územného systému ekologickej stability, v NECONET (národná ekologická sieť) a v biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty zosúladiť využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny,
- zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.

Do kostry ÚSES bol premietnutý záväzný dokument **ÚPN VÚC Žilinského kraja** vrátane všetkých jeho platných zmien a doplnkov. Pre k. ú. Krivá uvádza:

- Biocentrum nadregionálneho významu **Osičiny – Ráztoky - Lysec**, ID 3/4,
- Biocentrum regionálneho významu **Bielska skala**, ID 3/13, 10/13,
- Biokoridor nadregionálneho významu **Lysec – Borové** (terestrický), ID 3/8,
- Biokoridor nadregionálneho významu **vodný tok Orava** (hyricko-terestrický), ID 10/3
- Biokoridor regionálneho významu **Lysec – Háj – Javorinky – Mašňáková** (terestrický), ID 10/8.

Charakteristiky prvkov RÚSES z dokumentu **RÚSES okresu Dolný Kubín** (SAŽP 2015):

- Biocentrum nadregionálneho významu NRBC 1 Bielska skala – Priboj,
- Biocentrum nadregionálneho významu NRBC 2 Holica – Za Holicou,
- Biocentrum regionálneho významu RBc 17 Osičiny,
- Biocentrum regionálneho významu RBc 18 Ráztoky,
- Biokoridor nadregionálneho významu NRBK 2 Orava,
- Biokoridor regionálneho významu RBK 13 Osičiny – Bielska skala.

Ostatné ekostabilizačné prvky

Medzi ekostabilizačné prvky zaradíme predovšetkým genofondové lokality (GL). V stanovisku Správy CHKO Horná Orava sú uverejnené 3 genofondové plochy, ktoré sa premietli v predloženom miestnom územnom systéme ekologickej stability nasledovne:

- **GP Krivá – lužné lesy** (súčasť NRBK Orava),
- **GP Luh – Krivá** (MBc6),
- **GP Jazierka pri lome** (RBc Bielska skala).

Genofondové lokality z RÚSES Dolný Kubín (SAŽP 2010), taktiež u nich nastáva prekryv s prvkami tvoriacimi kostru územného systému ekologickej stability:

- **GL 69 Bučina** (súčasť RBc Osičiny),
- **GL 70 Močilá** (fosílna koryto rieky Oravy s trstinami a vodnou plochou),
- **GL 71 Priboj** (RBc Bielska skala)

Podľa vyššie uvedenej nadradenej dokumentácie možno za genofondové plochy považovať aj úkryty reprodukčných kolónií a zimoviská netopierov. V podkroví kostola v Krivej je regionálne významná kolónia ucháča svetlého (*Plecotus auritus*).

Miestny územný systém ekologickej stability (MÚSES)

V riešenom území v priestoroch a lokalitách s vysokou krajinnoekologickou hodnotou sú navrhnuté tieto prvky kostry miestneho územného systému ekologickej stability:

- 7 biocentier miestneho významu (MBc),
- 11 biokoridorov miestneho významu (MBk),
- 17 interakčných prvkov plošného a líniového charakteru (IPP a IPL).

✓ Navrhované biocentrá miestneho významu

Biocentrum miestneho významu **MBc1 Kepeňová**, rozloha: 9,92 ha.

Ide o lesný porast a medzu, v oboch porastoch prevláda smrek obyčajný (*Picea abies*), relatívne dobre sú však zastúpené aj ďalšie druhy drevín.

Biocentrum miestneho významu **MBc2 Dielec**, rozloha: 6,67 ha.

Biocentrum je tvorené lesíkmi, remízkami, medzami a trvalými trávnyimi porastami. Druhovú zloženie porastu drevín i bylinného poschodia je pestré, tvorené najmä pôvodnými druhmi. Odporúčame minimalizovať zásahy do drevinných porastov a extenzívne, resp. poloextenzívne využívať trvalé trávne porasty.

Biocentrum miestneho významu **MBc3 Grapy – Kundrákovo, Za Lánmi**, priestorovo upresnené biocentrum, rozloha: 390,98 ha.

Plošne rozsiahle biocentrum tvorené súvislými lesnými porastmi s dominanciou smreka a prímiesou ďalších drevín. Ďalšou časťou biocentra sú lesíky a remízky, opustené a zarastajúce pasienky, lúky a medze. Odporúčame obnoviť extenzívne využívanie pasienkov a tam, kde to je potrebné, preriedenie, resp. odstránenie náletu drevín.

Biocentrum miestneho významu **MBc4 Príboj nad vodou**, rozloha: 3,43 ha.

Biocentrum s pomerne pestrým rôznorodým charakterom, tvorené lesíkmi a remízkami, porastmi drevín na strmom svahu, mokradnými krovinami, kosenými i opustenými lúkami. Výskyt viacerých ohrozených druhov rastlín. Odporúčame vyhnúť sa zásahom do porastov drevín a naďalej extenzívne využívať lúčne porasty, resp. obnoviť ich kosenie.

Biocentrum miestneho významu **MBc5 Nad Lúžkom - Krčmovo**, rozloha: 71,26 ha.

Ide o pomerne pestré územie, tvorené lesnými porastmi, plošnými porastmi drevín na svahoch terasy Oravy, lúkami, pasienkami a ich úhormi s rozptýlenou nelesnou drevinnou vegetáciou. Odporúčame venovať pozornosť obnove extenzívneho využitia lúk na miestach, ktoré sú v súčasnosti opustené. Tieto porasty sú druhovo bohaté a ich extenzívne využívanie je dôležité pre zachovanie biodiverzity územia. Odporúčame postupne podporovať v lesných porastoch väčšie zastúpenie pôvodných listnatých druhov drevín.

Biocentrum miestneho významu **MBc6 Mokrade pri stanici** (navrhované), rozloha: 3,06 ha.

V stromovom poschodí sú časté výby *Salix fragilis*, *S. alba* a *S. caprea* spoločne s čremchou obyčajnou (*Padus avium*), v krovinnom poschodí prevláda vrbá purpurová (*Salix purpurea*). V bylinnom poschodí prevládajú vlhkomilné druhy, vyskytuje sa tu i ohrozený druh ostrica metlinatá (*Carex paniculata*). Odporúčame ponechať lokalitu na samovývoj.

Biocentrum miestneho významu **MBc7 Nad pílou** (navrhované), rozloha: 2,52 ha.

Lesíky a zarastajúce opustené pasienky v údolí a na svahu nad pílou. Odporúčame vylúčiť pasienie v údolí, v prípade záujmu je možné v tejto časti biocentra kosiť trvalé trávne porasty ručne alebo ľahkou technikou. Opustené pasienky na svahu je možné extenzívne využívať pasiením alebo kosením.

✓ Navrhované miestne biokoridory

Biokoridor miestneho významu **MBk1 Lúžok**

Podsvahové mokrade a medza. V drevinných porastoch prevažujú výby (*Salix purpurea*, *S. caprea*, *S. alba*, *S. fragilis*), jelša sivá (*Alnus incana*) a čremcha obyčajná (*Padus avium*), v bylinnom poschodí sú zastúpené vlhkomilné druhy, vrátane porastov vysokých ostríc. Odporúčame vyhnúť sa zásahom do týchto porastov, ponechať ich samovývoj.

Biokoridor miestneho významu **MBk2 Pod Kepeňovou**

Porast drevín na svahu terasy rieky Orava. Drevinné i bylinné poschodie majú prirodzený charakter, sú druho vo pomerne pestré. Odporúčame nezasahovať do porastov na tejto lokalite.

Biokoridor miestneho významu MbK3 Podbielsky Cickov

Líniový až plošný porast drevín na svahu terasy rieky Orava. Odporúčame nezasahovať do porastov na tejto lokalite.

Biokoridor miestneho významu MbK4 Nad rovňou

Ide o medzu popri poľnej ceste, s prevahou čremchy obyčajnej (*Padus avium*) v stromovom a bazy čiernej (*Sambucus nigra*) v krovinnom poschodí. Bylinné poschodie je druho vo bohaté. Odporúčame ponechať lokalitu bez zásahu.

Biokoridor miestneho významu MbK5 Pod Príbojom

Brehový porast malého vodného toku so slabo vyvinutým stromovým a priemerne vyvinutým krovinným poschodím. Z drevín prevláda čremcha obyčajná (*Padus avium*). Bylinné poschodie má prevažne prirodzený charakter. Odporúčame doplniť stromy do porastu.

Biokoridor miestneho významu MbK6 Krivský potok

Biokoridor je viazaný na vodný tok, brehové porasty a nivu Krivského potoka. Kvalita brehových porastov je premenlivá, na niektorých miestach chýbajú, v niektorých úsekoch sú veľmi dobre vyvinuté. Odporúčame renaturáciu tých častí toku, ktoré sú poškodené a doplnenie, resp. rozšírenie porastov v miestach, kde je šírka porastu a jeho pokrývnosť nedostatočná.

Biokoridor miestneho významu MbK7 Za Holickou

Porasty v údolí s malým vodným tokom. V stromovom poschodí prevládajú jelša sivá (*Alnus incana*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*) a baza čierna (*Sambucus nigra*) v krovinnom poschodí. V bylinnom poschodí sa uplatňujú najmä vlhkomilné druhy.

Biokoridor miestneho významu MbK8 Za družstvom I

V stromovom poschodí prevládajú jelša sivá (*Alnus incana*), čremcha obyčajná (*Padus avium*) a topol' osikový (*Populus tremula*) v stromovom poschodí, lieska obyčajná (*Corylus avellana*) a baza čierna (*Sambucus nigra*) prevládajú v krovinnom poschodí. Odporúčame nezasahovať do porastov.

Biokoridor miestneho významu MbK9 Za družstvom II

Plošné porasty drevín v údolí. V stromovom poschodí sú hojne zastúpené jelša sivá (*Alnus incana*), čremcha obyčajná (*Padus avium*), smrek obyčajný (*Picea abies*) a vrbá rakytová (*Salix caprea*); lieska obyčajná (*Corylus avellana*) a baza čierna (*Sambucus nigra*) prevládajú v krovinnom poschodí. Odporúčame minimalizovať zásahy do biokoridoru.

Biokoridor miestneho významu MbK10 Kundrákovo (časť v návrhu)

Porast v údolí, výmole a plošnú mokraď na nive Krivského potoka. Odporúčame vylúčiť zásahy do týchto porastov. Časť biokoridoru treba vytvoriť výsadbou drevín, odporúčame šírku 10 m.

Biokoridor miestneho významu MbK11 Krivský potok (návrh)

Úsek Krivského potoka nachádzajúci sa prevažne v intraviláne obce. Drevinné brehové porasty buď chýbajú úplne alebo majú malú pokrývnosť. Odporúčame celkovú renaturáciu vodného toku.

✓ **Navrhované plošné a líniové interakčné prvky**

V k. ú. Krivá sme vymedzili spolu:

- 12 IPP,
- 17 IPL

10 existujúcich plošných interakčných prvkov predstavuje lokality, ktoré nespĺňajú parametre biocentier, avšak majú vyššiu biotickú kvalitu a významnosť ako intenzívne poľnohospodársky využívané územia. Okrem existujúcich plošných interakčných prvkov sme navrhli aj 2 nové: Strelnica a Pod Grapmi.

V k.ú. Krivá sme vymedzili 12 plošných interakčných prvkov - najmä medzí na terénnych zlomoch a popri poľných cestách. V 5 prípadoch sme navrhli nové líniové interakčné prvky - najmä pozdĺž existujúcich a navrhovaných hraníc poľnohospodárskych pozemkov a poľných ciest v šírke 4-5 m.

Zakladanie líniových interakčných prvkov by malo spočívať vo výsadbe prirodzených druhov drevín vo vymedzenom spone, v niekoľkoročnej starostlivosti a v zabezpečení drevín pred poškodením (ohryzom, mrazom, vyschnutím a pod.). Ideálne je vytvorenie dvojvrstevnatého porastu – stromov a zapojených krovín. Jednoduchším spôsobom je vymedzenie pásu popri poľných cestách, ktorý sa nebude poľnohospodársky využívať a na ktorom sa budú môcť samonáletom porasty charakteru medzí vytvoriť. V niektorých prípadoch je vhodné použiť iba bylinné interakčné prvky (Regioplán Nitra, Ekoped Žilina 2006).

B.12.3 Tvorba krajiny a ekostabilizačné opatrenia

Územné vymedzenie a ochrana biokoridorov, biocentier a interakčných prvkov zabezpečuje zachovanie a rozvoj druhovej rozmanitosti rastlín a živočíchov v ich prirodzenom prostredí. Tým sa vytvára priestorový základ ekologicky stabilných plôch a línii v území. Udržanie a zvýšenie ekologickej stability územia a prirodzenej produkčnej schopnosti krajiny je riešené návrhom ekostabilizačných opatrení.

Ekostabilizačné opatrenia na zabezpečenie územného systému ekologickej stability sa dotýkajú problémových okruhov :

- dôsledného dodržiavania podmienok ochrany v chránených územiach podľa stupňov ochrany stanovených zákonom č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- diferenciacie a optimalizácie využívania lesnej pôdy podľa kategorizácie lesov, vertikálnej a horizontálnej zonácie územia a plnenie mimoprodukčných funkcií lesov,
- optimalizácie využívania poľnohospodárskej pôdy podľa druhovej a funkčnej diferenciacie územia a produkčného potenciálu pôd,
- zabezpečenia legislatívnej ochrany krajinným prvkom (mimo chránené územia) začlenených do ekologickej siete, celkového ekologického využívania a hospodárenia v území

B.12.4 Krajinnoeologický plán – vyhodnotenie a záver

Pri krajinnoeologickom hodnotení sa stanovuje vhodnosť využívania územia na základe ukazovateľov krajiny. Konfrontujú sa požiadavky jednotlivých činností na krajinnoeologické podmienky so skutočne existujúcimi hodnotami krajiny pomocou limitov.

Do evalvačného procesu vstupujú: krajinnoeologické podklady, navrhované činnosti a využívanie, environmentálne limity (abiotické limity, limity súčasnej krajinej štruktúry, limity vyplývajúce z ochrany prírody a významných krajinnárskych a ekologických štruktúr, limity vyplývajúce zo stresových javov).

Opatrenia na zachovanie, resp. zmenu krajinných prvkov ovplyvňujúcich ekologickú stabilitu a krajinný obraz obce Krivá sú nasledovné:

a) Ochrana súčasného stavu a štruktúry krajiny

- dodržiavať zásady ochrany v Území európskeho významu SKUEV0243 Orava* ,
- zachovať funkcie ochranných lesov a zachovávať pôvodné druhové zloženie lesov podľa zloženia potenciálnej prirodzenej vegetácie, v ktorej prevažujú listnaté lesy,
- udržiavať mozaikovitú štruktúru lesa a trvalých trávnych porastov,
- obnoviť obhospodarovanie (kosenie, pasenie), zabrániť zarastaniu drevinami,
- žatevné práce vykonávať od stredu poľa k okraju, alebo od jedného okraja pozemku k druhému, aby malo vtáctvo a iné živočíšstvo šancu uniknúť do bezpečia,
- ponechať v mozaike maloblokovej pôdy a TTP dostatočný počet solitérnych a dutinových stromov,
- podporovať citlivú intenzitu pastvy,
- vylúčiť výrubu v brehových porastoch a vodné plochy ponechať na prirodzenú sukcesiu,
- pri výstavbe neumiestňovať stavby v blízkosti tokov, najmä v celej šírke nivy rieky Oravy
- systematicky monitorovať a odstraňovať, nerozširovať nepôvodné a invázne druhy rastlín,
- asanovať všetky nepovolené skládky najmä stavebného odpadu kde sa hojne šíria invázne druhy rastlín (napr. lokality pri poľnom hnojisku, za strelnicou atď.),
- na reliéfe so svahovými deformáciami realizovať protierózne opatrenia, aby sa zamedzilo prípadným svahovým zosuvom počas intenzívnych zrážok, používaním vhodných agrotechnických postupov pri obrábaní pôdy a podporiť mozaikovitosť obhospodarovania striedaním plôch TTP, nelesnej drevinnej vegetácie a maloblokovej ornej pôdy.
- nadviazať na krajinnoeologický plán krajinný (realizačný) projekt.

* Navrhované manažmentové opatrenia v území európskeho významu Orava:

- protierózne, vodohospodárske, protilávínové, brehoochranné a protideflačné opatrenia,
- obnova zdroja potravy (zarybňovanie),
- simulácia inundačných procesov,
- revitalizácia tokov, obnova prírodných kanálov, mŕtvych ramien za účelom zavodenia mokrad'ových biotopov,
- opatrenia na zlepšenie kvality vôd.

b) Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability lesnej krajiny:

- znížiť podiel smreka obyčajného a preferovať stanovištne pôvodné druhy listnatých drevín: buk lesný (*Fagus sylvatica*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), javor mliečny (*Acer platanoides*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*), z ihličnatých drevín jedľa biela (*Abies alba*),
- zvyšovať podiel prirodzenej obnovy lesa na úkor umelej obnovy,
- ponechávať dostatočné množstvo starých porastov, stojace i ležiace mŕtve drevo,
- nechať na dozretie stromy s dutinami,
- pre hlboko zarezané doliny, strže a výmole uplatňovať bezzásahový režim alebo účelový, resp. výberkový HS lesných porastov,
- nenarušovať ťažkými mechanizmami pôdu a bylinné poschodie,
- rekultivovať lesné cesty, ktoré vznikli pre účely ťažby a nepokračovať v ďalšej fragmentácii lesných ekosystémov, napr. výstavbou lesných ciest, holorubným spôsobom ťažby a pod.,
- mechanicky nerozrušovať/nevysušovať pramenné lokality.

c) Opatrenia na ochranu prvkov ÚSES:

- v lesných porastoch územia na plochách vyčlenených a navrhovaných biocentier prioritne aplikovať prírode blízke hospodárenie v lese: Takýto les by mal byť nerovnoveký, tvorený pôvodnými drevinami, teda les prevažne zmiešaný. Spravidla sa vyznačuje hlúčkovitou až ostrovkovitou, t.j. nepravidelne stupňovitou, prípadne viacvrstvovou výstavbou,
- v lesných prvkoch ÚSES zvyšovať podiel prirodzenej obnovy lesa na úkor umelej obnovy, selektívne odstraňovať nepôvodné porasty,
- zabezpečiť dlhodobé poľnohospodárske využitie pozemkov vhodnou formou pre predmety ochrany (pastva, kosenie) a zabrániť opusteniu poľnohospodárskej pôdy,
- udržiavať rozvolnenú štruktúru ekotónu – mozaiku trávnatých plôch, krovín a vyšších drevín,
- trávnaté plochy kosiť postupne po malých plochách v neskorších termínoch po dozretí väčšiny lúčnych bylín (druhá polovica júna),
- zaistiť, aby intenzita pastvy nemala negatívne dôsledky na biodiverzitu biocentier a genofondových lokalít,
- kosbu realizovať od stredu k okrajom kosených plôch, s cieľom minimalizovať škody na chránených a poľovných druhoch živočíchov,
- odstraňovať z plôch pokosenú biomasu, zabrániť zvýšenému ukladaniu stariny, čo vedie k zmenám v obsahu najmä dusíka, a následnému prenikaniu druhov náročnejších na živiny, akým je napríklad smlz kroviskový (*Calamagrostis epigejos*). Takéto druhy vytvárajú husté zárasty a znemožňujú existenciu ostatných druhov, najmä svetlomilných,
- neaplikovať pesticídy a insekticídy na plochách v bezprostrednom okolí prvkov ÚSES,
- vylúčiť stavebné a iné technické zásahy, obmedziť oplocovanie pozemkov,
- na genofondových plochách nerealizovať výstavbu, ťažbu štrkov, odvodňovanie a zmenu kultúr,
- zamedziť priesakom hnojovice,
- fosílnu koryto rieky Oravy nevyužívať na chov rýb a rybolov, využitie konzultovať so ŠOP SR a orgánom ochrany prírody,
- zlikvidovať nelegálne skládky odpadov v brehových porastoch,
- na miestach výskytu hodnotných biotopov ponechávať dostatočné množstvá starých porastov a solitérnych drevín, stojace a ležiace mŕtve drevo.

d) Opatrenia na ochranu vodných tokov a plôch:

- rešpektovať stavebnú uzáveru na rieke Orava a v jej brehových porastoch,
- zabezpečiť renaturáciu tých častí toku, ktoré sú poškodené a doplniť, resp. rozšíriť porasty v miestach, kde je šírka porastu a jeho pokryvnosť nedostatočná,
- zamedziť priesakom odpadových vôd z poľnohospodárskej výroby a z plôch postihnutých preháňaním hospodárskych zvierat do vodných tokov,
- lokalizovať poľné hnojiská mimo plôch, ktoré by mohli priamo ohroziť povrchové a podzemné vody,

- nezasahovať ťažkou mechanizáciou a neobhospodarovat' bezprostredné okolie vodných plôch, pretože mokrade sú veľmi citlivé na vplyvy erózie a znečisťovanie, umiestňovať lesné cesty mimo vodných tokov vrátane brehových porastov,
- vylúčiť zásahy do mokradí včítane ich zalesňovania a zabezpečiť revitalizáciu poškodených mokradí,
- renaturalizovať Krivský potok, minimálne vysadiť popri toku dreviny (vrba krehká, jelša sivá),
- vylúčiť výrubu v brehových porastoch a vodné plochy ponechať na prirodzenú sukcesiu,
- systematicky monitorovať a odstraňovať, nerozširovať nepôvodné a invázne druhy rastlín,
- zachovať prirodzené meandrovanie tokov a dostatočnej šírky ochranných zón pre pohyb koryta,
- odstraňovať migračné bariéry a rôzne ďalšie prekážky z koryta rieky Oravy (stupne a hate), neuvažovať o stavbe MVE,
- spolupracovať so správcom tokov pri zabezpečovaní ochrany rybárstva riečného a jeho hniezdnych lokalít.

e) Opatrenia na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu:

- neznižovať výmeru chránených pôd,
- na trávnych porastoch s indikovanými potenciálnymi zosuvmi zachovať, prípadne vysadiť po vrstevnici viacúčelové vegetačné pásy, ktoré majú ekostabilizačnú funkciu,
- na reliéfe so svahovými deformáciami realizovať protierózne opatrenia, najmä: protierózne oševné postupy, až po ochranné zatrávnenie,
- zachovať a vysadiť pásy medzí, remízok a vetrolamov,
- zachovať maloblokovú ornú pôdu a bylinné medze medzi políčkami s výskytom krovín a solitérnych stromov,
- zachovanie trávnatých porastov a vhodnej mozaikovitej krajiny vrátane medzí a úhorov
- podporovať tradičné mozaikové využívanie poľnohospodárskej pôdy, najmä pasienky a kosné lúky
- podporiť hospodárenie v starých ovocných sadoch,
- hľadať kompromisy medzi ekonomickým spôsobom výroby poľnohospodárskych produktov a požiadavkami ochrany prírody. Navrhnuť systém, ktorý by bol prijateľný pre poľnohospodárske subjekty a umožňoval udržanie spoločenstiev rastlín a živočíchov, viazaných svojím výskytom v skúmanom území prioritne na mokrade a na trvalé trávne porasty,
- zabráňovať poškodzovaniu pôdy a mačiny pasienkov pri stádení a nesprávne robenom košarovaní, ako aj pri pasení zvierat na vzdialenejších pasienkoch,
- obnovovať nadmerne ruderalizované a degradované pasienky prísevom stanovištne pôvodných semien tráv, nepreferovať výsev komerčných d'atelinotravných miešaniek,
- dlhodobo nevyužívané lúky, ktorým hrozí zarastanie drevinami aspoň raz za rok v jesennom období prekosiť alebo mulčovať, aplikovať mulčovanie len v nutných prípadoch, pretože vedie k zmenám v obsahu najmä dusíka, a následnému prenikaniu burinových a invázných druhov,
- pristúpiť k zatravnovaniu opustených polí s cieľom obnoviť druhovo bohaté porasty,
- odstraňovať sukcesné dreviny a vyhrabávať starinu,
- zabezpečiť rovnomerné vypásanie pasienkov a kosenie lúk,
- na pasienkoch vykášanie nedopaskov pri ukončení pasenia, pravidelné odstraňovanie náletových a výmladkových drevín.

f) Opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny:

- udržiavať typickú, pre región Oravskej vrchoviny a Skorušínskych vrchov, mozaikovitú štruktúru lesa a trvalých trávnych porastov, t. j. podporovať extenzívne lesopasienkárске využívanie podhorských častí
- neaplikovať holorubný spôsob ťažby,
- potláčať sukcesiu, t.j. rozširovanie lesa do pôvodne bezlesých stanovišť na miestach bývalej pastvy oviec a dobytku kosením a pasením trvalých trávnych porastov,
- doplniť v intraviláne brehovú porasty Krivského potoka,
- v sídelnej vegetácii zachovávať mozaiku rôznovekých drevín, s dôrazom na zachovanie starých stromov,
- vo výsadbe smerom von do okolitej krajiny od zastavaného územia využiť druhové zloženie drevín bližšie k pôvodnej drevinovej skladbe,
- rozvíjať ekologické poľnohospodárstvo, podporiť pasienkárstvo,
- navrhované investície v katastri obce zosúladiť s krajinným rázom podhorskej krajiny a vylúčiť tie aktivity, ktoré by ohrozovali štruktúru a kvalitu lesných ekosystémov a TTP zabezpečujúcich vysokú biodiverzitu a ekologickú stabilitu krajiny.

g) Opatrenia na skvalitnenie rekreačných služieb:

- vytvoriť podmienky pre obnovenie povedomia obyvateľov o kultúrnej a poľnohospodárskej činnosti obce podporou kultúrnych aktivít poukazujúcich na tradičné formy využívania zeme a plodín v obci: ovocinárstvo, prezentácia ľudových remesiel atď.,
 - podporiť alternatívne formy poľnohospodárstva a využívania pôdy (organické farmárstvo),
 - podporiť aktívne formy rekreácie v obci s prihliadnutím na prítomnosť Územia európskeho významu v k.ú. a Chráneného vtáčieho územia v regióne hornej Oravy (ekoturizmus, birdwatching a pod.),
 - propagovať myšlienku ochrany medzinárodne významnej ramsarskej lokality rieky Orava a napr. vybudovať infraštruktúru pre pozorovanie vtáctva na lokalite,
 - podporovať rozvoj turistických a cyklistických trás.
- h) Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva:**
- zamedziť znečisťovaniu a znehodnocovaniu prírodných zdrojov, ktoré súvisia s ľudským zdravím,
 - revitalizácia Krivského potoka,
 - zamedziť vzniku nelegálnych skládok komunálneho odpadu a rudérálnych plôch,
 - vytvárať podmienky pre kompostovanie,
 - minimalizovať negatívne vplyvy výrobných prevádzok na ŽP vysadením izolačnej zelene.
- i) Opatrenia na ochranu kultúrno-historických zdrojov:**
- zvýšiť povedomie obyvateľstva o kultúrnom dedičstve regiónu,
 - obnoviť a doplniť prvky, znaky a symboly kultúrno-historickej hodnoty krajiny, vrátane prvkov regionálnej architektúry,
 - podporiť návrhy na zdokumentovanie pamätihodností obce.

Pre čo najširšie uplatnenie uvedených opatrení je potrebné rešpektovať legislatívu platnú pre jednotlivé zložky krajiny.

B. 13. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

B. 13.1 DOPRAVA

B.13.1.1 Širšie dopravné vzťahy

Obec Krivá sa nachádza cca 21 km severovýchodne od okresného mesta Dolný Kubín - na ceste I. triedy I/59 (v smere Dolný Kubín - hranica s Poľskou republikou). Dopravne je obec napojená na cestu I. triedy I/59 Dolný Kubín - Trstená, ktorá tvorí prieťah obcou Krivá a v súčasnosti je základom komunikačnej kostry obce.

Na cestu I. triedy sa napájajú miestne komunikácie, ktoré majú viac menej vyhovujúce šírkové ako aj výškové parametre.

Najbližšia čerpacia stanica sa nachádza na ceste I/59 v obci Sedliacka Dubová, asi 5 km od obce Krivá.

Obcou prechádza železničná trať III .kategórie č. 181 Kral'ovany - Trstená, so železničnou stanicou mimo z.ú. obce.

Najbližšie regionálne letisko pre medzinárodnú dopravu je pri Žiline a v Poprade

Do k.ú. zasahuje navrhovaná trasa rýchlostnej cesty R3 Nižná nad Oravou - Dlhá nad Oravou, aj so svojím OP.

Pretože rýchlostné cesty majú pre motorové vozidlá obmedzené pripojenia s mimoúrovňovými, výnimočne úrovňovými križovankami a križovatkami, bude sa ich sieť realizovať v závislosti na požadovanej výkonnosti v niekoľkých etapách. Najskôr ako dvojpruhové (resp. štvorpruhové) cesty s neobmedzeným prístupom, s rýchlostnými, smerovými a výškovými parametrami, s neskorším možným rozšírením na štvorpruhové cesty s neobmedzeným prístupom a až v poslednej etape na rýchlostné cesty s obmedzeným prístupom.

Vzhľadom na finančnú náročnosť výstavby cesty R3 a zatiaľ predpokladaný postup výstavby : D.Kubín - Or.Podzámok, obchvat Tvrdošina a obchvat Krivej.

Podľa dopravnej časti Zmien a doplnkov ÚPN-VÚC Žilinského kraja a vyhl'adávacích štúdií Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. Bratislava, riešeným katastrálnym územím vedie plánovaná trasa cesty R3. V roku 2015 sa spracovala Štúdia realizovateľnosti „Rýchlostná cesta R3 Tvrdošín – križovatka D1, ktorá nanovo posúdila a potvrdila trasu R3 od Tvrdošína až po križovatku D1.

Cesta I/59 zostane aj po realizácii preložky R3 spojnicou v rámci Oravského regiónu, zabezpečujúcou spojenie najbližších obcí.

Z nadradenej ÚPD, ktorou je ÚPN VÚC ŽK v znení zmien a doplnkov, vyplývajú požiadavky, ktoré je treba rešpektovať :

V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

5.3 infraštruktúra cestnej dopravy

5.3.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy - definovanú pasportom Slovenskej správy ciest „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ - ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v rámci zastavaného územia kraja,

5.3.6 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať rýchlostnú cestu R3, cieľový stav podľa záťaže úsekov v kategórii R 24,5/120 - 80, v trase a úsekoch:

a) Tvrdošín (koniec obchvatu Trstená) - Sedliacka Dubová, sieť AGR č. E77, hlavný cestný ťah pre medzinárodnú turistickú dopravu, 5.7 infraštruktúra cyklistickej dopravy

5.3.17 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať homogenizáciu cesty I/59, súbežná s rýchlostnou cestou R3, v kategórii C9,5/70-60, v trase a úsekoch:

b) Tvrdošín - Oravský Podzámok, cesta nadregionálneho významu,

5.4 infraštruktúra železničnej dopravy

5.4.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej železničnej infraštruktúry - tratí, plôch a zariadení - umiestnenú na pozemkoch Železníc Slovenskej republiky, ohraničenú jej ochrannými pásmami,

B.13.1.2 Koncepcia cestnej automobilovej dopravy

Koncepciu súčasných i budúcich prepravných vzťahov podmieňujú predovšetkým väzby na relevantné sídelné a správne centrá, väzby na výrobné plochy a priemyselné parky, väzby na plochy vybavenosti. Realizáciu prepravných vzťahov obce voči lokalitám, ktoré generujú prepravné vzťahy, zabezpečuje dopravná infraštruktúra (komunikácie, zariadenia, dopravné prostriedky). Predmetom dopravného riešenia v územnom pláne je územne determinovaná infraštruktúra.

Z hľadiska spádovosti je obec Krivá súčasťou dopravno-gravitačného (nodálneho) regiónu severozápadné Slovensko (Žilinský a Trenčiansky kraj) s gravitačným centrom v polohe aglomerácie Žilina/Martin. Hlavné sídelné a dopravné osi dopravno-gravitačného regiónu tvoria trasy európskych cestných a železničných sietí TEN-T (Bratislava – Žilina – Košice – Lvov a Žilina – Čadca – Gdaňsk).

Infraštruktúra kombinovanej, leteckej a vodnej dopravy sa na území obce Krivá nenachádza a nie sú schválené alebo známe zámery, ktoré by v budúcnosti jej lokalizáciu pripravovali. Najbližšie od obce Krivá – v katastri mesta Ružomberok – sa nachádzajú hlavné dopravné siete koridoru č. Va: cesta I/18 a pripravovaná diaľnica D1, železničná trať č. 180 Žilina – Košice. Najbližšia rýchliková železničná stanica je v meste Ružomberok. Obcou prechádza cesta č. I/59 (E77) Banská Bystrica – Ružomberok – Dolný Kubín – Trstená.

Obec Krivá leží v spádovom území terminálu intermodálnej dopravy v Žiline a letiska hlavnej siete pre medzinárodnú dopravu v Žiline – Dolnom Hričove.

B.13.1.3 Systém hromadnej dopravy a napojenie riešeného územia na systém

Návrh základného dopravného systému obce

Základný dopravný systém obce bude pozostávať výhradne z infraštruktúry pozemných komunikácií a železnice. Infraštruktúra iných druhov dopravy sa na riešenom území obce nenachádza. Pozemné komunikácie budú využívané pre účely samotnej cestnej dopravy a za účelom dosiahnutia iných dopravných systémov, ležiacich mimo obce prostredníctvom dopravných reťazcov, ktorých článkom bude cestná doprava (cesta - železnica, cesta - terminál kombinovanej dopravy, cesta - letisko, cesta - prístav). Návrh základného dopravného systému, pozostávajúceho z infraštruktúry cestnej a železničnej dopravy je popísaný v nasledovných kapitolách.

Funkčné členenie a kategorizácia ciest

Sieť cestných komunikácií v katastrálnom území obce Krivá tvorí cesta č. I/59 - vedúca zastavaným územím obce. Cestná komunikácia je v správe Slovenskej správy ciest - IVSC Žilina. Sieť pozemných komunikácií dopĺňajú miestne komunikácie (MK) v správe obce a cesty v správe iných subjektov (účelové komunikácie lesné, poľné ktoré sprístupňujú lokality mimo zastavaného územia). Hlavnú komunikačnú kostru obce vytvára cesta I/59, ktorá je súčasťou medzinárodného cestného ťahu S-J, s značením E77. Je jednou z troch severo-južných prepojení, vedených územím Slovenska. Na cestu I/59 je pripojená sieť MK s obslužnou funkciou.

Cesta I/59 začína v Banskej Bystrici, prechádza cez Ružomberok, Dolný Kubín, Krivú, Trstenú a končí na hranici s Poľskom za Trstenou.

Cesta I/59 tvorí hlavnú komunikačnú os obce. Pozdĺž cesty sa nachádza obojstranná zástavba. Cesta I/59 má homogénne šírkové usporiadanie. Teleso cesty I/59 má asfaltobetónový povrch.

Podľa dopravnej časti Zmien a doplnkov ÚPN-VÚC Žilinského kraja a vyhládavacích štúdií Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. Bratislava, riešeným katastrálnym územím vedie plánovaná trasa cesty R3. Presunutím tranzitnej dopravy z cesty I/59 na cestu R3 by sa intenzita dopravy v obci Krivá výrazne znížila.

Sieť MK obce plní funkciu prístupových obslužných komunikácií funkčnej triedy C3. Ich šírkové usporiadanie má premenlivú hodnotu. V mnohých prípadoch ide 3,5 až 4 metre široké komunikácie s obojsmernou premávkou. V obci sú i novšie, normovo vyhovujúce MK. Celá sieť MK má vetvový charakter komunikácií pripojených na hlavnú os, cestu I/59. Väčšina úsekov obslužných MK je spevnená so živičným povrchom. Aby bol dosiahnutý normou požadovaný stav prevádzkovania automobilovou dopravou, komunikácie s funkciou C3 bude potrebné doplniť o výhybne a obratiská pre vozidlá.

Štruktúru komunikácií v obci Krivá uzavierajú poľné a hospodárske cesty. Poľné cesty sa vyskytujú ako nespevnené cesty väčšinou lokalizované mimo intravilánu obce. Poľné cesty nadväzujú na obslužné komunikácie MK C3 lokalizované v obci.

Tab. č.27 - Hlavný komunikačný systém obce Krivá – súčasný stav

Por.č	Cesta/MK	Úsek	Funkčná trieda	Požadovaná kategória cesty
	I/59	Začiatok k.ú. od Dlhej nad Oravou koniec k.ú. od Podbiela	B1	C 7,5/40, MZ 7,5/40

Cesta I/59 je súčasťou pravidelného v 5 ročných intervaloch vykonávaného celoštátneho sčítania automobilovej dopravy.

Tab. 28 - Intenzita dopravy ciest prechádzajúcich kat. územím obce Krivá, rok 2005, [skut.vozidlá/24 hod.]

Číslo úseku	Číslo cesty	Lokalizácia úseku	Ťažké vozidlá	Osobné automobily	Moto-cykly	Spolu	Podiel TV [%]
90770	I/59	Horná Lehota križ. R3 Podbiel križ. II/584	1371	4074	18	5463	25,1

Tab.č. 29 - Intenzita dopravy ciest prechádzajúcich kat. územím obce Krivá, rok 2010, [skut.vozidlá/24 hod.]

Číslo úseku	Číslo cesty	Lokalizácia úseku	Ťažké vozidlá	Osobné automobily	Moto-cykly	Spolu	Podiel TV [%]
90770	I/59	Horná Lehota križ. R3 Podbiel križ. II/584	1985	5374	34	7393	26,8

Zdroj: Celoštátne sčítanie dopravy 2010, SSC Bratislava

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené výsledky výpočtov predpokladaných dopravných záťaží na ceste I/59 v obci Krivá. Hodnoty dopravnej záťaže RPDI sú udávané v [skut.voz./24 hod.]. K výpočtu boli použité rastové koeficienty odvodené pre cesty II. triedy na území Žilinského kraja spracované v technických podmienkach TP 07/2013 "Prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040".

Tab. č.30 - Výhľadové hodnoty RPDI v [skut.voz./24 hod.]

Cesta - sčítací úsek	Lokalizácia úseku	Rok	RPDI [skut.voz./24 hod.]		
			Ľahké vozidlá	Ťažké vozidlá	Spolu
I/59 - 90770	Horná Lehota križ. R3 Podbiel križ. II/584	2010	5408	1985	7393
		2015	6057	2124	8181
		2020	6598	2283	8881
		2025	7193	2402	9595
		2030	7679	2541	10220
		2035	8220	2640	10860
		2040	8761	2739	11500

V zásade základný komunikačný skelet obce dopĺňajú miestne komunikácie, zabezpečujúce prístup k jednotlivým objektom, tvoria sústavu obslužných ciest C3 alebo upokojených obytných ulíc s rovnocennou pešou a automobilovou dopravou na hlavnom dopravnom priestore komunikácie. V prípade obslužných komunikácií sa uplatňuje zásada realizovať chodníky pozdĺž komunikácii, tam kde je predpoklad dopravnej záťaže nákladnou dopravou.

Hlavnú cestnú komunikáciu v obci bude i naďalej vytvárať cesta I/59 so zmiešanou zbernou a obslužnou funkciou. Zaradenie cesty I/59 do funkčnej triedy B1 je podmienené jej zbernou funkciou, funkciou prietahu využívanou pre obce Sedliacka Dubová, Dlhá nad Oravou, Podbiel, Nižná.

Novými prvkami komunikačného systému obce sú miestne komunikácie, sprístupňujúce plánované obytné plochy.

Štruktúra základného komunikačného systému cestnej dopravy obce Krivá je popísaná v nasledujúcej tabuľke.

Tab. č.31 - Základný komunikačný systém obce Krivá – navrhovaný stav

Por. č.	Cesta/ MK	Úsek	Funkčná trieda	Požadovaná kategória cesty	Stav komunikácie	Navrhované úpravy komunikácie
1	I/59	Začiatok k.ú. od Dlhá nad Oravou - koniec k.ú. od Podbiel	B1	C 9,5/80, MZ 8,5(8,0)/50	Existujúca	Homogenizácia šírkového usporiadania cesty, dobudovanie chodníka na oboch stranách v obci

Podľa tabuliek B.1 a B.2 prílohy B STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií základné hodnoty prípustných intenzít dopravného prúdu I_z na dvojpruhových zberných MK, v prípade cesty I/59 navrhovaná kategória MZ 8,5/50 pre roky 2015 a 2040 norme orientačne vyhovuje.

Celková rekonštrukcia cesty I/59 je z hľadiska naliehavosti a finančnej náročnosti málo pravdepodobná. Opravy ciest a MK formou postupného odstraňovania bodových závad však majú svoje opodstatnenie. Ide predovšetkým o opravy neprehľadných úsekov ciest a MK, kde šírka a smerové vedenie cesty vytvárajú kolízne body. Z územného hľadiska je však nutné chrániť kompletný a súvislý koridor cesty I/59 v šírkovom usporiadaní MZ 8,5.

Súčasný stav všetkých existujúcich MK Krivá nezodpovedá normovým požiadavkám predovšetkým ich šírkového usporiadania, smerového a výškového vedenia. Úpravy stavu MK budú zamerané na rozšírenie šírkového usporiadania na navrhovanú kategóriu cesty. Okrem hlavných komunikácií sa v obci nachádza množstvo komunikácií funkčnej triedy C3 zabezpečujúcich prístup k jednotlivým objektom alebo k skupinám objektov. Pre tieto komunikácie sa uvažuje so šírkovým usporiadaním v kategórii MO 6,5/30. Priestorové pomery v obci – šírka disponibilného koridoru, situovanie komunikácií na svahoch však v niektorých lokalitách neumožňujú rozvinúť plnohodnotné šírkové a smerové parametre MK. V prípade uvedených komunikácií, kde nie je možné dodržať šírkové usporiadanie pre plnohodnotnú dvojpruhovú komunikáciu je potrebné zriadenie výhybní vo vzdialenosti 100 m od seba a zriadenie obrátisk na konci slepých úsekov ciest. V smerovom vedení je potrebné dosiahnuť stav bezproblémovej prejazdnosti MK i pre nevyhnutnú obsluhu územia, teda vozidlá hasičské, údržbové a záchranárske, čo si bude vyžadovať úpravu oblúkov MK a oblúkov v križovatkách na ich prípustné hodnoty.

Do novej rozširujúcej sa zástavby je návrh nových miestnych komunikácií v kategórii MO 6,5/30 s jednostranným chodníkom. Nové miestne komunikácie a ich dopravné napojenia na existujúce komunikácie sú riešené v súlade s platnými STN (s STN 736110 Projektovanie miestnych komunikácií a STN 736102 Projektovanie križovatiek na pozemných komunikáciách) na základe výhľadovej intenzity dopravy, podľa možnosti systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty vyššieho dopravného významu.

Hromadná doprava

Na území obce sú rozmiestnené dve zastávky pre autobusovú dopravu Krivá. Zastávkové pruhy na ceste I/59 nezodpovedajú normovým parametrom. Zastávky majú prístrešky pre cestujúcich. Rozmiestnenie zastávok v obci je rovnomerné, v izochronách dostupnosti pokrýva príslušné zastavané územie obce.

Prímestskú autobusovú dopravu v obci prevádzkuje SAD LIORBUS, a.s., Ružomberok. Linky prímestskej autobusovej dopravy priamo spájajú obec s okresným sídlom Dolný Kubín a s mestom Tvrdošín.

B.13.1.4 Konceptia železničnej a kombinovanej dopravy

V katastri obce Krivá sa nachádza regionálna železničná trať III. kategórie č. 181 Kral'ovany – Trstená. Trať je jednokolejná, neelektrifikovaná. Traťové parametre majú veľmi nízku úroveň, najvyššia traťová rýchlosť je stanovená na 50 km/hod. Na trati premávajú motorové osobné súpravy. Traťové parametre pre-

délžujú jazdné časy vlakov. Železničná osobná doprava na trati nie je konkurencie schopná autobusovej preprave osôb.

Na železničnej trati č. 181 sa v obci nachádza železničná stanica. Stanica je situovaná mimo z. ú. obce, za riekou Orava. Z hľadiska dochádzkových vzdialeností k stanici zo zastavaného územia obce je stanica excentricky lokalizovaná.

Železnice SR neplánujú v návrhovom období do roku 2025 realizovať stavebno-technické úpravy železničnej trate č. 181 a železničnej stanice.

B.13.1.5 Koncepcia leteckej a vodnej dopravy

Infraštruktúra leteckej a vodnej dopravy sa na území obce Krivá nenachádza a nie sú schválené alebo známe zámery, ktoré by v budúcnosti jej lokalizáciu pripravovali.

Nadradená dopravná infraštruktúra, ktorá sa na území obce nenachádza, má pre obec najoptimálnejšiu lokalizáciu na území regiónu severozápadné Slovensko (letisko hlavnej siete pre medzinárodnú dopravu Žilina v Dolnom Hričove, resp. Poprade, plánovaný prístav na Vážskej vodnej ceste v Žiline/Strážove).

B.13.1.6 Koncepcia cyklistickej a pešej dopravy

Súvislá komunikačná infraštruktúra, vyhradená len pešej doprave, v obci neexistuje. Pohyb chodcov sa vo väčšine prípadov uskutočňuje po zberných a obslužných komunikáciách, slúžiacich aj pre automobilovú dopravu. Časť chodníka sa nachádza na miestnych komunikáciách, ktoré sa napájajú na štátnu cestu I/59 pri kostole, inde sa chodníky v obci nenachádzajú.

Návrh ÚP uvažuje s vybudovaním chodníka pozdĺž cesty I/59 na jednostranný, a s výstavbou jednostranného chodníka, na miestnych komunikáciách, ktoré sa napájajú na cestu I/59. Chodník zároveň prispieva k vytváraniu kultivovanejšieho prostredia v obytných súboroch.

V ostatných častiach obce, kde nie sú navrhované chodníky, budú občania pre peší pohyb využívať obslužné komunikácie kategórií C3.

Chodníky pri ceste I/59 a MK by mali mať minimálnu šírku $2 \times 0,75 \text{ m} + 50 \text{ cm}$ na bezpečnostný odstup od obrubníka cesty.

Na území obce sú vyznačené nové cykloturistické trasy, ktoré ešte nemajú pridelené evidenčné čísla a nachádzajú sa pri rieke Orava. Nové cyklotrasy by nadväzovali na existujúce cyklotrasy a smerovali by cez obec smerom ku Agrodružstvu Krivá s prepojením na cyklotrasu Malatiná - Malé Borové.

B.13.1.7 Koncepcia statickej dopravy

Návrh statickej dopravy v obci Krivá uplatňuje nasledovné kritériá:

- v rámci navrhovanej IBV uplatňovať minimálne 1 odstavné miesto/garáž na 1 byt na vyčlenenom súkromnom pozemku,
- články 193-202 platnej STN 736110 „Projektovanie miestnych komunikácií“ určujúce výpočet kapacít statickej dopravy v členení na odstavné a parkovacie plochy.

Na podklade štatistických materiálov počtu obyvateľov a motorových vozidiel bol odvodený vývoj stupňa automobilizácie pre Dolnokubínsky okres. Vybavenosť osobnými automobilmi v roku 2025 by v okrese Dolný Kubín mala dosiahnuť hodnotu stupňa automobilizácie 1 : 3,4.

Výpočet odstavných stojísk bol spracovaný pre obec ako celok. Počet obyvateľov Krivá roku 2037 je v zmysle demografickej časti ÚPN obce uvažovaný 805. Pri stupni automobilizácie okresu Dolný Kubín (1 : 3,4) to znamená orientačnú požiadavku na 212 odstavných (garážovacích) stojísk pre obyvateľov obce. V praxi sa táto požiadavka premietne uplatňovaním podmienky uvedenej v stavebných povoleniach, ktorá ukladá realizáciu odstavných (garážovacích) miest výlučne na pozemkoch obytných objektov – rodinných domov. V prípade výstavby bytových domov je povinnosťou stavebníka zabezpečiť pre každý byt plochu na jedno odstavné (garážovacie) stojisko na pozemku bytovky a to buď formou odstavného miesta na teréne alebo formou garážového objektu.

Výpočet kapacít potrebných parkovacích plôch v obci je viazaný na existujúce a predpokladané objekty vybavenosti (obchod, služby, vybavenosť, administratíva, športové, turistické a relaxačné plochy, výroba).

Upresnenie požiadaviek na kapacity parkovacích plôch bude realizované v rámci konkrétnejších územnoplánovacích dokumentov – zóny, stavebné povolenia – podľa ustanovení STN 736110. V rámci ÚP obce sú v plochách vybavenosti zahrnuté i plochy pre parkovanie vozidiel.

B.13.1.8 Lokalizácia významných dopravných zariadení cestnej, železničnej, vodnej, leteckej a ostatnej dopravy

V obci Krivá sa nenachádzajú a – podľa relevantných dokumentov – nebudú nachádzať žiadne dopravné zariadenia cestnej dopravy vyššieho ako lokálneho významu a žiadne zariadenia ostatných druhov dopravy.

B.13.1.10 Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy

Relevantným zdrojom dopravného hluku v obci Krivá je existujúca trasa cesty I/59 a v budúcnosti ním bude i rýchlostná cesta R3.

Posudzovanie hlukovej záťaže z dopravy, vykonávané ako súčasť územnoplánovacieho procesu, sa riadi Vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a

Vyhláškou MZ SR č. 237/2009 Z.z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z. Podľa tabuľky uvedenej v prílohe tohto nariadenia, pre vonkajší priestor v obytnom území v okolí diaľnic, letísk, ciest I. a II. triedy, zberných mestských komunikácií a na hlavných železničných ťahoch platia najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy v nočnom období 50 dB a 60 dB v dennom a večernom období. V zmysle uvedeného, pre posudzovanie vplyvu hlukovej záťaže z cesty I/59 a rýchlostnej cesty R3 na obytné prostredie obce Krivá platí hodnota najvyššej prípustnej hladiny hluku 50 dB v nočnom období, reprezentujúca prísnejšie kritérium ako 60 dB v dennom a večernom období.

V návrhovom roku 2037 ÚPN obce Krivá možno v obci očakávať tri možné stavy dopravnej situácie ovplyvňujúcej generovanie hluku z dopravnej prevádzky. Podľa dokumentu „Štúdia realizovateľnosti: Rýchlostná cesta R3 Tvrdošín – križovatka D1“ z roku 2015 môže v prvom úseku rýchlostnej cesty R3, s plánovanými stavbami R3 v úsekoch Nižná - Dlhá nad Oravou a Dlhá nad Oravou - Sedliacka Dubová nastať stav pomenovaný nasledujúcim spôsobom:

- Nulový variant, reprezentujúci situáciu ak stavba rýchlostnej cesty R3 v úsekoch dotýkajúcich sa obce Krivá nebude realizovaná. Za uvedených okolností bude kompletne smerovanie cestnej dopravy i naďalej využívať existujúcu trasu cesty I/59, lokalizovanú v zastavanom území obce. Z uvedeného dôvodu zostane i najintenzívnejšia hluková záťaž územia z cestnej dopravy generovaná z cesty I/59.
- Variant V1, tunelový – červený, reprezentuje stav v ktorom bude, v dotyku s obcou Krivá, uvedená do prevádzky stavba rýchlostnej cesty R3. Trasa rýchlostnej cesty je situovaná za severným okrajom zastavaného územia obce. Za uvedených okolností bude smerovanie tranzitnej cestnej dopravy červeného variantu lokalizované na trase rýchlostnej cesty R3, obchádzajúcej zastavané územie obce. Vnútoraná a zdrojová/cieľová doprava obce Dlhá nad Oravou zostane na pôvodnej trase cesty I/59. Červený variant R3 – tunelový obsahuje v úseku medzi obcami Podbiel a Krivá stavbu tunela Biela Skala, majúcu vplyv na smerovanie dopravy a tým i dopravnú záťaž generujúcu hluk z dopravy na ceste R3.
- Variant V2 povrchový – ružový, obsahuje rovnaké východiská zmeny smerovania dopravy, potrebné pre výpočet hlukovej záťaže ako v prípade červeného variantu. Rozdiel spočíva v náhrade tunela Biela Skala v červenom variante za povrchovú trasu v ružovom variante v rovnakom úseku rýchlostnej cesty R3. Z hľadiska prerozdelenia smerovania dopravy sú obidva varianty zhruba rovnocenné.

Východiskom pre výpočet hlukovej záťaže obce Krivá, generovanej z cesty I/59, bola prognóza intenzity cestnej dopravy spracovaná v Štúdii realizovateľnosti: Rýchlostná cesta R3 Tvrdošín – križovatka D1. Hluková záťaž je vypočítaná pre prípady Nulového variantu a Variantov 1 a 2. Hluková záťaž územia je prezentovaná formou veličiny základnej hladiny hluku $LA_{eq, z}$, a to uvedením jej hodnôt vo vzdialenosti 7,5 m od osi najbližšieho jazdného pruhu cesty I/59 a uvedením vzdialenosti izofóny prípustnej hladiny $LA_{eq, p}$ 50 dB od osi najbližšieho jazdného pruhu cesty I/59. Výpočet základnej hladiny hluku $LA_{eq, z}$ a prípustnej hladiny hluku $LA_{eq, p}$ prezentuje hodnoty hlukovej záťaže v jej orientačnom vyjadrení, bez zohľadnenia faktorov priestorového modelovania zastavaného územia obce.

Tab. č. 32- Použité parametre výpočtu hladiny hluku $LA_{eq, z}$ z cesty I/59

Veličina	Merná jednotka	Hodnota
Typ cesty	[obojsmerná/jednosmerná]	Obojsmerná
Dopravný prúd	[narušený/nenarušený]	Nulový variant R3 – narušený Realizačný variant R3 - nenarušený
Kryt vozovky	[Asfaltobetón/Liaty asfalt/Cementový betón/Dlažba]	Asfaltobetón
Pozdĺžny sklon	[‰]	0,0
Maximálna rýchlosť	[km/h]	50
Pohltivosť terénu	[‰]	0,0 odrazivý
Výška bodu nad terénom	[m]	1,5
Uhol pôsobenia hluku	[°]	180

Zdroj: Výpočty ÚPN obce Krivá

Hodnoty dopravných parametrov výpočtu a vypočítané hodnoty hlukovej záťaže obce Krivá z cesty I/59 sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

Tab. č. 33- Nulový variant bez realizácie R3, rok 2037

Cesta	Od	Do	Typ územia	Intenzita dopravy na dotknutej cestnej sieti [voz/24h]			$LA_{eq, z}$ 7,5 m [dB]	Vzdialenosť izofóny [m]	
				Osobné automobily	Ostatné automobily	Spolu		$LA_{eq, p}$ 40dB	$LA_{eq, p}$ 50dB
I/59	Dlhá nad Oravou	Krivá	In, Ex	5 340	2 040	7 380	57,62	305	44,5

ÚPN obce Krivá - návrh

Vysvetlivky: In – intravilán, Ex – Extravilán Zdroj: Štúdia realizovateľnosti: Rýchlostná cesta R3 Tvrdosín – križovatka D1, C2 Doprava, Výpočty ÚPN obce Krivá

Tab. č. 34 - Stav s realizáciou R3, Variant V1, tunelový - červený, rok 2037

Cesta	Od	Do	Typ územia	Intenzita dopravy na dotknutej cestnej sieti [voz/24h]			LAeq, z, 7,5 m [dB]	Vzdialenosť izofóny [m]	
				Osobné auto-mobily	Ostatné auto-mobily	Spolu		LAeq, p 40dB	LAeq, p 50dB
I/59	Sedliacka Dubová	Zač. obce Krivá	Ex	419	62	480	40,66	8,7	-

Vysvetlivky: In – intravilán, Ex – Extravilán Zdroj: Štúdia realizovateľnosti: Rýchlostná cesta R3 Tvrdosín – križovatka D1, C2 Doprava, Výpočty ÚPN obce Krivá

Tab. č. 35 - Stav s realizáciou R3, Variant V2, povrchový - ružový, rok 2037

Cesta	Od	Do	Typ územia	Intenzita dopravy na dotknutej cestnej sieti [voz/24h]			LAeq, z, 7,5 m [dB]	Vzdialenosť izofóny [m]	
				Osobné auto-mobily	Ostatné auto-mobily	Spolu		LAeq, z 40dB	LAeq, z 50dB
I/59	Sedliacka Dubová	Zač. obce Krivá	Ex	413	62	475	40,62	8,6	-

Vysvetlivky: In – intravilán, Ex – Extravilán Zdroj: Štúdia realizovateľnosti: Rýchlostná cesta R3 Tvrdosín – križovatka D1, C2 Doprava, Výpočty ÚPN obce Krivá

Vypočítané výsledky lokalizácie izofón 50 dB pre nočný hluk preukazujú, že obytné objekty lokalizované pozdĺž ciest I/59 budú vo väčšine prípadov atakované nadlimitným hlukom z dopravy. Výstavba rýchlostnej cesty R3, odvedie tranzitujúcu dopravnú záťaž mimo obytné územie obce, čím vytvorí predpoklad pre zníženie hladiny hlukovej záťaže obytného prostredia v obci. V prípade realizácie rýchlostnej cesty R3 – v oboch variantoch – nastane stav úplnej eliminácie najvyššej prípustnej hladiny hluku v hodnote 50 dB z cesty I/59 na celom zastavanom území obce Krivá.

B. 13.2 VODNÉ HOSPODÁRSTVO

B.13.2.1 ZÁSBOVANIE PITNOU VODOU

Vodovod v Krivej je súčasťou Oravského skupinového vodovodu z Oravíc. Oravský skupinový vodovod v zásobuje vodojem v obci 2x100 m³ (595,20 – 598,5 m n. m.), druhý vodojem o objeme 1x100 m³ (594,40 – 597,7 m n. m.) je zásobovaný z prameňov v katastri obce. Do spotrebiska v Krivej vedie zásobné potrubie OC DN 150.

Celková dĺžka rozvodného vodovodného potrubia je cca 8,0 km.

Potreba vody pre obyvateľstvo – existujúci stav

Výčíslená podľa Vyhlášky Ministerstva ŽP SR č. 684/2006 zo dňa 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

A. Bytový fond – Q_{p1}

súčasný stav 805 obyvateľov

- ohrev vody + ÚK

$$805 \times 145 \text{ l/os.deň} = 116\,725 \text{ l/deň}$$

$$Q_{p1} = 116\,725 \text{ l/deň}$$

B. Občianska a technická vybavenosť – Q_{p2}

- základná škola	33 x 25 l/žiak.deň =	825 l/deň
- materská škola	23 x 60 l/dieťa.deň =	1 380 l/deň
- obecný úrad	3 x 60 l/zam.deň =	180 l/deň
- potraviny, rozličný tovar	4 x 60 l/zam.deň =	240 l/deň
- verejné ubytovanie (penzión, súkromie)	22 x 150 l/lôžko.deň =	3 300 l/deň
- pohostinstvo (4 zamestnanci)	4 x 300 l/zam.deň =	1 200 l/deň
- autoservis (5 pracovníkov)	5 x 180 l/zam.deň =	900 l/deň

$$Q_{p2} = 8\,095 \text{ l/deň}$$

C. Poľnohospodárska výroba – Q_{p3}

Agrodružstvo Krivá

- živočíšna výroba (8 zamestnancov)	8 x 150 l/zam.deň =	1 200 l/deň
- rastl. výroba (4 zamestnanci)	4 x 150 l/zam.deň =	600 l/deň
- mliekareň (10 zamestnancov)	10 x 150 l/zam.deň =	1 500 l/deň

- dobytok (150 hovädzí dobytok)	150 x 60 l/ks.deň =	9 000 l/deň
- ovce (890 dospelé ovce)	890 x 8 l/ks.deň =	7 120 l/deň

Regionálne výskumné pracovisko Krivá

- 3 zamestnanci	3 x 80 l/zam.deň =	240 l/deň
		Q_{p3} = 19 660 l/deň

D. Zamestnanci v priemysle – Q_{p4}

- 341 zamestnancov	341 x 80 l/zam.deň =	27 280 l/deň
		Q_{p4} = 27 280 l/deň

Priemerná denná potreba vody Q_p:

$$Q_p = Q_{p1} + Q_{p2} + Q_{p3} + Q_{p4} = 171\,760 \text{ l/deň} = 171,76 \text{ m}^3/\text{deň}$$

Maximálna denná potreba vody Q_m:

$$Q_m = (Q_{p1} + Q_{p2}) \times k_d + Q_{p3} + Q_{p4}$$

$$Q_m = (116\,725 + 8\,095) \times 2,0 + 19\,660 + 27\,280 = 296\,580 \text{ l/deň} = 3,43 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba Q_h:

$$Q_h = Q_m \times k_h = 3,43 \times 1,8 = 6,17 \text{ l/s}$$

Ročná potreba vody Q_r:

$$Q_r = 62\,692 \text{ m}^3/\text{deň}$$

Minimálna potreba objemu akumulácie (60% z Q_m) :

$$V = 296\,580 \times 0,6 = 177\,948 \text{ l} = \text{cca } 180 \text{ m}^3$$

Existujúci stav - kapacita využívaného vodojemu pre obec 2x100 m³. Vodojem 1x100 m³ nie je v prevádzke.

Vyhodnotenie stavu zásobovania pitnou vodou

Charakteristika systému :
 - úplný vodovodný systém pokrýva celú existujúcu zástavbu
 - kontrolovaná pitná voda

Vyhodnotenie infraštruktúry: *vyhovujúca*

Pre navrhované obdobie je potrebné riešiť:

- potreba dobudovania II. tlakového pásma a vodovodnej siete pre novú zástavbu - ATS
- výmena nevyhovujúcich vodovodných potrubí /ocel', liatina/ za HDPE
- obnovenie prevádzky vodojemu 1x100 m³ v zmysle všetkých vyhlášok a zákonov na základe súhlasu Odboru životného prostredia

Potreba vody pre obyvateľstvo – návrhový stav do r. 2037

Vyčíslená podľa Vyhlášky Ministerstva ŽP SR č. 684/2006 zo dňa 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

A. Bytový fond – Q_{p1}

súčasný stav 805 obyvateľov

- ohrev vody + ÚK	862 x 145 l/os.deň =	124 990 l/deň
		Q_{p1} = 124 990 l/deň

B. Občianska a technická vybavenosť – Q_{p2}

- základná škola	33 x 25 l/žiak.deň =	825 l/deň
- materská škola	30 x 60 l/dieťa.deň =	1 800 l/deň
- obecný úrad	3 x 60 l/zam.deň =	180 l/deň
- potraviny, rozličný tovar	4 x 60 l/zam.deň =	240 l/deň
- verejné ubytovanie (penzión, súkromie)	192 x 150 l/lôžko.deň =	28 800 l/deň
- pohostinstvo (4 zamestnanci)	4 x 300 l/zam.deň =	1 200 l/deň
- autoservis (5 pracovníkov)	5 x 180 l/zam.deň =	900 l/deň
		Q_{p2} = 33 945 l/deň

C. Poľnohospodárska výroba – Q_{p3}

Agrodružstvo Krivá

- živočíšna výroba (8 zamestnancov)	8 x 150 l/zam.deň = 1 200 l/deň
- rastl. výroba (4 zamestnanci)	4 x 150 l/zam.deň = 600 l/deň
- mliekareň (10 zamestnancov)	10 x 150 l/zam.deň = 1 500 l/deň
- dobytok (400 hovädzí dobytok)	400 x 60 l/ks.deň = 24 000 l/deň
- ovce (890 dospelé ovce)	890 x 8 l/ks.deň = 7 120 l/deň

Regionálne výskumné pracovisko Krivá

- 3 zamestnanci	3 x 80 l/zam.deň = 240 l/deň
-----------------	------------------------------

$Q_{p3} = 34\ 660$ l/deň

D. Zamestnanci v priemysle – Q_{p4}

- 341 zamestnancov	341 x 80 l/zam.deň = 27 280 l/deň
--------------------	-----------------------------------

$Q_{p4} = 27\ 280$ l/deň

Priemerná denná potreba vody Q_p :

$$Q_p = Q_{p1} + Q_{p2} + Q_{p3} + Q_{p4} = 220\ 875 \text{ l/deň} = 220,875 \text{ m}^3/\text{deň}$$

Maximálna denná potreba vody Q_m :

$$Q_m = (Q_{p1} + Q_{p2}) \times k_d + Q_{p3} + Q_{p4}$$

$$Q_m = (124\ 990 + 33\ 945) \times 2,0 + 33\ 945 + 34\ 660 = 386\ 475 \text{ l/deň} = 4,47 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba Q_h :

$$Q_h = Q_m \times k_h = 4,47 \times 1,8 = 8,05 \text{ l/s}$$

Ročná potreba vody Q_r :

$$Q_r = 80\ 620 \text{ m}^3/\text{deň}$$

Minimálna potreba objemu akumulácie (60% z Q_m) :

$$V = 386\ 475 \times 0,6 = 231\ 885 \text{ l} = \text{cca } 230 \text{ m}^3$$

Vyhodnotenie návrhu zásobovania pitnou vodou :

Existujúci stav

- kapacita využívaných vodojemov pre obec $2 \times 130 \text{ m}^3$.

Kapacita existujúceho vodojemu $2 \times 100 \text{ m}^3$ nie je postačujúca pre zásobovanie obce pre jej rozvoj v nárhovom období. Preto je potrebné obnovenie prevádzky vodojemu $1 \times 100 \text{ m}^3$.

Pre zabezpečenie dostatočného tlaku a množstva pitnej vody pre novú IBV Skalický vršok v hornej časti je potrebné vybudovať dotlačiaciu stanicu pre 2. tlakové pásmo.

Pre zabezpečenie dostatočného tlaku a množstva pitnej vody pre novú IBV Holický vršok v hornej časti je potrebné vybudovať dotlačiaciu stanicu pre 2. tlakové pásmo.

Pre zabezpečenie dostatočného tlaku a množstva pitnej vody pre novú IBV Medzi jarky v hornej časti je potrebné vybudovať dotlačiaciu stanicu pre 2. tlakové pásmo.

Pre zabezpečenie zásobovania pitnou vodou nových navrhovaných lokalít – plošnej individuálnej zástavby, je potrebné dobudovať novú vodovodnú rozvodnú sieť, ktorá bude napojená na existujúci rozvod. Vodovodné potrubie bude z materiálu HDPE.

Lokality s rozptýlenou rekreačnou zástavbou (chaty) budú pitnou vodou zásobované individuálne – vŕtané alebo kopané studne.

B.13.2.2. KANALIZÁCIA A ČOV

Splaškové odpadové vody – existujúci stav

Obec má vybudovanú verejnú splaškovú kanalizáciu, ktorá je pripojená na hlavný kanalizačný zberač trasovaný z obce do ČOV v Krivej. Celková dĺžka existujúcej kanalizácie na území obce je cca 6,2 km.

Čistenie odpadových vôd

Čistenie odpadových vôd obce je sústredené v ČOV Krivá na ľavom brehu rieky Orava. Z hľadiska prevádzky je to mechanicko – biologická čistiareň odpadových vôd s úplnou stabilizáciou kalu a jeho mechanickým odvodnením na pásovom lise. Čistiareň má kapacitu pre 500 EO, v súčasnosti využívaná pre 375 EO.

Bilancia splaškových odpadových vôd – existujúci stav

Priemerný denný prietok splaškových odpadových vôd Q_{24} :

- je totožný s priemernou dennou potrebou vody (v zmysle STN 756101)

$$Q_{24} = 171,76 \text{ m}^3/\text{deň} = 1,40 \text{ l/s}$$

Maximálny prietok splaškových vôd $Q_{\max}$:

$$Q_{h \max} = k_{h \max} \times Q_{24} = 1,40 \times 3,0 = 4,20 \text{ l/s}$$

Minimálny prietok splaškových vôd $Q_{\min}$:

$$Q_{h \min} = k_{h \min} \times Q_{24} = 1,40 \times 0,6 = 0,84 \text{ l/s}$$

Ročné množstvo splaškových odpadových vôd Q_r :

$$Q_r = 62\,692 \text{ m}^3/\text{deň}$$

- priemerné denné množstvo OV 171 760 l/deň = 171,76 m³/deň
- znečistenie BSK₅ na obyvateľa 60 mg/ob.deň
- priemerná koncentrácia BSK₅ v OV 400 mg/l = 0,4 kg/m³
- celkové BSK₅ 171 760 x 0,4 = 68 704 mg/deň = 68,704 kg/deň
- počet ekvivalentných obyvateľov 68 704 mg ÷ 60 mg/obyv. = 1145 EO

Vyhodnotenie stavu odvádzania odpadových vôd

- odkanalizovanie menšej časti obce - cca 30% obyvateľov
 - kontrolovaná likvidácia kalov – v centrálnej ČOV
 - vyhovujúca kapacita a čistiaci efekt centrálnej ČOV
 - vhodný recipient centrálnej ČOV
 - vyhodnotenie infraštruktúry: vyhovujúca len čiastočne

Pre navrhované obdobie je potrebné riešiť:

- vyriešenie spôsobu odvádzania a čistenia odpadových vôd zvyšnej časti obce, ktoré sú zatiaľ zneškodňované individuálne alebo odvádzané bez čistenia do vodných tokov,
- projekt a realizácia rozšírenia splaškovej kanalizácie
- intenzifikácia ČOV na väčší počet EO

Bilancia splaškových odpadových vôd – návrhový stav s výhľadom do r. 2037

Priemerný denný prietok splaškových odpadových vôd Q_{24} :

- je totožný s priemernou dennou potrebou vody (v zmysle STN 756101)

$$Q_{24} = 220,875 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,55 \text{ l/s}$$

Maximálny prietok splaškových vôd $Q_{\max}$:

$$Q_{h \max} = k_{h \max} \times Q_{24} = 2,55 \times 3,0 = 7,65 \text{ l/s}$$

Minimálny prietok splaškových vôd $Q_{\min}$:

$$Q_{h \min} = k_{h \min} \times Q_{24} = 2,55 \times 0,6 = 1,53 \text{ l/s}$$

Ročné množstvo splaškových odpadových vôd Q_r :

$$Q_r = 80\,619 \text{ m}^3/\text{deň}$$

- priemerné denné množstvo OV 220 875 l/deň = 220,875 m³/deň
- znečistenie BSK₅ na obyvateľa 60 mg/ob.deň
- priemerná koncentrácia BSK₅ v OV 400 mg/l = 0,4 kg/m³
- celkové BSK₅ 220 875 x 0,4 = 88 350 mg/deň = 88,35 kg/deň
- počet ekvivalentných obyvateľov 88 350 mg ÷ 60 mg/obyv. = 1473 EO

Odpadové vody zo živočíšnej výroby budú likvidované samostatne, resp. budú zaústené do splaškovej kanalizácie po predčistení, tak aby bolo ich znečistenie porovnateľné so znečistením bežných splaškových vôd.

Vyhodnotenie návrhu odkanalizovania

Pre zabezpečenie odkanalizovania navrhovaných lokalít – plošnej individuálnej a plošnej rekreačnej zástavby, je potrebné dobudovať splaškovú kanalizáciu. Existujúcu ČOV pre 500 EO je potrebné intenzifikovať pre 1500 EO.

Kanalizačné potrubie bude z materiálu PVC korugované so zaústením do hlavného kanalizačného zberača alebo existujúcich stôk v obci a odvedené do ČOV Krivá.

Lokality s rozptýlenou rekreačnou zástavbou (chaty) budú riešené individuálne – žumpy, resp. domové ČOV.

Dažďové vody sú odvádzané samostatne povrchovými rigolmi do miestnych potokov.

B.13.3 ENERGETIKA A ENERGETICKÉ ZARIADENIA

Pre spracovanie návrhu elektrifikácie boli ako podklad použité P+R obce Krivá (11/2016) ako aj konzultácie s odborom Distribúcia SSE a.s. Žilina.

Obec je v súčasnosti plynofikovaná, čo má vplyv aj na predpokladanú potrebu elektrickej energie v návrhovom období (r.2037).

B.13.3.1 ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIU

A) Súčasný stav

Sídlný útvar je zásobovaný elektrickou energiou cez VN linku č. 214. Z tejto linky sú vyvedené odbočky ukončené v trafostaniciach.

Vzhľadom na vzrastajúci dopyt po elektrickej energii môžeme konštatovať, že dnešné rozvody nie sú postačujúce a bude potrebné ich posilniť a rozšíriť. Problémom sú aj zastaralé, poruchové trafostanice.

Primárne vedenie VN 22kV

V súčasnosti je obec Krivá zásobovaná hlavnou zásobovacou linkou č. 214 cez vzdušné prípojky do distribučných trafostaníc 22/0,4kV. Na území katastra Krivá sa nachádza 7 trafostaníc. Napájacie body sú najčastejšie vyústené odbočnou konzolou z hlavnej trasy na prípojkovú časť, opatrenú úsekovým vypínačom pre individuálne odpájanie každej trafostanice. Distribučný sekundárny rozvod je vzdušného prevedenia na železobetónových stĺpoch. Použité sú prevažne vodiče 35, 50 a 70 mm² AlFe.

Sekundárne vedenie NN 230/400V

Existujúce NN vedenie je riešené prevažne ako verejná vzdušná sieť na betónových stĺpoch. Použité sú prevažne holé vodiče AlFe. Prípojky NN z tohto rozvodu sú riešené individuálne ako vzdušné, alebo káblové zemné. Konfigurácia sekundárnej siete dáva predpoklad spoľahlivej a bezporuchovej prevádzky, vzhľadom na zokruhovanie rozvodov a posilňovacích káblov.

Navrhujeme vzdušné vedenia nahradiť podzemnými káblovými.

VVN rozvody:

Cez k.ú. Krivá sú trasované VVN linky nadradenej prenosovej sústavy v správe Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy a.s. Bratislava. Cez zastavané územie vedie trasa VVN vedení 110kV - I. č. V 7211.

B) Navrhovaný stav

Obec Krivá má v súčasnosti vybudovaný plynový rozvod. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť navrhujeme dvojcestné zásobovanie energiou.

Energetická bilancia obce:

Súčasný výkon spolu :	1 160 kW
Potreba nárastu elektrického výkonu pre navrhovaný stav do roku 2037:	
Výkon pre 120 bytov: 120 x 8 x 0,50	480 kW
Občianska vybavenosť:	365 kW
Nové podnikateľské aktivity :	800 kW*
Nárast spotreby elektrickej energie pre navrhovaný stav spolu:	1 645 kW
Potrebný elektrický výkon pre navrhovaný stav bude:	1 805 kW
Pri účinníku 0,92 bude potrebný príkon transformátorov v roku 2037:	
	2 965: 0,92 = 3 223 kVA

*- spotreba elektrickej energie bude závisieť od druhu výrobných prevádzok a služieb, pre nápočet je určená len orientačne

Zásady zásobovania elektrickou energiou:

Z uvedeného výpočtu vyplýva, že do roku 2037 bude potrebné zvýšiť príkon inštalovaných transformátorov o 1 788kVA a to v lokalitách, kde sa počíta s výstavbou nových rodinných domov, občianskej vybavenosti, rekreácie a podnikateľských aktivít.

B.13.3.2 ZÁSOBOVANIE ZEMNÝM PLYNOM

Zhodnotenie územia z hľadiska zásobovania plynom

V riešenom území sa nachádzajú plynárenské zariadenia a rozvody plynu v 2 tlakových úrovniach:

- a) VTL Oravský plynovod s vysokým tlakom DN 200 PN 4,0 MPa na trase Dlhá – Trstená prechádzajúci cez katastrálne územie. Ochranné pásmo VTL plynovodu DN 200 je 4,0 m od osi na každú stranu, bezpečnostné pásmo je 20 m od osi na každú stranu.
- b) Strednotlakový distribučný systém s pretlakom 300 kPa a doregulovaním tlaku v regulačnej stanici. Ochranné pásmo regulačnej stanice je 8,0 m od oplotenia.

Obec je v súčasnosti prakticky plne plynifikovaná STL rozvodom zemného plynu, pričom sa v prevažnej väčšine rodinných domov využíva na vykurovanie a prípravu TÚV, prípadne na varenie.

Ochranné pásmo

Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti plynovodu alebo iného plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologického plynárenského zariadenia meranou kolmo na túto os alebo na hranu. Táto vzdialenosť je na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu iného plynárenského zariadenia nasledovná:

- a) 4 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- b) 8 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- c) 12 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 700 mm,
- d) 50 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- e) 1 m pre nízkotlakové a strednotlakové plynovody a plynovodné prípojky, v zastavanom území
- f) 8 m pre technologické objekty (regulačné a prepúšťacie stanice apod.)

Pre vysokotlakové plynovody v lesných priesekoch sú vlastníci pozemkov povinní zachovať voľný pás v šírke 2 m na obe strany od osi plynovodu a v šírke 5 m na obe strany od osi tranzitného plynovodu.

Práce v ochrannom pásme plynárenského zariadenia sa môžu vykonávať iba na základe predchádzajúceho písomného súhlasu dodávateľa plynu, za priameho dozoru ním povereného pracovníka a v súlade s dohodnutými podmienkami.

Rozhodnutie o povolení stavby v ochrannom pásme plynárenského zariadenia môže stavebný úrad vydať iba s predchádzajúcim súhlasom držiteľa licencie prevádzkujúceho príslušné plynárenské zariadenie. Pri vysokotlakových plynovodoch sa vyžaduje aj predchádzajúci súhlas ministerstva.

Bezpečnostné pásmo

Bezpečnostné pásma sú určené na zamedzenie alebo na zmiernenie účinkov prípadných porúch alebo havárií plynárenských zariadení alebo odberných plynových zariadení a na ochranu života a zdravia osôb a majetku.

Bezpečnostné pásmo je priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologického plynárenského zariadenia meranou kolmo na túto os alebo na hranu. Táto vzdialenosť je na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu iného plynárenského zariadenia nasledovná:

- a) 10 m pri strednotlakových plynovodoch a prípojkách na voľnom priestranstve a v nezastavanom území,
- b) 20 m pri vysokotlakových plynovodoch a prípojkách s menovitou svetlosťou do 350 mm,
- c) 50 m pri vysokotlakových plynovodoch a prípojkách s menovitou svetlosťou nad 350 mm,

- d) 50 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
- e) 100 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
- f) 150 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- g) 200 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm,
- h) 50 m pri plniarňach a stáčiarniach propánu a propán-butánu.

Pri nízkotlakových a strednotlakových plynovodoch a prípojkách, ak sa nimi rozvádzajú plyny v mestách a v súvislej zástavbe obcí, bezpečnostné pásma sa určia v súlade s technickými požiadavkami dodávateľa plynu.

Rozhodnutie o povolení stavby v bezpečnostnom pásme plynárenského zariadenia môže stavebný úrad vydať iba s predchádzajúcim súhlasom držiteľa licencie prevádzkujúceho príslušné plynárenské zariadenie. Pri vysokotlakých plynovodoch a prípojkách sa vyžaduje aj predchádzajúci súhlas ministerstva.

Všeobecné zásady rozvoja zásobovania zemným plynom (podľa VÚC Žilinského kraja)

7. V oblasti nadradenej energetickej infraštruktúry

7.1 zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečení územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja,

7.2 zabezpečiť zvýšenú výrobu elektrickej energie:

7.2.3 využitím zemného plynu v kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie v paroplynových cykloch a kogeneračných jednotkách,

7.7 podporovať rozvoj plynifikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení,

7.8 zvýšiť percento plynifikácie obcí v kraji v ekonomicky efektívnych oblastiach a v územiach so zvýšenými požiadavkami na ochranu životného a prírodného prostredia (Národné parky, ich OP, CHKO a p.),

7.10 zamerať sa v spotrebe zemného plynu na jeho využívanie :

7.10.1 v kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie, paroplynových cykloch a kogeneračných jednotkách,

7.10.2 ako alternatívne palivo pre pohon motorových vozidiel hlavne v hromadnej (MHD, prímestská doprava) a individuálnej doprave,

7.11 vytvoriť územné podmienky pre realizáciu plynárenských zariadení, prípadne ich rekonštrukciu a pri využívaní územia chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami,

7.12 presadzovať v oblasti zásobovania teplom uplatnenie energetickej politiky SR a regionálnej energetickej politiky Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK); s využitím kompetencie miestnych orgánov samosprávy budovanie kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla tam, kde je to ekonomicky a environmentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy s centralizovaným zásobovaním obyvateľstva teplom,

Navrhované zásady zásobovania zemným plynom riešeného územia pre výhľadový rok 2037

Výkon pre 120 bytov:	216 m ³ /hod.
Občianska vybavenosť:	170 m ³ /hod.
Nové podnikateľské aktivity :	200 m ³ /hod.*
Nárast spotreby zemného plynu pre navrhovaný stav spolu:	586 m ³ /hod.

*- spotreba zemného plynu bude závisieť od druhu výrobných prevádzok a služieb, pre nápočet je určená len orientačne

Predpokladaný prírastok zaťaženia plynovodnej siete v návrhovom období činí cca 230 m³/hod., pričom priemerná spotreba na rodinný dom je uvažovaná cca 1,8 m³/hod. Z územného hľadiska sa prírastok novej potreby sústreďuje do lokalít Dolná a Horná Roveň, kde sa predpokladá výstavba 30 b.j., Pod Býkmi s 13 b.j. a Lúčky s 15 b.j. Dĺžky a dimenzie plynovodov v navrhovaných lokalitách sú uvedené v tabuľke 13.4. Kapacita regulačnej stanice je postačujúca aj pre ďalší rozvoj obce.

B.13.3.3 ZÁSOBOVANIE TEPELNOU ENERGIU

Zásobovanie obce Krivá je zabezpečované decentralizovaným spôsobom v malých domových kotolniach a plynom. V území sa nenachádza väčší zdroj tepla, ktorý by prevzal funkciu centrálného tepelného zdroja. Teplo sa pripravuje lokálne v domových kotolniach spaľovaním uhlia a dreva, elektrickými a plynovými kotlami alebo elektrickými priamo výhrevnými telesami.

Navrhujeme budúce potreby tepelnej energie na vykurovanie, prípravu teplej vody a varenie riešiť palivom zemný plyn v kombinácii so solárnou energiou a s využitím tepelných čerpadiel (elektrická energia), prípadne využiť ako palivo biomasu. Navrhované riešenie bude mať priaznivý dopad na čistotu ovzdušia, najmä počas vykurovacej sezóny.

B.13.3.4 VEREJNÉ OSVETLENIE

Rozvod verejného osvetlenia je namontovaný na stĺpoch vzdušnej sekundárnej siete a na ocelových stožiaroch ktoré slúžia aj pre miestny rozhlas (vodiče, konzoly a osvetľovacie telesá). Vodiče sú prevažne ALFe, výbojkové osvetľovacie telesá sú rôzneho typu. Meranie, ovládanie a istenie rozvodu verejného osvetlenia je zo samostatných rozvádzačov. Časť svietidiel je v zlom technickom stave, vyžadovali by opravu.

Navrhujeme verejne osvetlenie zrekonštruovať, rozvody preložiť do zeme a existujúce svietidlá nahradiť LED svietidlami.

B.13.5 TELEKOMUNIKAČNÉ A INFORMAČNÉ SIETE

Poštová prevádzka

V obci sa nenachádza pošta. Poštová schránka je umiestnená na objekte OV - rozličný tovar, pri ceste I/59 oproti kostolu.

Telekomunikácie

Obec Krivá nemá vlastnú telefónnu ústredňu. Telefónny rozvod po dedine je prevažne vzdušným vedením. Telefónni účastníci sú pripojení cez káblové skrine a závesné vedenia.

Vzdušné vedenie v obci je potrebné nahradiť podzemným vedením.

Miestny rozhlas

Miestny informačný systém je zameraný na dôležité obecné informácie, správy a oznámenia. Jeho nositeľom je aj miestny rozhlas. Ústredňa je situovaná na obecnom úrade. Z nej sú vyvedené vzdušné vývody smerujúce do obce. Rozvod tvoria prevažne samostatné ocelové stožiare s konzolami a izolovanými vodičmi a smerovými reproduktormi. Signál pokrýva celé súčasné zastavané územie.

Rozvody sú staré, súčasný stav nevyhovuje požiadavkám na nové technológie - je potrebné uvažovať o zmene na bezdrôtový systém.

Informačné siete

V obci sa nenachádza káblová televízia. Obyvatelia majú vlastné satelitné prijímače, centrála príjmu satelitného signálu je v budove školy.

V katastrálnom území sa nachádza vykrývač mobilnej telefónnej siete. Pokrytie signálom mobilných operátorov je v obci dobré.

B.13.5 POŽIADAVKY CIVILNEJ OCHRANY

- spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva riešiť v zmysle platného znenia zákona o civilnej ochrane obyvateľstva (v súčasnosti zák. č.42/1994 Z.z., úplné novelizované znenie zák.č.47/2012 Z.z.) a vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. (novelizovaná vyhl.č.399/2012 Z.z.) o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany,
- spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb riešiť v zmysle platného znenia zákona o civilnej ochrane obyvateľstva (v súčasnosti zák. č.42/1994 Z.z., úplné novelizované znenie zák.č.47/2012 Z.z.) a vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. (novelizovaná vyhl.č.399/2012 Z.z.) o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany,
- umiestnenie technických prostriedkov pre varovanie obyvateľstva a vyrozumienie osôb podľa vyhlášky MV SR č.388/2006 z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov. Technický prostriedok pre varovanie obyvateľstva, tzv. siréna je umiestnený na budove OcÚ a jej signál pokrýva celé existujúce aj navrhované územie obce,

- v prípade umiestnenia nehnuteľnosti do:
 - a) územia vymedzeného hranicu 50 - ročnej resp. 100 ročnej vody z miestnych vodných tokov. Pre územie nie sú k dispozícii hranice územia ohrozeného 50, resp. 100 ročnou vodou. Pre upresnenie rizika záplav sa odporúča zabezpečiť u oprávnenej odbornej organizácie určenie plôch, ohrozených 50 a 100 ročnou vodou (hydrotechnický výpočet). V prípade realizácie stavebných zámerov v potenciálne zaplavovanom území si musí investor zabezpečiť adekvátnu protipovodňovú ochranu navrhovanej zástavby na vlastné náklady, spolu s príslušnou projektovou dokumentáciou, ktorú bude potrebné vopred prerokovať a odsúhlasiť so správcom toku,
 - b) aktívneho zosuvného územia, v lokalitách so stabilizovaným alebo potenciálne zosuvným územím je výstavba podmienená inžiniersko-geologickým prieskumom,
- v záujme zabezpečenia ochrany pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami

B.14 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

V r.2014 bol spracovaný národný dokument „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ (MŽP, 01/2014), ktorý je potrebné rešpektovať a primerane aplikovať v území - hlavne jeho časť uvedenú v bode č.8. Navrhované adaptačné opatrenia v jednotlivých oblastiach, bod 8.3 Sídlné prostredie – navrhované adaptačné opatrenia pre samosprávy:

- opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav
- opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric
- opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha
- opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok

B.14.1 Ochrana pôdy

Väčšina tunajších pôd bola ovplyvnená činnosťou človeka. Nesystémové úpravy v krajine, ako napr. likvidácia rozptýlenej zelene, neopodstatnené melioračné úpravy a rekultivácie, narušili vodný režim v krajine (vysoký výpar, pokles hladiny podzemných vôd, urýchlenie odtoku vody) a podporili negatívny vplyv vodnej a veternej erózie, a tiež zasoľovanie pod.

Z uvedeného dôvodu je nevyhnutná ochrana a kultivácia pôdneho krytu, ktorá vyplýva aj zo vstupu Slovenskej republiky do európskych štruktúr. Obec sa preto musí pri výkone činností v oblasti ochrany pôd riadiť platnou legislatívou, v súčasnosti napr. zákon č. 220/2004 Zb. o ochrane PP v znení neskorších predpisov (novela č.57/2013), Nariadenie vlády SR č. 58/2013 Z.z. o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy; vyhláška č.508/2004, ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, vyhláška č. 59/2013 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia, ap.

Podľa zák. č. 57/2013 Z.z., ktorým sa novelizoval zákon č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, je potrebné chrániť najkvalitnejšiu pôdu v katastrálnom území.

Kontaminácia pôdy

Kvalita pôdy v riešenom území je okrem prírodných podmienok ovplyvňovaná aj kvalitou ovzdušia, vody i poľnohospodárskou výrobou. Znečistenie pôdy sa oproti znečisteniu ovzdušia a vody prejavuje s určitým oneskorením za počiatkom pôsobenia negatívnych vplyvov.

Oblasť dolnej Oravy patrila v minulosti medzi územia s výskytom pôd zaťažených rizikovými látkami - W, Ti, Zr, Ni, Pb, Cd, Bi, Co, najmä však Cr a Mn. Vzhľadom k útlmu výroby a podstatnej zmene technológií sa situácia v znečistení pôd zlepšuje. V území sa vyskytujú pôdy zaradené do kategórie A, A1 (rizikové pôdy). Najvýznamnejšími kontaminantmi pôdy sú najmä Cr a Ni, ktoré vykazujú zvýšené koncentrácie v pôdach severného Slovenska najmä dlhodobým vplyvom imisií. So znižovaním imisného zaťaženia je predpoklad eliminácie tohto druhu kontaminácie.

Potenciálnym znečisťovateľom pôdy býva obvykle poľnohospodárska výroba. Pre ochranu pôdy je pri živočíšnej výrobe dôležité bezpečné a spoľahlivé uskladňovanie siláže a exkrementov, výber vhodného spôsobu obhospodarovania a tiež účelné používanie chemických ochranných prostriedkov a hnojív.

Potenciálne nebezpečenstvo kontaminácie pôdy predstavujú skládky odpadu jednak zmapované ŠGÚ DŠ v Bratislave, jednak nelegálne. Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v riešenom území evidujú 1 skládku odpadu - upravenú. Ďalšími zdrojmi znečistenia pôdných zdrojov sú:

- chemizácia (hnojenie priemyselnými hnojivami),
- koncovka chovu hospodárskych zvierat (vývoz tekutých odpadov), priesaky z poľnohospodárskej výroby,
- úniky z kanalizácií a septikov.

V území je možné identifikovať devastované plochy, resp. plochy bez vegetačného krytu, čo je spôsobené prehánaním hospodárskych zvierat na pastviny po rovnakých trasách. K najvýraznejšiemu poškodzovaniu pôdy a mačiny pasienkov dochádza pri stádení a nesprávne robenom košarovaní, ako aj pri pasení zvierat na vzdialenejších pasienkoch. V prípade, že je košiar ponechaný na jednom mieste dlhšie obdobie, dochádza k likvidácii vegetačného krytu a obnaženiu pôdy. V prípade, že je košiar umiestnený na plochách s vyšším sklonom, môže dochádzať k erózii a splachom vrchnej vrstvy pôdy. *Košiare je preto nevyhnutné lokalizovať do miest s rovinným povrchom a pravidelne ich premiestňovať, skôr než dôjde k úplnej likvidácii vegetácie. Zároveň je nevyhnutné košarované miesta sledovať a zabráňovať rozširovaniu nepôvodných a invázných druhov na týchto plochách.*

Zosuvy

Geodynamické javy vo forme potenciálnej svahovej deformácie sú v riešenom území lokalizované na 42 plochách hlavne mimo z. ú., v blízkosti z. ú. je to 1 stabilizovaná plocha a 2 potenciálne. Plochy náchylné na zosuvy sú vyznačené v grafickej časti ÚPD. V prípade aktivizácie svahových pohybov (nevhodná antropogénna činnosť, dlhodobá zrážková činnosť, ap.) je potrebné porušené svahy stabilizovať.

Seizmicita

Obec Krivá podľa stupnice MSK-64 patrí k územiám s ohrozením 5-6° MSK-64. Maximálna očakávaná seizmická intenzita podľa Európskej makroseizmickej stupnice je 6° EMS98.

Radónové riziko

Z hľadiska radónového rizika patrí územie obce Krivá a jeho okolie prevažne do kategórie nízkeho rizika (flyšové pásmo), západná časť územia (bradlové pásmo) patrí do kategórie stredného rizika.

B.14.2 Ochrana povrchových a podzemných vôd

Voda je nenahradiiteľnou zložkou životného prostredia všetkých rastlinných a živočíšnych ekosystémov a mnohých technologických procesov. Škody na životnom prostredí spôsobuje nielen jej nerovnomerný výskyt v priestore a čase, ale aj jej kvalita. Výskyt vody ovplyvňujú prírodné podmienky. Jej kvalitu ovplyvňuje predovšetkým ľudská činnosť v území s negatívnym alebo pozitívnym dopadom.

Preto je správanie sa človeka pri nakladaní s vodami legislatívne usmerňované. Hlavným právnym predpisom je zákon č. 364/2004 Z. z. v znení novelizácie 384/2009 Z. z. O vodách – vodný zákon, v znení neskorších predpisov.

B.14.2.1 Legislatívna ochrana vôd

Ochrana vodného bohatstva vyplýva zo zákona č. 364/2004 Z. z. O vodách – vodný zákon v znení neskorších predpisov a delí sa podľa stupňa a spôsobu ochrany na :

všeobecnú ochranu, platnú pre celé územie SR. Predstavuje povinnosť vyžiadania povolenia vodohospodárskeho orgánu pri nakladaní s vodami podľa § 8 vodného zákona. V katastrálnom území obce sa jedná o povolené odbery

širšiu, regionálnu ochranu – realizovanej formou chránených vodohospodárskych oblastí - v k. ú. sa nevyskytuje

sprísnenú, špeciálnu ochranu – pre využívané vodné zdroje na pitné účely, vyplýva z § 30, § 31 zákona č. 384/2009 Z. z. a realizuje sa formou stanovenia pásiem hygienickej ochrany (PHO) pre všetky využívané zdroje pitnej vody a § 65 odst. 13 Národnej rady SR č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení zákona č. 241/1988 Z. z. a realizuje sa formou vyhlásenia ochranných pásiem (OP). V katastrálnom území obce ide o PHO zdrojov pitnej vody :

- vodný zdroj č.1 – prameň Vidličky v doline Krivského potoka,
- vodný zdroj Prietrž,
- vodný zdroj pramene Stasová, ktorý využíva areál Agrodružstva ako úžitkovú vodu.

B.14.2.2 Zdroje znečistenia vôd

S ochranou a kvalitou vôd úzko súvisia zdroje znečistenia vôd. Zdrojom znečistenia vôd v území sú bodové a plošné znečistenia. Rozhodujúcimi zdrojmi bodového znečistenia sú vypúšťané odpadové vody, komunálne, ale aj priemyselné. Zdroje plošného znečistenia sú ťažšie identifikovateľné než bodové, ale ich účinky sú rovnako dlhodobé a ťažko odstrániteľné. Najväčšími zdrojmi plošného znečistenia sú: poľnohospodárstvo, odkaliská a rozptýlené skládky, kontaminované závlahové, ale i zrážkové vody.

Znečistenie povrchových vôd

Kvalita vody v rieke Orava je hodnotená v profiloch Tvrdošín a Kral'ovany. Rieku Orava v celom sledovanom profile možno hodnotiť ako slabo znečistený až znečistený tok so zaradením do II. - III. triedy kvality (čistá až znečistená voda) resp. v niektorých úsekoch do IV. triedy (silne znečistená voda). Znížená kvalita vody je spôsobená najmä pomerne veľkým mikrobiologickým znečistením toku. Na zhoršenej kvalite vody sa podieľa predovšetkým osídlenie a výroba - vypúšťanie odpadových vôd do recipientov (absencia kanalizácie vo väčšine obcí), v menšej miere aj poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo (nevhodné technologické postupy) (l.c.)

Z hľadiska ochrany vodných tokov je zakázané meniť smer, pozdĺžny smer a priečny profil koryta, poškodzovať brehy, ťažiť z koryta zeminu a ukladať predmety do vodného toku, ktoré môžu ohroziť plynulosť odtoku vody v koryte, kvalitu vôd, zdravie ľudí a ich bezpečnosť, prípadne ukladať takéto predmety na miestach, z ktorých môžu byť splavené do vodného toku (§ 47 vodného zákona).

Znečistenie podzemných vôd

Potenciálnym nebezpečenstvom je poľnohospodárske znečistenie prejavujúce sa zvýšenými koncentraciami zlúčenín dusíka, fosforu, draslíka a stopových prvkov vo vode. Obdobné kontaminácie u podzemných vôd sa pripisujú nesprávnemu silážovaniu, nesprávnemu skladovaniu a manipulácii tuhých a tekutých exkrementov živočíšnej výroby: hnojisko pri rieke Orava, divoké skládky odpadov a komunálne znečistenie, poľnohospodárska výroba (priesak hnojív a agrochemikálií).

Pre posudzované územie je v Geochemickom atlase SR – časť podzemné vody (Rapant et al. 1996) klasifikovaná nízka úroveň znečistenia. Oblasť riečnych náplavov Oravy je zaradená osobitné oblasti sledovania kvality podzemných vôd v pozorovacej sieti SHMÚ. Najbližší monitorovací vrt je situovaný v k.ú. Podbiel. Kvalita vody je pomerne dobrá, prekračovanie limitných hodnôt je zo sledovaných ukazovateľov dokumentované len pre dusičnany.

Kvalita podzemných vôd v ostatnej časti územia je väčšinou dobrá. Potenciálne zdroje znečistenia podzemných vôd a pôdy sú situované najmä v údolí Krivského potoka – priestor hospodárskeho dvora Agrodružstva s príľahlou drevovýrobou, kde sa nachádzajú nezabezpečené skládky materiálu a odpadov z výroby, koncentrovaný chov hovädzieho dobytku a oviec.

Ochrana vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov sa zabezpečuje na poľnohospodársky využívaných územiach vykonaním potrebných opatrení pri skladovaní, manipulácii a aplikácii hnojív a vhodnými spôsobmi obrábania pôdy.

B.14.3 Ochrana územia pred povodňami

Vzhľadom na možné prívalové dažde a povodne v rámci zastavaného územia obce je potrebné rešpektovať pri rozvoji územia :

- zákon č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami
- vykonať opatrenia, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia vodných tokov
- nepoužívať pri ťažbách v lesoch ťažké ťažobné mechanizmy (vytvárajú hlboké kol'aje urýchľujúce odtok dažďovej vody z krajiny)
- vrátiť sa k jemnejším spôsobom obhospodarovania, nepovoľovať budovanie ďalších lesných ciest-odľahlé časti lesov by mali zostať ako prvky, ktoré stabilizujú vodný režim v lese
- neregulovať vodné toky v lesoch a nerúbať les v okolí vodných tokov
- je potrebné zamedziť orbám až na hranicu vodných tokov – stanoviť pás ktorý by ostal ako TTP alebo brehový porast

B.14.4 Ochrana ovzdušia

Územie okresu Dolný Kubín je v súčasnosti zaradené medzi územia zaťažené emisiami v rámci Slovenska. Na trvalom pôsobení zvýšeného obsahu škodlín v ovzduší sa okrem miestnych zdrojov znečistenia podieľajú aj diaľkovo prenášané imisie znečisťovateľov pôvodom z priemyselných aglomerácií Poľska a Českej republiky. V posledných rokoch bol zaznamenaný pokles emisií – pokles nebol spôsobený technologickými opatreniami, ale prevažne znížením produkcie.

V katastrálnom území obce nie sú evidované žiadne významnejšie (veľké ani stredné) zdroje znečistenia ovzdušia. Znečistenie ovzdušia z lokálnych zdrojov sa znížilo plynofikáciou časti domového fondu.

K stredným zdrojom znečistenia je možné zaradiť poľnohospodársku farmu Agrodružstva (produkcia amoniaku) a drevárske firmy v areáli (pila a Drevozodomo). Okolité zdroje znečistenia sa nachádzajú v Oravskom Podzámku, Širokej (OFZ, a.s.), Nižnej a Tvrdošíne.

Zdrojom znečistenia ovzdušia v území je aj doprava na ceste I/59, ktorá patrí medzi európske tranzitné ťahy a je charakteristická zvýšenou intenzitou najmä kamiónovej dopravy. Táto je zdrojom viacerých znečisťujúcich látok a zvýšenej prašnosti prostredia. Koncentrácia látok a ich porovnanie s imisnými limitmi však nie sú vyhodnocované (Regioplán Nitra, Ekoped Žilina 2006).

B.14.5 Hluk

Zdrojom hluku v obci je najmä hlavný dopravný ťah - doprava po ceste I. triedy č. I/59, ktorá vedie cez stred obce. Vypočítané výsledky lokalizácie izofón 50 dB pre nočný hluk preukazujú, že obytné objekty lokalizované pozdĺž ciest I/59 budú vo väčšine prípadov atakované nadlimitným hlukom z dopravy. Výstavba rýchlostnej cesty R3, odvedie tranzitujúcu dopravnú záťaž mimo obytné územie obce, čím vytvorí predpoklad pre zníženie hladiny hlukovej záťaže obytného prostredia v obci. V prípade realizácie rýchlostnej cesty, sa doprava presunie a v z. ú. podstatne eliminuje, čím nastane stav úplnej eliminácie najvyššej prípustnej hladiny hluku v hodnote 50 dB z cesty I/59 na celom zastavanom území obce Krivá.

Vzhľadom na uvedené je potrebné, do výstavby rýchlostnej cesty R3, uvažovať o protihlukových opatreniach. Účinky hluku možno zmierniť stavebnými úpravami objektov použitím zvukovoizolačných okien a dverí, omietok, zmenou dispozície, oplotením, izolačnou zeleňou.

B.14.6 Elektrosmog

Elektrosmog je každé elektromagnetické žiarenie, ktoré je umelo človekom vyrobené a teda nie prírodného charakteru. Zvyčajne je elektrosmog rozdelený do dvoch typov:

- nízkofrekvenčný elektrosmog do 1MHz (trakčné vedenie železníc, vysokonapäťové vedenie, transformátory, úsporné žiarovky, spotrebná elektronika ...),
- vysokofrekvenčný elektrosmog 1 MHz a viac (mobilné telefóny, základňové stanice BTS, rozhlasové a televízne vysielacie, Wi-Fi, Bluetooth, satelity, radary ...).

Každé elektromagnetické žiarenie sa skladá z elektrických a magnetických zložiek.

Elektromagnetické pole pochádza z káblov, nie zo stožiarov elektrického vedenia. Najvyššia úroveň polí je na strane prostredných vodičov v kábloch. Ako ďaleko sú polia šírené, závisí na napätí linky (elektrické pole) a prúdu, ktorý káblom preteká (magnetické pole). Čím vyššie je napätie alebo prúd, tým ďalej sa polia šíria. Jediný spôsob, ako získať spoľahlivú predstavu o veľkosti polí z vysokonapäťových rozvodov je meranie.

Úrovně magnetického pola pravdepodobne klesajú na úrovni asi 120 metrov od 400 kV a 220 kV linky, 100 metrov od vedenia 110 kV, 50 metrov od 22 kV, 25 m od vedenia 11 kV. Veľké elektrické pole okolo napájacích káblov priťahuje všetky druhy vzdušných znečisťujúcich častíc, vrátane tých škodlivých. Elektrické pole sa výrazne znižuje takmer všetkými stavebnými materiálmi, s výnimkou klasického skla. Stromy a kríky tiež znižujú elektrické polia.

V návrhu územného plánu sa rešpektujú ochranné pásma elektrických vedení, ktoré zabezpečujú aj ochranu pred žiarením. V prípade návrhu a realizácie výstavby v ochrannom pásme elektrického vedenia je nutné realizovať jeho prekládku.

B.14.7 Nakladanie s odpadmi

V súlade s ustanoveniami zákona č.223/2001 Z. z. o odpadoch v aktuálnom znení sa nakladanie s odpadom riadi Programami odpadového hospodárstva Slovenskej republiky, územných celkov, jeho častí a pôvodcov odpadov. Záväzná časť Programu odpadového hospodárstva Žilinského kraja bola vydaná Všeobecne záväzným nariadením Krajského úradu v Žiline č.2/2002 z 13.6.2002, záväzná časť Programu odpadového hospodárstva okresu Dolný Kubín bola vydaná Všeobecne záväzným nariadením Okresného úradu v Dolnom Kubíne. Nakladanie s odpadmi v obci sa riadi Programom odpadového hospodárstva obce Krivá.

Tab. č. 36 - Množstvá odpadu

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Množstvo v t
200101	papier a lepenka	O	8,352

ÚPN obce Krivá - návrh

200123	Vyradené zariadenia obs. chlórflórované uhl'ovodíky	N	0,930
200135	Vyradené elektr. a zariadenia obs. nebezp.časti	N	0,940
200136	Vyradené elektr. a elektronic. zariadenia	O	1,460
200301	zmesový komunálny odpad	O	78,710
200307	Objemový odpad	O	30,040
150101	Obaly z papiera a lepenky	O	25,320
150102	Obaly z plastov	O	9,830
150104	Obaly z kovu	O	0,240
150107	Obaly zo skla	O	16,930
	ODPADY SPOLU	O + N	172,7520

*zdroj : štatistika obce Krivá, 2015

V roku 2015 sa v obci vyprodukovalo spolu 172,752t komunálneho odpadu, t.j. v priemere 214,6 kg odpadu na obyvateľa. Objemový komunálny odpad z obce sa ukladá na regionálnu skládku v lokalite Široká - Hlboký potok (kat. územie Medzibrodie), skládkovanie, zber a odvoz komunálneho odpadu zabezpečujú oprávnené organizácie, ktorými sú v súčasnosti Technické služby mesta s.r.o. Dolný Kubín, spoločnosť L'UPČIANKA s.r.o. Liptovský Mikuláš na separovaný odpad a spoločnosť COR WASTE s.r.o. Dolný Kubín na biologicky rozložiteľný kuchynský odpad.

V obci je zavedený zber separovaného odpadu - zber papiera, skla, plastov, textilu a nebezpečného odpadu.

Navrhujeme:

- v lokalite Močár vybudovať zberné zariadenie na separovaný odpad (zhromažďovanie, predbežné triedenie, dočasné uloženie odpadu na účely prepravy do zariadenia na separovanie odpadov) a zber vybraných druhov odpadu z biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov
- plochu v lokalite Pod baňou navrhovanú pre umiestnenie skládky TKO (navrhnutú v rámci ÚPN VÚC ŽK) navrhujeme na zrušenie, vzhľadom na existujúcu genofondovú plochu GP Jazierka pri lome (RbC Bielska skala), v súlade s vyjadrením orgánu ochrany prírody a krajiny (Správa CHKO Horná Orava) k začiatku obstarávania ÚPN-O

Opatrenia na zníženie množstva odpadov:

- naďalej vyvážať TKO a stavebný odpad na riadenú skládku odpadov mimo k. ú. obce
- v katastrálnom území neuvažovať o zriadení skládok odpadov
- zabezpečiť sanáciu a rekultiváciu území po nepovolených skládkach odpadov
- zabezpečiť dôslednú separáciu odpadov na zbernom dvore

B.14.8 Obytné prostredie

Okrem nepriaznivých vplyvov na životné prostredie, uvedených v predchádzajúcich častiach, kvalitu obytného prostredia v obci negatívne ovplyvňujú ďalšie problémy :

- Hospodársky dvor Agrodružstva je umiestnený v nedostatočnej vzdialenosti od obytných plôch. *Navrhujeme znížiť negatívny vplyv výsadbou hustého pásu izolačnej zelene po obvode hospodárskeho dvora (zmiešaná zeleň z vysokých a nízkych, ihličnatých a listnatých drevín) v šírke min. 15 m – 20 m. Pre výsadbu zelene je potrebné využiť aj voľné plochy vnútri areálov hospodárskeho dvora.*
- Malú časť obytného územia obce zasahuje aj ochranné pásmo cintorína v šírke 50 m. Na cintoríne chýba najmä vysoká zeleň. Pre zníženie negatívneho vplyvu z hľadiska hygienického i estetického pôsobenia je potrebné doplniť výsadbou dreviny po obvode cintorína a podľa odborného návrhu doplniť aj zeleň vnútri cintorína. Použiť je potrebné najmä miestne druhy ihličnatých a listnatých drevín.
- Potenciálnym zdrojom znečistenia obytného prostredia je aj chov hospodárskych zvierat a hydiny pri obytných domoch. Pre obmedzenie vplyvu znečistenia ŽP hospodárskymi zvieratami je potrebné :
 - dodržiavať hygienickú ochrannú vzdialenosť od obytných budov (minimálne 10 m, ak stavba nemá okná ani dvere orientované k hospodárskej budove, inak minimálne 15 m; vzdialenosť od školských, predškolských zariadení je minimálne o 25 m väčšia; vzdialenosť hospodárskych budov od uličnej čiary je minimálne 10 m;
 - hov mäsožravých kožušinových zvierat v zastavanom území nie je dovolený),
 - pre vyvážanie exkrementov z hospodárskeho dvora AGD využívať prednostne hospodárske komunikácie, pozdĺž komunikácií odporúčame vysadiť aleje nízkorastúcich drevín.

- d) Kvalitu obytného prostredia v obci znehodnocujú výústenia a priesaky splaškových vôd, príp. močov-
ky z chovov hospodárskych zvierat. V niektorých úsekoch toku chýbajú brehové porasty, ktoré sú
pre priaznivé uplatnenie vodného toku v obytnom a krajinnom prostredí veľmi dôležité.

B.14.9 Opatrenia vyplývajúce zo "Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klí- my"

Stále intenzívnejšie negatívne prejavy a dôsledky zmeny klímy vyvolali aj na Slovensku potrebu identifikovať a navrhnuť preventívne adaptačné opatrenia, ktorými by sa v budúcnosti mali minimalizovať nepriaznivé dôsledky zmeny klímy v jednotlivých oblastiach prírodného a sociálneho prostredia. V tejto súvislosti MŽP SR vypracovalo „Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“. Na zabezpečenie plnenia stratégie prijala vláda SR uznesenie č.148/2014 z 26.3.2014. Aplikáciou príslušných navrhnutých adaptačných opatrení má aj Územný plán obce vytvoriť základné územnotechnické predpoklady pre realizáciu opatrení, ktoré budú smerovať k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na sídelné prostredie. Z navrhovaných opatrení sú pre riešené územie aktuálne nasledovné adaptačné opatrenia pre sídelné prostredie :

Opatrenia proti častejším a intenzívnejším vlnám horúčav :

- zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídle,
- zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napr. vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní,
- podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre,
- zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v sídlach,
- zabezpečiť prispôsobenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam,
- vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do príľahlej krajiny,

Opatrenia proti častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc :

- zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa alebo spoločenstiev drevín v extraviláne,
- zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,
- zabezpečiť dostatočný odstup stromovej vegetácie od elektrických vedení,

Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha :

- podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
- podporovať a zabezpečovať zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov,

Opatrenia proti častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok :

- zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu,
- zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajiny pokrývky, s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne obce a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov na urbanizovaných plochách v intraviláne,
- zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídle,
- zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
- usmerniť odtokové pomery pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
- zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy.

B.15 VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVA- CÍCH PRIESTOROV

V katastrálnom území obce sa nenachádza prieskumné územie, chránené ložiskové územie ani dobýva-
cí priestor.

Nenachádzajú sa tu lokality, ani nie sú dotknuté záujmy chránené banskými predpismi.

B.16 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

V katastrálnom území obce si zvýšenú ochranu vyžadujú plochy súvisiace s návrhom ochrany území stanovených v R-ÚSES, zapracovaných v KEP a s následným prevzatím do návrhu ÚPN – O Krivá. Jedná sa o územia, ktoré sú súčasťou samostatnej kapitoly :

- ✓ biokoridory nadregionálne, regionálne a lokálne
- ✓ genofondové lokality
- ✓ biocentrá
- ✓ mokrade

Tieto ekologicky hodnotné územia je potrebné chrániť pred poškodením, nevhodnými zásahmi, zničením – napr. odvodnením, zasypaním, ap.

V riešenom území sa nenachádzajú záplavové územia.

V k. ú. je podľa údajov ŠGÚDŠ Bratislava evidovaná 1 odvezená skládka odpadu.

Geodynamické javy vo forme potenciálnej svahovej deformácie sú v riešenom území lokalizované na 42 plochách , z toho 3 aktívne, 33 potenciálnych a 6 stabilizovaných. Plochy náchylné na zosuvy sú vyznačené v ÚPN-O.

Katastrálne územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika. Prírodná rádioaktivita sa v k. ú. nevyskytuje nad rámec prirodzeného žiarenia prostredia.

V riešenom území je potrebné rešpektovať:

- a) evidované svahové deformácie - potenciálne (vid' výkres č.2 a č.3) vyžadujúce zvýšenú ochranu v súlade s Vyhláškou MŽP č.55/2001 Z.z., § 12 odst. 4, písm.o) - vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom
- b) 1 evidovaná skládka odpadov, podľa údajov ŠGÚDŠ Bratislava (vid' výkres č.2) - pred akoukoľvek výstavbou na území bývalých skládok je potrebné zabezpečiť sanáciu a rekultiváciu územia a inžinierskogeologický prieskum
- c) Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia

B. 17 VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE A LESNÝCH POZEMKOCH

B.17.1 Predmet stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde v ÚPN-O KRIVÁ

V k. ú. obce Krivá sú zábery PP riešené v zastavanom území obce a v priamom dotyku s ním. Rozvoj obce nie je možný bez toho, aby sa zaberali aj osobitne chránené pôdy, vzhľadom na fakt, že v priamej nadväznosti na zastavané územie sa vyskytujú aj tieto pôdy. Navrhované rozvojové plochy priamo nadväzujú na doterajšiu zástavbu. Mimo zastavaného územia je navrhnutý rozvoj jednak obytnej funkcie ako aj výrobných plôch, služieb a občianskej vybavenosti.

B.17.1.1 Použité podklady

- Zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy č.220/2004 Z. z. v znení jeho novelizácie č.57/2013 Z.z.,
- Spoločné metodické usmernenie pre orgány ochrany poľnohospodárskej pôdy a orgány územného plánovania vo vzťahu na účinnosť zákona č.220/2004Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, ktoré vydalo MVR SR dňa 11.08.2004,
- Nariadenie vlády SR č.58/2013 Z.z.,
- Vyhláška č.508/2004,
- Vyhláška MP č.59/2013
- urbanistické riešenie ÚPN-O Krivá
- mapové podklady s vyznačenými hranicami a 7 miestnym kódom BPEJ

B.17.1.2 Pôdne pomery a kvalita pôdy

Pôdy dotknuté navrhovaným záberom sú prevažne na miernych svahoch. Z hľadiska hodnotenia typologicko-produkčných kategórií prevládajú v riešenom území produkčné trvalé trávne porasty a menej produkčné trvalé trávne porasty. V záberoch pre nepoľnohospodárske využívanie sú zastúpené orné pôdy, trvalé trávne porasty a záhrady.

Podľa zák. č. 57/2013 Z.z., ktorým sa novelizoval zákon č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, je potrebné chrániť najkvalitnejšiu pôdu v katastrálnom území. Podľa Nariadenia vlády SR č.58/2013 Z.z. v katastrálnom území Krivá sú to poľnohospodárske pôdy nasledovných BPEJ: 0805001, 0805041, 0806005, 0814061, 0906002, 0906015, 0969245, 0969445, 0971245, 0972245, 1066212, 1066241, 1066245, 1066311, 1066341, 1069415, 1069515, 1072545.

Pôdne pomery

Z hľadiska pôdnych podmienok sa v okolí obce vyskytujú z pôdnych typov na poľnohospodárskej pôde najmä :

Fluvizeme: výskyt v nivách vodných tokov, ktoré sú alebo boli donedávna ovplyvnené záplavami a výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody. Majú svetlý humusový horizont. V riešenom území prevládajú subtypy typické

Kambizeme: sú pôdy s rôznym hrubým svetlým humusovým horizontom pod ktorým je B horizont zvetrávania skeletnatých substrátov s rôznou, väčšinou s vyšším obsahom skeletu.

Rendziny: charakteristické pôdy na vápencoch a dolomitoch, väčšinou s tmavým humusovým horizontom pod ktorým je substrát alebo B horizont zvetrávania.

Gleje: (v starších klasifikáciách: glejové pôdy) - pôdy trvale zamokrených lokalít s hladinou podzemnej vody blízko povrchu (veľká časť týchto pôd má upravený vodný režim melioráciami).

Celkovo je možné pôdny kryt posudzovaného územia charakterizovať dominanciou málo úrodných pôd kambizemného typu, s výskytom fluvizemí na nive Oravy a rendzín v západnej časti územia.

Tab. č. 37 - Charakteristika pôd na základe bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek

BPEJ	
0805001	fluvizeme typické, ľahké v celom profile, vysychavé, na rovine bez skeletu hlboké pôdy
0805041	fluvizeme typické, ľahké v celom profile, vysychavé, na rovine slabo skeletovité, stredne hlboké pôdy
0806005	fluvizeme typické, stredne ťažké, na rovine bez skeletu hlboké
0814061	fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, na rovine, stredne až silno skeletovité, plytké pôdy

ÚPN obce Krivá - návrh

0906002	fluvizeme typické, stredne ťažké, na rovine bez skeletu hlboké pôdy
0906015	fluvizeme typické, stredne ťažké, na rovine bez skeletu hlboké pôdy
0969245	kambizeme pseudoglejové na flyši, na miernom svahu, stredne skeletovité, stredne hlboké pôdy
0969445	kambizeme pseudoglejové na flyši, na strednom svahu, stredne skeletovité a stredne hlboké pôdy
0971245	kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, na miernom svahu, stredne skeletovité, stredne hlboké pôdy
0982672	kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výraznom svahu, stredne skeletovité, stredne hlboké pôdy
0982675	kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výraznom, stredne skeletovité, stredne hlboké pôdy
0982772	kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, stredne ťažké až ťažké, na výraznom svahu, slabo až stredne skeletovité, s rôznou hlbokou pôdy,
0982785	kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výraznom svahu, severnej expozícií stredne až silno skeletovité, s rôznou hlbokou pôdy
0982885	kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na príkrom svahu, stredne až silno skeletovité, s rôznou hlbokou pôdy
0982985	kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na príkrom svahu, na severnej expozícií, stredne až silno skeletovité, s rôznou hlbokou pôdy
0992883	rendziny typické na príkrom svahu, na príkrych svahoch, stredne až silno skeletovité, s rôznou hlbokou pôdy
0994005	gleje, stredne ťažké, na rovine bez skeletu hlboké pôdy
1000991	pôdy na zrázoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôdy)
1066212	kambizeme typické kyslé na flyši, na miernom svahu, bez skeletu, hlboké pôdy
1066215	kambizeme typické kyslé na flyši, na miernom svahu, bez skeletu, hlboké pôdy
1066241	kambizeme typické kyslé na flyši, na miernom svahu, stredne skeletovité, stredne hlboké pôdy
1066245	kambizeme typické kyslé na flyši, na miernom svahu, slabo skeletovité, stredne hlboké pôdy
1066311	kambizeme typické kyslé na flyši, na miernom svahu, stredne skeletovité, stredne hlboké pôdy
1066341	kambizeme typické kyslé na flyši, stredne ťažké až ľahké, na miernom svahu, na severnej expozícií, stredne skeletovité, stredne hlboké pôdy
1069245	kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne skeletovité, stredne hlboké pôdy
1069415	kambizeme pseudoglejové na flyši, na strednom svahu, stredne skeletovité, hlboké pôdy
1069515	kambizeme pseudoglejové na flyši, na strednom severnom svahu, stredne skeletovité, hlboké pôdy
1072545	kambizeme pseudoglejové s výskytom podz. vody v hĺbke 0,6 - 0,8 m na strednom severnom svahu, stredne skeletovité, stredne hlboké pôdy
1078462	kambizeme (typ) plytké na flyši, na strednom svahu, stredne až silno skeletovité, stredne hlboké pôdy
1078465	kambizeme (typ) plytké na flyši, na strednom svahu, stredne až silno skeletovité, stredne hlboké pôdy
1078565	kambizeme (typ) plytké na flyši, na miernom severnom svahu, stredne až silno skeletovité, stredne hlboké pôdy
1082675	kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výraznom, stredne skeletovité, stredne hlboké pôdy
1082682	kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výraznom, stredne až silno skeletovité, stredne hlboké pôdy
1082683	kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výraznom, stredne až silno skeletovité, stredne hlboké pôdy
1082685	kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výraznom, stredne až silno skeletovité, stredne hlboké pôdy
1082785	kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výraznom svahu, severnej expozícií stredne až silno skeletovité, s rôznou hlbokou pôdy
1082885	kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na príkrych svahoch, stredne až silno skeletovité, s rôznou hlbokou pôdy
1082975	kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na príkrych severných svahoch, stredne až silno skeletovité, s rôznou hlbokou pôdy
1082985	kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na príkrom svahu, na severnej expozícií, stredne až silno skeletovité, s rôznou hlbokou pôdy,
1092883	rendziny typické na príkrom svahu, na príkrych svahoch, stredne až silno skeletovité, s rôznou hlbokou pôdy
1094442	gleje, na strednom svahu, stredne skeletovité a stredne hlboké pôdy

*Zdroj: KEP obce Krivá, Mgr. T. Šolomeková, 2016

B.17.1.3 Zdôvodnenie urbanistického riešenia z hľadiska uplatnenia zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy

Pri spracovaní návrhu urbanistickej koncepcie, funkčnej a priestorovej optimalizácie územia boli stanovené zásady, zohľadňujúce :

- historický vývoj obce, pri rešpektovaní jej prirodzenej vývojovej kontinuity, funkčné a kompozičné predpoklady,
- limity využitia plôch katastrálneho územia v súlade s prírodnými danosťami a potrebou vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, zachranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny, dosiahnutie a udržanie ekologickej stability, zachovania diverzity a rozmanitosti prírodného prostredia,
- technické limity územia a s nimi súvisiace obmedzenia,
- vytvorenie predpokladov, zabezpečujúcich vytváranie harmonického prostredia v obci a vo voľnej krajine,
- vytvorenie ponuky využiteľných voľných plôch, napomáhajúcej rozvoju všetkých funkcií, vrátane hospodárskej základne obce.

V súlade s celkovou koncepciou rozvoja obce, boli rozvojové plochy situované v rámci zastavaného územia obce využitím voľných, nezastavaných prieluk a v priamej nadväznosti na zastavané územie. Obec má obmedzené možnosti rozvoja, hlavne z dôvodu prírodných limitov (rieka Orava), ako aj technických limitov (vedenia VVN, ochranné pásma, zosuvné územia, ap.).

Poľnohospodárska pôda v z.ú. alebo v priamom dotyku s ním je zaradená medzi chránenú najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu. Návrh rozvoja obce sčasti aj na chránenej poľnohospodárskej pôde vyplýva zo skutočnosti obmedzených rozvojových možností, resp. že nechránená pôda sa nachádza v polohách, bez možnosti napojenia na súčasné zastavané územie, bez možnosti vybudovania dopravného napojenia a technickej infraštruktúry. V obci je záujem o výstavbu rodinných domov a objektov občianskej vybavenosti, služieb a výroby, ale stavebné pozemky sú k dispozícii v obmedzenom množstve.

V zmysle §13 a §14 zákona č.220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, v znení jeho novelizácie č.57/2013 Z.z., sa musí dbať na ochranu poľnohospodárskej pôdy a riadiť sa zásadami jej ochrany pri každom obstarávaní a spracovaní územnoplánovacej dokumentácie.

Pri urbanistickej koncepcii návrhu rozvoja územia boli uvedené zásady rešpektované nasledovne :

- zábery poľnohospodárskej pôdy pre rozvoj obce v návrhovom období boli navrhnuté v odôvodnenom a nevyhnutnom rozsahu,
- nie je narušená ucelenosť honov a nie je sťažené obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami.
- v návrhu sú riešené prístupy a poľné cesty na poľnohospodársku pôdu mimo zastavaného územia obce.

B.17.1.4 Územné vymedzenie záberov poľnohospodárskej pôdy

Záber poľnohospodárskej pôdy je vypracovaný v zmysle požiadaviek dotýkajúcich sa ochrany PP ustanovených v zákone o ochrane a využívaní PP - zákon č. 220/2004 v znení neskorších predpisov.

Predmetom vyhodnotenia záberov poľnohospodárskej pôdy sú lokality vyplývajúce z urbanistického návrhu, ktoré sú v grafickej časti vyznačené vo výkrese č.7. **Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej a lesnej pôde.**

Výkres č.7 je v územnom rozsahu v M = 1: 2000. Plochy sú označené poradovými číslami záberov č.1 – 31 , s vyznačením druhu pozemku a skupiny kvality poľnohospodárskej pôdy, aktuálneho 7 miestneho kódu BPEJ.

V tabuľke – **Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde** sú vyhodnotené lokality ktoré si vyžadujú záber poľnohospodárskej pôdy podľa návrhu ÚPN-O Krivá.

Pri výpočte záberov v lokalitách určených pre výstavbu rodinných domov sa výmera záberov znižuje len na výmeru zástavby rodinných domov a prístupové komunikácie, cca 40 - 50% z celkovej výmery lokality.

PREHLAD STAVEBNÝCH A INÝCH ZÁMEROV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE

Žiadateľ: Obec Krivá
 Spracovateľ: Ing. arch. Ján Kubina
 Dátum: August 2017

Kraj: Žilinský
 Okres: Dolný Kubín
 Obec: Krivá

Kat. územie : KRIVÁ

Číslo lokality	Funkčné využitie	Výmera lokality spolu v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromeliorač. zariadenia (závlaha, odvodnenie)	Časová etapa realizácie	Iná informácia - v zast. území k 1.1. 1990
			Spolu v ha	Z toho					
				Kód / skupina BPEJ	Výmera v ha				
01	RU.01	1,077	0,215	0806005/5	0,215	Fyzické osoby	nie	I.	áno
02	BI.02	6,565	0,854	0806005/5	0,854	Fyzické osoby	nie	I.	áno
03	BI.09	2,089	0,320	0806005/5 0982985/9	0,240 0,080	Fyzické osoby	nie	I.	áno
04	BI.10	0,176	0,033	0806005/5 0982985/9	0,012 0,011	Fyzické osoby	nie	I.	áno
05	BI.11	8,268	2,967	0806005/5	2,967	Fyzické osoby	nie	I.	nie
06	BI.07	4,138	0,649	0806005/5 0982785/9	0,164	Fyzické osoby	nie	I.	áno
				0911012/7	0,166		nie		áno(časť)
				1072545/8 1082785/9	0,012		nie		áno
					0,056		áno(časť)		nie
07	RU.12	0,671	0,268	0911012/7 1082785/9	0,048 0,220	Fyzické osoby	nie	I.	áno áno(časť)
08	BI.13	3,679	1,623	1072545/8	0,403	Fyzické osoby	áno(časť)	I.	áno(časť)
				0971245/7	0,035		áno(časť)		nie
				0971332/7	0,185		nie		áno(časť)
				0911012/7	0,002		áno		nie
				1072545/8 1082785/9	0,446 0,552		nie		áno nie
09	BI.01	7,235	2,631	0806005/5 0994005/9 0982685/9	0,514 2,097 0,020	Fyzické osoby	áno(časť) áno áno	I.	nie nie nie
10	BI.03	1,185	0,321	0806005/5 0971542/7 0994005/9	0,011 0,008 0,302	Fyzické osoby	nie nie áno(časť)	I.	áno áno nie
11	ZC.01	0,283	0,229	0971342/7	0,229	Fyzické osoby	áno(časť)	I.	nie
12	BI.04	3,115	0,927	0982682/9 0806005/5 0971542/7	0,640 0,245 0,042	Fyzické osoby	áno	I.	nie
13	BI.05	3,922	1,214	0971542/7 0982682/9	1,044 0,170	Fyzické osoby	nie	I.	áno
14	BI.06	2,275	0,910	0971542/7 0982682/9	0,876 0,034	Fyzické osoby	nie	I.	nie
15	RU.03	0,103	0,052	1082682/9	0,052	Fyzické osoby	nie	I.	nie
16	RU.03	0,804	0,292	1082682/9	0,270	Fyzické osoby	nie	I.	nie
17	V.02	0,417	0,067	1082682/ 9 0911012/7	0,065 0,002	Fyzické osoby	áno(časť) áno	I.	nie
18	BI.12	0,978	0,140	1082682/9 0911012/7	0,042 0,098	Fyzické osoby	áno	I.	nie

ÚPN obce Krivá - návrh

Číslo lokality	Funkčné využitie	Výmera lokality spolu v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromeliorač. zariadenia (závlaha, odvodnenie)	Časová etapa realizácie	Iná informácia - v zast. území k 1.1. 1990
			Spolu v ha	Z toho					
				Kód / skupina BPEJ	Výmera v ha				
19	RU.03	1,328	0,532	1082785/9 1072545/8	0,488 0,044	Fyzické osoby	nie	I.	nie
20	RU.04	0,883	0,181	1082685/9 0911012/7 0966441/7 1000895/9 1082885/9	0,121 0,026 0,026 0,005 0,003	Fyzické osoby	nie	I.	nie
21	RU.05	0,630	0,126	0911012/7 0982785/9 0966441/7 1000995/9	0,062 0,040 0,022 0,002	Fyzické osoby	nie	I.	nie
22	RU.06	0,363	0,073	0911012/7	0,073	Fyzické osoby	nie	I.	nie
23	RU.07	0,307	0,031	1066241/7	0,031	Fyzické osoby	nie	I.	nie
24	RU.08	0,770	0,077	1078465/9 1082885/9 1000895/9 1066241/7	0,040 0,012 0,016 0,009	Fyzické osoby	nie	I.	nie
25	RU.10	0,663	0,134	1078565/9 1082785/9	0,094 0,040	Fyzické osoby	nie	I.	nie
26	PV.03	0,012	0,006	1078565/9	0,006	Fyzické osoby	nie	I.	nie
27	OV.01	0,407	0,203	0805001/5	0,203	Fyzické osoby	nie	I.	nie
28	ZU.02	7,213	4,141	0806005/5	4,141	Fyzické osoby	áno(časť)	I.	nie
29	ZU.07	0,875	0,350	0805041/5	0,350	Fyzické osoby	nie	I.	nie
30	SP.03	0,816	0,082	0971342/7 0971445/7	0,024 0,058	Fyzické osoby	nie	I.	nie
31	BI.08	6,463	2,614	0982785/9 0982985/9 0772345/7 0972545/8 1082785/9	1,182 0,217 0,809 0,405 0,001	Fyzické osoby	nie	I.	nie
Spolu		66,848	21,91		21,91				

Celkový predpokladaný záber poľnohospodárskej pôdy je v k. ú. Krivá **cca 21,91** ha.

Vysvetlivky :

V stĺpci "kód / BPEJ" sú hrubo vyznačené BPEJ, zaradené medzi najkvalitnejšie v kat. území (*Nariadenie vlády SR č.58/2012 Z.z.*)

Funkčné využitie : BI - bývanie, OV - občianska vybavenosť, PV - poľnohospodárska výroba, výroba a sklady, RU - rekreácia, SP - šport, V - výroba, ZC - zeleň cintorína, ZÚ - zmiešané územie

17.2 Predmet stavebných zámerov a iných návrhov na lesnej pôde v ÚPN-O KRIVÁ

Okrem poľnohospodárskej pôdy došlo v ÚPN-O k záberu lesnej pôdy o výmere 0,6265 ha.

17.2.1 Použité podklady

- urbanistický návrh ÚPN-O M=1:2 000
- Porastová mapa, lesný hospodársky celok Oravský Podzámok
- vyhláška MP SR č. 12/2009 Z. z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti

17.2.2 Podrobné začlenenie lokalít lesnej pôdy**Lokalita č. 01L**

plocha sa nachádza mimo zastavaného územia obce v lokalite Labašová, o výmere 0,2344ha lesnej pôdy. Plocha je vedená ako lesný pozemok bez lesného porastu. V ÚPN-O je plocha určená na rekreačné využitie - individuálne chaty. Plocha je zahrnutá do záberu lesnej pôdy.

Lokalita č. 02L

plocha sa nachádza mimo zastavaného územia obce v lokalite Mláky, o výmere 0,3265 ha lesnej pôdy. Plocha je vedená ako lesný pozemok bez lesného porastu. V ÚPN-O je plocha určená na rekreačné využitie. Plocha je zahrnutá do záberu lesnej pôdy.

Lokalita č. 03L

plocha sa nachádza mimo zastavaného územia obce v lokalite Smoleňová, o výmere 0,4375 ha lesnej pôdy. Plocha je vedená ako lesný pozemok bez lesného porastu. V ÚPN-O je plocha určená na rekreačné využitie - individuálne chaty. Plocha je zahrnutá do záberu lesnej pôdy.

Tab. č. 38 - Výmera lesných pozemkov a členenie lesov podľa druhu vlastníctva lesných pozemkov a katastrálnych území

Lok. číslo	Katastrálne územie	LHC	Výmera lesa celkom v ha	Výmera zabe- raného lesa v ha	Kategória lesa	Druh vlastníctva	Poznámka
1	2	3	4	5	6	7	8
01L	Krivá	Oravský Podzámok	0,2344	0,1200	-	urbárske	
02L	Krivá	Oravský Podzámok	0,3265	0,3265	-	štátne	
03L	Krivá	Oravský Podzámok	0,4375	0,1800	-	urbárske	
SPOLU			0,9984	0,6265			

Údaje o lesných pozemkoch z katastra nehnuteľností a programu starostlivosti o lesy - PSL
(podľa vyhlášky č.12/2009 Z. z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov):

Názov obce: Krivá

Lok. č.	Označenie vlastníka alebo správcu lesa	Označenie obhospodarovateľa lesa	Č. LV podľa registra KN	Názov katastrálneho územia	Parc. číslo	Rozsah vyňatia al. obmedzenia les. pozemkov v m2	Označenie dielca	Označenie kategórie lesov	Názov lesného celku alebo vlastníckeho celku
01L	PSBUO Krivá	PSBUO Krivá	EKN 577	Krivá	EKN 12697/3	0,1200	CH7	-	Oravský Podzámok
02L	Lesy SR,š.p.	Lesy SR,š.p.	CKN 281	Krivá	CKN 711	0,3265	SK7	-	Oravský Podzámok
03L	PSBUO Krivá	PSBUO Krivá	EKN 577	Krivá	EKN 12858/2	0,1800	CH8	-	Oravský Podzámok

Pozn.:

PSBUO Krivá – Pozemkové spoločenstvo bývalí urbarialisti obce Krivá.

Kategória lesa sa uvádza len v prípade, keď dotknuté sú lesné pozemky, na ktorých sú lesné porasty, v tomto prípade také nie sú.

B.18 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNOTECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

Navrhovaná koncepcia rozvoja obce prezentovaná v ÚPN vychádza z požiadaviek formulovaných v schválenom Zadaní pre ÚPN Krivá, pri rešpektovaní záväznej časti ÚPN VÚC Žilinského kraja, zámerov obce a požiadaviek jej obyvateľov, resp. investorov. Navrhované funkčné a priestorové využívanie územia bolo pri procese návrhu posúdené zo všetkých rozhodujúcich hľadísk, ktoré by mohli ovplyvniť kvalitu výsledného riešenia vo vzťahu jednak ku krajine, kultúrohistorickému dedičstvu, životnému prostrediu ako aj k budúcim „užívateľom“. V neposlednom rade prihliada na komplexnosť a vzájomný súlad navrhovaného riešenia.

Environmentálny aspekt

Navrhované riešenia a ich dôsledky nebudú mať, z hľadiska environmentálneho, negatívny vplyv na riešené územie. Pri tvorbe koncepcie boli vyhodnotené a zohľadnené všetky možné vplyvy, ktoré by mohli ovplyvniť kvalitu životného prostredia. Návrh ÚPN rešpektuje kosť územného systému ekologickej stability, vrátane navrhovaných nových prvkov a premieta ju do záväznej časti, rešpektuje všetky chránené územia európskeho, regionálneho aj lokálneho významu. Do záväznej časti boli zapracované aj výstupy z Krajinnoekologického plánu a rôzne opatrenia na zmiernenie stresových javov v krajine.

Ekonomický aspekt

Navrhované komplexné riešenie bude mať pre obec z dlhodobého hľadiska v konečnom dôsledku pozitívny ekonomický prínos. Územie priamo nadväzuje na z. ú. obce, ktoré je momentálne málo urbanizované, navrhujeme efektívne zahustiť a dostávať, čo bude mať vplyv na ekonomiku a efektívnosť dopravnej a technickej infraštruktúry, čo sa prejaví v nákladoch na investície a prevádzku územia. Navrhované doplnenie plôch pre areál výroby umožní doplniť existujúci areál spoločnosti MTS s.r.o., resp. umiestniť nové výrobné prevádzky a tým zabezpečiť obci ekonomický rast a zároveň ponúknu nové pracovné príležitosti priamo v obci.

Sociálny aspekt

Navrhovaným posilnením urbanizačnej osi v centre obce o územie s polyfunkčným využitím, sa posilnia sociálne a kultúrne väzby medzi obyvateľmi. Vytvorením nových verejných priestorov, vybudovaním a úpravou nových oddychových plôch v zeleni s napojením na rekreačné zázemie obce bude do istej miery ovplyvnená aj úroveň sociálneho prostredia s priamym dopadom aj na budúcich návštevníkov obce.

Územno-technický aspekt

Navrhované riešenia z hľadiska územno-technických dôsledkov, ktoré vychádzajú z koncepcných rozvojových zámerov, ovplyvnia riešenia v danej lokalite a to hlavne vzhľadom na dopravnú a technickú infraštruktúru a optimálne umiestnenie objektov, hlavne rodinných domov, ale v neposlednom rade aj riešenie posilnenia urbanizačných zámerov v centrálnej polohe obce. Priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia koncipované a zaregulované v ÚPN sa prejaví aj zväčšením rozsahu zastavaných plôch a dobudovaním dopravnej a technickej infraštruktúry.

V týchto súvislostiach možno konštatovať, že navrhované riešenia nebudú mať za následok zhoršenie životných podmienok obyvateľov a po ich realizácii budú mať také dôsledky, ktoré vo všetkých posudzovaných aspektoch pozitívne ovplyvnia obytné prostredie

C. ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU

C.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia pre funkčné a priestorovo homogénne jednotky:

- a) rešpektovať základné funkčné členenie územia v súlade s výkresom č.2-Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS, výkres ochrany prírody a tvorby krajiny v M 1:10 000, č.3-Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS v M 1:2 000,
- b) za hlavnú kompozičnú os sídelnej štruktúry je treba považovať urbanistickú štruktúru okolo komunikácie prebiehajúcej stredom obce v smere západ - východ (areál spoločnosti MTS - dom smútku),
- c) vedľajšia kompozičná os je tvorená starou, pôvodnou zástavbou okolo Krivského potoka
- d) centrálny, ťažiskový priestor obce - je priestor od kostola po reštauráciu Mlyn, v ktorom sú v návrhu vytvorené podmienky pre vznik centra so sústredením zariadení občianskej vybavenosti a verejných priestorov,
- e) rešpektovať stanovené funkcie pre jednotlivé bloky zástavby – hlavná funkcia je prvoradá a určujúca, doplnkové funkcie sú prípustné v rozsahu, neobmedzujúcom hlavnú funkciu,
- f) navrhovaná obytná výstavba –vo forme nízkopodlažnej zástavby rodinných domov - bude nadväzovať na existujúce obytné územie, s dôrazom na skompaktovanie urbanistickej štruktúry,
- g) v rámci formovania, resp. dopĺňania urbanistickej štruktúry v starej zástavbe je potrebné vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru. Urbanistický návrh vytvára podmienky na reštrukturalizáciu a dostavbu tejto časti obce,
- h) návrhom podporiť harmonizáciu urbanistickej štruktúry s okolitým krajinným prostredím; na vyvýšených, pohľadovo exponovaných polohách zabezpečiť nenarušenie súčasnej sídelnej štruktúry nevhodnou schématickou zástavbou; urbanistickou koncepciou vytvoriť podmienky aj pre uplatnenie prírodných dominánt, sídelnej a krajinej zelene,
- i) pri osadzovaní stavieb (odstupy od hraníc pozemkov) rešpektovať ustanovenia zákona č.50/1976 Zb. v platnom znení a vyhl. č. 532/2002 Z.z. o všeobecných technických podmienkach na výstavbu,
- j) podiel zastavaných a spevnených plôch nesmie prekročiť 40 % z celkovej výmery pozemkov rodinných domov,
- k) v architektonickom riešení nepoužívať cudzie regionálne prvky,
- l) v obytnom území je neprípustné umiestnenie hospodárskych stavieb v uličnej čiare,
- m) na plochách súvislej obytnej zástavby vylúčiť chov kožušinovej zveri a chov veľkých hospodárskych zvierat,
- n) dobudovať ubytovacie rekreačné kapacity v Krivskej doline, formou individuálnych chát s obmedzeným plošným rozsahom a intenzitou zástavby, prednostne v lokalitách Pod Grapy, Predné Rovne, Labašová, Smoleňová, Stasová,
- o) prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia sú uvedené v kapitole C.2.

C.2 Prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia

Prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch a mieru ich využitia sú uvedené v tabuľkách na nasledujúcich stranách. Vymedzenie jednotlivých plôch je vyznačené v schéme záväzných častí a v grafickej časti územného plánu (vo **výkrese č.2 - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov - katastrálne územie, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami** a vo **výkrese č.3 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov - zastavané územie, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami**).

ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY PRE JEDNOTLIVÉ FUNKČNÉ PLOCHY

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
BI 01	Obytné územie - plochy navrhovaných rodinných domov Močár	- hlavná funkcia – obytná, bývanie v RD - doplnková funkcia - základná OV a služby - bez produkcie hluku a škodlivín - umiestnenie akýchkoľvek stavieb je podmienené spracovaním ÚPN-Z, resp. ÚŠ - prípustná je výstavba aj hromadných foriem bývania - nízkopodlažné bytové domy, resp. iné formy (napr. radové domy, ap.) - nepripustiť hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu - odstavenie a garážovanie vozidla riešiť na vlastnom pozemku - max. zastavanosť pozemku – 40%, vrátane spevnených plôch a doplnkových stavieb - max. výška stavby 2 NP pri rodinných domoch, 4 NP pri bytových domoch - rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu - objekty RD a BD osadiť na uličnú čiaru - zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu - max. výška oplotenia od ulice - 1,40 m - v rámci územia ponechať dostatočný dopravný priestor pre umiestnenie komunikácií a technickej infraštruktúry, min. š=9,0 m - v území vymedziť plochu pre umiestnenie detských ihrísk a verejnej zelene - rešpektovať VTL plynovod a jeho ochranné a bezpečnostné pásmo - rešpektovať OP VN 22 kV - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva - rešpektovať územie Chráneného areálu rieky Orava, nezasahovať do neho žiadnou stavebnou činnosťou - rešpektovať cyklotrasy a multifunkčnej vychádzkovej trasy - existujúci telekomunikačný kábel preložiť do komunikácií (existujúcich a navrhovaných) v území zachovať dopravný prístup do poľnohospodárskej krajiny - v území sa nachádzajú hydromelioračné stavby v správe Hydromeliorácie š.p. Bratislave; pri výstavbe je potrebné zachovať ich funkčnosť	- spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene
BI 02	Obytné územie - plochy existujúcich rodinných domov na pozemkoch s pôvodnou parceláciou	- hlavná funkcia – obytná, bývanie v RD - doplnková funkcia - základná OV a služby - bez produkcie hluku a škodlivín - nepripustiť hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu - odstavenie a garážovanie vozidla na vlastnom pozemku - prípustná je dostavba existujúcich stavebných prieluk pri rešpektovaní pôvodnej zástavby (uličná čiaru, výškové zónovanie, sklony a orientácia striech, ap.) a pôvodnej parcelácie - max. výška objektov - 2 NP	

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		- rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu - objekty RD osadiť na uličnú čiaru - zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu - max. zastavanosť pozemku vrátane doplnkových stavieb a spevnených plôch - 40% - max. výška oplotenia od ulice - 1,40 m - v území rešpektovať existujúce komunikácie a dopravné napojenia do obytného územia BI 11 - rešpektovať cyklotrasy a multifunkčné vychádzkové trasy - rešpektovať biokoridor a OP Krivského potoka = 10,0m	
BI 03	Obytné územie - plochy existujúcich rodinných domov na pozemkoch s pôvodnou parceláciou	- hlavná funkcia – obytná, bývanie v RD - doplnková funkcia - základná OV a služby - bez produkcie hluku a škodlivín - nepripustiť hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu - odstavenie a garážovanie vozidla na vlastnom pozemku - prípustná je dostavba existujúcich stavebných prieluk pri rešpektovaní pôvodnej zástavy (uličná čiaru, výškové zónovanie, sklony a orientácia striech, ap.) a pôvodnej parcelácie - max. výška objektov - 2 NP - rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu - objekty RD osadiť na uličnú čiaru - zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu - max. zastavanosť pozemku vrátane doplnkových stavieb a spevnených plôch - 40% - v rámci územia ponechať dostatočný dopravný priestor pre umiestnenie komunikácie - rešpektovať OP cintorína	
BI 04	Obytné územie - plochy existujúcich rodinných domov na pozemkoch s pôvodnou parceláciou	- hlavná funkcia – obytná, bývanie v RD - doplnková funkcia - základná OV a služby - bez produkcie hluku a škodlivín - nepripustiť hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu - odstavenie a garážovanie vozidla na vlastnom pozemku - prípustná je dostavba existujúcich stavebných prieluk pri rešpektovaní pôvodnej zástavy (uličná čiaru, výškové zónovanie, sklony a orientácia striech, ap.) a pôvodnej parcelácie - max. výška objektov - 2 NP - rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu - max. zastavanosť pozemku vrátane doplnkových stavieb a spevnených plôch - 40% - v území rešpektovať existujúce komunikácie - rešpektovať VVN 110 kV a jeho OP	

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		- rešpektovať kaplnku Bl. Zdenky Schellingovej ako miestnu pamätihodnosť - rešpektovať biokoridor a OP Krivského potoka =10,0 m - rešpektovať trasu Oravského skupinového vodovodu a jeho OP - rešpektovať trasu diaľkového telekomunikačného kábla - rešpektovať OP cintorína - v území rešpektovať existujúce komunikácie a dopravné napojenie do obytného územia BI 05 a BI 06 - rešpektovať cyklotrasy a multifunkčné vychádzkové trasy	
BI 05	Obytné územie - plochy existujúcich a navrhovaných rodinných domov Skalicový vršok	- hlavná funkcia – obytná, bývanie v RD - doplnková funkcia - základná OV a služby - bez produkcie hluku a škodlivín - nepripustiť hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu - odstavenie a garážovanie vozidla riešiť na vlastnom pozemku - max .zastavanosť pozemku – 40%, vrátane spevnených plôch a doplnkových stavieb - max. výška stavby 2 NP - rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu - objekty RD osadiť na uličnú čiaru - zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu - max. výška oplotenia od ulice - 1,40 m - v rámci územia ponechať dostatočný dopravný priestor pre umiestnenie komunikácií a technickej infraštruktúry, min. š=9,0 m - v území rešpektovať existujúce komunikácie a dopravné napojenie do obytného územia BI 06 - v území vymedziť plochu pre umiestnenie detských ihrísk a verejnej zelene - rešpektovať trasu Oravského skupinového vodovodu a jeho OP - rešpektovať OP cintorína - rešpektovať VVN 110 kV a jeho OP - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva	- spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene
BI 06	Obytné územie - plochy navrhovaných rodinných domov Skalicový vršok	- hlavná funkcia – obytná, bývanie v RD - doplnková funkcia - základná OV a služby - bez produkcie hluku a škodlivín - umiestnenie akýchkoľvek stavieb je podmienené spracovaním UPN-Z, resp. UŠ na výškopise, vzhľadom na terénne danosti územia - nepripustiť hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu - odstavenie a garážovanie vozidla riešiť na vlastnom pozemku - max .zastavanosť pozemku – 40%, vrátane spevnených plôch a doplnkových stavieb	- spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		- max. výška stavby 2 NP - rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu - objekty RD osadiť na uličnú čiaru - zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu - max. výška oplotenia od ulice - 1,40 m - v rámci územia ponechať dostatočný dopravný priestor pre umiestnenie komunikácií a technickej infraštruktúry, min. š=9,0 m - v území vymedziť plochu pre umiestnenie detských ihrísk a verejnej zelene - rešpektovať VVN 110 kV a jeho OP - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva	
BI 07	Obytné územie - plochy existujúcich rodinných domov na pozemkoch s pôvodnou parceláciou	- hlavná funkcia – obytná, bývanie v RD - doplnková funkcia - základná OV a služby - bez produkcie hluku a škodlivín - nepripustiť hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu - odstavenie a garážovanie vozidla na vlastnom pozemku - prípustná je dostavba existujúcich stavebných prieluk pri rešpektovaní pôvodnej zástavy (uličná čiaru, výškové zónovanie, sklon a orientácia striech, ap.) a pôvodnej parcelácie - max. výška objektov - 2 NP - rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu - max. zastavanosť pozemku vrátane doplnkových stavieb a spevnených plôch - 40% - v území rešpektovať existujúce komunikácie - v území rešpektovať existujúce komunikácie a dopravné napojenie do obytného územia BI 08 a BI 13 - rešpektovať trasu Oravského skupinovného vodovodu a jeho OP - rešpektovať VVN 110 kV a jeho OP - rešpektovať biokoridor a OP Krivského potoka =10,0 m - v časti územia podľa vyznačenia v grafickej časti (G!) je výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom	
BI 08	Obytné územie - plochy navrhovaných rodinných domov - Holicový vršok	- hlavná funkcia – obytná, bývanie v RD - doplnková funkcia - základná OV a služby - bez produkcie hluku a škodlivín - umiestnenie akýchkoľvek stavieb je podmienené spracovaním UPN-Z, resp. UŠ na výškopise, vzhľadom na terénne danosti územia - nepripustiť hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu - odstavenie a garážovanie vozidla riešiť na vlastnom pozemku	- spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		- max .zastavanosť pozemku – 40%, vrátane spevnených plôch a doplnkových stavieb - max. výška stavby 2 NP - rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu - objekty RD osadiť na uličnú čiaru - zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu - max. výška oplotenia od ulice - 1,40 m - v rámci územia ponechať dostatočný dopravný priestor pre umiestnenie komunikácií a technickej infraštruktúry, min. š=9,0 m - v území vymedziť plochu pre umiestnenie detských ihrísk a verejnej zelene - rešpektovať VTL plynovod a jeho ochranné a bezpečnostné pásmo - rešpektovať VVN 110 kV a jeho OP - rešpektovať VN 22 kV a jeho OP - rešpektovať trasu Oravského skupinového vodovodu a jeho OP - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva	
BI 09	Obytné územie - plochy existujúcich rodinných domov na pozemkoch s pôvodnou parceláciou - bez ďalšieho rozvoja bývania	- hlavná funkcia – obytná, bývanie v RD - doplnková funkcia - základná OV a služby - bez produkcie hluku a škodlivín - nepripustiť hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu - odstavenie a garážovanie vozidla na vlastnom pozemku - max. výška objektov - 2 NP - pri rekonštrukcii, resp. nadstavbe a dostavbe, rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu - max. zastavanosť pozemku vrátane doplnkových stavieb a spevnených plôch - 40% - rešpektovať existujúcu trasu diaľkového telekomunikačného kábla - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva	
BI 10	Obytné územie - plochy navrhovaných rodinných domov	- hlavná funkcia – obytná, bývanie v RD - doplnková funkcia - základná OV a služby - bez produkcie hluku a škodlivín - nepripustiť hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu - odstavenie a garážovanie vozidla riešiť na vlastnom pozemku - max .zastavanosť pozemku – 40%, vrátane spevnených plôch a doplnkových stavieb - max. výška stavby 2 NP - rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu	- spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		- objekty RD osadiť na uličnú čiaru - zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu - max. výška oplotenia od ulice - 1,40 m - v rámci územia ponechať dostatočný dopravný priestor pre umiestnenie komunikácií a technickej infraštruktúry, min. š=9,0 m - rešpektovať OP lesa	
BI 11	Obytné územie - plochy existujúcich a navrhovaných rodinných domov - Ilješ	- hlavná funkcia – obytná, bývanie v RD - doplnková funkcia - základná OV a služby - bez produkcie hluku a škodlivín - nepripustiť hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu - odstavenie a garážovanie vozidla riešiť na vlastnom pozemku - max .zastavanosť pozemku – 40%, vrátane spevnených plôch a doplnkových stavieb - max. výška stavby 2 NP - rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu - objekty RD osadiť na uličnú čiaru - zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu - max. výška oplotenia od ulice - 1,40 m - v rámci územia ponechať dostatočný dopravný priestor pre umiestnenie komunikácií a technickej infraštruktúry, min. š=9,0 m - v území vymedziť plochu pre umiestnenie detských ihrísk a verejnej zelene - rešpektovať VN 22 kV a jeho OP - rešpektovať kanalizačný zberač do doby jeho prekládky - rešpektovať VTL plynovod a jeho ochranné a bezpečnostné pásmo - rešpektovať plochu trafostanice - rešpektovať trasu navrhovanej cyklotrasy a multifunkčnej vychádzkovej trasy - rešpektovať existujúcu trasu diaľkového telekomunikačného kábla	- spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene
BI 12	Obytné územie - plochy existujúcich rodinných domov na pozemkoch s pôvodnou parceláciou, bez ďalšieho rozvoja bývania	- hlavná funkcia – obytná, bývanie v RD - doplnková funkcia - základná OV a služby - bez produkcie hluku a škodlivín - nepripustiť hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu - odstavenie a garážovanie vozidla na vlastnom pozemku - max. výška objektov - 2 NP - pri rekonštrukcii, resp. nadstavbe a dostavbe, rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu - max. zastavanosť pozemku vrátane doplnkových stavieb a spevnených plôch - 40% - rešpektovať existujúcu trasu diaľkového telekomunikačného kábla	

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		- v území rešpektovať existujúce komunikácie - rešpektovať cyklotrasy a multifunkčné vychádzkové trasy	
BI 13	Obytné územie - plochy navrhovaných rodinných domov	- hlavná funkcia – obytná, bývanie v RD - doplnková funkcia - základná OV a služby - bez produkcie hluku a škodlivín - umiestnenie akýchkoľvek stavieb je podmienené spracovaním ÚPN-Z, resp. ÚŠ na výškopise, vzhľadom na terénne danosti územia - nepripustiť hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu - odstavenie a garážovanie vozidla riešiť na vlastnom pozemku - max. zastavanosť pozemku – 40%, vrátane spevnených plôch a doplnkových stavieb - max. výška stavby 2 NP - rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu - objekty RD osadiť na uličnú čiaru - zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu - max. výška oplotenia od ulice - 1,40 m - v rámci územia ponechať dostatočný dopravný priestor pre umiestnenie komunikácií a technickej infraštruktúry, min. š=9,0 m - v rámci územia rešpektovať dopravné napojenie do rekreačného územia RU 03 - v území vymedziť plochu pre umiestnenie detských ihrísk a verejnej zelene - rešpektovať VN 22 kV a jeho OP do doby prekládky - v časti územia podľa vyznačenia v grafickej časti (G!) je výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom	
BH 01	Obytné územie - bytový dom	- rešpektovať plochu existujúceho bytového domu - parkovanie a odstavenie vozidiel zabezpečiť v rámci vlastného pozemku - plochu doplniť vhodnou zeleňou	
BH 02	Obytné územie - bytový dom	- rešpektovať plochu existujúceho bytového domu - parkovanie a odstavenie vozidiel zabezpečiť v rámci vlastného pozemku - plochu doplniť vhodnou zeleňou - v rámci územia rešpektovať existujúce komunikácie	
DP 01	Dopravná plocha - navrhovaná rýchlostná cesta R3	- hlavná funkcia - verejnoprospešná plocha nadradenej dopravnej trasy - iné funkcie sú neprípustné - rešpektovať vymedzenú plochu pre navrhovanú trasu rýchlostnej komunikácie - rešpektovať OP - 100 m od osi vozovky príslušného jazdného pruhu, obojstranne - v časti územia podľa vyznačenia v grafickej časti (G!) je výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom	-

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
DP 02	Dopravná plocha - železnica	- hlavná funkcia - verejnoprospešná plocha nadradenej dopravnej trasy - iné funkcie sú neprípustné - rešpektovať vymedzenú plochu železničnej trate č.181 Kral'ovany - Trstená - rešpektovať OP - 60 m od krajnej koľaje, obojstranne	
DP 03	Dopravná plocha - cesta I. triedy I/59	- hlavná funkcia - verejnoprospešná plocha nadradenej dopravnej trasy - iné funkcie sú neprípustné - rešpektovať vymedzenú plochu cesty I. triedy - rešpektovať šírkové usporiadanie v súlade so stanovenou funkčnou triedou a kategóriou - rešpektovať OP - 50 m od osi vozovky, obojstranne	
DP 04	Dopravná plocha parkovisko	- hlavná funkcia - parkovanie a odstavenie vozidiel - rešpektovať vymedzenú verejnoprospešnú funkciu - pri budovaní parkoviska uplatňovať Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - tzv. zelené parkovisko	
L	Lesné spoločenstvá	- rešpektovať vymedzenú funkciu lesov a podmienky využitia lesov - rešpektovať OP lesov - rešpektovať Program starostlivosti o lesy - rešpektovať vodné zdroje a ich OP I° a II° - neprípustná je výstavba rekreačných chát - prípustné je umiestniť náučné chodníky, neuvažovať s miestami na piknik popri nich - rešpektovať existujúce objekty (chaty, účelové zariadenia pre poľnohospodársku a lesnú výrobu) - rešpektovať trasy existujúcich lesných ciest	
OV 01	Plochy občianskej vybavenosti - existujúce a navrhované	- hlavná funkcia –občianska vybavenosť, napr. dom sociálnych služieb, iné funkcie sú neprípustné - neprípustná výstavba samostatných skladových objektov, neprípustné hlučné, nehygienické prevádzky - neprípustná obytná funkcia, okrem pohotovostného bytu správcu zariadenia - rešpektovať existujúci rozostavaný objekt - výška objektu max. 2 NP + podkrovie - v rámci vlastného pozemku zabezpečiť odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite - areál dotvoriť vhodnou vysokou aj nízkou, stromovou aj kríkovou vegetáciou, prvkami drobnej architektúry, min. podiel zelených plôch - 50% územia - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva -	- lavičky, altánok

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzná	Smerné
OV 02	Plochy občianskej vybavenosti - existujúce a navrhované	- hlavná funkcia – občianska vybavenosť - na pozemku je možnosť umiestniť novostavbu malotriednej základnej školy s prepojením na existujúcu budovu OÚ - neprípustné hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu - výška objektov max. 2 NP + podkrovie - zabezpečiť odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite - pri budovaní parkoviska uplatňovať Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - tzv. zelené parkovisko - územie doplniť vhodnou zeleňou, detským ihriskom, prvkami drobnej architektúry	- existujúci objekt obecného úradu - lavičky, altánok
OV 03	Plochy občianskej vybavenosti - existujúce	- hlavná funkcia – občianska vybavenosť - areál materskej školy - rešpektovať vymedzenú funkciu	-
PK	Pol'nohospodárska krajina	- rešpektovať všetky siete technickej infraštruktúry a ich ochranné pásma (navrhovaná rýchlostná cesta R3, železnica, VVN, VN, cintorín, plynovod, OSV, vodných zdrojov, vodných tokov, ap.) - v území je prípustné umiestniť vyhládokové veže v lokalitách Holcový vršok a Treslovo - pri stavbe použiť prírodné materiály - drevo, kameň - stavbu citlivo osadiť do prírodnej krajiny tak, aby nenarúšala svojou hmotou krajinné panoprámy - neprípustná je akákoľvek iná výstavba - rešpektovať obmedzenia, vyplývajúce z ochrany prírody a krajiny (genofondové plochy, prvky územných systémov ekologickej stability) - udržiavať prípadne obnoviť ekostabilizačné prvky tvorené nelesnou drevinovou vegetáciou, porasty popri poľných cestách a okolo vodných tokov, na hraniciach medzi honmi - účinne podporovať extenzívne lúčno-pasienkarské využívanie podhorských častí (najmä kosenie a prepásanie), odstraňovať nálety drevín, ponechávať významné solitéry v krajine - zachovať štruktúry ekotónu les/bezlesie ako dôležitého ekostabilizačného prvku v krajine - na trávnych porastoch s indikovanými potenciálnymi zosuvmi zachovať, prípadne vysadiť po vrstevnici viacúčelové vegetačné pásy, ktoré majú ekostabilizačnú funkciu - udržať mozaikovitý charakter využívania krajiny: striedanie plôšok maloblokovej pôdy, stromovej, krovinej a bylinnej vegetácie, trávnych porastov, sádov s prítomnosťou starých hospodárskych budov - zvyšovať diverzitu agrárnych ekosystémov rozčlenením veľkoblokovej ornej pôdy na mozaiku maloblokových poľí, medzí, vetrolamov, stromoradií, drevinnej vegetácie, trvalých trávnych porastov a mokradí - systematicky monitorovať a odstraňovať, nerozširovať nepôvodné a invázne druhy rastlín - zamedziť ďalšej fragmentácii brehovných porastov (vypíľovanie, vypaľovanie, presekávanie,	

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		- zaväzanie odpadmi), ktorá podporuje šírenie invázných druhov rastlín v území - rešpektovať trasy existujúcich poľných ciest, existujúcich a navrhovaných cyklistických, peších a multifunkčných rekreačných trás, náučných chodníkov - rešpektovať existujúce hydromelioračné zariadenia - rešpektovať miestne pamätihodnosti - rešpektovať vodné toky aj s brehovými porastmi - krajinu obhospodarovat' tak, aby sa v území zadržalo čo najviac vody	
PV 01	Poľnohospodárska výroba	- rešpektovať vymedzenú funkciu - poľné hnojisko	
PV 02	Poľnohospodárska výroba Oborisko	- rešpektovať vymedzenú funkciu - hospodársky objekt, stajňa - prípustné je pohodovostné bývanie - neprípustná je zmena na objekt rekreačného vybavenia a výroby	
PV 03	Poľnohospodárska výroba	- rešpektovať vymedzenú funkciu - prechodné ubytovanie súvisiace s pasením dobytku a oviec	
RU 01	Rekreačné územie pri rieke Orava - navrhované	- hlavná funkcia – oddych, rekreácia ostatné funkcie sú neprípustné - doplnková funkcia - nenáročné športoviská v prírode - umiestnenie akýchkoľvek stavieb je podmienené spracovaním UPN-Z, resp. UŠ - v území je neprípustné výstavba akýchkoľvek stavieb okrem športovísk - v území je prípustné umiestniť plochy pre malý prírodný amfiteáter, turistický kemp a lodenicu, vybudovať fitness, resp. náučný chodník - max. zastavanosť územia - 20% výmery - min. podiel zelene - 80% výmery územia - územie doplniť chodníkmi, lavičkami, oddychovými zákutiami - v území umiestniť pozorovateľne vtákov a rýb - rešpektovať Chránený areál rieky Orava - rešpektovať prvky ekologickej stability územia, nezasahovať do nich stavebnou činnosťou - rešpektovať existujúce siete nadradenej technickej infraštruktúry (VTL plynovod, VN 22 kV) aj s ich OP - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva - plochy zelene - min.80% z celkovej výmery funkčnej plochy	- v max. miere zachovať existujúcu drevitú vegetáciu, vylúčiť výsadbu v prostredí nepôvodných druhov rastlín
RU 02	Rekreačné územie - navrhované	- hlavná funkcia – oddych, rekreácia; ostatné funkcie sú neprípustné - prípustná je výstavba objektov na individuálnu rekreáciu - rešpektovať existujúci objekt - rekreačná chata - umiestnenie akýchkoľvek stavieb je podmienené spracovaním UPN-Z, resp. UŠ na výskopise, vzhľadom na terénne danosti územia - max. výška stavby - 2 NP - max. zastavanosť územia - 40%, vrátane komunikácií a spevnených plôch	

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		- min. podiel zelene - 60% - v území ponechať dostatočný dopravný priestor na prístupovú komunikáciu - rešpektovať existujúci terén a nevykonávať rozsiahle terénne úpravy - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva	
RU 03	Rekreačné územie - navrhované Medzi Jarky	- hlavná funkcia – oddych, rekreácia; ostatné funkcie sú neprípustné - prípustná je výstavba objektov školiaceho strediska za podmienky spracovania podrobnejšieho riešenia územia - umiestnenie akýchkoľvek stavieb je podmienené spracovaním UPN-Z, resp. UŠ na výškopise, vzhľadom na terénne danosti územia - max. zastavanosť územia - 40%, vrátane komunikácií a spevnených plôch - min. podiel zelene - 60% - max. výška objektov 2 NP - max. ubytovacia kapacita - 40 lôžok - max. kapacita v reštaurácii - 40 stoličiek - rešpektovať existujúci terén a nevykonávať rozsiahle terénne úpravy - nie je prípustné umiestniť takú hmotu objektu, ktorá by svojimi parametrami (priestorovými, výškovými) narušala dominantné prírodné a krajinné prostredie - neprípustné provizórne stavby a samostatné hospodárske objekty - v časti územia podľa vyznačenia v grafickej časti (G!) je výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom	- centrálny objekt s reštauráciou + ubytovacie objekty - v max. miere zachovať existujúcu drevitú vegetáciu, vylúčiť výsadbu v prostredí nepôvodných druhov rastlín
RU 04	Rekreačné územie - ICHR - existujúce a navrhované Pod Grapy	- hlavná funkcia – rekreácia v extenzívnej forme – individuálne chaty; ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné provizórne stavby a samostatné hospodárske objekty - umiestnenie akýchkoľvek stavieb je podmienené spracovaním UPN-Z, resp. UŠ na výškopise - prípustná výstavba max. 10 chat rodinného typu pre ICHR (40 lôžok) v rozptyle - max. zastavaná plocha – 100 m²/chata - max. výška objektu – 2 NP - max. zastavanosť pozemku – 20% vrátane spevnených plôch - použiť prírodné materiály a chaty výrazovo a materiálovo spríbuzniť - parkovacie a odstavné plochy riešiť v rámci vlastného pozemku - bez oplotenia alebo oplotenie pozemkov realizovať z prírodných materiálov tak, aby nevhodne nezasahovali do prírodného prostredia a bolo priechodné pre migrujúcu zver - v území ponechať dopravný koridor pre sprístupnenie jednotlivých pozemkov a lesných pozemkov pre obhospodarovanie lesa o min. š=5,0 m - pri rozvoji územia v maximálnej miere rešpektovať existujúcu vzrastlú zeleň,	- v max. miere zachovať existujúcu drevitú vegetáciu, vylúčiť výsadbu v prostredí nepôvodných druhov rastlín

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		- pri obnove vegetácie uplatňovať dreviny spoločenstiev charakteristických pre danú lokalitu - v celom území zabezpečiť dominantnosť prírodného prostredia - v časti územia podľa vyznačenia v grafickej časti (G!) je výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom - rešpektovať biokoridor a OP Krivského potoka = 10,0m; nezasahovať do neho žiadnou stavebnou činnosťou - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva - rešpektovať existujúci terén a nevykonávať rozsiahle terénne úpravy	
RU 05	Rekreačné územie - existujúce a navrhované Predné Rovne	- hlavná funkcia – rekreácia v extenzívnej forme – individuálne chaty; ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné provizórne stavby a samostatné hospodárske objekty - prípustné je umiestniť max. 8 chát rodinného typu pre ICHR (32 lôžok) v rozptyle - max. zastavaná plocha – 80 m²/chata - max. výška objektu – 2 NP - max. zastavanosť pozemku – 20% vrátane spevnených plôch - použiť prírodné materiály a chaty výrazovo a materiálovo spríbzniť - parkovacie a odstavné plochy riešiť v rámci vlastného pozemku - bez oplotenia alebo oplotenie pozemkov realizovať z prírodných materiálov tak, aby nevhodne nezasahovali do prírodného prostredia a bolo priechodné pre migrujúcu zver - pri rozvoji územia v maximálnej miere rešpektovať existujúcu vzrastlú zeleň, - pri obnove vegetácie uplatňovať dreviny spoločenstiev charakteristických pre danú lokalitu - v celom území zabezpečiť dominantnosť prírodného prostredia - v časti územia podľa vyznačenia v grafickej časti (G!) je výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom - rešpektovať biokoridor a OP Krivského potoka = 10,0m; nezasahovať do neho žiadnou stavebnou činnosťou - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva	- v max. miere zachovať existujúcu drevitú vegetáciu, vylúčiť výsadbu v prostredí nepôvodných druhov rastlín
RU 06	Rekreačné územie - navrhované Stasová	- hlavná funkcia – rekreácia v extenzívnej forme – individuálne chaty; ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustná je iná funkcia - neprípustné provizórne stavby a samostatné hospodárske objekty - prípustné je umiestniť max. 3 chaty rodinného typu pre ICHR (12 lôžok) v rozptyle - max. zastavaná plocha – 80 m²/chata - max. výška objektu – 2 NP	

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		- max. zastavanosť pozemku – 20% vrátane spevnených plôch - použiť prírodné materiály a chaty výrazovo a materiálovo spríbuzniť - parkovacie a odstavné plochy riešiť v rámci vlastného pozemku - bez oplotenia alebo oplotenie pozemkov realizovať z prírodných materiálov tak, aby nevhodne nezasahovali do prírodného prostredia a bolo priechodné pre migrujúcu zver - pri rozvoji územia v maximálnej miere rešpektovať existujúcu vzrastlú zeleň, - pri obnove vegetácie uplatňovať dreviny spoločenstiev charakteristických pre danú lokalitu - v celom území zabezpečiť dominantnosť prírodného prostredia - v časti územia podľa vyznačenia v grafickej časti (G!) je výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom - rešpektovať biokoridor a OP Krivského potoka = 10,0m; nezasahovať do neho žiadnou stavebnou činnosťou - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva	
RU 07	Rekreačné územie - navrhované Labašová	- hlavná funkcia – rekreácia a oddych; ostatné funkcie sú neprípustné - doplnková funkcia - nenáročné športoviská v prírode - v území je neprípustná výstavba akýchkoľvek stavieb okrem športovísk - max. zastavanosť územia - 10% - v území je prípustné umiestniť piknikové a športové plochy - pri rozvoji územia v maximálnej miere rešpektovať existujúcu vzrastlú zeleň, - pri obnove vegetácie uplatňovať dreviny spoločenstiev charakteristických pre danú lokalitu - v celom území zabezpečiť dominantnosť prírodného prostredia - rešpektovať biokoridor a OP Krivského potoka = 10,0m; nezasahovať do neho žiadnou stavebnou činnosťou - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva	
RU 08	Rekreačné územie - navrhované Labašová	- hlavná funkcia – rekreácia v extenzívnej forme – individuálne chaty; ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné provizórne stavby a samostatné hospodárske objekty - prípustné je umiestniť max. 4 chaty rodinného typu pre ICHR (16 lôžok) v rozptyle - max. zastavaná plocha – 80 m²/chata - max. výška objektu – 2 NP - max. zastavanosť územia - 10% - použiť prírodné materiály a chaty výrazovo a materiálovo spríbuzniť - parkovacie a odstavné plochy riešiť v rámci vlastného pozemku - bez oplotenia alebo oplotenie pozemkov realizovať z prírodných materiálov tak, aby ne-	- v max. miere zachovať existujúcu drevitú vegetáciu, vylúčiť výsadbu v prostredí nepôvodných druhov rastlín

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		- vhodne nezasahovali do prírodného prostredia - pri rozvoji územia v maximálnej miere rešpektovať existujúcu vzrastlú zeleň, - pri obnove vegetácie uplatňovať dreviny spoločenstiev charakteristických pre danú lokalitu - v celom území zabezpečiť dominantnosť prírodného prostredia - rešpektovať biokoridor a OP Krivského potoka = 10,0m; nezasahovať do neho žiadnou stavebnou činnosťou - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva	
RU 09	Rekreačné územie - existujúce Capierka	- hlavná funkcia - rekreácia, oddych; ostatné funkcie sú neprípustné - rešpektovať existujúcu poľovnícku chatu - bez ďalšieho rozvoja, neprípustná výstavba nových rekreačných objektov, provizórnych stavieb a samostatných hospodárskych objektov - v celom území zabezpečiť dominantnosť prírodného prostredia - rešpektovať biokoridor a OP Krivského potoka = 10,0m; nezasahovať do neho žiadnou stavebnou činnosťou - rešpektovať OP lesa	
RU 10	Rekreačné územie - navrhované Smoleňová	- hlavná funkcia – rekreácia v extenzívnej forme – individuálne chaty; ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné provizórne stavby a samostatné hospodárske objekty - prípustné je umiestniť max. 8 chát rodinného typu pre ICHR (32 lôžok) v rozptyle - max. zastavaná plocha – 80 m²/chata - max. výška objektu – 2 NP - max. zastavanosť pozemku – 20% vrátane spevnených plôch - použiť prírodné materiály a chaty výrazovo a materiálovo spríbzniť - parkovacie a odstavné plochy riešiť v rámci vlastného pozemku - bez oplotenia alebo oplotenie pozemkov realizovať z prírodných materiálov tak, aby nevhodne nezasahovali do prírodného prostredia - pri rozvoji územia v maximálnej miere rešpektovať existujúcu vzrastlú zeleň, - pri obnove vegetácie uplatňovať dreviny spoločenstiev charakteristických pre danú lokalitu - v celom území zabezpečiť dominantnosť prírodného prostredia - v časti územia podľa vyznačenia v grafickej časti (G!) je výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva	- v max. miere zachovať existujúcu drevitú vegetáciu, vylúčiť výsadbu v prostredí nepôvodných druhov rastlín
RU 11	Rekreačné územie	- hlavná funkcia – rekreácia ; ostatné funkcie sú neprípustné - prípustná je obnova (resp. nová výstavba) bývalej hájenky (horárne, ktorá zhorela) na exis-	- v max. miere zachovať existu-

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
	- existujúce Priekové Blato	- tujúcich základoch - max. 1 NP + podkrovie, šikmá strecha - max. kapacita - 12 lôžok - pri výstavbe použiť prírodné materiály, v čo najväčšej možnej miere rešpektovať architektúru pôvodného objektu - rešpektovať existujúci hospodársky objekt - bez ďalšieho rozvoja, neprípustná výstavba nových rekreačných objektov, provizórnych stavieb a samostatných hospodárskych objektov - pozemky nie je prípustné oplotiť - neprípustné parkovanie - pri výstavbe objektu v maximálnej miere rešpektovať existujúcu vzrastlú zeleň, - v celom území zabezpečiť dominantnosť prírodného prostredia - rešpektovať lesné spoločenstvo - pri výstavbe objektu je potrebné ho posúdiť vzhľadom na potenciálne zosuvné územie a dať spracovať geologický posudok - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva	júcu drevitú vegetáciu, vylúčiť výsadbu v prostredí nepôvodných druhov rastlín
RU 12	Rekreačné územie - existujúce Za Holicou	- hlavná funkcia – šport, rekreácia; ostatné funkcie sú neprípustné - rešpektovať vymedzenú funkciu - lyžiarsky vlek a zjazdová trať - iné funkcie sú neprípustné - prípustné je umiestnenie zariadenia vybavenosti v polohe pri existujúcej komunikácii, súvisiacej s hlavnou funkciou, v rámci objektu vybavenosti je prípustné umiestniť pohotovostné ubytovanie - max. zastavanosť pozemku - 40% vrátane spevnených plôch - max. výška objektu - 2 NP - max. kapacita - 8 lôžok - rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu - v rámci pozemku riešiť plochu statickej dopravy (parkovisko k lyžiarskemu vleku) - pri budovaní parkoviska uplatňovať Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - tzv. zelené parkovisko - parkovaciu plochu doplniť vhodnou zeleňou - stromy, kríky - rešpektovať trasu VN 22 kV a jeho OP až do doby jeho prekládky - v časti územia podľa vyznačenia v grafickej časti (G!) je výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom -	

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
RU 13	Rekreačné územie - navrhované Blatnické	- hlavná funkcia – rekreácia v extenzívnej forme – individuálne chaty; ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustná je iná funkcia - neprípustné provizórne stavby a samostatné hospodárske objekty - prípustné je umiestniť max. 3 chaty rodinného typu pre ICHR (12 lôžok) v rozptyle - max. zastavaná plocha – 80 m²/chata - max. výška objektu – 2 NP - max. zastavanosť pozemku – 20% vrátane spevnených plôch - použiť prírodné materiály a chaty výrazovo a materiálovo spríbzniť - parkovacie a odstavné plochy riešiť v rámci vlastného pozemku - bez oplotenia alebo oplotenie pozemkov realizovať z prírodných materiálov tak, aby nevhodne nezasahovali do prírodného prostredia a bolo priedechodné pre migrujúcu zver - pri rozvoji územia v maximálnej miere rešpektovať existujúcu vzrastlú zeleň, - pri obnove vegetácie uplatňovať dreviny spoločenstiev charakteristických pre danú lokalitu - v celom území zabezpečiť dominantnosť prírodného prostredia - v časti územia podľa vyznačenia v grafickej časti (G!) je výstavba podmienená rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva	
SP 01	Plochy športu, športovej vybavenosti a zelene - existujúce	- rešpektovať plochy existujúcej športovej strelnice až do doby výstavby rýchlostnej komunikácie R3 - po výstavbe R3, strelnicu premiestniť na novú vymedzenú plochu - SP.03 - v časti územia podľa vyznačenia v grafickej časti (G!) je výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom	
SP 02	Plochy športu, športovej vybavenosti a zelene - existujúce	- rešpektovať vymedzenú športovú funkciu - ostatné funkcie sú neprípustné - rešpektovať plochy pre futbalové a volejbalové ihrisko, tenisové kurty - existujúci objekt zrekonštruovať, možná nadstavba o max. 1 podlažie - rešpektovať biokoridor - rešpektovať OP železnice - 60,0 m od krajnej koľaje - v rámci územia riešiť parkovacie plochy, pri budovaní parkoviska rešpektovať Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy	
SP 03	Plochy športu, športovej vybavenosti a zelene - navrhované	- rešpektovať vymedzenú funkciu - areál strelnice; ostatné funkcie sú neprípustné - areál koncipovať ako športovú strelnicu - pred akoukoľvek výstavbou je územie potrebné preveriť a posúdiť z hľadiska balistiky - prípustná je výstavba obslužného objektu a krytých stojísk na streľbu - max. výška 1 NP - architektúru objektu prispôbiť okolitej prírodnej krajine tak, aby nevhodnou hmotou nena-	

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		- rúšala krajinné prostredie - max. zastavanosť územia - 10% vrátane spevnených plôch a komunikácií - v rámci areálu riešiť parkovacie plochy v dostatočnej kapacite, pri budovaní parkoviska rešpektovať Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - rešpektovať trasu VVN 110 kV aj s jeho OP - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva	
TI 01, TI 02, TI 03, TI 04, TI 05, TI 06, TI 07, TI 08	Plochy technickej infraštruktúry	- hlavná funkcia - verejnoprospešné stavby technickej infraštruktúry - rešpektovať existujúce a navrhované zariadenia technickej infraštruktúry - čistiarne odpadových vôd, regulačnú stanicu plynu, vodojemy, dotlačiaciu stanicu pitnej vody - navrhovaná, malú vodnú elektrárňu	
V 01	Areál výroby - existujúci MTS s.r.o.	- hlavná funkcia - výroba, výskum, administratíva - prípustná funkcia - služby súvisiace s hlavnou funkciou; ostatné funkcie sú neprípustné - rešpektovať vymedzenú funkciu - v rámci územia rešpektovať existujúce parkovacie a odstavné plochy - areál doplniť vhodnou vysokou a nízkou, stromovitou aj krovitou vegetáciou - výrobné územie oddeliť od obytného, pásom izolačnej zelene - rešpektovať trasu Oravského skupinového vodovodu - rešpektovať existujúcu trafostanicu - cez areál (v južnej časti) ponechať dostatočný dopravný priestor o min. š=9,0 m na napojenie navrhovaného rozšírenia výrobného areálu (ZU.02) - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva	
V 02	Výroba, služby - existujúce	- administratíva spoločnosti MTS s.r.o. - prípustné sú výrobné aj nevýrobné služby; ostatné funkcie sú neprípustné - prípustné je pohotovostné ubytovanie - neprípustné sú prevádzky náročné na dopravu a hluk - v rámci územia rešpektovať existujúce odstavné a parkovacie plochy - v rámci územia rešpektovať existujúce komunikácie a dopravné napojenie do rekreačného územia RU 02 - rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva	-
VT 01	Vodný tok vrátane sprievodnej zelene -rieka Orava	- rešpektovať nadregionálny hydricko-terestrický biokoridor - rešpektovať vodný tok aj s brehovými porastmi - nezasahovať žiadnou činnosťou - rešpektovať OP vodného toku - 10 m od brehovej čiary	-

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
VT 02	Vodné toky vrátane sprievodnej zelene	- rešpektovať všetky vodné toky v území ako hydricko -terestrické biokoridory miestneho významu - nezasahovať do nich žiadnou stavebnou, resp. inou nevhodnou činnosťou - v extraviláne zachovať prírodný charakter vodných tokov a sprievodnú zeleň - rešpektovať OP vodných tokov - Krivský potok - 10,0 m a ostatných tokov v území - 6,0 m od brehovej čiar	-
ZC 01	Zeleň cintorína existujúca a navrhovaná	- rešpektovať vymedzenú funkciu cintorína aj s domom smútku - ostatné funkcie sú neprípustné - rešpektovať navrhované rozšírenie cintorína - areál doplniť vhodnou zeleňou a lavičkami - v blízkosti cintorína vybudovať ekologické parkovisko v súlade s STN, pri budovaní parkovísk uplatňovať Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - tzv. zelené parkovisko - rešpektovať OP cesty I. triedy I/59	-
ZD	Zberný dvor	- rešpektovať vymedzenú plochu pre umiestnenie zariadenia na separovaný odpad - zberný dvor - v území je možné umiestniť zariadenie na zber vybraných druhov odpadu z biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov - obecné kompostovisko - areál dotvoriť vhodnou zeleňou - rešpektovať OP VN 22kV - rešpektovať ochranné lesy - Lúžne lesy rieky Orava, nezasahovať do nich žiadnou činnosťou - rešpektovať OP rieky Orava - 10,0 m od brehovej čiar	-
ZI 01	Zeleň izolačná - navrhovaná	- rešpektovať plochu navrhovanej izolačnej zelene medzi I/59 a obytným územím BI 11 - na ploche vysadiť hustú zmiešanú drevitú vegetáciu, listnatú a ihličnatú, vysokú aj nízku - pri výsadbe zelene používať pôvodné druhy vegetácie - min. šírka pásu zelene = 20,0 m	-
ZI 02	Zeleň izolačná - existujúca	- rešpektovať plochu existujúcej zelene ako hygienického filtra medzi existujúcim a navrhovaným obytným územím a existujúcim areálom poľnohospodárskej a priemyselnej výroby	-
ZS 01	Zeleň sádov - existujúca a navrhovaná	- plochy poľnohospodárskej pôdy s odporúčaným využitím na produkčný ovocný sad - základná funkcia –produkčná, ekologická - prípustná výstavba malých prízemných sezónnych objektov súvisiacich s poľnohospodárskou funkciou - max. plošná výmera na objekt - do 50 m² - vysadiť vhodné ovocné spoločenstvá - zavádzať tradičné (ekologické) formy hospodárenia - rešpektovať zosuvné územie, nezasahovať do neho stavebnou činnosťou	- sklad, chatka, pivnica, hospod. objekt

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		- v časti územia podľa vyznačenia v grafickej časti (G!) - v prípade akejkoľvek výstavby - je táto podmienená priaznivým geologickým posudkom	
ZU 01	Zmiešané územie s občianskou vybavenosťou a bývaním - na pozemkoch s pôvodnou parceláciou -existujúce	- rešpektovať postupnú transformáciu územia na hlavný ťažiskový priestor obce - základná funkcia - občianska vybavenosť (obchod, reštaurácia, penzión nevýrobné služby, drobná remeselná výroba) v samostatných, objektoch, resp. v objektoch s možnosťou bývania - ako centrotvorný prvok - prípustná funkcia - bývanie; ostatné funkcie sú neprípustné - pri novostavbách a zmenách stavieb rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (stavebná čiara, výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať drobnú mierku stavieb a tvaroslovie regiónu - pri novostavbách a prestavbách zosúladiť vzhľad objektov tak, aby vytvárali centrotvornú architektúru pri rešpektovaní mierky územia - odstavenie a garážovanie vozidla riešiť na vlastnom pozemku - max. zastavanosť pozemku – 60%, vrátane spevnených plôch a doplnkových stavieb - max. výška stavby 2 NP - v rámci územia rešpektovať navrhovaný vymedzený verejný priestor - námestie, s vysokým podielom zelene a chodníkom (ZV.01) - nepripustiť prevádzky hlučné, nehygienické a náročné na dopravu a parkovanie - v území rešpektovať existujúcu komunikáciu - cestu I. triedy a ostatné miestne komunikácie, ako aj dopravné napojenie do obytného územia BI 01 - rešpektovať a zachovať existujúce plochy OV - kostol s farou, objekt starej školy, obchod (v súčasnosti Jednota Coop), požiarna zbrojnica - rešpektovať trasu telekomunikačného kábla až do doby jeho prekládky - rešpektovať biokoridor a OP Krivského potoka =10,0 m - rešpektovať plochu existujúcej regulačnej stanice plynu a trafostanice	- OV v parteri objektu, bývanie na poschodí - územie doplniť vhodnou zelenou s parkovými úpravami
ZU 02	Zmiešané územie - výroba + OV, navrhované	- hlavná funkcia - výrobné služby a prevádzky, administratíva - prípustná funkcia - občianska vybavenosť; ostatné funkcie sú neprípustné - územie je potrebné pred začatím akejkoľvek výstavby preveriť podrobným riešením formou ÚPN-Z alebo urbanistickou štúdiou - max. zastavanosť územia - 70%, vrátane spevnených plôch - min. plochy zelene - 30% - rešpektovať OP cesty I/59 - v rámci územia je potrebné navrhnuť dostatočný počet parkovísk v súlade s STN, pri budovaní parkovísk uplatňovať Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - tzv. zelené parkovisko - rešpektovať trasu VTL plynovodu aj s jeho ochranným a bezpečnostným pásmom	- malé výrobné areály

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		- rešpektovať OP lesa - výstavba v ochrannom pásme lesa je podmienená súhlasom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva	
ZU 03	Zmiešané územie - poľnohospodárska výroba - existujúce	- hlavná funkcia - poľnohospodárska výroba - mliekareň - prípustná funkcia - výroba + sklady súvisiace s poľnohospodárskou výrobou - ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné sú hlučné, nehygienické prevádzky, nová výstavba je podmienená preukázaním dodržania hygienických limitov vo vzťahu k susediacim obytným plochám - areál dotvoriť vhodnou zelenou infraštruktúrou - v areáli zabezpečiť odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite - v rámci územia rešpektovať existujúce komunikácie - pri budovaní parkovísk uplatňovať Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - tzv. zelené parkovisko - rešpektovať biokoridor a OP Krivského potoka =10,0 m - rešpektovať trasu navrhovanej cyklotrasy a multifunkčnej vychádzkovej trasy	
ZU 04	Zmiešané územie - priemyselná výroba a sklady - existujúce	- hlavná funkcia - priemyselná výroba: píla - ostatné funkcie sú neprípustné - v areáli zabezpečiť odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite - v rámci územia rešpektovať existujúce komunikácie - pri budovaní parkovísk uplatňovať Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - tzv. zelené parkovisko - rešpektovať biokoridor a OP Krivského potoka =10,0 m - v časti územia podľa vyznačenia v grafickej časti (G!) je výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom	
ZU 05	Zmiešané územie - poľnohospodárska + priemyselná výroba - existujúce	- hlavná funkcia - poľnohospodárska výroba, priemyselná výroba, sklady - ostatné funkcie sú neprípustné - zvyšovanie súčasnej kapacity živočíšnej výroby nad súčasných cca 240 VDJ* (veľkých dobytčích jednotiek) je podmienené posúdením vplyvu na životné prostredie s preukázaním dodržania hygienických limitov vo vzťahu k obytnému územiu - odstavné plochy riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch jednotlivých prevádzok - pri budovaní parkovísk uplatňovať Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - tzv. zelené parkovisko - areál dotvoriť vhodnou zelenou infraštruktúrou - neprípustné hlučné, nehygienické prevádzky, nová výstavba je podmienená preukázaním dodržania hygienických limitov vo vzťahu k susediacim obytným plochám -	

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
ZU 06	Zmiešané územie, sklady + poľnohospodárska výroba - existujúce	- hlavná funkcia - poľnohospodárska výroba a sklady - ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné sú hlučné, nehygienické prevádzky, nová výstavba je podmienená preukázaním dodržania hygienických limitov vo vzťahu k susediacemu rekreačnému územiu - v areáli zabezpečiť odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite - pri budovaní parkovísk uplatňovať Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - tzv. zelené parkovisko - rešpektovať biokoridor a OP Krivského potoka =10,0 m - v časti územia podľa vyznačenia v grafickej časti (G!) je výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom	
ZU 07	Zmiešané územie, výroba + občianska vybavenosť - navrhované	- hlavná funkcia - výroba, občianska vybavenosť, služby - ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné sú hlučné, nehygienické prevádzky, nová výstavba je podmienená preukázaním dodržania hygienických limitov vo vzťahu k susediacemu územiu športovej vybavenosti (SP.02) a občianskej vybavenosti (OV.01) - max. zastavanosť pozemku - 40% vrátane spevnených plôch - odstavné plochy riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch jednotlivých prevádzok - pri budovaní parkovísk uplatňovať Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - tzv. zelené parkovisko - areál dotvoriť vhodnou zelenou infraštruktúrou - rešpektovať OP - 60 m od krajnej koľaje, obojstranne; v prípade umiestnenia objektov priemyselnej, občianskej a technickej vybavenosti v OP železničnej trate, je potrebné v ďalšom stupni PD (územné rozhodnutie, stavebné povolenie) zabezpečiť opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky z hľadiska hluku a vibrácií v zmysle platného zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (v súčasnosti zákon č.355/2007 Z. z.) - rešpektovať biokoridor rieky Orava - v rámci územia vymedziť plochu pre parkovanie vozidiel návštevníkov športového areálu	
ZV 01	Zeľň verejná	- v rámci územia rešpektovať navrhovaný vymedzený verejný priestor - plocha verejnej zelene a námestie, s vysokým podielom zelene a chodníkmi - prípustné je umiestnenie objektu pre predaj regionálnych výrobkov (potravinárskych a remeselných; ostatné funkcie sú neprípustné - max. výška stavby - 1 NP - max. zastavaná plocha objektu - 100 m² - pri objekte riešiť odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite - pri budovaní parkovísk uplatňovať Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny	

ÚPN obce Krivá - návrh

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		klímy - tzv. zelené parkovisko - v území rešpektovať zastávky hromadnej dopravy - po realizácii rýchlostnej cesty R3, komunikáciu I. triedy I/59 skl'udniť v úseku navrhovaného centra obce; preferovať peší pohyb - zelené plochy osadiť vhodnými rastlinnými spoločenstvami pôvodných druhov; vysokou aj nízkou, stromovitou aj krovitou vegetáciou - v rámci územia riešiť pešie prepojenia a prvky drobnej architektúry - lavičky, smetné koše, informačné tabule, stojany na bicykle ap. - plochy zelene - min.80% z celkovej výmery funkčnej plochy	
ZV 02	Zeleň verejná	- rešpektovať vymedzenú plochu verejnej zelene ako verejnoprospešnej stavby - ostatné funkcie sú neprípustné - prípustné je umiestniť prvky drobnej architektúry - lavičky, smetný kôš, ap. - plochy zelene - min.80% z celkovej výmery funkčnej plochy	

*VDJ - veľká dobytčia jednotka - 500 kg živej hmotnosti

(zdroj: Zásady chovu hospodárskych zvierat v intraviláne a extraviláne obcí Slovenskej republiky, Ministerstvo pôdohospodárstva SR, október 1992)

C.3 Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia územia:

- a) zachovať súčasné plochy zariadení občianskej vybavenosti a naďalej ich v čo najväčšej možnej miere využívať na pôvodnú funkciu,
- b) v rámci ťažiskového priestoru obce, v rámci funkčne zmiešaného územia, postupne umiestňovať centrotvornú vybavenosť, rešpektovať mierku okolitého prostredia a výškovú zonáciu,
- c) pri jednotlivých druhoch verejnoprospešných stavieb rešpektovať umiestnenie, určené územným plánom,
- d) zdravotnícke a sociálne zariadenia je možné umiestniť v rámci plôch, určených pre občiansku vybavenosť a bývanie,
- e) pri umiestnení vybavenosti v obytnom a funkčne zmiešanom území rešpektovať výškové zónovanie a mierku okolitého prostredia,
- f) odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch zariadení občianskej vybavenosti.

Z návrhu vyplýva potreba dobudovania občianskej vybavenosti a preto navrhujeme:

- g) vybudovať novú základnú školu pre ročníky 1. - 4., na pozemku v blízkosti domu kultúry, ktorý je vo vlastníctve obce,
- h) v lokalite Medzi Jarky rezervovať plochu pre umiestnenie školiaceho strediska,
- i) v navrhovaných obytných územiach rezervovať plochy pre vybudovanie ihrísk so športovou vybavenosťou pre deti a mládež rôznych vekových kategórií,
- j) v lokalite Za Holicou zachovať plochu, na ktorej je umiestnený lyžiarsky vlek; areál zmodernizovať, vybudovať odstavné a parkovacie plochy v dolnej časti pri prístupovej ceste,
- k) rešpektovať navrhovanú plochu športovej a rekreačnej vybavenosti pri rieke Orava (lokalita Sihoť) ako plochy pre nenáročné rodinné športové aktivity - petang, bowling, minigolf, diskgolf, jednoduché športoviská v prírode, oddychové zákutia, pozorovateľne vtákov a rýb, ap.,
- l) doplniť služby súvisiace s rozvojom cestovného ruchu,
- m) rešpektovať navrhované rozšírenie cintorína
- n) v lokalite Močár vybudovať zberné zariadenie na separovaný odpad (zhromažďovanie, predbežné triedenie, dočasné uloženie odpadu na účely prepravy do zariadenia na separovanie odpadov) a zber vybraných druhov odpadu z biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov.

C.4 Zásady a regulatívy pre umiestnenie výroby:

- a) v rámci územia obce umiestniť výrobu len na to vymedzených plochách v súlade s výkresom č.2 a č.3,
- b) územie pre navrhovaný priemyselný park v lokalite Pod baňou (navrhované v rámci ÚPN VÚC ŽK) v návrhu ÚPN-O Krivá zrušiť, vzhľadom na fakt, že plochy priemyslu sú už vybudované pri vstupe do obce v lokalite Roveň, kde má vývojovo - výskumný a výrobný areál spoločnosť MTS s.r.o.; pri urbanistickej koncepcii územia sú plochy pre rozšírenie výroby situované v priamej nadväznosti na existujúce výrobné plochy,
- c) rozšíriť plochy pre areál výroby a služieb v priamom dotyku s existujúcim areálom spoločnosti MTS, v lokalite Roveň, v území je prípustné umiestniť aj skladové hospodárstvo,
- d) na plochách pre areál výroby a služieb umiestňovať prevádzky, ktoré nebudú mať negatívny vplyv na verejné zdravie, bez vykonávania činností s produkciou hluku, chemických látok a zmesí, ktoré by mohli negatívne pôsobiť na zdravie obyvateľov existujúcej obytnej zástavby,
- e) v areáli výroby a služieb nepripustiť veľkovýrobu, vzhľadom na ochranu obytného územia, aby nedochádzalo k zhoršovaniu podmienok bývania, životného prostredia a poškodzovaniu zdravia obyvateľov obce,
- f) v z.ú. nepripustiť hlučné a nehygienické prevádzky náročné na dopravu a parkovanie
- g) výrobné územia odčleniť od bývania vhodnou izolačnou zeleňou,
- h) výrobné prevádzky s možnými negatívnymi vplyvmi umiestniť v dostatočnej vzdialenosti od obytného a rekreačného územia,
- i) pri umiestňovaní prevádzok malovýroby a prevádzok súvisiacich s malochovom hospodárskych zvierat rešpektovať ustanovenia zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov,

- j) zvýšenie kapacity chovu hospodárskych zvierat v areáli Agro družstva Krivá je podmienené hodnotením vplyvov na životné prostredie s preukázaním, že nebudú prekročené platné hygienické limity pre obytné územie,
- k)
- l) plochu v lokalite Pod baňou navrhovanú pre umiestnenie skládky TKO (navrhnutú v rámci ÚPN VÚC ŽK) navrhujeme na zrušenie, vzhľadom na existujúcu genofondovú plochu GP Jazierka pri lome (RBc Bielska skala), v súlade s vyjadrením orgánu ochrany prírody a krajiny (Správa CHKO Horná Orava) k začiatku obstarávania ÚPN-O.

C.5 Zásady a regulatívy riešenia verejného dopravného vybavenia územia:

- a) rešpektovať komunikačnú kostru, navrhnutú v územnom pláne obce a nadradenej územnoplánovacej dokumentácii (ÚPN VÚC Žilinského kraja),
- b) rešpektovať navrhovanú trasu rýchlostnej cesty R3 aj s jej ochranným pásmom,
- c) všetky investičné akcie, ktoré budú navrhované v blízkosti rýchlostnej cesty R3, v ďalšom stupni PD predložiť na vyjadrenie Národnej diaľničnej spoločnosti,
- d) chrániť územie pre navrhované automobilové, pešie, cyklistické komunikácie,
- e) stavby neumiestňovať v OP cesty I/59 a v pásme prípustnej hladiny hluku; v prípade prekročenia povolenej hladiny hluku je výstavba možná len za podmienky realizácie opatrení na elimináciu nepriaznivých účinkov z dopravy na náklady investora stavby,
- f) mimo sídelného útvaru obce, ktorý je ohraničený dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce, dodržať cestné ochranné pásma v zmysle zákona č.135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov,
- g) pri výstavbe inžinierskych sietí, tieto viesť mimo cestný pozemok; v prípade, že toto nie je možné je potrebné preukázať nutnosť ich uloženia v telese cesty. Vo výnimočných prípadoch, ak bude nutné umiestniť siete do spevnenej časti komunikácie, je potrebné zrealizovať konečnú povrchovú úpravu na celom dotknutom úseku, min. však v šírke jedného jazdného pruhu komunikácie, kde sa uskutoční zásah do krytu,
- h) v prípade zásahu do telesa cesty I. triedy, resp. do cestného pomocného pozemku, predložiť ďalší stupeň PD (pre územné rozhodnutie, stavebné povolenie) na vyjadrenie správcovi cesty I. triedy,
- i) dopravné napojenie novonavrhovaných objektov a komunikácií je potrebné riešiť samostatne v súlade s platnými STN,
- j) pri výstavbe nových objektov (nová IBV, prípadné obchody, penzión, ...), ktoré sa budú nachádzať v blízkosti cesty I. triedy, treba v areáli vyhradiť dostatočný počet parkovacích miest pre motorové vozidlá resp. vybudovať záchytné parkovisko v zmysle platnej STN, aby nedochádzalo k odstavovaniu vozidiel na ceste a tým sťažovaniu letnej a zimnej údržby komunikácie,
- k) znížiť nepriaznivé vplyvy dopravy na bývanie je možné len technickými opatreniami na jednotlivých obytných budovách protihlukové okná, zábradlia balkónov a pod., výsadbu izolačnej vegetácie, vzhľadom k tomu, že na cestu I. triedy v zastavanom území obce sú priamo napojené výjazdy zo susediacich pozemkov a teda nie je možné uvažovať so žiadnym budovaním protihlukových bariér,
- l) rešpektovať a chrániť územie pre zastávky hromadnej dopravy, pre existujúce a navrhované verejné odstavné a parkovacie plochy pre motorové vozidlá,
- m) pri riešení vjazdov k objektom nesmie byť narušený odvodňovací systém cesty.

C.5.1 Cestná automobilová doprava:

- a) v zastavanom území obce ohraničenom dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v kategórii MZ 14/60, vo funkčnej triede B 1, v zmysle STN 73 6110,
- b) mimo zastavaného územia obce rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v kategórii C 11,5/80, v zmysle STN 73 6101, s jej OP
- c) pri riešení všetkých navrhovaných komunikácií, vrátane účelových je potrebné v území rešpektovať navrhované funkčné triedy a kategórie, miestne komunikácie navrhovať v súlade s príslušnou STN 73 61 10,
- d) rešpektovať navrhovanú komunikačnú sieť funkčnej triedy C3, kategórie MO 8,00/40 a v stiesnených priestorových a sklonových podmienkach kategórie MOU 6,00/40, jednosmerné komunikácie kategórie MOU 4,50/30.

C.5.2 Hromadná doprava:

- a) rešpektovať súčasnú polohu autobusových zastávok,
- b) rešpektovať plochu pre navrhovanú zastávku hromadnej dopravy pri mliekarni
- c) vybudovať samostatné zastavovacie pruhy, resp. niky pre autobusy tam, kde to šírkové parametre dovoľia.

C.5.3 Železničná doprava:

- a) pre rozvoj železničnej dopravy chrániť v územnom pláne obce priestory pre železničný dopravný koridor so železničnou zastávkou Krivá
- b) zachovať existujúce objekty a zariadenia ŽSR, zachovať dostupnosť a prepojenia na infraštruktúru obce
- c) všetky prípadné novobudované kríženia komunikácií s traťou riešiť ako mimoúrovňové
- d) stavby v obvode dráhy a v OP dráhy podliehajú dodržiavaniu ustanovení platného zákona o dráhach (v súčasnosti zákon č.513/2009 Z. z.) a platného zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (v súčasnosti zákon č.50/1976 Zb.)
- e) v prípade umiestnenia objektov priemyselnej, občianskej a technickej vybavenosti v OP železničnej trate, je potrebné v ďalšom stupni PD (územné rozhodnutie, stavebné povolenie) zabezpečiť opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky z hľadiska hluku a vibrácií v zmysle platného zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (v súčasnosti zákon č.355/2007 Z. z.).

C.5.4 Civilné letectvo:

- a) V zmysle ustanovení leteckého zákona (§ 30 zákona č.143/1998 Z.z. o civilnom letectve v platnom znení) je potrebné požiadať Dopravný úrad SR o súhlas pri stavbách a zariadeniach:
 - 1) stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30, ods.1, písm. a),
 - 2) stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac, umiestnené na prírodných a umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30, ods.1, písmeno b),
 - 3) zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielačie stanice (§ 30, ods.1, písm.c),
 - 4) zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30, ods.1, písmeno d).

C.5.5 Statická doprava :

- a) plochy pre statickú dopravu navrhovať pri objektoch OV, rekreačných objektoch a pri plochách športovísk, parkoviská zabezpečiť v rámci vlastných pozemkov objektov, počet parkovacích miest navrhovať v súlade s platnou STN (v súčasnosti STN 736110), v rámci plôch zabezpečiť parkovacie plochy aj pre bicykle,
- b) odstavenie a garážovanie vozidla zabezpečiť na vlastných pozemkoch RD,
- c) v rámci celého k. ú. obce pri budovaní nových parkovacích plôch a odstavných stání budovať „zelené parkoviská“ pri rešpektovaní národného dokumentu „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“, ktorú spracovalo MŽP, 01/2014.

C.5.6 Pešia a cyklistická doprava:

- a) rešpektovať uznesenie vlády SR č.223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR,
- b) rešpektovať Cyklostratégiu ŽSK – „Budovanie cyklotrás na území Žilinského samosprávneho kraja“, 02/2014,
- c) rešpektovať navrhovanú vzájomne prepojenú sieť cyklistickej a pešej dopravy, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov,
- d) dobudovať cyklistické trasy do susediacich k. ú.,
- e) projektovú dokumentáciu cyklistickej infraštruktúry riešiť podľa platných Technických podmienok (v súčasnosti (TP) 07/2014 Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry),

- f) v obytných súboroch, pri objektoch občianskeho vybavenia, dopravných zariadeniach a športových zariadeniach zriaďovať zariadenia na odstavovanie a parkovanie bicyklov, v súlade s platnou STN (v súčasnosti STN 73 6110),
- g) na parkoviskách pri verejných inštitúciách, zariadeniach výroby, zdravotníctva, kultúry, športu a služieb vytvárať parkovacie miesta s ochranou pre bicykle, v súlade s platnou STN (v súčasnosti STN 73 6110),
- h) vytvoriť sieť služieb pre cyklistov (oddychové miesta, infraštruktúra,..)
- i) vytvoriť systém starostlivosti o cyklistické trasy (informačné tabule, oddychové miesta,...)
- j) nové cyklistické trasy, ak je to možné, umiestňovať mimo telies ciest III. triedy
- k) bezpečnosť pohybu chodcov riešiť budovaním chodníkov, min. jednostranných,
- l) vybudovať jednostranný peší chodník od areálu MTS s.r.o. až k cintorínu (kde to priestorové parametre dovoľia),
- m) vybudovať jednostranný peší chodník od kostola po železničnú stanicu,
- n) zachovať v území existujúce pešie prepojenia cez existujúce lávky cez potok Krivá,
- o) v území rešpektovať navrhované pešie prepojenia ,
- p) v novonavrhovaných obytných zónach zriadiť minimálne jednostranné pešie chodníky o min. šírke 1,5 m,
- q) akceptovať existujúce značené turistické chodníky a doplniť ich o náučné tabule, oddychové miesta, ap.:
 - 1) červený č. 0478a - Dolný Kubín-Oravice
 - 2) modrý č. 2757 - Kopec –Šubovka
- r) dobudovať odpočinkové miesta popri trase v lokalite "Obrázky", pri Krivskom vodopáde a pri minerálnom prameni,
- s) rešpektovať navrhované náučné chodníky:
 - 1) v doline Krivského potoka po horárň Blato, v zime možnosť využitia na jazdu na saniach, resp. lyžiach za záprahom (kone, severské psy, ap.),
 - 2) po hrebeni "Krivskej podkovy".
- n) vytvárať a upravovať lyžiarske bežecké trate vo voľnej krajine, ktoré sú totožné s navrhovanými vychádzkovými trasami pre letnú sezónu, popr. s cyklistickými trasami.

C.6 Zásady a regulatívy riešenia verejného technického vybavenia územia:

- a) dodržať koncepciu navrhovaného riešenia v súlade s výkresom č.5 -Verejné technické vybavenie územia M 1:2 000,
- b) rešpektovať trasy jestvujúcich sietí technickej infraštruktúry vyššieho významu,
- c) územne chrániť koridory a plochy existujúcich a navrhovaných trás a zariadení inžinierskych sietí (trasy komunikácií, vodovodov, kanalizácie, elektrických a telekomunikačných vedení, plynovodov, plochy trafostaníc, čerpacích staníc odpadových vôd, prečerpávacích staníc pitnej vody a pod.),
- d) stavby a činnosti vykonávané v ochrannom pásme vonkajších elektrických vedení, resp. v jeho blízkosti podmienené súhlasným stanoviskom Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy, a.s. Bratislava, v zmysle zákona o energetike v znení neskorších predpisov,
- e) v zastavanom území obce v maximálnej miere prevádzať kabelizáciu jestvujúcich vzdušných VVN, VN a NN vedení uložením do zeme,
- f) pri súbehu viacerých vedení technickej infraštruktúry tieto riešiť v združených trasách a rešpektovať ustanovenia STN 73 60 05 – Priestorová úprava vedení technickej infraštruktúry,
- g) pri zariadeniach a sieťach technickej infraštruktúry uplatňovať minimálne ochranné pásma vyplývajúce z príslušných právnych predpisov,
- h) trasy sietí technickej infraštruktúry prioritne viesť v plochách zelene, tak, aby bola v plochách zelene uprednostnená funkcia zelene,
- i) pri výstavbe inžinierskych sietí, ich trasu viesť podľa možností mimo cestný pozemok s dodržaním OP,
- j) všetky križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s STN 73 6822 "Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi",
- k) rešpektovať existujúce hydromelioračné zariadenia v správe hydromeliorácie š.p.:
 - 1) odvodňovací kanál krytý (evid. č. 5303 141 001) o celkovej dĺžke 0,719 km, ktorý bol vybudovaný v r.1980 v rámci stavby "OP Krivá"

- 2) odvodňovací kanál krytý Horepotoky (evid. č. 5303 010 001) o celkovej dĺžke 0,420km, ktorý bol vybudovaný v r.1947 v rámci stavby "OP Krivá",
- l) rešpektovať platné znenie zákona o energetike,
- m) rešpektovať platné znenie zákona o vodách.

C.6.1 Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

- a) riešené lokality budú zásobované pitnou vodou z verejného vodovodu a splaškové odpadové vody z uvedených lokalít budú odvedené verejnou kanalizáciou na ČOV,
- b) rešpektovať platné znenie zákona o vodách a príslušné platné normy STN 73 6822, STN 75 2102,...
- c) rešpektovať spôsoby ochrany vodárenských zdrojov v zmysle vyhlášky MŽP SR č.29/2005,
- d) neumiestňovať stavby na pobrežné pozemky vodných tokov, v zmysle § 49 vodného zákona je pobrežný pozemok pri vodohospodársky významnom vodnom toku je do 10 m a pri drobnom vodnom toku do 6 m od brehovej čiary, rešpektovať vyjadrenie správcu vodného toku,
- e) dodržať OP vodných stavieb v dotknutom území,
- f) akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti tokov a ich ochranného pásma odsúhlasiť so správcou toku,
- g) rešpektovať OP Oravského skupinového vodovodu OC DN 500 - 5 m na obidve strany,
- h) rešpektovať pásma ochrany ostatných vodovodných potrubí v zmysle zákona č.442/2002 Z. z.- OP je 1,5 m od vonkajšieho pôdorysu potrubia na obidve strany do DN 500 mm,
- i) rešpektovať pásma ochrany vodojemov a čerpacích staníc (oplotenie),
- j) pri súbehu viacerých vedení technickej infraštruktúry rešpektovať ustanovenia STN 73 60 05 – Priestorová úprava vedení technickej infraštruktúry,
- k) rešpektovať OP rieky Orava obojstranne 10,0 m od brehovej čiary,
- l) rešpektovať OP vodných tokov obojstranne 6,0 m od brehovej čiary,
- m) dobudovať II. tlakové pásmo a automatickú tlakovú stanicu,
- n) vymeniť nevyhovujúce vodovodné potrubie/ocel', liatina/ za HDPE,
- o) obnoviť prevádzku vodojemu 1x100 m³.

Odkanalizovanie územia

- a) zabezpečiť odkanalizovanie nových navrhovaných rozvojových plôch v súlade s ÚPN-O Krivá – výkres č.5 - Verejné technické vybavenie územia M 1:2 000,
- b) odvádzanie a čistenie odpadových vôd zo všetkých rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a NV SR č. 296/2005, ktorým sa stanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových a osobitných vôd, vrátane podmienok pre vypúšťanie vôd z povrchového odtoku,
- c) intenzifikácia ČOV na väčší počet EO,
- d) dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe je potrebné v max. možnej miere zadržať v území akumuláciou do vodných nádrží a následne ju využívať, resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky, vody z povrchového odtoku je predtým potrebné zbaviť ropných látok ako aj plávajúcich a unášaných častí,
- e) vody z povrchového odtoku v riešených lokalitách prednostne odvádzať do vsaku, v prípade potreby prečistené na čistiacich zariadeniach,
- f) rešpektovať pásma ochrany kanalizačných potrubí v zmysle zákona č.442/2002 Z. z.- OP je 1,5 m od vonkajšieho pôdorysu potrubia na obidve strany do DN 500 mm,
- g) rešpektovať ustanovenia zákona o vodách, najmä :
- 1) zákaz výstavby hromadnej alebo individuálnej rekreácie bez zabezpečenia čistenia komunálnych odpadových vôd
- 2) zákaz vypúšťania prečistených splaškových odpadových vôd do podzemných vôd bez hydrogeologického posudku, ktorý bude zameraný na:
- a) preskúmanie a zhodnotenie hydrogeologických pomerov príslušnej oblasti,
- b) zhodnotenie samočistiacich schopností pôdy a horninového prostredia danej lokality v konkrétnej oblasti,
- c) preskúmanie a zhodnotenie možných rizík znečistenia a zhoršenia kvality podzemných vôd,

- 3) vypúšťanie odpadových vôd a osobitných vôd do podzemných vôd pri osamotených obydliach, ktoré nemožno pripojiť na verejnú kanalizáciu sa zisťovanie nevyžaduje, ak sa nachádzajú mimo OP vodárenských zdrojov,
- 4) obec vydáva vyjadrenie k stavbe domovej žumpy k RD a rekreačnému objektu v súlade s § 63 odst.3 uvedeného zákona,
- 5) rešpektovať §37 Vypúšťanie odpadových vôd a osobitných vôd do podzemných vôd v celom rozsahu,
- h) rešpektovať „Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“, ktorá bola prijatá uznesením vlády SR č.148/2014 dňa 26.03.2014, bod 8.3 Sídelné prostredie – opatrenia proti častejšiemu výskytu sucha, hlavne:
 - 1) podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
 - 2) zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
 - 3) v menších obciach podporovať výstavbu domových čistiární odpadových vôd.

C.6.2 Energetika

- a) rešpektovať existujúcu linku VVN V7211 - 110 kV vrátane ochranných pásiem,
 - b) rešpektovať existujúcu sieť častí 22 kV vedení vrátane ich ochranných pásiem,
 - c) rešpektovať navrhované prekládky častí 22 kV,
 - d) rešpektovať plochy existujúcich a navrhovaných trafostaníc, navrhované trafostanice riešiť ako kioskové, výkonovo do 630 kVA
 - e) umiestnenie navrhovaných trafostaníc riešiť tak, aby NN vývody z jednotlivých trafostaníc nepresahovali dĺžku 350 m,
 - f) rešpektovať navrhovanú sekundárnu sieť pre sústredenú výstavbu IBV 1 kV zemnými káblami,
 - g) VN prípojky na trafostanice riešiť v z.ú. ako zemné káblové
 - h) vedenia NN riešiť v z.ú. ako zemné káblové so zokruhovaním, dodržať OP od zemného káblového vedenia v zmysle zákona č.251/2012 Z.z. - §43
 - i) elektromerové rozvádzače plánovanej zástavby riešiť na verejne prístupnom mieste, napr. v oplovení
 - j) rešpektovať OP existujúcich a navrhovaných VVN a VN vedení v zmysle zákona č.251/2012 Z.z. V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané:
 - 1) zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
 - 2) vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m ,
 - 3) vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
 - 4) uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
 - 5) vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
 - 6) vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy,
 - 7) vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia,
- Ďalej:
- 8) vlastník nehnuteľnosti je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a prístup k vedeniu a na ten účel umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia udržiavať priestor pod vedením a voľný pruh pozemkov (bezlesie) so šírkou 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej od krajného vodiča nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu,
 - 9) v blízkosti OP elektrických zariadení je osoba, ktorá zriaďuje stavby alebo vykonáva činnosť, ktorou sa môže priblížiť k elektrickým zariadeniam, povinná vopred oznámiť takúto činnosť prevádzkovateľovi prenosovej sústavy, prevádzkovateľovi distribučnej sústavy a vlastníčkovi priameho vedenia a dodržiavať nimi určené podmienky.

C.6.3 Teplo

- a) ponechať decentralizovaný spôsob vykurovania z domových a objektových kotolní s intenzívnejším využitím ekologických palív,

- b) budúce potreby tepelnej energie riešiť palivom zemný plyn v kombinácii so solárnou energiou a s využitím tepelných čerpadiel (elektrická energia), prípadne využiť ako palivo biomasu.

C.6.4 Telekomunikačné služby

- a) rešpektovať rozšírenie telefónnej siete do plôch s navrhovanou výstavbou,
- b) rešpektovať trasy prípojných a distribučných trás telekomunikačných rozvodov, vrátane ochranného pásma, nachádzajúcich sa v k. ú. obce,
- c) nahradenie vzdušného telefonického rozvodu káblovou telekomunikačnou sieťou,
- d) pre nové telekomunikačné rozvody použiť optické káblové trasy,
- e) rešpektovať trasy diaľkových telekomunikačných káblov.

C.6.5 Verejné osvetlenie

- a) rešpektovať nové trasy verejného osvetlenia a miestneho rozhlasu do navrhovaných plôch,
- b) verejne osvetlenie navrhujeme zrekonštruovať, rozvody preložiť do zeme a existujúce svietidlá nahradiť LED svietidlami.

C.6.6 Zásady a regulatívy z hľadiska civilnej ochrany obyvateľstva:

- a) stavebnotechnické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany, spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva, zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti, riešiť a zabezpečovať v zmysle platného znenia zákona o civilnej ochrane obyvateľstva (v súčasnosti zákon č.42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, úplné novelizované znenie zákona č.47/2012 Z.z. a vyhlášky č. 532/2006 Z.z. novelizovaná vyhláška č. 399/2012 Z.z.) o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany,
- b) v prípade umiestnenia nehnuteľnosti do:
 - 1) územia vymedzeného hranicu 50 - ročnej resp. 100 ročnej vody z miestnych vodných tokov. Pre územie nie sú k dispozícii hranice územia ohrozeného 50, resp. 100 ročnou vodou. Pre upresnenie rizika záplav sa odporúča zabezpečiť u oprávnenej odbornej organizácie určenie plôch, ohrozených 50 a 100 ročnou vodou (hydrotechnický výpočet). V prípade realizácie stavebných zámerov v potenciálne zaplavovanom území si musí investor zabezpečiť adekvátnu protipovodňovú ochranu navrhovanej zástavby na vlastné náklady, spolu s príslušnou projektovou dokumentáciou, ktorú bude potrebné vopred prerokovať a odsúhlasiť so správcom toku,
 - 2) územia so stabilizovaným alebo potenciálne zosuvným územím, je výstavba podmienená inžiniersko-geologickým prieskumom,
- c) v záujme zabezpečenia ochrany pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so zák. č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

C.7 Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrnohistorických hodnôt :

- a) rešpektovať Národné kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname Pamiatkového fondu Slovenskej republiky:
 - 1) sýpka, KN-C 8 k. ú. Krivá, číslo ÚZPF 3097/0,
 - 2) sýpka, k. ú. Krivá, súp.č.39, číslo ÚZPF 3099/0,
 - 3) dom ľudový, k. ú. Krivá, súp. č. 72, číslo ÚZPF 9098/0,
- b) pri objektoch, ktoré sú zapísané v ÚZPF SR, je nutné dodržať požiadavky základnej ochrany kultúrnej pamiatky v zmysle §27 a §32 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov; v zmysle §27 ods.2 pamiatkového zákona je súčasťou NKP aj jej bezprostredné okolie, t.j. priestor 10 m od obvodového plášťa stavby - v tomto priestore nie je možné vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty NKP,
- c) vzhľadom k tomu, že sa doposiaľ nerobil systematický archeologický prieskum obce Krivá, a teda je predpoklad ďalších nateraz neznámych archeologických nálezísk, je nevyhnutné zabezpečiť dostatočnú ochranu archeologického dedičstva,
- d) pri zemných prácach v rámci stavebnej činnosti môže dôjsť k narušeniu doteraz neznámej archeologickej lokality a zisteniu ďalších archeologických nálezov. Z toho dôvodu je povinnosťou investora prípadný archeologický nález ohlásiť podľa §40 ods.2 a 3 zákona č. 49/2002 Z. z. a § č.127 zákona č.50/1976 Zb. Krajskému pamiatkovému úradu,

- e) rešpektovať a zachovať pamätihodnosti, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ale majú pre obec miestnu historickú hodnotu a dokumentujú historický vývoj obce. Na ich ochranu navrhujeme vytvoriť Evidenciu pamätihodností obce. Do Evidencie pamätihodností obce, v súlade s § 14 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, navrhujeme zaradiť:
- 1) r. k. kostol Sv. Jozefa, zač.20.stor.
 - 2) kaplnka Panny Márie Fatimskej, r.1945
 - 3) kaplnka Panny Márie Sedembolestnej, r.1945
 - 4) kaplnka bl. sestry Zdenky Schellingovej
 - 5) pamätná tabuľa vdp. Petra Tomkuliaka, umiestnená na budove kostola
 - 6) pamätná tabuľa padlým vojakom v II.sv.vojne, r.1945, umiestnená na budove školy
 - 7) pamätná tabuľa na mieste rodného domu bl. sestry Zdenky
 - 8) poľný oltár pod svahmi Grapov

C.8 Zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability:

- a) v katastrálnom území obce, pri hospodárskej a rekreačnej činnosti, rešpektovať územnú ochranu prírody a krajiny v súlade s požiadavkami, stanovenými pre jednotlivé stupne ochrany v zmysle platného zákona o ochrane prírody a krajiny (v súčasnosti zák. č.543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov),
- b) rešpektovať osobitne chránenú časť prírody a krajiny - územie Chráneného areálu rieky Orava, vyhlásené Všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu v Žiline č.1/1997 z 12.8.1997,
- c) rešpektovať Územie európskeho významu SKUEV0243 Orava,
- d) rešpektovať mokrad' medzinárodného významu Rieka Orava a jej prítoky (Ramsarská lokalita,
- e) rešpektovať prvky ÚSES (ÚPN VÚC Žilinského kraja v znení ZaD):
- 1) Biocentrum nadregionálneho významu Osičiny – Ráztoky - Lysec, ID 3/4,
 - 2) Biocentrum regionálneho významu Bielska skala, ID 3/13, 10/13,
 - 3) Biokoridor nadregionálneho významu Lysec – Borové (terestrický), ID 3/8,
 - 4) Biokoridor nadregionálneho významu vodný tok Orava (hyricko-terestrický), ID 10/3
 - 5) Biokoridor regionálneho významu Lysec – Háj – Javorinky – Mašňáková (terestrický),ID 10/8,
- f) rešpektovať prvky aktuálneho RÚSES okresu Dolný Kubín:
- 1) Biocentrum nadregionálneho významu NRBC 1 Bielska skala – Príboj,
 - 2) Biocentrum nadregionálneho významu NRBC 2 Holica – Za Holickou,
 - 3) Biocentrum regionálneho významu RBc 17 Osičiny,
 - 4) Biocentrum regionálneho významu RBc 18 Ráztoky,
 - 5) Biokoridor nadregionálneho významu NRBk 2 Orava,
 - 6) Biokoridor regionálneho významu RBk 13 Osičiny – Bielska skala,
 - 7) genofondové lokality:
 - a) GL 69 Bučina (súčasť RBc Osičiny),
 - b) GL 70 Močilá (fosílné koryto rieky Oravy s trstinami a vodnou plochou),
 - c) GL 71 Príboj (RBc Bielska skala).
- g) rešpektovať navrhované prvky miestneho významu (MÚSES):
- A) Navrhované biocentrá:
- 1) Biocentrum miestneho významu MBc1 Kepeňová,
 - 2) Biocentrum miestneho významu MBc2 Dielec,
 - 3) Biocentrum miestneho významu MBc3 Grapy, Kudrákovo, Za Lánmi,
 - 4) Biocentrum miestneho významu MBc4 Príboj nad vodou,
 - 5) Biocentrum miestneho významu MBc5 Nad Lúžkom - Krčmovo,
 - 6) Biocentrum miestneho významu MBc6 Mokrade pri stanici,
 - 7) Biocentrum miestneho významu MBc5 MBc7 Nad pílou.
- B) Navrhované biokoridory:
- 1) Biokoridor miestneho významu MBk1 Lúžok,
 - 2) Biokoridor miestneho významu MBk2 Pod Kepeňovou,
 - 3) Biokoridor miestneho významu MBk3 Podbielsky Cickov,
 - 4) Biokoridor miestneho významu MBk4 Nad rovňou,
 - 5) Biokoridor miestneho významu MBk5 Pod Príbojom,

- 6) Biokoridor miestneho významu MBk6 Krivský potok,
 - 7) Biokoridor miestneho významu MBk7 Za Holicou,
 - 8) Biokoridor miestneho významu MBk8 Za družstvom I,
 - 9) Biokoridor miestneho významu MBk9 Za družstvom II,
 - 10) Biokoridor miestneho významu MBk10 Kudrákovo,
 - 11) Biokoridor miestneho významu MBk11 Krivský potok - intravilán.
- C) Navrhované plošné a líniové interakčné prvky
- 1) 17 líniových interakčných prvkov - 12 existujúcich+5 navrhovaných,
 - 2) 12 plošných interakčných prvkov - 10 existujúcich+2 navrhované: Strelnica a Pod Grapami.
- h) rešpektovať a zachovať mokrade regionálneho významu :
- 1) Močilá (Pod Kepeňovým),
- a lokálneho významu:
- 1) Krivá, žel.st. (k. ú. Krivá, plocha 60 000 m²),
 - 2) Krivá, lom štrku (k. ú. Krivá, plocha 20 000 m²),
 - 3) Lúžok (k. ú. Krivá, plocha 10 000 m²),
 - 4) Baňa (k. ú. Krivá, plocha 5 000 m²),
 - 5) Krivská dolina (k. ú. Krivá, plocha 2 500 m²), ako ekostabilizačné prvky v krajine.
- i) na genofondových plochách „Lužné lesy rieky Oravy“, „Jazierka pri lome Pod horou“ a „Močiar Medzi Močilami“, nevytvárať obytné územie, výrobné územie a intenzívne rekreačné územie, ne-realizovať ťažbu štrkopieskov, odvodnenie, zasypanie a zmenu využívania územia a činnosti konzultovať s orgánom ochrany prírody a organizáciou Štátnej ochrany prírody,
- j) stavby je možné umiestňovať minimálne 6 m od brehovej čiary malých vodných tokov, pri rieke Orave 10 m, pokiaľ sú brehové porasty toku širšie, tak formy využitia brehových porastov a činnosti konzultovať s orgánom ochrany prírody a organizáciou Štátnej ochrany prírody; výstavbu (križovanie) dopravných a inžinierskych stavieb s vodnými konzultovať s orgánom ochrany prírody a organizáciou Štátnej ochrany prírody,
- k) na rieke Orava je zakázané vytvárať bariéry, prahy a budovať malé vodné elektrárne,
- l) v katastri obce je zakázané budovať veterné elektrárne,
- m) rešpektovať stavebnú uzáveru na rieke Orave a v jej brehových porastoch,
- n) dotvoriť hydrické biokoridory vymedzením vsakovacích zatrávnovaných pásov pozdĺž porastov, zabezpečením kontinuálnych viacetážových porastov pozdĺž tokov, obmedzením stavebnej činnosti v priestore biokoridorov
- o) dotvoriť zeleň v poľnohospodárskej krajine, výrobných a poľnohospodárskych areáloch,
- p) rekultivovať plochy, ktoré sú devastované drobnými skládkami odpadov,
- q) zachovať a chrániť plochy pramenísk, brehových porastov, prírodné zdroje využívať bez devastácie prostredia,
- r) odstraňovať nálety drevín, ponechávať významné solitéry v krajine, zachovať podmienky pre existenciu trávo-bylinných spoločenstiev na trvalých trávnych porastoch ich udržiavaním kosením alebo extenzívnym pasienkárstvom,
- s) pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu ponechať manipulačný pás v šírke min. 6 m od brehovej čiary vodohospodársky významných vodných tokov Orava, min. 5 m od brehovej čiary ostatných drobných vodných tokov,
- t) v celom katastrálnom území nie je dovolené vytvárať a využívať skládky odpadov,
- u) na území pásiem hygienickej ochrany vodárenských zdrojov rešpektovať stanovený spôsob ochrany – t.j. zákazy a obmedzenia činností, ktoré poškodzujú alebo ohrozujú množstvo a kvalitu vody alebo zdravotnú bezchybnosť vody a sú určené v rozhodnutí o určení ochranných pásiem vodárenských zdrojov,
- v) vo voľnej krajine je neprípustná výstavba objektov mimo plôch, vyhradených pre výstavbu územným plánom obce; so súhlasom dotknutých fyzických, právnických osôb, dotknutých orgánov a za podmienky súladu s platnými právnymi predpismi je prípustné na poľnohospodárskej pôde umiestniť prízemné sezónne zariadenie pre poľnohospodárstvo (salaš, prístrešok) - použiť tradičné hmoty (sedlové strechy) a materiály (drevo),
- w) pri hospodárení na lesnom fonde vylúčiť holoruby, využívať drobnú mechanizáciu,
- x) rešpektovať výstupy z krajinnoeekologického plánu, hlavne v častiach krajinných priestorov katastra obce,

- 1) zachovať a rešpektovať kompaktné lesné porasty, alúviá potokov a ich prítokov, a tiež mimolesnú stromovú vegetáciu; v prípade návrhu úpravy korýt miestnych tokov zohľadniť ekologické hľadiská; akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi odsúhlasiť s ich správcami,
- 2) podporovať a dopĺňať mimolesnú drevinovú vegetáciu a rovnomerne ju rozmiestňovať v krajine tak, aby umožňovala prepojenie jednotlivých významných krajinných prvkov a tým umožňovala migráciu medzi nimi; súčasnú drevinovú vegetáciu zakomponovať do rozvoja obce,
- 3) je potrebné vykonať opatrenia, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov,
- 4) nepoužívať pri ťažbách v lesoch ťažké ťažobné mechanizmy, ktoré sa pohybujú po spádnici, čím vytvárajú hlboké koľaje, ktoré urýchľujú odtok dažďovej vody z krajiny,
- 5) je potrebné vrátiť sa k jemnejším spôsobom obhospodarovania; pri uhadzovaní haluziny je potrebné ju ukladať po vrstevniciach; nepovoľovať budovanie ďalších lesných ciest, ktoré vedú k ďalšiemu poškodzovaniu biotopov eróziou a ťažbou v najviac neprístupných častiach; tieto odľahlé časti lesov by mali zostať ako prvky, ktoré stabilizujú vodný režim v lese; je nutné stanoviť percento svahovej dostupnosti nad ktoré by nebolo možné vôbec pristupovať k obnovným ťažbám, dôležité je neregulovať vodné toky v lesoch a nerúbať les v okolí vodných tokov,
- 6) je potrebné zamedziť orbám až na hranicu vodných tokov - tu je nutné stanoviť šírku pásu od vodného toku, ktorý by ostával buď ako TTP, alebo brehový porast vodného toku; nezastavovať zátopové územia, ktoré slúžia ako kapacitné nádrže, zachytávajúce prívalové vlny; dôležité je taktiež neorať PP po spádnici a stanoviť uhol sklonu, kde nie je možné hospodáriť na PP inak ako pasienkovým hospodárstvom,
- 7) rešpektovať všetky zákony a vyhlášky vzťahujúce sa na ochranu PP a LP (napr. vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov).

C.9 Zásady a záväzné regulatívy starostlivosti o životné prostredie a krajinnoeekologické opatrenia

C.9.1 Starostlivosť o ŽP

- a) Rešpektovať národný dokument „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“, ktorú spracovalo MŽP, 01/2014, hlavne jeho časť uvedenú v bode č.8. Navrhované adaptačné opatrenia v jednotlivých oblastiach, bod 8.3 Sídlné prostredie – navrhované adaptačné opatrenia pre samosprávy:
 - 1) *Opatrenia proti častejším a intenzívnejším vlnám horúčav*
 - zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídle,
 - zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napr. vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní,
 - podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre,
 - zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v sídlach,
 - zabezpečiť prispôsobenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam,
 - vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do priľahlej krajiny,
 - 2) *Opatrenia proti častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric*
 - zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa alebo spoločenstiev drevín v extraviláne,
 - zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,
 - zabezpečiť dostatočný odstup stromovej vegetácie od elektrických vedení,
 - 3) *Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha*
 - podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
 - podporovať a zabezpečovať zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov,
 - 4) *Opatrenia proti častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok*
 - zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu,

- zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajiny pokrývky, s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne obce a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov na urbanizovaných plochách v intraviláne,
 - zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídle,
 - zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
 - usmerniť odtokové pomery pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
 - zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy.
- b) pre zabezpečenie ochrany povrchových a podzemných vôd je potrebné :
- 1) rešpektovať PHO I. a II. stupňa vodných zdrojov,
 - 2) požadovať, aby drobní chovatelia mali zriadené nepresakujúce hnojiská.
- c) rešpektovať ochranu vôd vyplývajúcu zo zákona o vodách č.364/2004 Z.z. - vodný zákon.
- d) zabezpečiť ochranu obytného územia pred záplavami na vodných tokoch v obci,
- e) zabezpečiť pravidelnú údržbu a čistenie korýt vodných tokov v obci,
- f) na území pobrežných pozemkov vodných tokov nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipuláciou s látkami škodiacim vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí
- g) nakladanie s odpadmi :
- 1) dôsledne realizovať separovaný zber odpadov v obci s cieľom využiť druhotné suroviny a znížiť množstvo odpadu vyvážaného na skládky,
 - 2) evidované skládky odpadov rekultivovať
- h) vybudovať zberné zariadenie na separáciu odpadu (zhromažďovanie, predbežné triedenie, dočasné uloženie odpadu na účely prepravy do zariadenia na separovanie odpadov) a zber vybraných druhov odpadu z biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov (kompostovisko),
- i) dôsledne zabezpečiť realizáciu separovaného odpadu s cieľom zníženia odpadov, ktoré sú vyvážané obcou na zazmluvnenú skládku odpadov,
- j) rešpektovať navrhované plochy verejnej zelene,
- k) akceptovať hospodárenie v lesoch podľa schváleného PSL, aby sa predišlo poškodeniu LP v súvislosti s nevhodným spôsobom lesohospodárskej činnosti,
- l) V katastrálnom území obce sú evidované 2 odvezené skládky odpadov, v území je potrebné zabezpečiť po nepovolených skládkach odpadov sanáciu a rekultiváciu, pred výstavbou na území bývalých skládok je potrebné zabezpečiť inžinierskogeologický prieskum

C.9.2 Krajinnookologické opatrenia - rešpektovať:

a) Ochrana súčasného stavu a štruktúry krajiny

- 1) dodržiavať zásady ochrany v Území európskeho významu SKUEV0243 Orava* ,
- 2) zachovať funkcie ochranných lesov a zachovávať pôvodné druhové zloženie lesov podľa zloženia potenciálnej prirodzenej vegetácie, v ktorej prevažujú listnaté lesy,
- 3) udržiavať mozaikovitú štruktúru lesa a trvalých trávnych porastov,
- 4) obnoviť obhospodarovanie (kosenie, pasenie), zabrániť zarastaniu drevinami,
- 5) žatevné práce vykonávať od stredu poľa k okraju, alebo od jedného okraja pozemku k druhému, aby malo vtáctvo a iné živočíšstvo šancu uniknúť do bezpečia,
- 6) ponechať v mozaike maloblokovej pôdy a TTP dostatočný počet solitérnych a dutinových stromov,
- 7) podporovať citlivú intenzitu pastvy,
- 8) vylúčiť výruby v brehových porastoch a vodné plochy ponechať na prirodzenú sukcesiu,
- 9) pri výstavbe neumiestňovať stavby v blízkosti tokov, najmä v celej šírke nivy rieky Oravy
- 10) systematicky monitorovať a odstraňovať, nerozširovať nepôvodné a invázne druhy rastlín,
- 11) asanovať všetky nepovolené skládky najmä stavebného odpadu kde sa hojne šíria invázne druhy rastlín (napr. lokality pri poľnom hnojisku, za strelnicou atď.),
- 12) na reliéfe so svahovými deformáciami realizovať protierózne opatrenia, aby sa zamedzilo prípadným svahovým zosuvom počas intenzívnych zrážok, používaním vhodných agrotechnických postupov pri obrábaní pôdy a podporiť mozaikovitosť obhospodarovania striedaním plôch TTP, nelesnej drevinnej vegetácie a maloblokovej ornej pôdy.
- 13) nadviazať na krajinnookologický plán krajinný (realizačný) projekt.

*** Navrhované manažmentové opatrenia v území európskeho významu Orava:**

- 1) protierózne, vodohospodárske, protilávínové, brehoochranné a protideflačné opatrenia,

- 2) obnova zdroja potravy (zarybňovanie),
- 3) simulácia inundačných procesov,
- 4) revitalizácia tokov, obnova prírodných kanálov, mŕtvych ramien za účelom zavodenia mokradových biotopov,
- 5) opatrenia na zlepšenie kvality vôd.

b) Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability lesnej krajiny:

- 1) znížiť podiel smreka obyčajného a preferovať stanovištne pôvodné druhy listnatých drevín: buk lesný (*Fagus sylvatica*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), javor mliečny (*Acer platanoides*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*), z ihličnatých drevín jedľa biela (*Abies alba*),
- 2) zvyšovať podiel prirodzenej obnovy lesa na úkor umelej obnovy,
- 3) ponechávať dostatočné množstvo starých porastov, stojace i ležiace mŕtve drevo,
- 4) nechať na dozretie stromy s dutinami,
- 5) pre hlboko zarezané doliny, strže a výmole uplatňovať bezzásahový režim alebo účelový, resp. výberkový HS lesných porastov,
- 6) nenarušovať ťažkými mechanizmami pôdu a bylinné poschodie,
- 7) rekultivovať lesné cesty, ktoré vznikli pre účely ťažby a nepokračovať v ďalšej fragmentácii lesných ekosystémov, napr. výstavbou lesných ciest, holorubným spôsobom ťažby a pod.,
- 8) mechanicky nerozrušovať/nevysušovať pramenné lokality.

c) Opatrenia na ochranu prvkov ÚSES:

- 1) v lesných porastoch územia na plochách vyčlenených a navrhovaných biocentier prioritne aplikovať prírode blízke hospodárenie v lese: Takýto les by mal byť nerovnoveký, tvorený pôvodnými drevinami, teda les prevažne zmiešaný. Spravidla sa vyznačuje hlúčkovitou až ostrovkovitou, t.j. nepravidelne stupňovitou, prípadne viacvrstvovou výstavbou,
- 2) v lesných prvkoch ÚSES zvyšovať podiel prirodzenej obnovy lesa na úkor umelej obnovy, selektívne odstraňovať nepôvodné porasty,
- 3) zabezpečiť dlhodobé poľnohospodárske využitie pozemkov vhodnou formou pre predmety ochrany (pastva, kosenie) a zabrániť opusteniu poľnohospodárskej pôdy,
- 4) udržiavať rozvoľnenú štruktúru ekotónu – mozaiku trávnatých plôch, krovín a vyšších drevín,
- 5) trávnaté plochy kosiť postupne po malých plochách v neskorších termínoch po dozretí väčšiny lúčnych bylín (druhá polovica júna),
- 6) zaistiť, aby intenzita pastvy nemala negatívne dôsledky na biodiverzitu biocentier a genofondových lokalít,
- 7) kosbu realizovať od stredu k okrajom kosených plôch, s cieľom minimalizovať škody na chránených a poľovných druhoch živočíchov,
- 8) odstraňovať z plôch pokosenú biomasu, zabrániť zvýšenému ukladaniu stariny, čo vedie k zmenám v obsahu najmä dusíka, a následnému prenikaniu druhov náročnejších na živiny, akým je napríklad smlz kroviskový (*Calamagrostis epigejos*). Takéto druhy vytvárajú husté zárasty a znemožňujú existenciu ostatných druhov, najmä svetlomilných,
- 9) neaplikovať pesticídy a insekticídy na plochách v bezprostrednom okolí prvkov ÚSES,
- 10) vylúčiť stavebné a iné technické zásahy, obmedziť oplocovanie pozemkov,
- 11) na genofondových plochách nerealizovať výstavbu, ťažbu štrkov, odvodňovanie a zmenu kultúr,
- 12) zamedziť priesakom hnojovice,
- 13) fosílné koryto rieky Oravy nevyužívať na chov rýb a rybolov, využitie konzultovať so ŠOP SR a orgánom ochrany prírody,
- 14) zlikvidovať nelegálne skládky odpadov v brehových porastoch,
- 15) na miestach výskytu hodnotných biotopov ponechávať dostatočné množstvá starých porastov a solitérnych drevín, stojace a ležiace mŕtve drevo.

d) Opatrenia na ochranu vodných tokov a plôch:

- 1) rešpektovať stavebnú uzáveru na rieke Orava a v jej brehových porastoch,
- 2) zabezpečiť renaturáciu tých častí toku, ktoré sú poškodené a doplniť, resp. rozšíriť porasty v miestach, kde je šírka porastu a jeho pokryvnosť nedostatočná,
- 3) zamedziť priesakom odpadových vôd z poľnohospodárskej výroby a z plôch postihnutých prehánaním hospodárskych zvierat do vodných tokov,
- 4) lokalizovať poľné hnojiská mimo plôch, ktoré by mohli priamo ohroziť povrchové a podzemné vody,

- 5) nezasahovať ťažkou mechanizáciou a neobhospodarovat' bezprostredné okolie vodných plôch, pretože mokrade sú veľmi citlivé na vplyvy erózie a znečisťovanie, umiestňovať lesné cesty mimo vodných tokov vrátane brehových porastov,
- 6) vylúčiť zásahy do mokradí včítane ich zalesňovania a zabezpečiť revitalizáciu poškodených mokradí,
- 7) renaturalizovať Krivský potok, minimálne vysadiť popri toku dreviny (vrba krehká, jelša sivá),
- 8) vylúčiť výrubu v brehových porastoch a vodné plochy ponechať na prirodzenú sukcesiu,
- 9) systematicky monitorovať a odstraňovať, nerozširovať nepôvodné a invázne druhy rastlín,
- 10) zachovať prirodzené meandrovanie tokov a dostatočnej šírky ochranných zón pre pohyb koryta,
- 11) odstraňovať migračné bariéry a rôzne ďalšie prekážky z koryta rieky Oravy (stupne a hate), neuvažovať o stavbe MVE,
- 12) spolupracovať so správcom tokov pri zabezpečovaní ochrany rybárstva riečného a jeho hniezdnych lokalít.

e) Opatrenia na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu:

- 1) neznižovať výmeru chránených pôd,
- 2) na trávnych porastoch s indikovanými potenciálnymi zosuvmi zachovať, prípadne vysadiť po vrstevnici viacúčelové vegetačné pásy, ktoré majú ekostabilizačnú funkciu,
- 3) na reliéfe so svahovými deformáciami realizovať protierózne opatrenia, najmä: protierózne oševné postupy, až po ochranné zatrávnenie,
- 4) zachovať a vysadiť pásy medzí, remízok a vetrolamov,
- 5) zachovať maloblokovú ornú pôdu a bylinné medze medzi poličkami s výskytom krovín a solitérnych stromov,
- 6) zachovanie trávnatých porastov a vhodnej mozaikovitej krajiny vrátane medzí a úhorov
- 7) podporovať tradičné mozaikové využívanie poľnohospodárskej pôdy, najmä pasienky a kosné lúky
- 8) podporiť hospodárenie v starých ovocných sadoch,
- 9) hľadať kompromisy medzi ekonomickým spôsobom výroby poľnohospodárskych produktov a požiadavkami ochrany prírody. Navrhnuť systém, ktorý by bol prijateľný pre poľnohospodárske subjekty a umožňoval udržanie spoločenstiev rastlín a živočíchov, viazaných svojím výskytom v skúmanom území prioritne na mokrade a na trvalé trávne porasty,
- 10) zabráňovať poškodzovaniu pôdy a mačiny pasienkov pri stádení a nesprávne robenom košarovaní, ako aj pri pasení zvierat na vzdialenejších pasienkoch,
- 11) obnovovať nadmerne ruderalizované a degradované pasienky prísevom stanovištne pôvodných semien tráv, nepreferovať výsev komerčných d'atelinotrávných miešaniek,
- 12) dlhodobo nevyužívané lúky, ktorým hrozí zarastanie drevinami aspoň raz za rok v jesennom období prekosiť alebo mulčovať, aplikovať mulčovanie len v nutných prípadoch, pretože vedie k zmenám v obsahu najmä dusíka, a následnému prenikaniu burinových a inváznych druhov,
- 13) pristúpiť k zatrávňovaniu opustených polí s cieľom obnoviť druhovo bohaté porasty,
- 14) odstraňovať sukcesné dreviny a vyhrabávať starinu,
- 15) zabezpečiť rovnomerné vypásanie pasienkov a kosenie lúk,
- 16) na pasienkoch vykášanie nedopaskov pri ukončení pasenia, pravidelné odstraňovanie náletových a výmladkových drevín.

f) Opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny:

- 1) udržiavať typickú, pre región Oravskej vrchoviny a Skorušinských vrchov, mozaikovitú štruktúru lesa a trvalých trávnych porastov, t. j. podporovať extenzívne lesopasienkárské využívanie podhorských častí
- 2) neaplikovať holorubný spôsob ťažby,
- 3) potláčať sukcesiu, t.j. rozširovanie lesa do pôvodne bezlesých stanovišť na miestach bývalej pastvy oviec a dobytku kosením a pasením trvalých trávnych porastov,
- 4) doplniť v intraviláne brehovú sukcesiu Krivského potoka,
- 5) v sídelnej vegetácii zachovávať mozaiku rôznovekých drevín, s dôrazom na zachovanie starých stromov,
- 6) vo výsadbe smerom von do okolitej krajiny od zastavaného územia využiť druhové zloženie drevín bližšie k pôvodnej drevinovej skladbe,
- 7) rozvíjať ekologické poľnohospodárstvo, podporiť pasienkárstvo,

- 8) navrhované investície v katastri obce zosúladiť s krajinným rázom podhorskej krajiny a vylúčiť tie aktivity, ktoré by ohrozovali štruktúru a kvalitu lesných ekosystémov a TTP zabezpečujúcich vysokú biodiverzitu a ekologickú stabilitu krajiny.

g) Opatrenia na skvalitnenie rekreačných služieb:

- 1) vytvoriť podmienky pre obnovenie povedomia obyvateľov o kultúrnej a poľnohospodárskej činnosti obce podporou kultúrnych aktivít poukazujúcich na tradičné formy využívania zeme a plodín v obci: ovocinárstvo, prezentácia ľudových remesiel atď.,
- 2) podporiť alternatívne formy poľnohospodárstva a využívania pôdy (organické farmárstvo),
- 3) podporiť aktívne formy rekreácie v obci s prihliadnutím na prítomnosť Územia európskeho významu v k.ú. a Chráneného vtáčieho územia v regióne hornej Oravy (ekoturizmus, birdwatching a pod.),
- 4) propagovať myšlienku ochrany medzinárodne významnej ramsarskej lokality rieky Orava a napr. vybudovať infraštruktúru pre pozorovanie vtáctva na lokalite,
- 5) podporovať rozvoj turistických a cyklistických trás.

h) Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva:

- 1) zamedziť znečisťovaniu a znehodnocovaniu prírodných zdrojov, ktoré súvisia s ľudským zdravím,
- 2) revitalizácia Krivského potoka,
- 3) zamedziť vzniku nelegálnych skládok komunálneho odpadu a ruderalných plôch,
- 4) vytvárať podmienky pre kompostovanie,
- 5) minimalizovať negatívne vplyvy výrobných prevádzok na ŽP vysadením izolačnej zelene.

i) Opatrenia na ochranu kultúrno-historických zdrojov:

- 1) zvýšiť povedomie obyvateľstva o kultúrnom dedičstve regiónu,
- 2) obnoviť a doplniť prvky, znaky a symboly kultúrno-historickej hodnoty krajiny, vrátane prvkov regionálnej architektúry,
- 3) podporiť návrhy na zdokumentovanie pamätihodností obce.

Pre čo najširšie uplatnenie uvedených opatrení je potrebné rešpektovať legislatívu platnú pre jednotlivé zložky krajiny.

C.10 Vymedzenie zastavaného územia obce

Návrh hraníc nového zastavaného územia bol spracovaný v súlade s urbanistickým riešením návrhu územného plánu. V súčasnosti platné zastavané územie (ohraničené v 80-tych rokoch) je v návrhu rozšírené o plochy v súčasnosti zastavané a plochy navrhnuté pre rozvoj jednotlivých funkcií vrátane technickej infraštruktúry.

C.11 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

C.11.1 Ochranné pásma

Do riešeného územia zasahujú nasledovné ochranné pásma:

Ochranné, resp. bezpečnostné pásmo	
PHO I. a II. stupňa vodných zdrojov	Výkres č.2
VN-vzdušné vedenie – 22 kV (od krajného vodiča)	10 m
VN-kábelové vedenie (podzemné)	1 m
VVN-vzdušné vedenie – 110 kV (od krajného vodiča)	15 m od krajného vodiča
Trafostanica 22/0,4 kV (od konštrukcie)	10 m
Vodovody, kanalizácia do DN 500 (OP na každú stranu)	1,5 m
Vodovody, kanalizácia nad DN 500 (OP na každú stranu)	2,5 m
OP STL a NTL plynovodov v obci	1 m od okraja potrubia
OP STL a NTL plynovody vo voľnom teréne	4 m od osi potrubia
Bezpečnostné pásmo - STL a NTL plynovodov v obci	určí prevádzkovateľ
Bezpečnostné pásmo - STL a NTL plynovody vo voľnom teréne	10 m od osi potrubia na obe strany
Podzemné telekomunik. vedenia (OP na každú stranu)	1,5 m
OP rýchlostnej cesty R3 (od osi krajného jazdného pruhu)	100 m
Cesta I. triedy – mimo z.ú. obce	50 m od osi
Železničná trať	60 m od osi krajnej koľaje
Hygienické ochranné pásmo cintorína	50 m

Rieka Orava – od brehovej čiar	10 m
Krivský potok – od brehovej čiar	10 m
Ostatné vodné toky – od brehovej čiar	6 m
Ochranné pásmo lesných pozemkov	50 m

**Vymedzenie vyplýva zo všeobecne platných predpisov a schválených dokumentov*

Ochranné pásmo plynovodov

Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti plynovodu alebo iného plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologického plynárenského zariadenia meranou kolmo na túto os alebo na hranu. Táto vzdialenosť je na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu iného plynárenského zariadenia nasledovná:

- 4 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- 8 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- 12 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 700 mm,
- 50 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- 1 m pre nízkotlakové a strednotlakové plynovody a plynovodné prípojky, v zastavanom území
- 8 m pre technologické objekty (regulačné a prepúšťacie stanice apod.)

Bezpečnostné pásmo plynovodov

Bezpečnostné pásma sú určené na zamedzenie alebo na zmiernenie účinkov prípadných porúch alebo havárií plynárenských zariadení alebo odberných plynových zariadení a na ochranu života a zdravia osôb a majetku.

Bezpečnostné pásmo je priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologického plynárenského zariadenia meranou kolmo na túto os alebo na hranu. Táto vzdialenosť je na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu iného plynárenského zariadenia nasledovná:

- 10 m pri strednotlakových plynovodoch a prípojkách na voľnom priestranstve a v nezastavanom území,
- 20 m pri vysokotlakových plynovodoch a prípojkách s menovitou svetlosťou do 350 mm,
- 50 m pri vysokotlakových plynovodoch a prípojkách s menovitou svetlosťou nad 350 mm,
- 50 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
- 100 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
- 150 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- 200 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm,
- 50 m pri plniarňach a stáčiarnach propánu a propán-butánu.

Pri nízkotlakových a strednotlakových plynovodoch a prípojkách, ak sa nimi rozvádzajú plyny v mestách a v súvislej zástavbe obcí, bezpečnostné pásma sa určia v súlade s technickými požiadavkami dodávateľa plynu.

C.11.2 Chránené územia podľa osobitných predpisov

- a) Rešpektovať maloplošne chránené územie:
 - 1) Chránený areál rieky Orava, celková výmera 441,8 ha (vrátane častí v iných kat. územiach), stupeň ochrany 4,
- b) rešpektovať všetky prírodné pamiatky - jaskyne a prírodné vodopády - v súlade so zákonom o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (v súčasnosti zákon č.543/2002 Z. z.),
- c) rešpektovať Územie európskeho významu SKUEV 0243 Rieka Orava,
- d) rešpektovať navrhovanú Chránenú vodohospodársku oblasť Západné Tatry a východná časť Chočských vrchov,
- e) Rešpektovať vymedzené plochy vyžadujúce si zvýšenú ochranu - riziká stavebného využitia územia:
 - 1) evidované svahové deformácie - potenciálne (viď výkres č.2, č.3) vyžadujúce zvýšenú ochranu v súlade s platnými vyhláškami (v súčasnosti vyhláška MŽP č.55/2001 Z.z., § 12 odst. 4, písm.o)) - vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom,

- 2) katastrálne územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa platného zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (v súčasnosti zákon č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov) a platnej vyhlášky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia (v súčasnosti vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 528/2007 Z. z.)
- f) 1 evidovanú skládku odpadov, podľa údajov ŠGÚDŠ Bratislava. (viď výkres č.2) - pred akoukoľvek výstavbou na území bývalých skládok je potrebné zabezpečiť sanáciu a rekultiváciu území a inžiniersko-geologický prieskum

C.12 Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a scelovania pozemkov, pre asanáciu a pre chránené časti krajiny :

a) Plochy pre verejnoprospešné stavby:

Rešpektovať plochy vymedzené pre verejnoprospešné stavby v zmysle navrhovaného riešenia ÚPN-O Krivá - výkres č.2 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia pozemkov - katastrálne územie obce v M 1 : 10 000, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami a výkres č.3 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia pozemkov - zastavané územie (súčasná a navrhovaná) v M 1 : 2 000, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami.

b) Plochy pre vykonanie delenia a scelovania pozemkov:

Navrhovaná koncepcia riešenia si vyžaduje projekt a teda vykonanie delenia a scelovania pozemkov na návrhových plochách v lokalitách:

- 1) Močár - obytné územie - BI 01
- 2) Sihoť - rekreačné územie - RU 01
- 3) Ilješ - obytné územie - BI 11
- 4) Roveň - zmiešané územie - ZU 02
- 5) Skalicový vršok - obytné územie - BI 06
- 6) Holicový vršok - obytné územie - BI 08
- 7) Za Skalickou - rekreačné územie - RU 02
- 8) Medzi Jarky - rekreačné územie - RU 03
- 9) Pod Grapy - rekreačné územie - RU 04

c) Plochy pre asanáciu:

Navrhovaná koncepcia riešenia si nevyžaduje vykonanie plošnej asanácie.

d) Chránené časti krajiny:

Plochy pre chránené časti krajiny sú uvedené v bode C.11.2 tejto záväznej časti.

C.13 Určenie, pre ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny

Podrobnejšie riešenie územia na úrovni územného plánu zóny je potrebné pred začatím výstavby obstarat' pre nasledujúce vymedzené lokality:

- 1) Močár - obytné územie - BI 01
- 2) Sihoť - rekreačné územie - RU 01
- 3) Ilješ - obytné územie - BI 11
- 4) Roveň - zmiešané územie - ZU 02
- 5) Skalicový vršok - obytné územie - BI 06
- 6) Holicový vršok - obytné územie - BI 08
- 7) Za Skalickou - rekreačné územie - RU 02
- 8) Medzi Jarky - rekreačné územie - RU 03
- 9) Pod Grapy - rekreačné územie - RU 04

Vo všetkých vymedzených lokalitách je možné nahradiť územný plán zóny urbanistickou štúdiou (ktorá je iba územnoplánovacím podkladom -§4 stavebného zákona- nemá záväznú časť), ktorej súčasťou bude riešenie dopravy, sietí technickej infraštruktúry a stanovenie priestorových odporúčaní.

Podrobné riešenie ostatných verejných priestranstiev a verejnej zelene je potrebné upresniť urbanistickými štúdiami.

C.14 Zoznam verejnoprospešných stavieb

Za verejnoprospešné stavby (VPS) sa považujú podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) § 108 odst.2 písm. a), stavby určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia, podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia. Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb je možné podľa zákona č. 50/1976 Zb. v platnom znení (stavebný zákon) pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

1) VPS graficky vyjadriteľné :

- a) obecný úrad a dom kultúry
- b) materská škola
- c) základná škola existujúca
- d) základná škola navrhovaná
- e) športový areál
- f) strelnica
- g) strelnica návrh
- h) detské ihrisko
- i) kostol
- j) hasičská zbrojnica
- k) cintorín a dom smútku
- l) zberný dvor
- m) plochy verejnej zelene s príslušným technickým vybavením
- n) objekty technickej infraštruktúry
- o) polyfunkčné rekreačné trasy
- p) rozhľadňa
- s) lyžiarsky vleč a prislúchajúca vybavenosť

2) Ostatné VPS :

- plochy všetkých líniových vedení a objektov technickej infraštruktúry (elektrické vedenia, plynovody, vodovody, kanalizácie, telekomunikačné vedenia, diaľkové káble, a pod.) vrátane ich ochranných pásiem,
- verejné železničné trate
- automobilové, cyklistické a pešie komunikácie, vrátane mostných objektov
- plochy zastávok hromadnej dopravy, vrátane zastávkových pruhov
- plochy verejných parkovísk
- plochy a stavby protipovodňovej ochrany

C.15 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb je grafickou prílohou textovej a tabuľkovej časti.

D. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

Všetky použité číselné údaje, tabulky, prehľady a ďalšie údaje spolu s ich zdrojmi sú súčasťou textu v predchádzajúcich kapitolách - A. Základné údaje a B. Riešenie územného plánu.

E.DOKLADOVÁ ČASŤ

Je spracovaná ako samostatná súčasť tejto územnoplánovacej dokumentácie.

Dolný Kubín, august 2017

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE KRIVÁ NÁVRH

Zoznam príloh:

A. TEXTOVÁ A TABUĽKOVÁ ČASŤ

B. GRAFICKÁ ČASŤ

1. Širšie vzťahy	M 1 : 50 000
2. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov - katastrálne územie obce, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS	M 1 : 10 000
3. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov - zastavané územie obce, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS	M 1 : 2 000
4. Verejné dopravné vybavenie územia	M 1 : 2 000
5. Verejné technické vybavenia územia	M 1 : 2 000
6. Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability	M 1 : 10 000
7. Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch	M 1 : 2 000

Zoznam použitých skratiek:

OSO – odborne spôsobilá osoba, **IBV** - individuálna bytová výstavba, **HBV** – hromadná bytová výstavba, **ÚPN VÚC** - Územný plán veľkého územného celku, **ÚPN-O** – územný plán obce, **ÚPN-Z** – územný plán zóny, **UŠ** - urbanistická štúdia, **ÚPD** – územnoplánovacia dokumentácia, **ÚPP** – územnoplánovací podklad, **ÚPN-Z** – územný plán zóny, **PD** – projektová dokumentácia, **VÚC** – veľký územný celok, **ZaD** – zmeny a doplnky, **VZN** - všeobecne záväzné nariadenie, **OÚ** – obecný úrad, **OZ** – obecné zastupiteľstvo, **z.ú.** – zastavané územie, **RD** – rodinný dom, **BD** – bytový dom, **ICHR** – individuálna chatová rekreácia, **k.ú.** – katastrálne územie, **HD** – hromadná doprava, **VN** - vysoké napätie, **TR** – trafostanica, **ČOV** – čistíčka odpadových vôd, **ČSOV** – čerpacia stanica odpadových vôd, **ATS** – automatická tlaková stanica, **DOK** – diaľkový optický kábel, **DK** – diaľkový kábel, **OSV** – Oravský skupinový vodovod, **OP** – ochranné pásmo, **PP** – poľnohospodárska pôda, **TTP** - trvalý trávnatý porast, **LP** - lesná pôda, **LHC** – lesný hospodársky celok, **ÚSES** – územný systém ekologickej stability, **PSL** – program starostlivosti o les, **ŽSK** - Žilinský samosprávny kraj, **VZN** - všeobecne záväzné nariadenie

BI –bývanie individuálne, **BH** - bývanie hromadné, **DP** - dopravná plocha, **LE** – lesné spoločenstvá, **OV** – občianska vybavenosť, **PK** - poľnohospodárska krajina, **PV** – poľnohospodárska výroba, **RU** - rekreačné územie, **SP** – plochy športu, **TI** – technická infraštruktúra, **V** - výroba, **VT** - vodný tok, **ZC** –zeleň cintorínov, **ZS** - zeleň sádov, **ZÚ** – zmiešané územie, **ZV** – zeleň verejná, **SODB** - Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, **AGD** - agrodružstvo, **RKC** - rekreačný krajinný celok, **bPEJ** - bonitovaná pôdno-ekologická jednotka, **RD** - rodinné domy - IBV

NRBc - nadregionálne biocentrum, **RBc** - regionálne biocentrum, **MBc** - miestne biocentrum, **NRBk** - nadregionálny biokoridor, **RBk** - regionálny biokoridor, **MBk** - miestny biokoridor, **GP** - genofondová plocha, **GL** - genofondová lokalita, **IPP** - interakčný prvok, **IPL** - interakčná plocha